

ଅତୀତର ଏପ୍ରିଲ ସମ୍ମିଳନୀମାନଙ୍କର କେତୋଟି ଦୃଶ୍ୟ

ଅଧ୍ୟାପକ ମଧୁସୂଦନ ରେଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା

ପୂଜ୍ୟ ପ୍ରପଞ୍ଜିତ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତତକାଳୀନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜାନକୀ ବଲ୍ଲଭ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣ

ଅଭ୍ୟର୍ଥନା

ଅଧ୍ୟାପକ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ, ଶର୍ମାଜୀ, କିଜୁ ଦା ତଥା ଅନ୍ୟମାନେ

ଡଃ: ସୁଧାକର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଅବଗାହନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମଗ୍ନ

ଅପରାହ୍ନର ସାଙ୍ଗଠନିକ ଆଲୋଚନାରେ ଶର୍ମାଜୀ, ଡଃ: ସୁଧାକର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର ମିଶ୍ର

ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର ମିଶ୍ରଙ୍କ ଉପକ୍ରମଣିକା

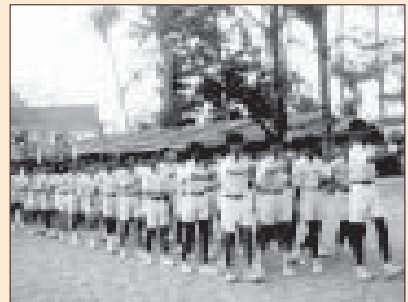
ଡଃ: ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ଆଲୋଚନା

ମାର୍ଚ୍ଚପାଷ୍ଟରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣ

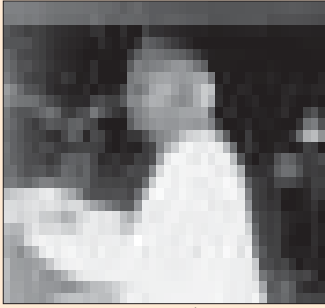

ଅଧ୍ୟାପକ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସଙ୍କ ଆଲୋଚନା

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମାର୍ଚ୍ଚପାଷ୍ଟ

ଅତୀତର ଏପ୍ରିଲ ସମ୍ମିଳନୀମାନଙ୍କର କେତୋଟି ଦୃଶ୍ୟ

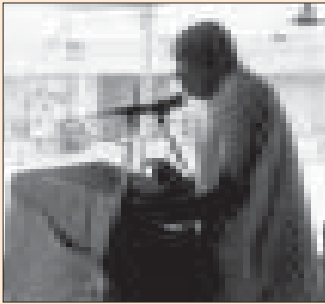
ପୂଜ୍ୟ ଶର୍ମାଜୀ

ଶ୍ରୀ କିଛି ରେଡ୍ଡି

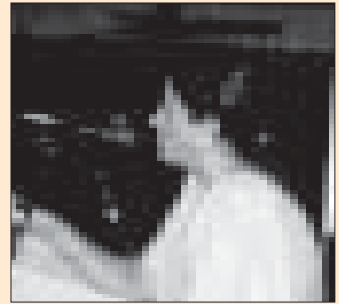
ଅଧ୍ୟାପକ ମନୋଜ ଦାସ

ଡଃ ସୁଧାକର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

ଡଃ ମାଳବିକା ରାୟ

ଡଃ ଅର୍ଚ୍ଚନା ନାୟକ

କୁମାରୀ ଅଞ୍ଜଳି ତ୍ରିପାଠୀ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ମିଶ୍ର

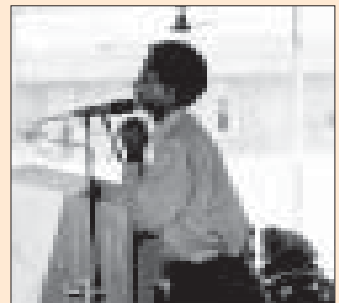
ଶ୍ରୀ ସି.ଏଚ୍. ନିରାକାର

ଶ୍ରୀ ରବି ପାଢ଼ୀ

ଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

ଶ୍ରୀ ସୁବାସ କର

an honest business for honest people

With Best Compliments From :

S. N. Sunderson & Co.

Post Box No. 5713
1, DESBANDHU GUPTA ROAD
NEW DELHI - 110055

Telephone : 36127228, 362774 Fax : 011 - 362032
e-mail : snsdl@del2.vsnl.net.in

Our lines of business:

- Lime & Lime Stone
- Coal & Coke
- Fire Clay, Fire Bricks & Refractories

Branches at:

Calcutta, Dhanbad, Katni, Jukehi, Newar, Satna,
Maihar, Varanashi, Kanpur, Asansol,
Ramgarh, Khelari, Manindargarh and Pondicherry

Consultants and Agents for over 75 years

ସ୍ମରଣିକା

ଦ୍ଵିତୀୟାବଦୀ ନିଖିଳ ଉତ୍କଳ
ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପାଠକ୍ର ସମ୍ମିଳନୀ

ଏପ୍ରିଲ୍ ୪, ୫, ୬ ଓ ୭ - ୨୦୦୭

ମାତୃଭବନ
ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ମାର୍ଗ, କଟକ

ସୁଗପତ୍ର

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରୂପାନ୍ତର
ଜୀବାତ୍ମା, ବିନ୍ଦୁ-ଆତ୍ମା ଓ ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ
ORGANISATION ON SPIRITUAL BASIS

ରିଲିଙ୍କ
THE SILENT REVOLUTION

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପବିତ୍ର ଦେହାଂଶ
ଛାତ୍ର ଜୀବନର ନୂତନ ଭୂମିକା
ଅତିମାନସ-ଚେତନା ପ୍ରତି ଗ୍ରହଣଶୀଳତା
ସାଧନା ଓ ସଙ୍ଗଠନ

ଶ୍ରୀମା
ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ
Pranab Bhattacharya

ନିରୋଦ ବରଣ
Pranab Kumar Bhattacharya
ରାମକୃଷ୍ଣ ଦାସ
ପ୍ରପତ୍ତି
ବିଶ୍ୱମ୍ଭର ସାମନ୍ତ
ନିରଞ୍ଜନ ନାୟକ

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ (ଏକ ବିଜ୍ଞାନମୟ ଭବିଷ୍ୟତ ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରତୀକ)

ମୂଳ ଇଂରାଜୀ ଲେଖା- ଶ୍ରୀ ଭି. ମଧୁସୂଦନ ରେଡ୍ଡି
ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ- ସାଧୁଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
Dr. Shyama Kanungo

COLLECTIVE ORGANISATION
SHORT HISTORY OF MOTHER'S WORK IN ORISSA
SRI AUROBINDO MEDICAL ASSOCIATION ON HEALTH

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ମେଡ଼ିକାଲ ଆସୋସିଏସନର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ
ପ୍ରାକୃତିକ ଚିକିତ୍ସା
କ୍ଷୁର

Pranab Kumar Bhattacharya

ଡାକ୍ତର ଶ୍ୟାମା କାନୁନ୍‌ଗୋ
ଡଃ ବିପିନ୍ ବିହାରୀ ପ୍ରଧାନ
ଡାକ୍ତର ଜୟନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା
ଡାକ୍ତର ଜୟନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା
'ଜିନ୍' ଭିତ୍ତିକ ରୂପାନ୍ତର- ଏକ ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ
MESSAGE FROM

ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ୱାଇଁ
Dr. Nirodbaran

ରୂପାନ୍ତରର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଅଧ୍ୟାପକ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ

ସୁରକ୍ଷିତ ଓ ସଚେତନ ମାତୃତ୍ୱ (Safe and Enlightened Motherhood)

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା ପରିଜା

ସୁରକ୍ଷିତ ମାତୃତ୍ୱ

ଶ୍ରୀମତୀ ଅନିତା ପାତ୍ର

SRI AUROBINDO ENGINEERS AND TECHNICAL GROUP (SAET)

Talk by- Er. Amulya Khandual

DISTRICT CONVENORS

DASAKARMADHARA CONVENORS 2001-2002

BLOCK CONVENORS

RELICS CENTRES IN ORISSA

SRI AUROBINDO INTEGRAL EDUCATION CENTRES IN ORISSA

JOURNAL ORGANISATION OF ORISSA

ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ : ପୂଜ୍ୟ ବାବାଜୀ ମହାରାଜଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମ ଟ୍ରଷ୍ଟର ପୂର୍ବତନ ମ୍ୟାନେଜିଂ ଟ୍ରଷ୍ଟି ପୂଜ୍ୟ ହରିକାନ୍ତ ଭାଇ (ଶ୍ରୀ ହରିକାନ୍ତ ପଟ୍ଟେଲ) । ଶ୍ରୀ ହରିକାନ୍ତ ଭାଇ ଗତ ମାର୍ଚ୍ଚ ୫ ତାରିଖ ସନ୍ଧ୍ୟା ୫ଟା ସମୟରେ ଶରୀର ତ୍ୟାଗ କରିଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପବିତ୍ର ସ୍ମୃତି ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଜ୍ଞାପନ ପୂର୍ବକ ଏହି ସ୍ମରଣିକାଟି ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ହୋଇଅଛି ।

Prayer

Sweet Mother,

Pranams at Thy Lotus Feet.

The **32nd All Orissa Sri Aurobindo Study Circle Conference** will be held from 4th to 7th April 2002 at Matrubhaban, Cuttack. Thy Grace has initiated and executes the Lord's work here in Orissa. May Thy Force, Light, Guidance and Directive find a total receptivity in all the participants from the length and breadth of Orissa to fulfil Thy will not only for this state but for the Country and the World as a whole. May each of us faithfully and strongly hold on to this mission that Thou hast given us.

With all our Love and consecration

at Thy Lotus Feet,

Thy Children

of

Matrubhaban

Cuttack

Telegram
SRI AUROBINDO - PONDICHERRY

Pranab Kumar Bhattacharya
Director

Department of Physical Education
SRI AUROBINDO ASHRAM, PONDICHERRY
INDIA 605 002.

Dated 21-3-2002

Dear Gadedhar bhain.

Received this morning
your programme of "32nd. All Orissa
Sri Aurobindo Study Circle Conference -
2002, to be held on 4th, 5th, 6th, and
7th. April. It is very nice.
Day before yesterday I had
received your telegram on the same subject.
~~and~~ I had prayed to Mother and sent
Her Ashirvadi.

May Mother help you to
achieve a grand success.

Sending Mother's Ashirvadi.

With love!

...ojas affly.

Dada

Mother's Blessings by Wire received from Dada
PRAYED TO MOTHER SENDING HER ASHIRVADI
PRANAB

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରୂପାନ୍ତର

ଶ୍ରୀମା

(ବର୍ତ୍ତମାନ ମାନବ-ସମାଜ ଏକ ଗଭୀର ସଙ୍କଟ ମଧ୍ୟଦେଇ ଗତି କରୁଛି । ଏହି ସଙ୍କଟର ଯଥାର୍ଥ ସମାଧାନର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ମନୁଷ୍ୟ ଚେତନାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରୂପାନ୍ତର । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଏଠାରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ।)

ପ୍ରଶ୍ନ : ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ତାଙ୍କର ‘ଚିନ୍ତାଚାର୍ତ୍ତ ଓ ଦୃଷ୍ଟି-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ’ ପୁସ୍ତକରେ ଏହାହିଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି : “ଭଗବାନ କାହିଁକି ତାଙ୍କର ସ୍ୱକାୟ ଜଗତକୁ ହାତୁଡ଼ିଦ୍ୱାରା ଏପରି ପିଚକ୍ତି ଏବଂ ତାକୁ ମଇଦା ପରି ଦଳକ୍ତି ଓ ପେଷଣ କରନ୍ତି, ବାରମ୍ବାର ତାକୁ ରକ୍ତର ବନ୍ୟାରେ ତୁବାଇ ଦିଅନ୍ତି, ନରକର ଅଗ୍ନି କୁଣ୍ଡରେ ବି ନିକ୍ଷେପ କରନ୍ତି ? ଏହାର କାରଣ ଏହି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମନୁଷ୍ୟ ଖଣିଗର୍ଭରୁ, ଅପରିଶିଷ୍ଟ, ଅମାଜିତ, କଠୋର ଧାତୁ ପିଣ୍ଡତୁଲ୍ୟ ତାକୁ ଶୋଧନ କରି, ନରମ କରି, ତରଳାଇ ଗୋଟାଏ ଯଥାର୍ଥ ବସ୍ତୁରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏହାଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ ।”

ଉତ୍ତର - ହଁ, ଏ କଥା ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ କରି ଜାଣିବା ଉଚିତ, ବର୍ତ୍ତମାନ କ’ଣ ମନୁଷ୍ୟ ସେହି ଖାଣ୍ଟି ସୁନା ଅବସ୍ଥାରେ ପହଞ୍ଚିଅଛି, ଯେଉଁଥିରେ ତାକୁ ଏହିପରି ଶୋଧନ କରିବାକୁ ହେଲେ ଆଉ ସେହି ହିଂସା ଓ ଦ୍ୱେଷର ଉପାୟ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ନାହିଁ ?

ବସ୍ତୁତଃ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଅବସ୍ଥା ଆସିନାହିଁ; ମନୁଷ୍ୟ ଏବେ ବି ତୀବ୍ର ଆସକ୍ତି ସହ ଏପରି ଆଚରଣ କରୁଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଏହିପରି କଠୋର ଉପାୟଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରିବା କେବଳ ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ବରଂ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ଏଥି ନିମିତ୍ତ ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶ ଆଜି ଗୋଟାଏ ସାଧାରଣ ବ୍ୟାଧିରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ଗଭୀର ଅସୁସ୍ତି ଭୋଗ କରୁଛି : ସମଗ୍ର ଜଗତର ମସ୍ତକ ଉପରେ ସବୁବେଳେ ଗୋଟାଏ ଭୟଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧର କୃଷ୍ଣ ମେଘମାଳା ଝୁଲୁଛି ।

କିନ୍ତୁ, ଯଦିଓ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖାଣ୍ଟି ଧାତୁରେ ପରିଣତ ହୋଇନାହିଁ ତଥାପି ତାହାର ବିଶୁଦ୍ଧି ସକାଶେ ପୃଥିବୀ ଇତିହାସରେ ଆଦିମ କାଳରୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି ଅନେକ ଘଟଣା ଘଟି ଯାଇଅଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଆତ୍ମମାନେ ଅନେକ କିଛି ଭଲ ଦିଗରେ ଆଶା କରି ପାରିବା । ଅନ୍ତତଃ ଏତକ ଆଶା କରି ପାରିବା ଯେ, ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜର କୌଣସି

ଗୋଟିଏ ନିର୍ବାଚିତ ଅଂଶ ଅର୍ଥାତ୍ କେତେକ ମନୁଷ୍ୟଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ଛୋଟ ଦଳଟିଏ ଏମିତି ଖାଣ୍ଟି ସୁନାରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ଚିନ୍ତାରି ହୋଇଅଛି । ଆଉ ସେହିମାନେହିଁ ପ୍ରଥମେ ଦେଖାଇ ଦେବେ ଯେ କିପରି ଯୁଦ୍ଧ ବିଗ୍ରହ ନକରି ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଏ, ଅନ୍ୟକୁ ଧ୍ୱଂସ ନକରି, ବୀରତ୍ୱ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଏ, କୌଣସି ହୁଲୁସ୍ତୁଲ କାଣ୍ଡ ନଘଟାଇ ସମୁଚିତ ବୀର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଏହି ପୁସ୍ତକର କେତେକ ଧାଡ଼ିପରେ ପୁନଶ୍ଚ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି :- “ମନୁଷ୍ୟ ଥରେ ଯଦି କେବଳ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବାକୁ ରାଜି ହୁଏ, ତାହାହେଲେ ସବୁକିଛି ବଦଳି ଯିବ ।” ଏହାହିଁ ହେଲା ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ । ଯଦି ମନୁଷ୍ୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରୂପାନ୍ତରରେ ରାଜି ହୁଏ, ତାହା ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଅଂଶ ଏହା ଚାହାନ୍ତି, ଅଭୀଷ୍ଟା କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସକଳ ଅଂଶ ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଏବଂ ପୂର୍ବବଦ୍ ରହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ସେଥି ନିମିତ୍ତ କୁହା ହେଉଛି ଅଶୁଦ୍ଧ ଓ ମିଶ୍ରିତ ଧାତୁପିଣ୍ଡ, ତାକୁ ତରଳାଇ ଶୋଧନ କରିବା ସକାଶେ ବାରମ୍ବାର କ୍ୱଳକ୍ତ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡରେ ନିକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ହେଉଅଛି ।

ଆଜି ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆତ୍ମମାନେ ପୃଥିବୀ ଇତିହାସର ଗୋଟାଏ ତ୍ରିଭୁଜି ମୋଡ଼ ଉପରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛୁ । ଚାରିଆଡୁ ମତେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି, “ଏହାପରେ କ’ଣ ଘଟିବ ?” ସର୍ବତ୍ର ଦେଖା ଦେଇଛି ଗୋଟାଏ ଭୟ, ଅନିଶ୍ଚିତତା ଓ ଉତ୍କଣ୍ଠା । “ଏବେ କ’ଣ ଘଟିବ ? ଏବେ କ’ଣ ଘଟିବ ?” ଏହିପରି ଗୋଟାଏ ଭାବ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ତର ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି : “ଥରେ ଯଦି ମନୁଷ୍ୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବାକୁ ରାଜି ହୁଏ” ସମ୍ଭବତଃ ଯଦି ଅଳ୍ପ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଖାଣ୍ଟି ସୁନା ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି, ତାହାହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତହିଁ ଘଟଣାବଳୀର କ୍ରମ ବଦଳାଇ ଦେବାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଏହା ହେବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

ତାହାହେଲେ ଏହି ଯେଉଁ ସାହସ, ଏହି ଯେଉଁ ବୀରତ୍ୱ ଭଗବାନ ଆତ୍ମମାନଙ୍କଠାରୁ ଦାବୀ କରୁଛନ୍ତି, ଏହାର ଆତ୍ମମାନେ ସୁଯୋଗ ନ ନେବା କାହିଁକି ? ନିଜ ଭିତରର

ଜୀବାତ୍ମା, ବିନ୍ଦୁ-ଆତ୍ମା ଓ ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ

ଜୀବାତ୍ମା, ବିନ୍ଦୁ-ଆତ୍ମା ଓ ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ ହେଲେ ଏକହି ଆତ୍ମାଙ୍କର ତିନୋଟି ଭାବ; ଏମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ମିଶାଇ ଦେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ, କାରଣ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଆନ୍ତର ଅନୁଭୂତି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ।

ଜୀବାତ୍ମା, ଯାହାକୁ ଇଂରାଜୀରେ ସାଧାରଣତଃ ସ୍ପିରିଟ୍ କୁହାଯାଏ ସେ ହେଲେ ପ୍ରକାଶିତ ସତ୍ତାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଅବସ୍ଥିତ ସ୍ୱୟମ୍ଭୂତ ତତ୍ତ୍ୱ, ସେ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁର ଅତୀତ, ସର୍ବଦା ଅଭିନ୍ନ, ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆତ୍ମା । ଏହି ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଶାଶ୍ୱତ ଓ ଧ୍ରୁବ ସତ୍ତା ।

ବିନ୍ଦୁ-ଆତ୍ମା ହେଲେ ଭଗବାନଙ୍କ ସ୍ତୁଲିଙ୍ଗ ଯେ ପ୍ରକଟ ସତ୍ତାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ନୁହଁନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଯେ ସେହି ସତ୍ତାର ମଧ୍ୟରେ ତାହାର କ୍ରମ-ବିକାଶକୁ ବିଧିବଦ୍ଧ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଜଡ଼ ଜଗତରେ ଉତ୍ତରି ଆସନ୍ତି । ଆରମ୍ଭରେ ଏହା ଦିବ୍ୟ-ଚେତନାର ଗୋଟିଏ ଅଭିନ୍ନ ଶକ୍ତି, ଯାହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବନା ରହିଅଛି, ଯାହା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରୂପାୟିତ ହୋଇନାହିଁ କିନ୍ତୁ ବିବର୍ତ୍ତନର ଗତିରେ ରୂପାୟିତ ହେବ । ନିମ୍ନତମରୁ ଉଚ୍ଚତମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକଳ ପ୍ରାଣବନ୍ତ ସତ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ସ୍ତୁଲିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟମାନ ।

ଆତ୍ମା ସ୍ୱାୟତ୍ତ ବିବର୍ତ୍ତନ ପଥରେ ଚୈତ୍ୟ-ସତ୍ତାକୁ ଗଢ଼ିତୋଳନ୍ତି । ଏହି ଚୈତ୍ୟ-ସତ୍ତା ମନ, ପ୍ରାଣ, ଦେହକୁ ଧାରଣ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତାଦ୍ୱାରା ପୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି; ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରକୃତିକୁ ଜନ୍ମ-ଜନ୍ମାନ୍ତର ବହି ଚାଲନ୍ତି - ଏହି ହେଲେ ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ । ଆରମ୍ଭରେ ଏହା ମନ, ପ୍ରାଣ, ଦେହଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛନ୍ନ, କିନ୍ତୁ ଯେପରି ଏହା ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥା'ନ୍ତି, ସେହିପରି ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଆସି ମନ, ପ୍ରାଣ, ଦେହକୁ

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି । ସାଧାରଣ ମାନବଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ ନିଜ ଅଭିଜ୍ଞତା ନିମିତ୍ତ ଅଧିକତମ ବୃଦ୍ଧିଗ୍ରହଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜର ଆୟତ୍ତରେ ଆଣି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସତ୍ତାର ଜୀବନ ହେଲା ପ୍ରାଣୀ ବା ମନୁଷ୍ୟ, ତାହା ଦିବ୍ୟ-ଜୀବନ ନୁହେଁ । ଯଦି ସାଧନାପଥରେ ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ମୁକ୍ତଭାବରେ କରଣ ସମୂହକୁ ଚଳାଇ ପାରନ୍ତି ତେବେ ମନୁଷ୍ୟର ଭଗବତ୍ ଅଭିମୁଖୀ ପ୍ରଣୋଦନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ଏବଂ ମନ, ପ୍ରାଣ, ଦେହର କେବଳ ମୁକ୍ତି ନୁହେଁ, ବରଂ ସେମାନଙ୍କର ରୂପାନ୍ତର ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବପଦ ହୁଏ ।

ଆତ୍ମା ମୁକ୍ତ ଏବଂ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁର ଅତୀତ ବୋଲି ଜୀବାତ୍ମାଙ୍କ ଅଭିଜ୍ଞତା ଏବଂ ପରମାତ୍ମା (ବିଶ୍ୱଗତ ଆତ୍ମା)ଙ୍କ ସହିତ ତାହାର ଐକ୍ୟ ନେଇ ଆସେ ମୁକ୍ତିର ବୋଧ; ପରମ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମୁକ୍ତି ସକାଶେ ଏହାହିଁ ହେଲା ଆବଶ୍ୟକ; କିନ୍ତୁ ଜୀବନର ତଥା ପ୍ରକୃତିର ରୂପାନ୍ତର ନିମିତ୍ତ ଚୈତ୍ୟ-ସତ୍ତାର ଜାଗରଣ ତଥା ପ୍ରକୃତିର ନେତୃତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ।

ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ ନିଜର ଯଥାର୍ଥ ସତ୍ତାରେ ଜୀବାତ୍ମାଙ୍କ ସହିତ ଏକତ୍ର ଉପଲବ୍ଧ୍ୟ କରେ, କିନ୍ତୁ ଜୀବାତ୍ମା ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ ।

ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଦୃଷ୍ଟ ବିନ୍ଦୁ-ଆତ୍ମା, ଜୀବାତ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଖିବାର ପ୍ରତୀକ ସ୍ୱରୂପ ହୋଇପାରେ । ସେ ଭଗବତ୍ ଅଂଶୀଭୂତ; ସେଠାରେ ଆତ୍ମହା ସ୍ୱଭାବତଃ ହେବ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱତନ ଚେତନାର ଉନ୍ମାଳନ ସକାଶେ, ଯାହା ଫଳରେ ସତ୍ତା ଅଜ୍ଞାନରେ ନ ରହି ସେହିଠାରେ ବାସ କରିପାରେ । ବସ୍ତୁତଃ ଜୀବାତ୍ମା

ପୂର୍ବପୁଷ୍ପାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ

ବାଧାବିହୀନ, ଅପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ତାମସିକତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରାମ ନ କରିବା କାହିଁକି ? ଚାଲ ସେହି ଅନ୍ତଃଶୁଦ୍ଧି-ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାନ୍ନ ହେବା ଯେଉଁଥିରେ ସମଗ୍ର ମାନବ ସଭ୍ୟତା ଧ୍ୟାନକାରୀ ଏକ ଭୟଙ୍କର ଦାନବୀୟ ଯୁଦ୍ଧ ବିଗ୍ରହର ମଧ୍ୟଦେଇ ପୁନଶ୍ଚ ଯିବାକୁ ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାହିଁ (ଏହି ଉପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ବିଷୟଟି) ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସମସ୍ୟା । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁହିଁ ନିଜ ଉପାୟରେ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ମୋତେ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଛ, ତାହାର ସେହି ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତର ଯାହା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ କହିଛାନ୍ତି । “ଅରେ ଯଦି ମନୁଷ୍ୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରେ !” ଏହା ସଙ୍ଗେ ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ଯୋଗ କରି ଦେଉଅଛି, - ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ନିଜ ତରଫରୁ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ଏ ବିଷୟରେ ସ୍ଥିର କରିବାର ସମୟ ଅତି ଅଳ୍ପ, ଆଉ ବିଳମ୍ବ ଚଳିବ ନାହିଁ ।

ସର୍ବଦାହିଁ ଭଗବାନଙ୍କ ସହିତ ଅଭିନ କିନ୍ତୁ ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ହେଲା ଚେତନାର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ବି ତାହାକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରିବ ।

ସମଗ୍ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରକୃତିର (ମନ-ପ୍ରାଣ-ଦେହର) ଭଗବାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଉନ୍ମାଳନ, ଭଗବାନଙ୍କ ସହିତ ଏକତା, ପ୍ରେମ, ହୃଦୟରେ ତାଙ୍କର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଓ ଶକ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଅଧ୍ୟକ୍ଷନ କରଣ-ସଭା ଓ ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱତନ ଚେତନାର ଅବତରଣଦ୍ୱାରା ମନ, ପ୍ରାଣ, ଦେହର ଦିବ୍ୟ-ରୂପାନ୍ତର-ଏହିସବୁ ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷଙ୍କ ଅଭୀପ୍ତସା ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ଯୋଗ-ସାଧନାର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ନିମିତ୍ତ ଉଭୟ ଅଭୀପ୍ତସାହିଁ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଓ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ଯେବେ ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ ନିଜର ଅଭୀପ୍ତସାକୁ ମନ, ପ୍ରାଣ, ଦେହ ଉପରେ ଆରୋପ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ବି ଅଭୀପ୍ତସା ଜାଗ୍ରତ ହୁଏ, ଏହାହିଁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷନ ସଭାରୁ ଉତ୍ପତ୍ତ ଆଶ୍ୱହା ରୂପେ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥିଲା । ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଯାହା ଅନୁଭୂତ ହୋଇଥିଲା ତାହା ହେଲା ଜୀବାତ୍ମାଙ୍କର ଅଭୀପ୍ତସା-ଉଚ୍ଚତର ଚେତନା ତାହାର ଅଖଣ୍ଡ ଏକତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧି ସହ ସଭାରେ ପ୍ରଘଟ ହେଉ ।

ଉଭୟ ଅଭୀପ୍ତସା ପରସ୍ପରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ନିମ୍ନ ସଭାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ସାଧାରଣ ଚେତନା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାହତ, ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ଓ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ । ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ କରିବାକୁ ହୁଏ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ, ସମର୍ପଣ, ନିତ୍ୟ ଓ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ।

ଶାନ୍ତି, ଶୁଦ୍ଧି ଓ ସ୍ନେହଯୁକ୍ତ ବୋଧ ଆସେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱତନ ଚେତନା ସହିତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷନ ଚେତନାର ମିଳନ ଫଳରେ । ସାଧାରଣତଃ ଏହା ହୁଏ ସବିରାମ, ନରୁବା ଗଭୀରତର ଚେତନା ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ, ବହିର୍ଭାଗର ଝଡ଼ ଝଞ୍ଜା ଓ ବିଶୋଭର ପଶ୍ଚାତରେ ଆବୃତ; ଆରମ୍ଭରେ ଏହା କୃଚିତ୍ ନିତ୍ୟ ବସ୍ତୁ ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ଏହା କ୍ରମଶଃ ନିତ୍ୟ ଓ ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇ ଉଠିପାରେ, ଯଦି ଏହି ସ୍ଥିର ଶାନ୍ତ ଭାବ ବାରମ୍ବାର ଓ ବେଶୀ ବେଶୀ କରି ଉତ୍ତର ଆସେ ଏବଂ ପରିଶେଷରେ ଉଚ୍ଚତର ଚେତନାର ଶାଶ୍ୱତ ଶାନ୍ତି, ସ୍ଥିରତା ଓ ନୀରବତା ନିମ୍ନ ପ୍ରକୃତିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅବତରଣ କରେ ।

* * * * *

ଜୀବ ଉପଲବ୍ଧି ହୁଅନ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆତ୍ମ-ରୂପେ ପ୍ରକୃତିର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ମୂଳ କାରଣ ସଭାରୁପେ-ସେ ଶାନ୍ତ, ପ୍ରକୃତିର ଗତିବୃତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଅସ୍ପଷ୍ଟ, କିନ୍ତୁ ସେସବୁର ଧର୍ମା, ଅଥଚ ସେସବୁର ବିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟରେ ଜଡ଼ିତ ନୁହଁନ୍ତି । ଏହି ଉପଲବ୍ଧି ମାଧ୍ୟମରେ ନୀରବତା, ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ, ପ୍ରସାରତା, ପ୍ରଭୁତ୍ୱ, ବିଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଦିବ୍ୟ ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱର

ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ ଏକ କେନ୍ଦ୍ର, ଏହିବୋଧ ଇତ୍ୟାଦି ସାଧକର ସାଧାରଣ ଅନୁଭୂତି ହୋଇଉଠେ ।

ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ ହୃଦୟର ପଶ୍ଚାତରେ ବିରାଜିତ ପୁରୁଷ ରୂପେ ଉପଲବ୍ଧି ହୁଅନ୍ତି । ଜୀବାତ୍ମାଙ୍କ ତୁଲ୍ୟ ଏହାଙ୍କର ବିଶ୍ୱ-ବ୍ୟାପକ ଭାବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହାହିଁ ହେଲେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଯେ ହୃଦୟ-କେନ୍ଦ୍ରର ପଶ୍ଚାତରେ ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଦେହ-ପ୍ରାଣ-ମନକୁ ଓ ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟରେ ସଭାର ଚୈତ୍ୟ ବିକାଶକୁ ଧରି ରହିଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କର ଉପଲବ୍ଧି ଆଣିଦିଏ ଭକ୍ତି, ଆତ୍ମନିବେଦନ, ଆତ୍ମ-ସମର୍ପଣ, ସକଳ ଗତିବୃତ୍ତିର ଭଗବଦଭିମୁଖେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ, ଯାହାକିଛି ଅସତ୍ୟ, ଅଶିବ, ଅସୁନ୍ଦର, ଅସମସ୍ତାସ ଏମାନଙ୍କୁ ବର୍ଜନ, ପ୍ରେମ ଓ ମୈତ୍ରିର ମଧ୍ୟଦେଇ ସର୍ବଭୂତଙ୍କ ସହିତ ମିଳନ, ଆତ୍ମା ଓ ଭଗବାନଙ୍କ ଦିଗରେ ଉନ୍ମାଳନ ।

* * * * *

ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ

ସଂଜ୍ଞାନୁସାରେ ଚୈତ୍ୟ ସଭା ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ସେହି ଅଂଶ ନୁହେଁ ଯାହାର ଅତିମାନସ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ସଂସ୍ପର୍ଶ ଅଛି- କିନ୍ତୁ ଥରେ ମାତ୍ର ଅତିମାନସ ସହିତ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପିତ ହେଲେ ଚୈତ୍ୟ-ସଭାହିଁ ସର୍ବାଗ୍ର ସେଥିରେ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି । ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଚୈତ୍ୟ ଅଂଶ ହେଲେ ସେହି ଯେ ଭଗବାନଙ୍କଠାରୁ ସାକ୍ଷାତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଯାହାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ସମ୍ଭାବନାରାଜି ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ସଂସ୍ପର୍ଶ ଅଛି, ଯେ ମନ, ପ୍ରାଣ, ଦେହର ଅଧ୍ୟକ୍ଷନ ସଭାତ୍ରୟକୁ ଧରି ରହିଛନ୍ତି । ସକଳ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଦିବ୍ୟ ଉପାଦାନ ରହିଅଛି, କିନ୍ତୁ ଏହା ସାଧାରଣ ଚେତନାର ପଶ୍ଚାତରେ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ, ଆରମ୍ଭରେ ଏହା ଅପରିଶତ ଏବଂ ପରିଶତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବଦା ବା ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅବସ୍ଥିତ ନୁହଁନ୍ତି; ଏହି କାରଣ ସମୂହର ଅପୂର୍ଣ୍ଣତା ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେମାନଙ୍କ ଭିତର ଦେଇ, ସେମାନଙ୍କ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ରହି ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ନିଜକୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରନ୍ତି । ଚେତନା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଇଶ୍ୱରାଭିମୁଖୀ ଅନୁଭବଦ୍ୱାରା ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି; ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଯେବେ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚତର ଗତି ବଢ଼ିଯାଏ ଏବଂ ପରିଶେଷରେ ଏହିସବୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱତନ ଗଭୀରତର ଗତିବିଧି ସଞ୍ଚିତ ହେବା ଫଳରେ ଗୋଟିଏ ଚୈତ୍ୟତତ୍ତ୍ୱ ଜାଗିଉଠେ, -ଯାହାକୁ ଆତ୍ମେମାନେ ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ କହୁ । ଏହି ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ ସର୍ବଦା ମନୁଷ୍ୟକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ଦିଗରେ ଫେରାଇବାର ଯଥାର୍ଥ କାରଣ, ତାହାର ଯଥାର୍ଥ ସହାୟ, ଯଦିବ ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଭାବରେ । ସେଥି ନିମିତ୍ତ ଯୋଗ-ସାଧନାରେ ଏହି ତତ୍ତ୍ୱକୁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ପଶ୍ଚାତରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଣିବାକୁ ହେବ ।

ORGANISATION ON SPIRITUAL BASIS

To organise on a spiritual basis you must be in constant contact with the Spiritual Consciousness.

Do not forget that the quality of work one does, depends on the quality of consciousness one lives. Generally people live in a very ordinary consciousness : the consciousness of mind, life and body. Naturally all their activities express the state of consciousness in which they live. All the problems they confront, come from this state, from the atmosphere inside. So the solution is always within, never outside.

*There is the soul, the psychic, the Mother's Presence deep within everyone. One should create a habit of going inside and keep in contact with the Presence, then **nothing will go wrong**. This must be a regular habit. All the organisational activities you take up must start with this impulse, the direction, and the indication from the Mother inside. Have the constant inner contact and whatever you do will be an expression of the Presence within.*

At first it will be difficult to keep this contact constant and receive the inspiration and guidance. But the very aspiration will gradually smoothen the way and influence and mould the work. The more one rises in the ladder of the consciousness, the quality of work changes accordingly.

Ranab

25th February, 2002.

ପୂର୍ବପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ

ଇଂରାଜୀ ଭାଷାରେ 'Soul' ଏବଂ 'Psychic' ଏହି ଶବ୍ଦ ଦୁଇଟି ଖୁବ୍ ଅସମ୍ଭବଭାବେ ଓ ନାନା ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ସାଧାରଣ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ମନ ଓ ଆତ୍ମା 'Mind' ଏବଂ 'Soul' ଏ ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବି ପରିସ୍ଥାନଭାବେ କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ କରାଯାଏ ନାହିଁ, ପୁନଶ୍ଚ ତଦପେକ୍ଷା ବେଶି ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, ଯେତେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ଅନ୍ତରାତ୍ମାର ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରାଣମୟ ଅଳୀକ କାମନାମ୍ବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ 'Soul' ଓ 'Psychic' ଶବ୍ଦଦ୍ୱୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ହୁଏ । ଚୈତ୍ୟ-ପୁରୁଷ ମନ, ପ୍ରାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ; ସେ ସେମାନଙ୍କ ପଶ୍ଚାତରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥାଆନ୍ତି, ହୃଦୟ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ସଂଯୋଗ ସ୍ଥଳରେ । ତାଙ୍କର ମୂଳ ସ୍ଥାନ ସେହିଠାରେ, ହୃଦୟର ଅଭ୍ୟନ୍ତରରେ ନୁହେଁ, ତାହାର ପଶ୍ଚାତରେ, କାରଣ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ଯାହାକୁ ହୃଦୟ କହେ ତାହା ହେଲା ଭାବାବେଗର କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟର ଭାବାବେଗ ହେଲା ବହୁଧା ମନ-ପ୍ରାଣର ପ୍ରଣୋଦନା, ସ୍ୱରୂପତଃ ଚୈତ୍ୟ-ସଭାର ନୁହେଁ । ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ଆତ୍ମା, ଚୈତ୍ୟ-

ପୁରୁଷ ହେଲେ ଏହି ପଶ୍ଚାତରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅନେକାଂଶରେ ନିଗୁଡ଼ ଶକ୍ତି, ମନ-ପ୍ରାଣର ଶକ୍ତି ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଏହାଙ୍କ ଶକ୍ତି ମନ, ପ୍ରାଣର ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରେ ଏବଂ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଭାବନା, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦର୍ଶନ ଓ ଆବେଗ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରିୟାନୁଭୂତି ଓ କର୍ମାବଳୀ, ସବୁକିଛିକୁ ଶୋଧିତ କରି ନେଇ ପାରନ୍ତି; ଆବେଗ ତେବେ ପରିଣତ ହୁଏ ଗୋଟାଏ ଚୈତ୍ୟ ଅନୁଭୂତିରେ ଏବଂ ସେହି ସମସ୍ତ କ୍ରିୟାରେ ଦିବ୍ୟ-ରୂପାନ୍ତରର ସୂତ୍ରପାତ ହୁଏ ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ 'Psychic being'କୁ ହୃଦପୁରୁଷ ବା ଚୈତ୍ୟପୁରୁଷ ନାମ ଦିଆଯାଏ, କିନ୍ତୁ ହୃଦୟ କହିଲେ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ବାହ୍ୟ ପ୍ରାଣମୟ ଆବେଗମୟ କେନ୍ଦ୍ର ନୁହେଁ ବରଂ ଆନ୍ତର ନିଗୁଡ଼ ହୃଦୟ- 'ହୃଦୟେ ଗୁହାୟାମ୍' । ତୁ 'ଆତ୍ମ୍ୟ' ପତ୍ରିକାରେ ଲିଖିତ ଯେଉଁ Psyche ଶବ୍ଦଟିର କଥା କହିଅଛୁ ସେ ହେଲେ ଏହି ଯଥାର୍ଥ ଚୈତ୍ୟସଭା ପ୍ରାଣଜ କାମନାମୟ ମନ ନୁହେଁ । □□□

ଚିନ୍ତା

ନିରୋଦ ବରଣ

ନୃପତି ବିନ୍ଦିସାର ପ୍ରଣମି ବୁଦ୍ଧଙ୍କୁ
 ମାଗି ନେଲେ ପାଦ ନଖ ତାଙ୍କ
 ଛାପିଲେ ନିଭୃତେ ପ୍ରସାଦ କାନନେ
 ତା' ଉପରେ ରଚିଲେ ଯତନେ
 ଅତି ଅପରୂପ ଶୀଳାମୟ ସୁପ
 ଶିଳ୍ପ ଶୋଭାର ସାର ।

(ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ କବିତା “ପୂଜାରିଣୀ”ରୁ ଉଦ୍ଧୃତ)

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ମହାପ୍ରୟାଣର କେତେ ବର୍ଷ ପରେ ଭାରତ ବର୍ଷର ଛୋଟ ବଡ଼ ନାନା ଅଞ୍ଚଳରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଭକ୍ତ ତଥା ଅନୁଗାମୀମାନେ ତାଙ୍କ ଦେହାଂଶ (ସାଧାରଣତଃ ନଖ ଓ କେଶ) ନେଇ ଯାଉଥିବା ଦେଖିବାକୁ ଓ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ । ଏମିତିକି ସାଗର ପାରିହୋଇ ଇଂଲଣ୍ଡ, ଆମେରିକା, କାନାଡ଼ା ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ମଧ୍ୟ ଦେହାଂଶ ଅବସ୍ଥାପିତ ।

ଦେହାଂଶ ନେବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଯେଉଁ ସବୁ କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରଥମ ଆସେ ତଦୁପରେ ନବଦ୍ୱୀପର ବଙ୍ଗବାଣୀ ଅନ୍ୟତମ । ମହାସମାରୋହରେ ଉକ୍ତ ଦେହାଂଶ ନିଆଯାଇଥିଲା ବୋଧହୁଏ ୧୯୫୯ ମସିହାରେ । ତା'ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପର୍ବ ଏବେବି ମୋର ମନେ ଅଛି । ତେବେ ବିଷୟ ବିବରଣୀ ଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଆୟୋଜନ, ଦିନ, କ୍ଷଣ ଇତ୍ୟାଦି ଯେତେବେଳେ ଛିନ୍ନ ହେଲା ମା'ଆଦି ଦର୍ଶନ ଗୃହ ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ ଛିଡ଼ା ହେଲେ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଫଟୋ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେପରି ତାଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି । ପାଖରେ ଚମ୍ପକଲାଲ, ସିଏ ହେଲେ ପୁରୋହିତ । ମା'ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ବ ଦେଖାଇ ଦେଉଥାଆନ୍ତି । ବୋଧହୁଏ ଛୋଟ ବଡ଼ ୪/୫ଟି ଡ଼ବା ଥିଲା । କାହା ଭିତରେ କାହାକୁ ପୁରେଇବାକୁ ହେବ ମା'ତାଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଥାଆନ୍ତି । ଚମ୍ପକଲାଲ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ଉଚ୍ଚକଣ୍ଠରେ “ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଶରଣ ମମ” ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥାଆନ୍ତି । ଆମେ କେତେଜଣ ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥାଉ । ମା'ଙ୍କ ପଛରେ ବସିଥାନ୍ତି ବଙ୍ଗବାଣୀର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ । ପରିବେଶ ଶାନ୍ତ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଓ ଉଚ୍ଚଶକ୍ତିର ପ୍ରଭାବବିଷ୍ଣୁ । ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯେତେବେଳେ ଶେଷ ହେଲା ମା' ଦେହାଂଶଙ୍କର ଡ଼ବାଟି ବଙ୍ଗବାଣୀର ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ହାତରେ ସମର୍ପଣ କଲେ । ଶୁଣିଛି ସେହି ଦେହାଂଶ ଆଡ଼ମ୍ବର ସହକାରେ କଲିକତା ସହରର ଉପର ଦେଇ ଶୋଭାଯାତ୍ରା କରି ବଙ୍ଗବାଣୀରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ।

ଏହି ଦେହାଂଶଗୁଡ଼ିକ କିପରି ସଂଗ୍ରହ କରାହେଉଥିଲା ତାହାର କାହାଣୀ ରୋମାଞ୍ଚକର । କେହି କେବେ କଳ୍ପନା କରି ପାରିବେନି ଯେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ ବୋଲି କିଛି ସଞ୍ଚିତ ଥିବ, ସେଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ଦୂର ଦେଶରେ ତାଙ୍କ ସ୍ମୃତି ମନ୍ଦିର ସ୍ଥାପନ କରାହେବ । ସୁତରାଂ ଏହି ସଂଗ୍ରହର କାହାଣୀଟି ପୂର୍ବରୁ କଥିତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏବେବି ପ୍ରକାଶ ଯୋଗ୍ୟ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପାଦର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତା ହୋଇଥିବାରୁ ଆମେ କେତେଜଣ ଶିଷ୍ୟ ତାଙ୍କ ସେବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲୁ ଏକଥା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ତିନି ମାସ ପରେ ଫେବୃୟାରୀରେ ବୋଧହୁଏ ମା' ପ୍ରଥମ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଧୋଇଦେଉଥିଲେ । ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡାଇବା ସମୟରେ ପ୍ରଚୁର କେଶ ଉପୁଡ଼ି ଯାଉଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ଚମ୍ପକଲାଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରଖିଦେଉଥିଲେ । ମନେ ପଡ଼ୁଛି ଥରେ ମୁଁ ଆଉ ଚମ୍ପକଲାଲ ବାହାଦୁରୀ କାଢ଼ି ତାଙ୍କର କେଶର ଜଟ ଯେତେବେଳେ ଖୋଲିଦେଲୁ ସେ ମଜା କରି କହିଲେ, କେଶ କିଛି ବାକି ରଖିଛନ୍ତ ? ଯାହାହେଉ, ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲଗା ଗାଧୁଆ ଘର କରାହେଲା ସେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦର୍ଶନ ପୂର୍ବରୁ ମା' ଆୟମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଧୋଇଦେଉଥିଲେ । ଆୟମାନେ ପରିତ୍ୟକ୍ତ କେଶଗୁଡ଼ିକ ରଖିଦେଉଥିଲୁ । ଏହା ହେଲା କେଶର କାହାଣୀ ।

ନଖ ବେଳକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର । ସେତେବେଳେ ଆୟମାନେ ଥିଲୁ ସର୍ବେସର୍ବା । ମା'ଙ୍କର କୌଣସି ଭୂମିକା ନଥିଲା । ଦୁଇ ତିନି ମାସ ଅନ୍ତରେ ନଖ କଟା ହେଉଥିଲା । ତା ଫଳରେ ନଖଗୁଡ଼ିକ ଲମ୍ବା ହେବା ଫଳରେ କାଟିବା ପାଇଁ ସୁବିଧା ହେଉଥିଲା । ଏବଂ ଗୋଟା ନଖଗୁଡ଼ିକ ସୁରକ୍ଷିତ ରହୁଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ସ୍ନାନ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ନାନ ବାଥ ସାରି ବିଛଣାରେ ଯେତେବେଳେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଥିଲେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ନଖ କଟା ହେଉଥିଲା ।

ସେତେବେଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଘେରି ଛିଡ଼ା ହେଉଥିଲୁ । ଚମ୍ପକଲାଲ ଏବଂ ମୋ ଉପରେ ଅପରେସନ୍‌ର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା । ମୁଁ ଥିଲି ମୁଖ୍ୟ ସର୍ଜନ, ଆଉ ଚମ୍ପକଲାଲ ଥିଲେ ସହକାରୀ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ତାଙ୍କ ବିଶାଳ ଶରୀରକୁ ବିଛଣାରେ ପକାଇ ଦେଇ ହାତ ଦୁଇଟିକୁ ଦୁଇ ପାଖରେ ଲମ୍ବେଇ ଦେଉଥିଲେ । ଆମେ ଦୁଇଜଣ ଛୁରୀ, କଇଁଚି ସହ ତାଙ୍କ ଖଟ ପାଖରେ ମେଜ ଉପରେ ବସି ସମୟରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ନଖ କାଟୁ ଯାହା ଫଳରେ ଗୋଟା ନଖଟି ଅତୁଟ ରହେ । ଘର ଭିତରେ ପରିଷ୍କାର ଆଲୋକର ଅଭାବ, ବିଶେଷ କରି ଡାହାଣ ପଟରେ, ସେଥିପାଇଁ ଅଥବା ଅପରୁତା ବଶତଃ କୌଣସି କୌଣସି ନଖ ଛିଟିକି ପଡୁଥିଲା ମେଜ ଉପରେ ଏବଂ କାର୍ପେଟର ରଙ୍ଗ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶି ଯାଉଥିଲା ବୋଲି ସହଜରେ ଖୋଜି ପାଉନଥିଲୁ । ଅନ୍ୟମାନେ ସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ରହୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ମଝିରେ ମଝିରେ ପଚାରୁଥିଲେ “ଖୋଜି ପାଇଲ ?” ଯେତେବେଳେ ମିଳୁଥିଲା ସେତେବେଳେ ଆମର କି ଉଲ୍ଲାସ ! ଏବଂ ସେଥିରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ନିଜେ ଯୋଗ ଦେଉଥିଲେ ବୋଲି, ଆମର ଉତ୍ସାହ ବଢ଼ି ଯାଉଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ମାସେ ଅନ୍ତରେ ହାତ ନଖ କଟା ହେଉଥିଲା । ପାଦର ନଖ ବଢ଼ିବାକୁ ସମୟ ନେଉଥିଲା ବୋଲି ଦୁଇ/ତିନି ମାସ ଅନ୍ତରେ କଟା ହେଉଥିଲା । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ସ୍ନାନ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପରେ ସେଠାରେ ତାଙ୍କ ସ୍ନାନର ଅବ୍ୟାହତି ପରେ ସେ ଚେୟାର ଉପରେ ବସୁଥିଲେ, ଆମେ ଦୁଇଜଣ ତାଙ୍କ ପାଦ ପାଖରେ ବସି ନଖ କାଟୁଥିଲୁ । ଏଠାରେ ଆଲୋକ ଓ ପବନ କୌଣସି ଅଭାବ ନଥିଲା । ପାଦର ନଖଗୁଡ଼ିକ ଶକ୍ତ ଓ ଭଙ୍ଗୁର ହୋଇଥିବାରୁ ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ସହିତ ଅସ୍ତ୍ର ଚଳେଇବାକୁ ପଡୁଥିଲା । କେବେକେବେ କଞ୍ଚା ଚମଡ଼ା କଟି ଯାଉଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସେ ପାଦରେ ହଠାତ୍ ମୃଦୁ ସ୍ପନ୍ଦନଦ୍ୱାରା ଆମକୁ ସାବଧାନ କରିଦେଉଥିଲେ । କେବେଯେ ରକ୍ତ ଟୋପେ ଦିଟୋପେ ପଡ଼ିନଥିଲା ତାହା କହି ହେବନି । ଅପରେସନ୍ ଶେଷ ହେବା ପରେ ସେ ଫେରିଯାଉଥିଲେ ତାଙ୍କ ବିଛଣାକୁ ।

ଏହି ମହାର୍ଦ୍ଧ ଜିନିଷ ଗୁଡ଼ିକ କିଛି ଚମ୍ପକଲାଲ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ୟାକେଟ୍ କରି ତାରିଖ ସହ ମଝିରେ ମଝିରେ ଆମକୁ ବାଣ୍ଟୁଥିଲେ । ଏହି ହେଲା ଦେହାଂଶ ସଂଗ୍ରହର ଓ ସରବରାହର ଇତିହାସ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭକ୍ତବୃନ୍ଦ ଦେହାଂଶ ନେଇ ଯାଉଛନ୍ତି ? ସ୍ମୃତି- ନିଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ ? ରିଲିକ୍ସ ତ ମୃତ ଦେହାବଶେଷ ମାତ୍ର । ସ୍ମୃତିରକ୍ଷା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେଉଁ ଗୁଣ ଅଛିକି ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଆକୁଳ ହୋଇ ଭକ୍ତ ତା’ର କଣାମାତ୍ର ଭିକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି ?

ଇତିହାସରେ ଦେଖାଯାଏ ରାଜା ଅଶୋକଙ୍କର ପୁତ୍ରକନ୍ୟା ଶ୍ରୀଲଙ୍କାରେ ଭଗବାନ ବୁଦ୍ଧଙ୍କର ଦନ୍ତ ନେଇ ଯାଆନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ସମୟଠାରୁ ସେଠାରେ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ ପ୍ରଚଳିତ ହୁଏ । ଅଦ୍ୟାବଧି ସେ ଦେଶ ପ୍ରଧାନତଃ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଦାନ୍ତର କୌଣସି ଅଲୌକିକ ପ୍ରଭାବ ଅଛି କି ? ରବିନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ କବିତାର କିଛି ଅଂଶ

ନୃପତି ବିନିସାର....

କବିଙ୍କର ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱମୟ ଶବ୍ଦ ସଂଯୋଜନା- ପାଦ ନଖରୁ କଣାଏ ମାତ୍ର ନୃପତି ଭିକ୍ଷା ମାଗିଲେ ।

ପୁରାଣରେ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ ଅଛି ଯେ ଦଧିପୁନିଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅସ୍ଥିରେ ବକ୍ର ତିଆରି ହୁଏ । ଏବଂ ସେହି ବକ୍ରର ଶକ୍ତିରେ ଦେବାସୁର ଯୁଦ୍ଧରେ ଅସୁରବୃନ୍ଦ ପରାଜିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏହା ନିଛକ କବି କଳ୍ପନା କହି ହେବ ନାହିଁ, କାରଣ ମହାଭାରତର ଏହି କାହାଣୀ ସ୍ୱୟଂ ମହାଯୋଗୀ ବେଦବ୍ୟାସ- ବିରଚିତ ଏବଂ ଯିଏ ଅକ୍ଳେଶରେ ଆତ୍ମଦାନ କଲେ ସିଏ ମଧ୍ୟ ମୁନି । ତାଙ୍କ ଦୀର୍ଘ ତପସ୍ୟା ଫଳରେ ଅସ୍ଥି ଭିତରେ ଅତି ପ୍ରବଳ ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ତିଆରି ହେବ ବକ୍ର । ସେହି ବକ୍ର ହେଲା ବ୍ରହ୍ମ ଶକ୍ତି । ଏହା ତ ତାହାର ଯଥାର୍ଥ ରହସ୍ୟ ପରି ମନେହୁଏ । ଯଦିଓ ଏହା ଗୋଟିଏ ଉପାକ୍ଷାନ ମାତ୍ର ।

ଏବେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ବେଳରେ ଏମିତି କୌଣସି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ମିଳି ପାରେ କି ? ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଆମମାନଙ୍କର ନଖ ସଂଗ୍ରହରେ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ସେ ମଧ୍ୟ ଅଂଶ ନେଉଥିଲେ । ଯେପରି ପିତାମାତା ସନ୍ତାନ ମାନଙ୍କୁ ଦେଇଥାନ୍ତି । ସନ୍ଦେହ ଆସେ ଯେତେବେଳେ ଆମ ଜୀବନରେ ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଘଟଣାର ସ୍ମୃତି ସ୍ମରଣ ହୁଏ । ଘଟଣାଟିର ପୁନରୁକ୍ତି କରୁଛି :

ଚମ୍ପକଲାଲ ଓ ମୋ ଉପରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ମୁଁହ ଧୋଇବା ଭାରଥିଲା । ଚମ୍ପକଲାଲ ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ପାତ୍ରରେ ପାଣି ନେଇ ତାଙ୍କ ହାତ ଧୋଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିଲେ । ତା’ପରେ ତାଙ୍କ ହାତରେ ଦନ୍ତମଞ୍ଜନ ଦେଇ ନିଜେ ସେଠାରୁ ଚାଲିଯାଉଥିଲେ । ମୁଁ ସେତେବେଳେ ପିକଦାନୀ ନେଇ ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହେଉଥିଲି । ସେ ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ବାମ ହାତଟି ମୋ ଆଡ଼କୁ ବଢ଼େଇ ଦେଉଥିଲେ । ଯେମିତି ମୋତେ କିଛି ଦେବେ । ଡାହାଣ ହାତରେ ପାତ୍ରଟି ଥିବାରୁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ମୋର ବାମ ହାତଟି ବଢ଼ାଇ ଦେଉଥିଲି । ସେ ମୋ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ ନକରି ମୋର ହାତରେ କିଛି ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ହାଲୁକା ଭାବରେ ରଖିଲେ । ମୋ ଦେହରେ ଶୀତରଣ ଖେଳିଗଲା । ମନେ

The Silent Revolution

PRANAB KUMAR BHATTACHARYA

Sri Aurobindo and The Mother's Yoga is a silent Revolution - no preaching, no propagation. A sadhak in this yoga ascends in his realisation from peak to peak silently like the rising sun. Perhaps he knows or perhaps he even does not know. Again each realisation has many levels and disparities.

In a deep sleep as the psychic silently awakes, similarly in our deeper consciousness Sri Aurobindo and The Mother's Yoga Shakti awakes incessantly and works vigilantly, quietly opening one after another the hidden doors of our consciousness. The sadhaka at one time realises that he is not the same man as before. He has become a new man with a new consciousness. In his life externally there is no noise, no loud calls, but inwardly all his being has been reversed in topsyturvy.

The yoga of The Mother and Sri Aurobindo has quietly reconstructed, renovated and recreated his inner self.

Sometimes acceding a little of our desire soul, sometimes denying most or sometimes totally cancelling all that we wanted; and built up a new man in us. It is therefore called the hidden third method of God – *Murarir Tritiya Panthà*.

It has three stages - Involution, Revolution and Evolution. Firstly, descent of higher consciousness and power in the inner consciousness of man and society. Then there starts an imbroglio, a churning within to create a revolution. After the descent of Supramental Power and Consciousness upon earth we have seen all around us a tremendous turmoil, wrecking, ruining and devastating condition in man, in society, in states, the like of which

ପୂର୍ବପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ

ହେଲା ଜିନିଷଟି ଗୋଟିଏ ଦାନ୍ତ । ଆଲୁଅରେ ନେଇଯାଇ ଦେଖେ ସତରେ ତାହା ଗୋଟିଏ ଦାନ୍ତ । ତତ୍ତ୍ଵଶାଢ଼ ଚମ୍ପକଲାଲକୁ ଦେଖାଇଲି । ଆଜୁଠିଦେଇ ମାଜିବା ସମୟରେ ଦାନ୍ତଟି ଖସି ପଡ଼ିଛି ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିଜ ହାତରୁ ଭାଗ୍ୟକ୍ରମେ ମୁଁ ସେହି ମହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ଉପହାରଟି ପାଇଥିଲି ।

ଏହା ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ଵେହର ଦାନ ସେଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନଥିଲା । ଏହା ଗୋଟିଏ ସମାନ୍ୟ ଜଡ଼ବସ୍ତୁ ନୁହେଁ ଯାହା ଆମ ସ୍ଵୃତିର ଭଣ୍ଡାରରେ ସାଇତି ରଖୁ । ତାହା ଯଦି ହୋଇଥାଆନ୍ତା ତେବେ ମା' ରିଲିକ୍ସ ଦେବାର ଅନୁମତି ଦେଇନଥାନ୍ତେ । ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ସେ କେତେଦୂର ଗୁରୁତ୍ଵ ସହକାରେ ପ୍ରଥମ ରିଲିକ୍ସ ଦେଇଥିଲେ । ସେ କହିଥିଲେ, ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହର ପ୍ରତିଟି କଣା ଅତିମାନସ ଚେତନା ସମୃଦ୍ଧ । ଆମେ ଜାଣୁ ତାଙ୍କ ଦେହତ୍ୟାଗ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେହି ଦେହ ଅତିମାନସ

ଆଲୋକରେ ଉଦ୍ଭାସିତ ହୋଇଉଠିଥିଲା । ସେହି ଚେତନା ନଶ୍ଵର ବସ୍ତୁନୁହେଁ ଯେ ଦେହର ନଶ୍ଵରତା ସଙ୍ଗେ ଚେତନାର ମଧ୍ୟ ବିଲୁପ୍ତି ହେବ । ତା ଯଦି ହୋଇଥାଆନ୍ତା, ତାଙ୍କ ସମାଧି ସ୍ଵର୍ଗ କରି ଆମେ ଅତିକ୍ରିୟ ଶକ୍ତି ଅନୁଭବ କରି ପାରିନଥାନ୍ତୁ । ଯେଉଁସବୁ ସ୍ଥାନକୁ ରିଲିକ୍ସ ଯାଇଛନ୍ତି ସେଠାରେ ଏମିତି ଶାନ୍ତି, ଶକ୍ତି ବିରାଜ କରୁଛି ଆମେ ଶୁଣିଛୁ । ସୁତରାଂ ରିଲିକ୍ସ କେବଳ ସ୍ମୃତି ନିଦର୍ଶନ ନୁହେଁ ।

ରିଲିକ୍ସ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ଜୀବନ୍ତ ବିଗ୍ରହ, ତାଙ୍କ ଦୀର୍ଘକାଳବ୍ୟାପୀ ସାଧନାର ବିରାଟ ଶକ୍ତି ସେଠାରେ ଓତପ୍ରୋତଃ, ଯେପରି ଗୋଟିଏ ବସ୍ତୁ କଣାରେ ଅସୀମ ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚିତ ରହେ ସେହି ସତ୍ୟ ରହିଛି ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ରିଲିକ୍ସ ପଶ୍ଚାତ୍ତରେ । ସେହି ସତ୍ୟ ସର୍ବଦା ଜାଗ୍ରତ ରଖିବା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥ ସମ୍ମାନ ଦେବା - ଏହାହିଁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ରିଲିକ୍ସ ଆତ୍ମମାନଙ୍କଠାରୁ ଆଶାକରେ । □□□

we have not seen before. This condition prevailed for a long time. Such involution and revolution continued. Now begins an Evolution - a silent spiritual Evolution. This Revolution and Evolution sometimes go separately sometimes go together side by side.

Sri Aurobindo has said that mankind in the past history has experienced many kinds of revolutions – social revolution, political revolution and religious revolution. There were conflicts, bloodshed, wars and destruction. But the condition of human life remained almost the same.

The human civilization is waiting for the fourth and final revolution that is the spiritual revolution. The Divine Consciousness with the spiritual power will continue to work silently and universally. Divine Power – *Divya Shakti* – moves in mankind from mind to mind and creates a revolution – *Deva Manmàni Saṁcaranti*. In everyone's life this silent revolution goes on, so inevitably, infallibly that it is now transpiring internationally, nationally and individually. Now nobody can surely say : What I am now, what shall I be the next moment? What I am today I know not, what shall I be tomorrow? Sri Aurobindo said it already "It is the Hour of God" ... "it is the hour of the unexpected."

Moreover, Sri Aurobindo Ashram is present now gracefully and conspicuously with the world's highest wisdom, with the greatest tapasya, with the supernal light.

People are coming there from different parts of the world, they are seeing and realising the living example of the future spiritual life of mankind. They are going back, imbibing the new life of the future. One day gradually they themselves will change the whole society.

Sri Aurobindo's Relics are now going to different parts of the country and the world. With the Relics of Sri Aurobindo there goes with it Sri Aurobindo's Power and Consciousness. As the sacred parts of Mahashakti's body are scattered in 52 places in our country creating the holy places – *Pithasthàn*, likewise the places where Sri Aurobindo's Relics are going are also becoming holy places – *The Divine Pithasthàn*.

Every one of us is carrying the flag of the silent revolution. I heard it from the Mother. The Mother once said to me, when the soul takes his birth he carries with him a mission, to fulfill a particular work. When the time comes when the particular work is done the soul returns. Even sometimes leaving the work unfinished he cuts short and returns. Or it may so happen, the Mother said, the soul's mission work is well done but still if he can do more if he has more progress to make then the soul continues to stay.

The whole human civilization, as Sri Aurobindo said, is now in this silent Spiritual Revolution.

Noted and transcribed by
Amallesh Bhattacharya
18-10-2001

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପବିତ୍ର ଦେହାଂଶ

ରାମକୃଷ୍ଣ ଦାସ

ବିତ୍ତ ଆନନ୍ଦର କଥା ଜୟପୁର ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଭବନରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାକୁ ଯାଉଅଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କେତେ ଶୁଭ, କେତେ ମହାନ, କେତେ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ଏହା ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଭାଷାର ଅଭାବ ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଅର୍ଥ ନୂତନ ଯୁଗର ଅତିମାନସ ସତ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ଆସନ ନୂତନ ଯୁଗରେ ଅତିମାନସ ସତ୍ୟର ଧର୍ମ ହେବ ସଂସାରରୁ ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ, ଅସତ୍ୟ, ଅନ୍ୟାୟ ଦୂର, ସତ୍ୟ, ଜ୍ଞାନ, ଆନନ୍ଦ, ଶାନ୍ତି, ସମତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ସଂସାରକୁ ସ୍ୱର୍ଗରେ ପରିଣତ କରିବା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସକାଶେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଏହି ପୃଥ୍ୱୀକୁ ଆସିଥିଲେ । ଶ୍ରୀମାଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ତପସ୍ୟାକରି ପୃଥ୍ୱୀକୁ ୧୯୫୦ ସାଲରେ ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିର ଅବତରଣକୁ ପ୍ରତିରୋଧରୁ ମୁକ୍ତ ରଖିବା ସକାଶେ ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ, ଅଜ୍ଞାନ, ଅନ୍ୟାୟ, ସ୍ୱାର୍ଥ, ହିଂସାଦି ପ୍ରତିକୂଳ ଶକ୍ତିକୁ ନିଜ ଶରୀରରେ ଧାରଣ କରି ଧ୍ୟାନ ମୁଖରୁ ସଂସାରକୁ ରକ୍ଷାକରି ନିଜ ଶରୀରକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଥିଲେ । ସେହି ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିଦ୍ୱାରା ମା'ରୂପାନ୍ତର- କାର୍ଯ୍ୟ କରାଉ ଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ରୂପାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ, ଅନ୍ୟାୟ, ଅସତ୍ୟ, ସ୍ୱାର୍ଥ, ହିଂସାପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଗତ ସ୍ୱର୍ଗରେ ପରିଣତ ହେବ ।

ଯେଉଁ ଶରୀରର ତପସ୍ୟା ଫଳରେ ଅମର, ପରମାନନ୍ଦ ଦାୟିନୀ, ରୂପାନ୍ତର କାରିଣୀ ଅତିମାନସ ଶକ୍ତି ଏହି ପୃଥ୍ୱୀରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଅଛି, ଏବଂ ଯେଉଁ ଶରୀର ସେହି ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିକୁ ଧାରଣ କରିପାରି ଅଛି; (ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ମହାସମାଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ୫ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶରୀରରେ ଦିବ୍ୟକାନ୍ତି ହଜାର ହଜାର ବ୍ୟକ୍ତି ଦର୍ଶନ କରି କୃତାର୍ଥ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।) ସେହି ଶରୀରର ଦେହାଂଶ ଆଜି ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଉଅଛି ସେ ସ୍ଥାନ, ସେ ପ୍ରଦେଶ, ସେ ଦେଶର ମହତ୍ତ୍ୱ ମନରେ କଳ୍ପନା କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ଏହିସ୍ଥାନ ଆଜିଠାରୁ ମହାନ ଚାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେଲା । ହଜାର ହଜାର, ଲକ୍ଷଲକ୍ଷ, କୋଟି କୋଟି ନରନାରୀ ଏହି ସ୍ଥାନ ଦର୍ଶନ କରି କୃତାର୍ଥ ହୋଇ ପାରିବେ । ଯେଉଁମାନେ ଏହି ସ୍ଥାନର ପ୍ରଭାବରେ ବିଶ୍ୱାସ, ନିଷ୍ଠା ରଖି ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ସେହିମାନେ ଏହାର ମହତ୍ତ୍ୱ ଅନୁଭବ କରିବେ । ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରୂପାନ୍ତରିତ ମନ, ପ୍ରାଣ, ଶରୀରର ଭଗବାନଙ୍କ ସହିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକତ୍ୱ ସିଦ୍ଧି ସହଜରେ କରିପାରିବେ । ଏହାର ଫଳରେ ଏହି ମୃତ୍ୟୁପୁରୀ ପରିଣତ ହେବ ସ୍ୱର୍ଗରେ ।

(ବି:କ୍ର: - ୧୯୭୦ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୯ ତାରିଖ ଦିନ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ଜୟପୁର ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଭବନରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ ସ୍ଥାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲିଖିତ ।)

ଛାତ୍ର ଜୀବନର ନୂତନ ଭୂମିକା

ପ୍ରପଢ଼ି

ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁଗଣ,

ଅନେକ ଦିନ ପରେ ପୁନର୍ବାର ମୁଁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ଥାପନ କରିବି ଏବଂ ତୁମ୍ଭଠାରୁ ଗୋଟାଏ ସଠିକ୍ ଜବାବ୍ ଆଶା କରିବି । ତୁମ୍ଭେମାନେ ଉଦ୍ୟମଶୀଳ, ଉସାହୀ, ସାହସୀ ଏବଂ ବୃହତ୍ତର, ପୂର୍ଣ୍ଣତର ଓ ମଙ୍ଗଳମୟ ଜୀବନର ଅଭିଳାଷୀ ଓ ଅଭୀଷ୍ଟ ।

ଯେତେ ଯାହା କୁହ, ଆଜି ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଗୋଟାଏ ବ୍ୟାପକ ନୈରାଶ୍ୟ, ଗ୍ଲାନି ଓ ହତାଶା ଦେଖା ଦେଇଛି, ଏହା ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକେ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ । ସମଗ୍ର ଦେଶ ଗୋଟାଏ ଜରୁରୀକାଳୀନ ଅବସ୍ଥାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ସମଗ୍ର ଦେଶ ଓ ଜାତି ଗୋଟାଏ ସନ୍ଦିଗ୍ଧତାରେ ପଡ଼ୁଅଛି । କିଛି ଗୋଟାଏ ଆତ୍ମନିରାଶି, ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯେପରି ଆମ୍ଭ ଉପରେ ବିନା ଦ୍ୱିଧା, ବିନା ଚାହିଁବାରେ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି । ଆମେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ବି ଆଉ ପୂର୍ବତନ ରୀତି, ନୀତି, ଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ସଂଯମ ରକ୍ଷା କରିପାରୁନୁ । କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ କି ଭାବରେ କ’ଣ ଘଟିଯିବ- ଏହି ବିରାଟ ଅନିଶ୍ଚୟତା ସର୍ବତ୍ର ଦେଖା ଦେଇଛି । ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯଦି କୌଣସି ଦିଗକୁ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କର,- ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ଓ ଘଟଣା,- ତେବେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖିବ ଏକ ସୁନିଶ୍ଚିତ ବ୍ୟାପକ ବିଫଳତା, ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟତା, ବିଶୃଙ୍ଖଳା, ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଓ ଅବସାଦ ।

ମୁଁ ତୁମକୁ ପଚାରି ପାରେ- ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇବାର ଷୋହଳ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ଅତୀତ ହେଲାଣି;

ଦେଶର ଅନ୍ନ-ବସ୍ତ୍ର-ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଛି କି ? ‘ନା’

ଦେଶର ଶିକ୍ଷା-ସମସ୍ୟାର ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ଗଠନ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଛି କି ? ‘ନା’

ରାଷ୍ଟ୍ରନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ଯେଉଁ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଭିତ୍ତିରେ ଚଳିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ସେଥିରେ ସଫଳତା ଆସିଛି କି ? ‘ନା’

ବୃହତ୍ ଶିକ୍ଷ, ବାଣିଜ୍ୟ, କଳାକାରଖାନା, ବନ୍ଧବାଡ଼, ଯୋଜନା ଇତ୍ୟାଦି ଯଥାର୍ଥରେ ଓ ନିଃସନ୍ଦେହ ଭାବେ ସଫଳତା ଅର୍ଜନ କରିଛି କି ? ‘କହିବା କଠିନ’

ଦେଶରେ ଦୁର୍ନୀତି, ଅନାଚାର, ବିଶୃଙ୍ଖଳା, ଚୋରାବଜାର, ଧର୍ତ୍ତାପଦାଜୀ, ଠକାମୀର କିଛି ଉଣା ହୋଇଛି କି ?

ନା’; ‘ବରଂ ବଢ଼ିଛି’
ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ଶୃଙ୍ଖଳା, ଶାନ୍ତି, ସମତା, ଓ ଐକ୍ୟ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ଦେଖା ଦେଇଛି କି ?

‘ନା’
ପରିଶେଷରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ସକଳ ପ୍ରକାର ଗୁରୁତର ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ୟା ଦେଶରକ୍ଷା- ସେଥିରେ ଆମର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ସଫଳତା ଦେଖା ଦେଇଛି କି ?

‘ସମ୍ଭବତଃ ନୁହେଁ ।’
ତେବେ ଜାତିର ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ନିଶ୍ଚୟ ଦୀର୍ଘକାଳ ବିତିଯାଇଛି, ତଥାପି ଆଜି ଜାତି ଏପରି ମୁହ୍ୟମାନ ହୋଇପଡ଼ିଛି କାହିଁକି ? ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ଆତ୍ମ-ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ମହାନ ଆଦର୍ଶ-ତା’ କ’ଣ ଏହିପରି ବିଫଳତାରେ ପରିଣତ ହେବ ?

ଏହି ଯେଉଁ ବିଷମ ପରିସ୍ଥିତି ଦେଖାଦେଇଛି ତା’ ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଭାବେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବେ ଭବିଷ୍ୟତ ସମାଜର ବଂଶଧରଗଣ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁବକଗଣ ଓ ଛାତ୍ରସମାଜ । ଏ କଥା ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ଏଭଳି ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଓ ଅନିଶ୍ଚିତ ବିଶୃଙ୍ଖଳ ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଦେଶ ବଞ୍ଚି ରହିପାରେ ନାହିଁ ।

ତେବେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ପୁଣି ଓଲଟା ପ୍ରଶ୍ନ କରିବ :
“ଏସବୁ ବିଫଳତାର ବାଣୀ ଆମେ ଶୁଣୁଛୁ, ଘଟଣା ବି ଦେଖୁଛୁ କିନ୍ତୁ ଏହାର ସମାଧାନର ପଥ କେଉଁଠି ? ଏସବୁର ହୁଏତ ସମାଧାନର ବାଟ ନାହିଁ । ଆପଣ କହିବେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ନୈତିକତା, ଧର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ କମି ଯିବାରୁ ଏପରି ବିଭୟ ଓ ବ୍ୟାପକ ବିଶୃଙ୍ଖଳା

ଦେଖା ଦେଇଛି । ଏହା ସତ୍ୟ ହୋଇପାରେ, ମାତ୍ର ଏପରି ସତ୍ୟ ପ୍ରତି ଆମର ଶ୍ରଦ୍ଧା ବା ସମ୍ମାନ ନାହିଁ । ସେହି ଧର୍ମ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା, ନୈତିକତା ନେଇ ଆଉ ଏହି ରକେଟ୍ ଯୁଗରେ ବିଜ୍ଞାନର ଅଗ୍ରଗତି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଳ ଦେଇ ଚାଲିବା ଏକାନ୍ତ କଠିନ ନୁହେଁ ବରଂ ଅସମ୍ଭବ । ପୁରୁଣା ସତ୍ୟର ଗୋଟାଏ ମୋହରେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ନୂତନର ବର୍ଜନ ବା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଭାରତ ବର୍ଷରେ ବହୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସକଳ ପ୍ରକାର କ୍ଷତି ହୋଇ ଚାଲିଛି । ଆଉ ଅଧିକ କ'ଣ ହୁଅନ୍ତା ?”

ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ତ’ ଏକଦାରେ ସମାଚୀନ । ଆୟୋମାନେ ଆଉ ଅତୀତକୁ ଫେରିଯାଇ ସଂସାର ବିମୁଖ, ଅଧ୍ୟାତ୍ମବାଦୀ ବା ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ହୋଇପାରିବା ନାହିଁ । ସଂସାରର ବିପୁଳ ବିଭବ, ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ, କର୍ମ ଓ କୋଳାହଳକୁ ଛାଡ଼ିବା କେତେକ ସାହିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ, ମାତ୍ର ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ନୁହେଁ । ତୁମ୍ଭମାନେ ଯାହା ବୁଝିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ବିଷୟଟିକୁ ଚିକିତ୍ସା ଗଭୀର ଭାବେ ଦେଖିବା ଉଚିତ୍ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁବକ ଓ ଛାତ୍ର ଆଦର୍ଶବାଦୀ, ପ୍ରଗତିବାଦୀ ଓ ଆଶାବାଦୀ । ଗୋଟାଏ ଚରମ ବିଫଳତାକୁ ସେ କେବେ ବି ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ଲଜ୍ଜୁକ ନୁହେଁ । ଏହା ଯେ ତାର ପ୍ରାଣର ଉଦ୍ଧାଦନା ଓ ଉନ୍ନତତା ଏପରି ନୁହେଁ, ବରଂ ଚରମ ବିଫଳତା ସୃଷ୍ଟିର ମଧ୍ୟ ନିୟମ ନୁହେଁ । ବିକାଶ, ସମୃଦ୍ଧି, ଅଭିବୃଦ୍ଧି, କ୍ରମୋନ୍ନତି - ଏହାହିଁ ବିବର୍ତ୍ତନର ଧର୍ମ । ତେବେ ବିବର୍ତ୍ତନ ଧାରାକୁ ଯଥାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟି ସହ ଦେଖିବାକୁ ହେବ । ସେ କଥା ମୁଁ ପରେ କହିବି ।

ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଗୋଟାଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ, ସକଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ବିଫଳତା ଦେଖାଦିଏ ତା’ର ଅର୍ଥ ଆମେ ଦେଶର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତିକୁ ବୁଝି ପାରି ନାହିଁ, ଅଥବା ଦେଶକୁ ଚଳାଇବା ନିମିତ୍ତ ଆମର ଯଥାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ନାହିଁ । ଦୁଇଟି କଥା ଏକ ସଙ୍ଗେ ଯାଏ-ଯଥାର୍ଥ ଜ୍ଞାନ ଓ ଯଥାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟି । ତେବେ ଭାରତ ବର୍ଷର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତି, ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ ପ୍ରେରଣା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆୟୋମାନେ ସଚେତନ ନୋହୁଁ । ଦେଶ-ଉନ୍ନତିର ଦୁଇଟି ଦିଗ ଅଛି : ଗୋଟିଏ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ, ଆତ୍ମିକ, ନୈତିକ ଓ ଚାରିତ୍ରିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ବାହ୍ୟିକ, ଭୌତିକ ଓ ଯୋଜନାଗତ । ଯଥାର୍ଥ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଭିତ୍ତିରେ ଦେଶର ପୁନର୍ଗଠନ ହେଲେହିଁ ବାହ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁ ଉନ୍ନତି ଦେଖା ଦେବାର କଥା ତାହା ଦେଖା ଦେବ । ଉତ୍ତମର ମେଳ ରହିବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଗୋଟିକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଆୟୋମାନେ ଅନ୍ୟଟିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବା ନାହିଁ । ତାହା ହେଲେ ଆୟୋମାନେ ଏକପାଖିଆ

ବା ଏକଦେଶଦର୍ଶୀ ହୋଇଯିବୁ । କେବଳ ସଂସାର-ବିମୁଖ, କର୍ମ ବିମୁଖ ସନ୍ନ୍ୟାସ ବା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ-ସାଧନାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଭାରତବର୍ଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚଳିପାରିବ ନାହିଁ । ସେହିପରି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟର କେବଳ ଆର୍ଥନୀତିକ ବା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭୂମିକାକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଦେଶର ଉନ୍ନତି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଆବଶ୍ୟକ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଜୀବନର ଧାରା, ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ, ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୃଷ୍ଟି ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ସୁଦୃଢ଼ ବିକାଶ । ଅତୀତରେ ଯେତେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଓ ଧର୍ମର ଧାରା ରହିଛି ତାହା ତ୍ୟାଗ କରିଛି ସଂସାର ଓ ଜୀବନକୁ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବ, ତାହା ସଂସାର, ଜୀବନ, କର୍ମକୁ ବର୍ଜନ ନ କରି ତାକୁ ନୂତନ ଶକ୍ତିରେ ରୂପାନ୍ତର କରି ମାନବ ଜୀବନକୁ ନୂତନ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

ଏହିପରି ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ସମୟ ଆସିଛି, ଯାହା ଅବଶ୍ୟକତା ରୂପେ ତଥା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ରୂପେ ହେବ । ଶ୍ରୀମାତା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ସ୍ୱୀୟ ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ସେହି ପରାପୂରା ଦିବ୍ୟ ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିକୁ ଏ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଉତ୍ତାରି ଆଣିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଶକ୍ତିର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏକ ନୂତନ ଜୀବନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବ । ଏଥିପାଇଁ ଅତୀତର ଯେତେ ଆଦର୍ଶ, ଯେତେ ଶୃଙ୍ଖଳା ନିୟମ ତାହା ଆଉ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ । ଏପରି କି ଗୋଟାଏ ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷରେ କେବଳ ସୁସ୍ଥ ଶରୀର-ଧାରଣ, ଭୋଜନ ଓ ଧନ-ସମ୍ପତ୍ତି ଲାଭ କରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହିବା ସମ୍ଭବ ହେଉନାହିଁ । ଏହାଠାରୁ ମନୁଷ୍ୟ ଆଉ କିଛି ନୂତନ ବସ୍ତୁ ଚାହେଁ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ କହୁଛନ୍ତି- "Even to have a healthy body, a strong vitality and an active and clarified mind and a field for their action and enjoyment carries man no more than a certain distance, afterwards he flags and tires for want of a real self-finding, a satisfying aim for his action and progress. These three things do not make the sum of a complete manhood; they means to an ulterior end and cannot be made for ever an aim in themselves."

ଅର୍ଥାତ୍ “ଏପରିକି ଗୋଟାଏ ସବଳ ସୁସ୍ଥ ଶରୀର, ସାମର୍ଥ୍ୟଯୁକ୍ତ ପ୍ରାଣ ଶକ୍ତି, ଏକ କର୍ମଠି ଓ ନିର୍ମଳ ମନ ଏବଂ ଏ ସବୁର କ୍ରିୟା ଓ ଭୋଗ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରଶସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର- ଏହି ସବୁ ବସ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟକୁ କିଛି ଦୂର ନେଇଯାଏ; ତା’ପରେ ତା’ର ଗତି ମନ୍ତର ହୁଏ ଏବଂ ସେ ଅବସନ୍ନ ହୋଇପଡ଼େ; କାରଣ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ତା’ର କର୍ମ ଓ ଅଗ୍ରଗତିର ଯଥାର୍ଥ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର କରି ନ ଥାଏ ସେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ।

ଏହି ତିନୋଟି ବସ୍ତୁ ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ; ସେହିସବୁ ବସ୍ତୁ କୌଣସି ଏକ ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମିତ୍ତ ଉପାୟ ମାତ୍ର, ଚିରଦିନ ନିମିତ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରେ ।”

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବ ଛାତ୍ର ଜୀବନର ଭୂମିକା କ’ଣ ହେବା ଉଚିତ ? ଯେଉଁ ବ୍ୟାପକ ଅଶାନ୍ତି ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଦେଖା ଦେଇଛି ତା’ ହାତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ନିମିତ୍ତ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ହେଲା ସ୍ୱ ସ୍ୱ ଜୀବନକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଅଧ୍ୟାୟ-ସାଧନାର ଭିତ୍ତି ଉପରେ ଗଢ଼ି ତୋଳିବା । ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଅଧ୍ୟାୟ-ସାଧନାର ଅର୍ଥ ହିଁ ହେଲା ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣତର ମହତ୍ତର ଜୀବନଧାରା, ଯାହାର ଭିତ୍ତି ଏକ ଅଖଣ୍ଡ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବ୍ୟତେଜନା । ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାର ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ପ୍ରଧାନ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଅଛି ତାହା ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଛି ।

(୧) ଅତୀତର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାରେ ମୁକ୍ତି, ମୋକ୍ଷ, ନିର୍ବାଣ ହିଁ ଜୀବନର ଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଅଧ୍ୟାୟ-ସାଧନାରେ ଅଧ୍ୟାୟ ଶକ୍ତି ବଳରେ ଦେହ, ପ୍ରାଣ, ମନର ରୂପାନ୍ତରହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

(୨) ଅତୀତର ସାଧନାରେ ସଂସାର, କର୍ମ ଓ ଜୀବନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରା ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଅଧ୍ୟାୟ ସାଧନାରେ ସେ ସବୁ ଗ୍ରହଣ କରି ତାହାର ଯଥାର୍ଥ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିବା । ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ଜଗତ, ଜୀବନ ଓ କର୍ମ ଗୋଟାଏ ମାୟା ବା ଅବିଦ୍ୟାର ଖେଳା ନୁହେଁ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ବି ଦିବ୍ୟ ଜୀବନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ସମ୍ଭବ । ସୃଷ୍ଟିର ମୂଳତତ୍ତ୍ୱ ଯଦି ଏକ ଅବିନାଶୀ, ଅଦ୍ୱିତୀୟ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ, ତେବେ ସବୁ କିଛି ସେହି ତତ୍ତ୍ୱରୁ ଆସିଛି ଓ ସେହି ତତ୍ତ୍ୱରେ ପରିଣତ ହେବ ।

ତୃତୀୟତଃ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଅଧ୍ୟାୟ-ଜୀବନର ଶେଷ ପରିଣାମ ହିଁ ଏକ ନୂତନ ମାନବ ଜାତି ଗଠନ, ଦିବ୍ୟ ଜୀବନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା । ଏହାକୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପ୍ରକୃତି-ବିବର୍ତ୍ତନ ଧାରାର ଏକ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ ପରିଣାମ ବୋଲି ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ଜୀବନଧାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମିତ୍ତ ସେ ତପସ୍ୟା କରି ଅତିମାନସ୍ୟ ଜ୍ୟୋତି ଓ ଶକ୍ତିକୁ ପୃଥ୍ୱୀ ଉପରେ ଉତ୍ତାରି ଆଣିଛନ୍ତି । ସମଗ୍ର ମାନବ ସମାଜର ଏହାହିଁ ଏକ ବୃହତ୍ତର ଓ ବିଶାଳତର କଲ୍ୟାଣ ।

ସୁତରାଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଅଧ୍ୟାୟ ଜୀବନ, ନୂତନ ଜୀବନ ଓ ନୂତନ ଶକ୍ତି ଲାଭ ହିଁ ଛାତ୍ର-ଜୀବନର ନୂତନ ଭୂମିକା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଗତି ଓ ଉନ୍ନତି ଏହି ଧାରାରେ ହିଁ ନିହିତ । ଛାତ୍ରଜୀବନକୁ ଯଦି ଯଥାର୍ଥରେ କିଛି ସଂଜାବିତ,

ଅନୁପ୍ରାଣିତ ଓ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ କରିପାରେ ସେ ହେଉଛି ଏହି ନୂତନ ଆଦର୍ଶ, ନୂତନ ଜୀବନ ।

ଆର୍ଥନୀତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ବୁଦ୍ଧି ଓ କର୍ମଦକ୍ଷତା ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ସଂସାର-ଯାତ୍ରା ଜୀବନକୁ ଆଉ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରି ନ ପାରେ । ସେ ସମୟ ଅତୀତ ହୋଇଯାଇଛି ।

ଏ କଥା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କହି ଦେଉଛି ଯେ ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଅଧ୍ୟାୟ-ସାଧନାର ଆଦର୍ଶହିଁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଓ ବିଚାରଧାରା । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ବାଣୀହିଁ ମାନବ ସମାଜର ଆଶା ଓ ଆଶ୍ରୟର ସ୍ଥଳ, କାରଣ ତାହାହିଁ ମର-ମନୁଷ୍ୟ ହସ୍ତରେ ସ୍ୱର୍ଗର ଜ୍ୟୋତି ଓ ଅମୃତ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ବିଚାରଧାରା ଓ ବିପ୍ଳବମୟ ପରିଣାମ ବହୁତ ସମୟରେ ଛାତ୍ର ଓ ଯୁବକ-ପ୍ରାଣକୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିଥାଏ । କ୍ରାନ୍ତି ଓ ବିପ୍ଳବର ପୁରୋଧା ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଛାତ୍ର ଓ ଯୁବକ । ତୁମ୍ଭେମାନେ ଆଉ କେତେଦିନ ଏହି ସାଧାରଣ, ଭଙ୍ଗାଗଢ଼ା, ନୀତି-ନିୟମ ଜୀବନର ଖୋଳ ଭିତରେ ନିଜକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିବ ? ମନୁଷ୍ୟ ଆଜି ମାନବିକତାରେ ତ୍ରୁଟି ଯାଇଛି । ଜର୍ମାନ ଦାର୍ଶନିକ ନିର୍ଟ୍ଟେ କହୁଥିଲେ, “It is all human, too human.” ଅର୍ଥାତ୍, ମଣିଷର କଥା, ଖାଲି ମାନବିକ ଚିନ୍ତା-ମାନବିକତା-ମାନବିକତା, ଦୟା, ଶକ୍ତି, କ୍ଷମା, ନୀତି, ନିୟମ, ଶୃଙ୍ଖଳା, ସଂଯମ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ମନୁଷ୍ୟ ଜାତିର ଲକ୍ଷ୍ୟହିଁ ହେଲା ନିଜକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଚ୍ଚତର ଭୂମିରେ ଉଠିଯିବା । ସେହି ନିର୍ଟ୍ଟେ କହୁଥିଲେ, “Man is the thing to be surpassed.” ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ । ଆଜି ମନୁଷ୍ୟ ନିଜକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଦିବ୍ୟତ୍ୱର ସୋପାନରେ ଅଧିରୁଦ୍ଧ ହେବ । ଏହାହିଁ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଚତୁର୍ଥ ପଦକ୍ଷେପ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଭାଷାରେ “ପରିବାର, ଦେଶ, ମାନବଜାତି-ଏହି ତିନୋଟି କ୍ରମ ଥିଲା ପୃଥକତ୍ୱରୁ ଏକତାବଦ୍ଧ ସମଗ୍ରତ୍ୱର ଆଡ଼କୁ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ତ୍ରିପଦକ୍ଷେପ । ପ୍ରଥମଟି ସିଦ୍ଧ ହୋଇଛି, ଦ୍ୱିତୀୟତର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଫଲ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ଚେଷ୍ଟା କରି ଚାଲିଛୁ, ତୃତୀୟଟି ଲାଭ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଆମ୍ଭ ମାନଙ୍କର ତୀବ୍ର ଆକାଂକ୍ଷା ରହିଛି ଏବଂ ଏହାର ସଫଳତାର ମୂଳ ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।” କିନ୍ତୁ ରହସ୍ୟର ରହସ୍ୟ ବିଦ୍ୟମାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଚତୁର୍ଥ ପଦକ୍ଷେପରେ-ମାନବତ୍ୱରୁ ଦିବ୍ୟତ୍ୱରେ ଉଦ୍‌ାର୍ଣ୍ଣ ହେବା । ଏହାହିଁ ବିବର୍ତ୍ତନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଏହାର ମୂଳରେ ହିଁ ସକଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନିହିତ । ତୁମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜ ଜୀବନକୁ ସାଫଳ କର । □□□

ଅତିମାନସ-ଚେତନା ପ୍ରତି ଗ୍ରହଣଶୀଳତା

ବିଶ୍ୱମ୍ଭର ସାମନ୍ତ

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କୁ ଅରେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ଶିଷ୍ୟ ପଚାରିଥିଲେ ଯେ କେତେକ ସାଧକ କହୁଛନ୍ତି ଅତିମାନସ ଅବତରଣ କରିବା ପରେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ସବୁକିଛି ବଦଳିଯିବ, ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭାବାପନ ହୋଇଉଠିବେ, ଏପରିକି ବାହ୍ୟ ରାଜନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ଯେଉଁସବୁ ଦୋଷଦ୍ରୁତି ଓ ମିଥ୍ୟାଚାର ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି, ତାହାର ତୁରନ୍ତ ଅବସାନ ହେବ । ଏହା କେତେ ଦୂର ସତ୍ୟ ? ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ କହିଥିଲେ, “ଏଗୁଡ଼ିକ ପୂରା ବାଜେ କଥା । ଅତିମାନସ ଅବତରଣର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସେହି ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ପୃଥିବୀ ଚେତନାରେ ଏକ ଜୀବନ୍ତ ଶକ୍ତି ରୂପେ ରହିବ, ଯେଉଁପରି ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିନ୍ତାପ୍ରଧାନ ମନ ବା ଉଚ୍ଚତର ମନ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ସେହି ଚିନ୍ତାପ୍ରଧାନ ମାନସ-ଶକ୍ତିର ଉପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁ ଏକ ପଶୁ ତ ତାହାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନେଇ ପାରୁ ନାହିଁ ବା ଉଚ୍ଚତର ମାନସ ଶକ୍ତିର ଉପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁ ଏକ ଅବିକଶିତ ଅନୁନତ ମଣିଷ ତ ତା’ର ସୁଯୋଗ ନେଇପାରୁ ନାହିଁ । ସେହିପରି ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିର ଉପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁ ଯେ କେହି ଲୋକ ଯେ ତା’ର ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ, ଏହା ଆଦୌ ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ବରାବର କହି ଆସିଛି ଯେ ପ୍ରଥମେ ଏହା ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ କେତେକଙ୍କ ପାଇଁ, ପୃଥିବୀ ପାଇଁ ନୁହେଁ - କେବଳ ପୃଥିବୀ ଜୀବନ ଉପରେ ଏହାର ଏକ କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବ ।”

ଏହି କଥାଗୁଡ଼ିକ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ କହିଥିଲେ ଅତିମାନସ ଅବତରଣର କେତେକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରେ ଅତିମାନସ ଦିବ୍ୟଚେତନା ଅବତରଣ କରିସାରିଛି ବୋଲି ଶ୍ରୀମା’ଙ୍କ ଘୋଷଣା ପରେ ଆମେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ଭକ୍ତ ଓ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ସାହ, କଳ୍ପନାପ୍ରବଣତା ଓ ଏକ ସ୍ୱପ୍ନବିଳାସୀ ମନ ନେଇ ଭାବିଚାଲିଛୁ ଯେ ଏଣିକି ଆଉ ଆମର କିଛି କରିବାକୁ ନାହିଁ; ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିର କ୍ରିୟା ଫଳରେ ଖାଲି ଆମ ଜୀବନ ଓ ସାଧନା ଆଗରେ ନୁହେଁ, ସାରା ପୃଥିବୀ ଓ ମାନବସମାଜ ଆଗରେ ରହିଥିବା ସମସ୍ୟା ଓ ବାଧାବିଘ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଆପେ ଆପେ ଦୂର ହୋଇଯିବ ଓ ଅନତିବିଳମ୍ବରେ ପୃଥିବୀ ଏକ ସ୍ୱର୍ଗରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇଯିବ । ସେପରି ନ ଘଟିବା ବେଶ୍ ଆମେ ହତାଶ ହୋଇପଡ଼ୁ । ମନରେ ନାନା ସନ୍ଦେହ

ଆସେ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ଉକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିର କ୍ରିୟା ସଂପର୍କରେ ଆମର ଧାରଣା ଏକ ଅଜ୍ଞାନ କଳ୍ପନା ମାତ୍ର ।

ଅବଶ୍ୟ ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ଯେ ଭଗବାନଙ୍କର ଏକ ସର୍ବଜ୍ଞତା ମହାନ ଶକ୍ତି ଅତିମାନସ ଚେତନା ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଅବତରଣ କରିସାରିଛି । ଏହି ପୃଥିବୀ-ଚେତନାର ସୁକ୍ଷ୍ମସ୍ତରରେ ତାହାର ଉପସ୍ଥିତି ଓ କ୍ରିୟା ଏକ ନିତ୍ୟ ସିଦ୍ଧ ସତ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ସ୍ଥୂଳ ବାସ୍ତବ ଜଗତରେ, ମଣିଷର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ସାମୂହିକ ଚେତନା, ଜୀବନ ଓ ଆଚରଣ-କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହାକୁ ରୂପ ଦେଇ ପୁଚାଇବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ସେହିଭଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଗ୍ରହଣକ୍ଷମ ହେବାକୁ ହେବ । ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିର ପ୍ରକାଶ ଓ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନାନା ସୂକ୍ଷ୍ମ, ଜଟିଳ ପଦ୍ଧତି ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତ ରହି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସକ୍ରିୟଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ହେବ; ମାନୁଷୀସୁଲଭ ଅଜ୍ଞାନତା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବାଧାବିଘ୍ନ ସୃଷ୍ଟି ନ କରି ତା’ର ପ୍ରକାଶପଥକୁ ସୁଗମ କରିବାକୁ ହେବ । ଏକ ଶକ୍ତିର କେବଳ ଆବିଷ୍କାର ବା ଉଦ୍ଭାବନ ଦ୍ୱାରା ସବୁକିଛି ଆପେ ଆପେ ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ବା ଆଣବିକ ଶକ୍ତିର ଆବିଷ୍କାର ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକର ଗବେଷଣାଗାରରେ ତା’ର ସଫଳ ପ୍ରୟୋଗ ହେଲା ବୋଲି ଯେ ସାରା ପୃଥିବୀର ଲୋକେ ନିଜେ ନିଜେ କିଛି ନ କରି ତା’ର ଫଳ ଉପଭୋଗ କରିବେ, ତାହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସେଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି ବା ଆଣବିକ ଶକ୍ତିର ଭଣ୍ଡାର, ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ଶକ୍ତି-ନିର୍ବାହୀ ଅସଂଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଓ ସାଜସଜ୍ଜାମ ଆଦି ନିର୍ମାଣର ପ୍ରୟୋଜନ ରହିଥାଏ । ସେହି ଶକ୍ତିସବୁର ପ୍ରୟୋଗ-କୌଶଳକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ଉପଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଓ ତାଲିମ୍ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ତଥାପି ମଧ୍ୟ ସେହି ଶକ୍ତିର ଦୁରୁପଯୋଗ କରି ମାନବସମାଜ ଯେପରି ନିଜ ଉପରକୁ ନାନା ବିପଦ ଡାକି ନ ଆଣେ ସେଥିପ୍ରତି ସଜାଗ ରହିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ସୌଭାଗ୍ୟର କଥା ଯେ ଅତିମାନସ ଏକ ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ହୋଇଥିବାରୁ ସେହି ବିପଦ ନାହିଁ । ମଣିଷ ତା’ର ଖୁଆଳ-ଖୁସିରେ ସେହି ଶକ୍ତିର ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତା ଆଗରେ ଏକମାତ୍ର ବାଟ

ହେଉଛି ସେହି ଶକ୍ତି ହାତରେ ଯନ୍ତ୍ର ହେବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ଛାଡ଼ିଦେବା ନଚୁବା ପୃଥିବୀର ମଙ୍ଗଳ ଓ ବିକାଶ ଦିଗରେ ସେହି ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ଯେଉଁ ସମ୍ଭାବନା ଆଣିଦେଇଛି, ନିଜକୁ ତହିଁରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା । ଜଡ଼ଶକ୍ତି ଉପରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ବିସ୍ତାର କରିବା ଭଳି ଅତିମାନସ ଦିବ୍ୟଶକ୍ତିକୁ କୌଣସି ମଣିଷ କୌଣସିଭାବେ ବାଧ୍ୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତାହାର ଶକ୍ତି ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ ମଣିଷକୁ ସ୍ୱୟଂ ଦିବ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିବାକୁ ହେବ ।

ଅବଶ୍ୟ ଅତିମାନସ ଚେତନା କେବଳ ଏକ ଉଦାସୀନ, ନିଷ୍ପିନ୍ନ, ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ଦିବ୍ୟ ଦ୍ରଷ୍ଟା ବା ସାକ୍ଷୀପୁରୁଷର ଚେତନା ନୁହେଁ । ଏହା ଏକ ସକ୍ରିୟ ଦିବ୍ୟ ଭାଗବତ ଚେତନା । ଏହା ଏକ ଅପରାଜେୟ, ଅବ୍ୟର୍ଥ, ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ରୂପାନ୍ତରକାରୀ ଶକ୍ତିର ଅଧିକାରୀ । ଶ୍ରୀମାଙ୍କ କଥାରେ, “ଅତିମାନସର ଆଗ୍ରହ ରହିଛି ପୃଥିବୀର ରୂପାନ୍ତରରେ — ବସ୍ତୁଜଗତରେ ଦିବ୍ୟଶକ୍ତିର ଅବତରଣ ଓ ରୂପାନ୍ତର ପାଇଁ ଏହା ଆଗ୍ରହୀ । ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିସବୁକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବା ଦିଗରେ ଏହି ବସ୍ତୁଜଗତ ଯେପରି ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ ତହିଁରେହିଁ ଏହାର ଆଗ୍ରହ ନିହିତ । ... ସାଧାରଣ ଚେତନା ପାଇଁ ଯାହା ବେଶ୍ ସ୍ୱାଭାବିକ ଲାଗେ, ଅତିମାନସ ଚେତନା ପାଇଁ ସାଧାରଣତଃ ତାହା ଲାଗେ ଅକ୍ଷୟକାରୀ, ଅଜ୍ଞାନ ଓ ପୂରାପୂରି ଅଚେତନ ଶକ୍ତିରାଜିର ଖେଳା ବୋଲି । ତାହାକୁ ସେ ଆଦୌ ସ୍ୱାଭାବିକ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରେ ନାହିଁ । ତାହାକୁ ସେ ଦେଖେ ଅରୁଚିକର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତା ରୂପେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଦେଇ ତାହାର ପ୍ରତିବିଧାନ ପାଇଁ ସେ ସଚେଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ... ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ବାହ୍ୟରୂପ ବା ଆଚରଣରେ ଦେଖେ ନାହିଁ, ଦେଖେ କ୍ଷୟନ ରୂପରେ, ଯାହାକି ଉତ୍ସା-ଅଧିକେ ଅକ୍ଷୟକାରୀ ବା ଆଲୋକମୟ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଯେଉଁଠି ଏକ ଆଲୋକ ଦେଖେ, ସେଠାରେ ତାହାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସାର୍ଥକ ଓ ଫଳପ୍ରଦ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ନିଜର ଶକ୍ତି ପ୍ରେରଣ କରେ ।”

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଶ୍ନଟି ହେଉଛି ଆମେ ଏହି ଅତିମାନସ ଚେତନା ସହ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରିବୁ କିପରି ? ସେହି ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବୁ କିପରି ? ଏହା କୌଣସି ବାହ୍ୟ ଜୀବନର କ୍ଷେତ୍ର ନୁହେଁ ଯେ ଆମେ ଆମର କୃତବୁଦ୍ଧି ବା କଳାକୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି ବା ବିପୁଳ ଅର୍ଥଶକ୍ତି, ସାମରିକ ଶକ୍ତି ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କୌଶଳ ଦ୍ୱାରା ତାହାକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବୁ । ଆନ୍ତର ସଂପର୍କିତ ଏକମାତ୍ର ବାଟ । ସବୁକିଛିର ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପରମଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆମର

ଆନ୍ତର ସମ୍ପର୍କ ଯେତିକି ନିବିଡ଼ ଓ ଗଭୀର ହେବ ଆମେ ସେତିକି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଅତିମାନସ ଚେତନା ଲାଭ ଦିଗରେ ଆଗେଇ ଯାଇପାରିବୁ । ଏ ଦିଗରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ହେଉଛି ଏକ ଆନ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟା, ବାହ୍ୟ କର୍ମଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ଉଜ୍ଜୀବିତ ରଖିବା ପାଇଁ । ଏବଂ ସେହି ଆନ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ମୂଳସୂତ୍ର ହେଉଛି ସମର୍ପଣ । ପରମା ଭାଗବତୀ ଜନନୀଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଚେତନା ସହ ଆମର ଆନ୍ତର ସମ୍ପର୍କକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିପାରିଲେ ସେହି ଆମକୁ ଅତିମାନସ ଚେତନାର ସ୍ୱରୂପ ଓ ତା’ର କ୍ରିୟାର ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ଅବଗତ କରାଇଦେବେ । ସେତେବେଳେ ଆଉ ଅତିମାନସ ସମ୍ପର୍କରେ ଏଣୁତେଣୁ ଅଲୀକ ଓ ଉଭଟ କଳ୍ପନାର ଅବକାଶ ରହିବ ନାହିଁ । ମା’ ଧରେ ଦିବ୍ୟଚେତନା ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା କହିଥିଲେ ତାହା ଅତିମାନସ ଚେତନା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ; ମା’ଙ୍କ କଥାରେ, “ଏହା ସବୁ ସମୟରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିଛି ! ଏହା ସବୁ ସମୟରେ ରହିଛି । ଆତ୍ମେମାନେହିଁ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରୁ ନାହିଁ । ଜ୍ଞାନ ସବୁ ସମୟରେ ରହିଛି । ଆଲୋକ ସବୁ ସମୟରେ ରହିଛି, ସବୁ ସମୟରେ, ଯେପରିକି ଏହା ସବୁକିଛିର ଉପରେ ଭାସିବୁଲୁଛି, ଗୃହୀତ ହେବା ପାଇଁ ସବୁ ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ନିଜର ଜ୍ଞାନ ସମ୍ପର୍କରେ, ନିଜର କର୍ମ ସମ୍ପର୍କରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହା ଜାଣୁ ଓ ଯାହା କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ବୋଲି ଭାବୁ, ସେଥିରେ ଆମେ ଏତେ ଅକ୍ଷ ହୋଇଥାଉ ଯେ ଆମେ ସେହି ଜ୍ଞାନ ଓ ଆଲୋକକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରୁନା । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ନା କୌଣସି କାରଣ ଯୋଗୁ ଆମେ ନିଜକୁ ସମର୍ପଣ କରୁ ସେତେବେଳେ ଆମେ କିଛିଟା ଅହଂହୀନଭାବେ ନିଷ୍ପିନ୍ନ ଓ ଉନ୍ମୋଚିତ ହୋଇଯାଉ ଏବଂ ସେହି ଦିବ୍ୟସତ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁ ।”

ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ମାନବସମାଜ ପାଇଁ ସୁଖଶାନ୍ତି ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଏକମାତ୍ର ବାଟ ହେଉଛି ଶ୍ରୀମାଙ୍କ କଥାରେ, “ଏକ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ବିବର୍ତ୍ତନ, ଯେଉଁ ବିବର୍ତ୍ତନ କି ମଣିଷକୁ ତା’ର ନ୍ୟାୟ ଓ ପ୍ରାପ୍ୟ ସୁଖଶାନ୍ତି ଓ ଆନନ୍ଦ ଦିଗରେ ଆଗେଇ ନେବ । ତାହା କୌଣସି ବାହ୍ୟ ଉପାୟ, କୌଣସି ବସ୍ତୁଗତ, ଭୌତିକ ଉନ୍ନତି ବା ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ନିହିତ ରହି ନାହିଁ । କେବଳ ଆତ୍ମପୂର୍ଣ୍ଣତାର ଏକ ଗଭୀର ଓ ଆନ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟାହିଁ ଯଥାର୍ଥ ଅଗ୍ରଗତି ଆଣି ଦେଇପାରେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅବସ୍ଥାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରି ଦେଇପାରେ ଏବଂ ଦୁର୍ଭୋଗ, ବିପତ୍ତି ଓ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ଶାନ୍ତି, ସୁଖଭୋଗ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପ୍ରସନ୍ନତାରେ ବଦଳାଇ ଦେଇପାରେ ।” □□□

ସାଧନା ଓ ସଙ୍ଗଠନ

ନିରଞ୍ଜନ ନାୟକ

ସଙ୍ଗଠନ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକତ୍ର ମିଶି ସମୂହ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯାହା ଗଠନ କରାଯାଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ସଙ୍ଗଠନ ଗଠନ କରାଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ଆମେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗଠନ କରାଯାଇଥିବା ସଙ୍ଗଠନ କଥା ଆଲୋଚନା କରୁଛେ । ସଙ୍ଗଠନ ହେଉଛି ସମାଜ ଭିତରର ଏକ ଅଙ୍ଗ । ଏହାକୁ ସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇପାରେ । ଆମେ ଏହି ସଙ୍ଗଠନ ବା ସଙ୍ଗ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ଆଲୋଚନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ସଙ୍ଗ ସମ୍ପର୍କରେ କ’ଣ କହିଛନ୍ତି ସେଇ କଥା ଦେଖିବା ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଥରେ ମୋତିଲାଲ ରାୟଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗ ଗଠନ ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ନିଜ ଭାଷାରେ କହିଲେ, “ମୁଁ ମୋତିଲାଲକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲି ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସଙ୍ଗ ଗଠନ ପାଇଁ ଯାହାକି ନିଜ ରୋଜଗାର ଉପରେ ଚଳିବ । ତା’ର ନିଜସ୍ୱ କୃଷି ଆଦି ଥିବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଙ୍ଗରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କିଛି ରୋଜଗାର ପଛା ଥିବ । ପରସ୍ପର ପରସ୍ପରକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

ମୁଁ ମୋତିଲାଲକୁ କହିଥିଲି ସଙ୍ଗମାନେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିଷୟ ଆଧାରିତ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇଥିବେ । ନ ହେଲେ ତାଙ୍କର ସାପତ୍ୟାହିଁ ତାଙ୍କର ବ୍ୟର୍ଥତାର କାରଣ ହେବ । ମନେହୁଏ ଏପରି ଗଠନମୂଳକ କାମ କରିବା ପାଇଁ ସେ କର୍ଣ୍ଣପାତ କଲେ ନାହିଁ ।” ମୋତିଲାଲ ସିନା କର୍ଣ୍ଣପାତ କଲେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏଇ ପ୍ରକାର ସଙ୍ଗ- ପାଠକ୍ର, ସାଧନାକେନ୍ଦ୍ର, ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ଆଦି ରୂପରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ୱତଃସ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି । ସେଥିରେ ବାବାଜୀ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଦାସ ଓ ପ୍ରପଞ୍ଚ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସହଯୋଗ ଯୋଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ମୋତିଲାଲଙ୍କୁ କହିଥିବା ଗୋଟିଏ କଥା ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମନେରଖିବାକୁ ହେବ । ସେ କହିଥିଲେ, “ସଙ୍ଗମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିଷୟ ଆଧାରିତ ହୋଇଥିବେ, ନହେଲେ ତାଙ୍କର ସାପତ୍ୟାହିଁ ତାଙ୍କର ବ୍ୟର୍ଥତାର କାରଣ ହେବ ।”

ତେଣୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ‘ସଙ୍ଗ’ କେଉଁ ଅର୍ଥରେ କହିଛନ୍ତି ତାହା ଆମକୁ ପ୍ରଥମେ ବୁଝିବାକୁ ହେବ । ଆମେ ସାଧାରଣତଃ ସମାଜ ଓ ସଙ୍ଗ ବା ସଙ୍ଗଠନକୁ ଗୋଳିଆ ମିଶା କରିଦେଉ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ‘ସମାଜ’ ଶବ୍ଦକୁ ବୁଝାଇବାକୁ

ଯାଇ କହିଛନ୍ତି ‘ସମ୍ପ’ ପ୍ରତ୍ୟୟର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏକତ୍ର; ‘ଅଙ୍ଗ’ ଧାତୁର ଅର୍ଥ ଗମନ, ଧାବନ, ଯୁଦ୍ଧ । ସହସ୍ର ସହସ୍ର ମାନବ କର୍ମ ସକାଶେ ଏବଂ କାମନା ସକାଶେ ସମବେତ ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହି ବିଭିନ୍ନ ଦିଗକୁ ଧାଇଁଛନ୍ତି । କିଏ ଆଗେ ଯିବ, କିଏ ବଡ଼ ହେବ ତାହା ନେଇ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଚାଲିଛି । ଗୋଟିଏ ସମାଜରେ ବଢ଼େଇ, କମାର, କୁସାର, ତନ୍ତା, ତେଲି, ଗୁଡ଼ିଆ, ବାରିକ, ଗଉଡ଼, କୃଷକ, ସୈନିକ, ସାହିତ୍ୟିକ, କବି, ଶିଳ୍ପୀ, କଳାକାର, ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଧର୍ମଯାଜକ, ବ୍ୟବସାୟୀ, ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ତଥା ଜାତିର ଲୋକ ବାସ କରି ନିଜ ନିଜର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ, ଧନସମ୍ପଦ, କ୍ଷମତା, ପ୍ରତିପତ୍ତି, ସୁଖ ସମ୍ପୋଗ ଲାଭ ଲାଗି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥା’ନ୍ତି । ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ବାସ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଭିତରେ ନିଜ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ସିଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, କଳିଗୋଳ, ଯୁଦ୍ଧସଂଘର୍ଷ ଚାଲିଛି । କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ, କର୍ମ ବହୁମୁଖୀ । ଏକାଧିକ ପ୍ରକାରର ଗୋଷ୍ଠୀ, ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ଜାତି, କର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସମାଜ ଗଠିତ ।

ମଣିଷ ମଧ୍ୟରେ ସମାଜ ଗଢ଼ି ଉଠିଛି ତା’ର ଦେହଗତ ଜୀବନର ଆରମ୍ଭଠାରୁ । ମଣିଷର ଦେହଗତ ଜୀବନ ତା’ର ଶରୀର ଓ ପ୍ରାଣକୁ ନେଇ ଗଠିତ । ଏହି ଦେହଗତ ଜୀବନ ତିନୋଟି କଥାକୁ ନେଇ ସୀମାବଦ୍ଧ ଥିଲା । ସେ ତିନୋଟି ହେଉଛି ଆହାର, ନିଦ୍ରା ଓ ମୈଥୁନ । ଏହି ତିନୋଟି ମୌଳିକ କଥାକୁ ଭିତ୍ତି କରି ପ୍ରଥମେ ସମାଜ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିଲା । ଦେହଗତ ଜୀବନ ପରେ ଦେଖାଦେଲା ମନୋମୟ ଜୀବନ । ମଣିଷର ମନର ବିକାଶ ଫଳରେ ସେ ପୁରୁଣା ସମାଜକୁ ପସନ୍ଦ କଲା ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତିର ଆଉ ଦାସ ହୋଇ ରହିବାକୁ ଚାହିଁଲା ନାହିଁ । ନାନା ପ୍ରକାର ଆଦର୍ଶ-ବୋଧ ତା’ ଭିତରେ ଦେଖା ଦେଇଛି । ମଣିଷ ସଚେତନ ଭାବେ ଚାହିଁଛି ସମାଜ ଭିତରେ ପୁଣି ସମାଜ ସୃଷ୍ଟି କରି ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ କରିବାକୁ । ଏହି ସମାଜ ଭିତରେ ସମାଜକୁ ଆମେ ସଙ୍ଗ, ସଙ୍ଗଠନ, ସମିତି, ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ସମବାୟ, ମଣ୍ଡଳ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଦି ନାମରେ ନାମିତ କରିଥାଉ ।

କିନ୍ତୁ ଦେଖାଯାଇଛି ମନବୁଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ଗଢ଼ା ଯେତେ ସଙ୍ଗ ବା ସଙ୍ଗଠନ ତାହା ଯେତେ ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶ ସମ୍ପନ୍ନ

ହେଉନା କାହିଁକି, ତାହା ଯେତେ ଉଚ୍ଚର ମନର ପ୍ରେରଣାରେ ଗଢ଼ା ହେଉନା କାହିଁକି, ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଏପରି ହେବାର କାରଣ ମନର ବସ୍ତୁସକଳ ଉପରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ନାହିଁ । କାରଣ ମନ ନିଶା ନିବାରଣ ଭଳି ବଡ଼ ବଡ଼ ଆଦର୍ଶ କଥା ସ୍ଥିର କରିପାରେ କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଦେହ ଓ ପ୍ରାଣ ଯଦି ଗ୍ରହଣ ନ କରନ୍ତି ମନ ଶେଷକୁ ଦେହ ଓ ପ୍ରାଣର ଆକର୍ଷଣରେ ନିମ୍ନକୁ ଆସି ଆଦର୍ଶରୂପ ହୁଏ । ସଙ୍ଘ ପୁଣି ସମାଜରେ ପରିଣତ ହୁଏ ।

କିନ୍ତୁ ମଣିଷର ରହିଛି ଏକ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ ଗତି । ତା'ର ମାତା ପୃଥିବୀ ହେଲେ ବି ପିତା ସ୍ୱର୍ଗ । ତା'ର ଦେହ ମାଟିରୁ ଗଢ଼ା ହେଲେ ବି ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଆସିଛି ସ୍ୱର୍ଗର ଜ୍ୟୋତିମଣ୍ଡଳରୁ । ତେଣୁ ସେଠୁ ମଣିଷ ଉପରେ ଅହରହ ଚାପ ପଡ଼ୁଛି ତା'ର ନିମ୍ନତର ଅଂଶକୁ ସେଇ ଉଚ୍ଚତର ଅନୁସାରେ ଗଢ଼ି ତୋଳିବାକୁ । ମଣିଷର ଦେହଗତ ଜୀବନ ଓ ମନୋମୟ ଜୀବନ ପରେ ଆସୁଛି ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ । ଦେହଗତ ଜୀବନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ଯାହା ସମାଜଥିଲା ମନୋମୟ ଜୀବନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଜ୍ଞାନ ସଚେତନଭାବେ ତାହା ସଙ୍ଘ, ସଙ୍ଗଠନ, ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ପରିଣତ ହେଲା । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରାଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସମବେତ ଜୀବନ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ତା'ର ନାମରୂପ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ହୋଇନାହିଁ ।

ଅତୀତର ସବୁ ସଙ୍ଘ, ସବୁ ସଙ୍ଗଠନ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଛି । ସାଧାରଣ ମନବୁଦ୍ଧିପ୍ରସୂତ ସଙ୍ଘ ତ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଛି, ଏପରିକି ଧାର୍ମିକ ସଙ୍ଘ ଓ ତଥାକଥିତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସଙ୍ଘ ବି ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଛି । କାରଣ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆଦର୍ଶ ହେଲେ ବି ସେସବୁ ମନର ସୀମାକୁ ଚପି ନାହିଁ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆଦର୍ଶକୁ ଆମେ ମନ ସାହାଯ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ । ଫଳରେ ତାହା ନାନା ବାହ୍ୟ ରୀତିନୀତି, ବିଧିବିଧାନ, ପୂଜାପଞ୍ଚତିରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ବୌଦ୍ଧ ସଙ୍ଘ, ଜୈନ ସଙ୍ଘ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନଙ୍କ ସଙ୍ଘ ସେସବୁର ପଶ୍ଚାତ୍ତରେ ଥିବା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସତ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନ ହୋଇ ପାରିବାରୁ ମନ-ପ୍ରାଣ-ଦେହ ସେସବୁ ସତ୍ୟକୁ ଯେପରି ଭାବରେ ନିଜର କରି ନେଲେ ତାହା ସେହିପରି ଭାବେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଫଳରେ ସଙ୍ଘର ସଫଳତାହିଁ ସଙ୍ଘର ବ୍ୟର୍ଥତାର କାରଣ ହେଲା । କାରଣ ପ୍ରେରଣା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉତ୍ସରୁ ନ ଆସି, ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରୁ କିମ୍ବା ଗଭୀରରୁ ନ ଆସି, ଆସିଲା ମନର ଚିତ୍ତାରୁ କିମ୍ବା ପ୍ରାଣର ଆବେଗରୁ କିମ୍ବା ଶରୀରର ଆବଶ୍ୟକତାରୁ ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଯେଉଁ ସଙ୍ଘ କଥା କହିଛନ୍ତି ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ତାଙ୍କ ‘ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ’ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ

କରିଦେଇଛନ୍ତି । ସେ କହିଛନ୍ତି, ଏହି ସଙ୍ଘରୂପକ ରଥର ଚାରିଟି ଚକ ଥିବ । ସେ ଚାରିଟି ଚକ ହେଉଛି : ଐକ୍ୟ, ସ୍ୱାଧୀନତା, ଜ୍ଞାନ ଓ ଶକ୍ତି । ଏଥିରେ ସମାଜ ଭଳି ବହୁବିଧ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନ ରହି ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଐକ୍ୟବନ୍ଧ ହୋଇଥିବେ । ଯେପରି ପାଠଚକ୍ରର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଯୋଗର ଆଦର୍ଶକୁ ନିଜ ଜୀବନରେ ତଥା ସମାଜ ଜୀବନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା । ଏହି ଐକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଆସକ୍ତି, କୌଣସି ବନ୍ଧନ, କୌଣସି ବାଧ୍ୟବାଧକତା ନ ଥିବ । ସମସ୍ତେ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ସେଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବେ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ନିଜର ଯୋଗ ପଥ ଅନୁସରଣ କରୁଥିବେ । କାହାରି ସାଧନାର ଧାରା ଉପରେ କେହି ହସ୍ତକ୍ଷେପ କି କିଛି ଆରୋପ କରୁ ନ ଥିବ । ଏହାର ଶକ୍ତି ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିବ, ମନକୁ କିମ୍ବା ପ୍ରାଣିକ ଆବେଗ ଅଥବା ଦୈହିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ । ମୁକ୍ତି ନିର୍ବାଣ ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥିବ, ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଥିବ କର୍ମ ଓ ଜୀବନର ପୂର୍ଣ୍ଣତା । ଏ ସଙ୍ଘର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ନଥିବ ନିମ୍ନରୁ ଖାଲି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଯିବା, ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରୁ ନିମ୍ନକୁ ଆସି ନିମ୍ନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟାଇବା ମଧ୍ୟ ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବ । ପିତଳ ପାତ୍ରଟିକୁ ଘଷିମାଜି ସଫା କରିବା ନୁହେଁ, ତାକୁ ସୁନାର ପାତ୍ରରେ ପରିଣତ କରିବା ହେବ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ତେଣୁ ଆମେମାନେ ଯେଉଁମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଘ ଅଥବା ସଙ୍ଗଠନର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଓ ଆମ ପାଠଚକ୍ର ଯଦି ଏକ ସଙ୍ଘ ବା ସଙ୍ଗଠନ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ଯଥାର୍ଥ ସଙ୍ଘ ବା ସଙ୍ଗଠନ କହିଲେ କାହାକୁ ବୁଝାଏ, ତା'ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲାଭ ନିମନ୍ତେ କି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ହେବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ - ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧରେ ସାମାନ୍ୟ ସୂଚନା ପାଇଲେ । ଶେଷରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଏହି ସଙ୍ଘର ପରିଣାମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିବାକୁ ଯାଇ ତାଙ୍କ ‘ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥର’ ଶେଷ ଅନୁଲେଦରେ ଲେଖିଛନ୍ତି : ‘‘ଯେଉଁଦିନ ଜ୍ଞାନ, କର୍ମ ଏବଂ ଭାବର ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଓ ଏକୀକରଣ ଦ୍ୱାରା, ସମସ୍ତିଗତ ବିରାଟ ଆତ୍ମପୁରୁଷଙ୍କର ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିର ପ୍ରେରଣା ଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମଗତ ଐକ୍ୟ ଦେଖା ଦେବ, ସେହିଦିନ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ଜଗତର ରାସ୍ତାରେ ବାହାରି ଦଶ ଦିଗ ଆଲୋକିତ କରିବ । ପୃଥିବୀ ବନ୍ଧରେ ସତ୍ୟଯୁଗର ଅବତରଣ ହେବ, ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଜୀବନର ପୃଥିବୀ ହେବ ଦେବତାଙ୍କ କ୍ରୀଡ଼ା- ଶିବିର, ଭଗବାନଙ୍କ ମନ୍ଦିର ନଗରୀ Temple city of God - ଆନନ୍ଦପୁରୀ ।’’

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ

(ଏକ ବିଜ୍ଞାନମୟ ଭବିଷ୍ୟତ ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରତୀକ)

ମୂଳ ଇଂରାଜୀ ଲେଖା- ଶ୍ରୀ ଭି. ମଧୁସୂଦନ ରେଡ଼ି

ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ- ସାଧୁଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଆମ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ କର୍ମ, ଭକ୍ତି ଏବଂ ଜ୍ଞାନର ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ହିଁ ଶାଶ୍ୱତ ପ୍ରଭୁ । ଆମ ସମଗ୍ର ସଭା ଓ ସ୍ୱଭାବର, ତାଙ୍କ ସହିତ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଏକାତ୍ମକତା, ଉତ୍ସର୍ଗର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦେହାଂଶ ପୃଥିବୀ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟ କୃପାର ଅବଦାନ, କ୍ରମୋନ୍ନତ ଭାବେ ତାହା ମାନବ ଜାତିକୁ ସେହି ଦିବ୍ୟ ଚେତନାର ଓ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକୃତିର ନିକଟତମ କରି ଚାଲିଛି । ତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତି ଆମ ସଭା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ରୀତିରେ ପ୍ରବେଶ କରେ, ଏବଂ ଭଗବତ୍ ସଭା ସମ୍ମୁଖେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ଏକ ସ୍ଥଳ ଅନୁଭୂତି ଓ ସଂସ୍ପର୍ଶ ଆଣିଦିଏ ।

ସେହି ଦେହାଂଶ ଏକ ବାସ୍ତବ ଓ ଅସୀମ ଦିବ୍ୟକୃପାର ପ୍ରତୀକ । ତାହା ଜୀବନ୍ତ, ବାସ୍ତବ ଓ ଅବିନଶ୍ୱର ଭାବେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ଘେରି ରହିଛି । ସେହି ଦେହାଂଶ ପୃଥିବୀର ରୂପାନ୍ତର ପାଇଁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଅସୀମ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ସାର ସଭା । ଚେତନାଗତ ମୌଳିକ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରଦାନ କରି ଭାଗବତ ସଭାଙ୍କ ସହ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକାତ୍ମକତା ନିଶ୍ଚିତଭାବେ ସାଧନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦେହାଂଶ ଏଠାରେ ଆମ ସହିତ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଛନ୍ତି । ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ଯେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ସ୍ଥିତିର ଏକ ଅଂଶ ଏବଂ ଆମ ନିଜସ୍ୱ ସଭାର ହିଁ ଏକ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ରୂପ, ଏ ସମ୍ମୁଖେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ଗତିଶୀଳ ଅନୁଭୂତି ଓ ଅର୍ଦ୍ଧଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ, ବିଶ୍ୱ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଟି ଆତ୍ମମାନଙ୍କଠାରୁ ବାହାର ନୁହେଁ ।

ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ବିଶ୍ୱାତୀତ, ସର୍ବଗତ ଓ ସଦା-ଉପସ୍ଥିତ ଚେତନା ପ୍ରତି ଜାଗୃତି ଏବଂ ତାହାର କ୍ରମ ବର୍ଦ୍ଧିତ ପରିପ୍ରକାଶ ହିଁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଏବଂ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ ଏହି ଯୋଗ ସାଧନା ପୃଥିବୀ ପାଇଁ ଓ ସମଗ୍ର ମାନବ ସମାଜ ପାଇଁ ଅନବରତ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । ଯଦି ବ୍ୟକ୍ତି ସଚେତନ ହୁଏ, ତେବେ ସେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପରମ ପୁରୁଷ ରୂପେ ଆମ ପାର୍ଥିବ ସ୍ଥିତି ଓ ଚେତନାରେ ରହିଥିବା ସୂଚନା ସେହି ଦେହାଂଶରୁ ଜାଣିପାରିବ । ଯେତେ ଯେତେ

ଜ୍ଞାନରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦେହାଂଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଛି, ସେଠାରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ସ୍ୱୟଂ, ତାଙ୍କ ପୌରୁଷ ଓ ଅପୌରୁଷେୟ ସ୍ଥିତିରେ ଦିବ୍ୟ ଶକ୍ତି, ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକ, ଓ ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ସହ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ଓ ଶକ୍ତିମାନ ଯେ ସ୍ଥିତି ସେସବୁ ଜ୍ଞାନ ମାନଙ୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିଛନ୍ତି, ଏବଂ ଏହି ସମ୍ମୁଖେ ଆଉ ଅଧିକ କିଛି କହିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅନାବଶ୍ୟକ । ତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତି ସବୁ କିଛି ନୂତନ ଭାବେ ଗଢ଼ି ତୋଳେ, ସର୍ବଦା ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ରୂପରେ ଗଢ଼ିଥାଏ, ଏବଂ ଏକ ହିରଣ୍ମୟ ନିୟତି ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ପାଇଁ ମାନବ ସମାଜକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ, ପାର୍ଥିବ ପ୍ରକୃତିରେ ପରମ ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ବିଜୟୀ ରୂପେ ଅନବରତ କ୍ରିୟାଶୀଳ, ସେମାନେ ଏବେ ଆଉ ଆବରଣ ପଶ୍ଚାତ୍ତରେ ନାହାନ୍ତି । ସେହି ଶକ୍ତି ପୃଥିବୀର ଗ୍ରହଣଶୀଳତା, ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ଦେବା ପାଇଁ ତାହାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ, ବ୍ୟକ୍ତିର ସ୍ୱଭାବର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶରେ ସେହି ଅମୃତ ଦେହାଂଶ ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଚେତନା ଓ ଶକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ମାତୃବତ୍ ବାଧୁତ କରନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ମାନସିକ, ପ୍ରାଣିକ, ଓ ଶାରୀରିକ ଚେତନାରୁ ଉଠାଇ ନେଇଯାଆନ୍ତି, ଏବଂ ଆମ ଚୈତ୍ୟ ସଭାଟିକୁ ଆମ ସମଗ୍ର ସଭାର ସ୍ୱାଭାବିକ ଭିତ୍ତିରୂପେ ଗଢ଼ି ତୋଳନ୍ତି । ସେହି ଦିବ୍ୟ ଦେହାଂଶ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ଚୈତ୍ୟ ଚେତନାରେ ରହିବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ଆମ ଅଗ୍ରଗତିଟି ସ୍ୱାଭାବିକ ଓ ସହଜ କରିଦିଅନ୍ତି । ପୃଥିବୀ ରୂପାନ୍ତର ପାଇଁ ଭଗବତ୍ ସଭାଙ୍କ ପଞ୍ଚବିଧ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ-ଦିବ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତି, ଦିବ୍ୟ ଶକ୍ତି, ଦିବ୍ୟ ଶକ୍ତି, ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକ ଓ ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ- ସେମାନେ ଅବତରଣ କରାଇ ଆଣନ୍ତି । ଆମ ପାର୍ଥିବ ସ୍ଥିତିରେ ଅତିମାନସ ଏକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସତ୍ୟରୂପେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବାଯାଏଁ, ବିଜ୍ଞାନମୟ ଚେତନା ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ, ଓ ପାର୍ଥିବ

ଜୀବନରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ, ଏକ ନୂତନ ଦିବ୍ୟ ବାସ୍ତବତାର ସୌଧ ଉଭୟ ଆନ୍ତରିକ ଓ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱତର ଜଗତରେ ନିର୍ମାଣ ହେବାଯାଏଁ ସେମାନେ କ୍ରିୟା କରି ଚାଲିଥିବେ ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ କ୍ରିୟାଶୀଳ ଅତିମାନସର ପ୍ରତୀକ । ସେମାନେ ସ୍ୱଭାବରେ ଅନନ୍ତ, ଏବଂ କ୍ରିୟାରେ କାଳାତୀତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ନୂତନ ସୃଷ୍ଟି, ନୂତନ ପୃଥିବୀ ଓ ନୂତନ ଜାତି ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରକଟିତ କରନ୍ତି । ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ ଏକ ବିଶେଷ ଦିବ୍ୟକୃପା ସେମାନେ ଧାରଣ କରନ୍ତି, ଯେଉଁ କୃପା ଖାସ୍ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆସିଛି । ଭକ୍ତି ଓ କୃତଜ୍ଞତା ସହ ଆମେ କେବଳ ସେହି ଦିବ୍ୟକୃପା ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ଆମ ଚେତନା ଓ ହୃଦୟକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରି ତାହାର ନିଜସ୍ୱ ବିଜ୍ଞାନମୟ ଚେତନାର ସ୍ୱଭାବରେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବା ଆତ୍ମମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେଥିପାଇଁ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କେତେକ ନିଗ୍ରହ, -ପ୍ରଶାନ୍ତି, ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ, ସଚେତନତା, ଅପ୍ରତିହତ ଆତ୍ମହା, ଏବଂ ଭକ୍ତିଭରା ସମର୍ପଣ ଆବଶ୍ୟକ । ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ସେହି ଦିବ୍ୟ କରୁଣା ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ବି ପରିଚାଳିତ କରେ,

କାରଣ ଆମ ସଭିଙ୍କ ଭିତରେ ଏବଂ ଚତୁର୍ଦିଗରେ ଅନ୍ଧକାର ଭରିରହିଛି । ଏକ ଅଜ୍ଞାନମୟ ଜଗତରୁ ଆଲୋକର ବିଧାନ ଭିତରକୁ ତାହା ଆତ୍ମମାନଙ୍କୁ ପରିଚାଳିତ କରେ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହାଂଶ ସହିତ ଏକ ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଦିବ୍ୟ ଉଲ୍ଲାସର ନିଶ୍ଚୟତା, ଏକ ନିରବ ଅତ୍ୟୁଲ୍ଲାସର ତାନ୍ତ୍ରତା ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ରହିଛି । ଭଗବତ୍ କରୁଣାର ଅତିମାନସିକ ଚମତ୍କାରିତା, ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଣିଦେବେ, ପରେ ନୁହେଁ, ଅତିରାତ୍ । ଆମ ଦିଗରୁ ଆତ୍ମିକ ବିଶ୍ୱାସ, ହୃଦୟର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରହଣଶୀଳତା ମାନସିକ ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟ ପରିତ୍ୟାଗର ସମ୍ମତି, ଏବଂ ଶରୀରର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଉତ୍ସର୍ଗ - ଏ ସବୁ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପରମ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦେହାଂଶର ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକ, ଅଭିନବ ବୃନ୍ଦାବନର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବଂଶୀର ଆହ୍ୱାନ, ତାହା ଆମ ହୃଦୟକୁ ବିଶୁଦ୍ଧ କରେ, ଅଭୀପ୍ସା ତାନ୍ତ୍ରତର କରେ, ଏବଂ ଏହାର ପରିଣାମ ରୂପେ ଆମେ ତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ସ୍ୱରୂପରେ ଦର୍ଶନ ଲାଭ କରିପାରୁ, ଏବଂ ଅତିମାନସିକ ରୂପାନ୍ତରର ସୁକ୍ଷମା, ଗୌରବ, ପ୍ରେମର ଉଷ୍ମତା ଓ ପ୍ରଭା ଅନୁଭବ କରିପାରୁ ।

□□□

Let my heart-beats measure the footsteps of God...

- Sri Aurobindo

Space Donated By S.N.

HOTEL MANORAMA PLAZA

MAHATAB ROAD, CUTTACK - 753 012

Ph. : (0671) 331905, 221681 (Office) Fax : (0671) 329139

Mobile : 98610-54446

A/c & Non A/c Rooms

A/c Marriage & Conference Hall

A/c Restaurant

Collective Organisation

DR. SHYAMA KANUNGO

A well orchestrated collective organisation to give shape to the perfect society to manifest "The Perfect" is the need of the hour. A Divine community where the dictator is The Divine. Every one of us embodied beings are comrades. A Divine comradeship, involving a free harmonious, compassionate interaction, keeping always the great collective work ahead in the heart and mind.

Each individual, each centre is totally free to make or mar its own integral growth and progress. The more isolated we are the less rich and progressive is our life. To be part of a collectivity attempting to be an instrument of the Divine gives us strength inspiration, fresh and renewed avenues of growth- inner and outer. The adversity fears most the strong and united fight for the Divine's victory. It therefore has taken up every weapon to strike hard at collective organisation. Obviously the 'gaps in the armour' of an individual or group or centre are "Ego"- individual and collective and "Weaknesses" both individual and collective. Let us fight these out individually and collectively. Myths and misconception regarding a collective organisation - which has an external hierarchy simply for efficient co-ordination have to be cleared.

The external hierarchy has to be thus :

- ★ State Level
- ★ Zonal Level

- ★ District Level
- ★ Block Level
- ★ Village Level
- ★ Family Level and finally
- ★ The Individual's level

This does not mean that those at the state level are the most important or the decision makers. All are to be equally involved in giving shape to an organisation in Orissa (conceived by Babaji Sri Ramakrushna Das and Prapatti). Belonging to a spiritual group that envisages perfection of life, for us there can be no other leader than the Mahavatar Himself the Divine Mother Herself. There -fore let us smash this first myth that stands in the way.

On the contrary - from the point of view of actual change- the unit of change is the individual and therefore the individual is the most important factor in the collective organisation. There is no question of a superior or inferior child of the Mother.

A village level worker is not more important than the individual in the family or District level worker from a Block or Zonal level from a District, or a state level from a Zonal. Such things exist in politics and Government administration where the higher you are the more you are important and have more power you can use or misuse. This bogus law has played havoc to the society. The New world envisaged by our great Masters will expode this law.

In our organisation as any other the essential truth is Equality, Fraternity and Liberty. However 'equality' does not mean uniformity, 'fraternity' does not mean anything other than a psychic and soul level relationship and 'liberty' does not mean license to do anything short of the Ideology before us.

Having identified areas to work as a service to The Mother and to deepen and enhance our surrender, we have to work as equals wherever we are placed in the field suited to our temperament And give all our energies into it. But we have to stand by this ideal and stand by each other. There has to be a "**spiritual solidarity**" which Pranab Da insists on Competition healthy or unhealthy is another myth we have to eradicate. Each of us tries to put in his best mutually inspiring and learning from each other.

Certain functions have to be performed at each level of the hierarchy.

It is economically and temporally feasible to conduct state level conferences, training camps-annually with participants from Zones, Districts and Blocks interacting with resource persons, trainers, speakers from within and without the State who may find it impossible to go to every District or Block all the year round. On the other hand with the experience, knowhow gained zonal level workshops training camps can be held involving more people locally- after each zonal camp similar activities at District level can be taken up -finally to the Block Village and Family and Individual. It is interesting that at every level is a group of individuals - who are the 'real' units for a 'real' change. Each is a child of our Great Mother - each has to do his home work.

Thus let us blow up like bats once and for all - all insecurities, all disruptive attitudes and become one, united and mighty organ in the hands of our Mighty Mother.

With Best Compliments From :

ULTRASOUND CLINIC Exclusive Ultrasound Scanning Centre

DR. P.C. MOHANTY
Sonologist

38, Forest Park, Bhubaneswar. PH. : 531075

Facilities Available :
Color Doppler, TVS, Small parts

During the November Darshan of 2001, some of us from

Matrubhaban, Cuttack approached Dada for an interview to which he graciously agreed and gave date and time as on 15th at 7.30 PM. We availed this golden opportunity and asked questions to our hearts content. Dada responded to the questions spontaneously.

A Conversation with Dada (15.11.2001)

Question : Dada, We Prasad & Nirakar from Matrubhaban, Cuttack, want to ask you certain questions regarding Mother's work in Orissa. We want to know your views so that, we can tell this to the people of Orissa.

Dada- Yes .

Q- Thank you Dada. Has Mother told you personally anything about Orissa ?

Dada- She said that they are very open psychically. That is, their psychic being is very open.

Q- Did She say this about the people who were coming during that time or of those who are working now also?

Dada - I think it is general because of the culture (this is my interpretation), they have such a culture of devotion that they are all very humble, docile, devoted bhaktas

Q- Is that the reason for them to receive....

Dada- Yes, for receiving the Mother's Grace.

Q- At present what ever work is going on in Orissa- you are aware about it.

Dada- Yes. from material point of view and organisational point of view

you are doing a very fine thing all over Orissa. As if it is being charged, churned out to take out the cream, cream of the country.

Dada, do you feel that we are working less and showing more? Showing? But you are working, having so many people together and then they are expressing their views, and you are making some plans and programmes for development- all that is fine.

Do you find any negative indication in the work of Orissa?

Dada- There will be always some. Some people, dissatisfied people they will create some trouble, otherwise on the whole the movement seems to be very nice. Three things must be done. Their health must be improved, they must be educated & their monetary condition must be improved. These three points- working on three fronts. That is outwardly & inwardly naturally the growth of the psychic being, the growth of devotion, aspiration, sincerity.

People think now a days that the political transformation in India is taking place. Do you feel that the children of The Mother, the

devotees should take part in politics?

Dada- I do not know, now the political condition is not very healthy as it is. When it will be transformed perhaps at that time it will be suitable. But now as we see there is nothing but selfishness, that is rampant. Of course if good people go they will change back things into good.

Q- What ever work we do in Orissa, some people comment that we are doing it ritually, taking it to the path of religion, though Mother & Sri Aurobindo have always said that their path can never be the path of any religion. Do you think our work is going towards religion?

Dada- I do not think so. You are approaching from the practical point of view now, as we see in your outward activities. For inner activities - Mother is looking after. But outwardly what ever you are doing that we need very much at present in our country.

Q- You are very hopeful about it?

Dada- Yes. Very much. So many people are aware, now every section of activities, every field of activities, is being taken up. How it should be & how it could be done is also being planned out.

Q- There are people who believe in gods and goddesses after knowing Mother & Sri Aurobindo. They still worship and are going to temples. Do you appreciate it?

Dada- Let them do. What does it matter? Some where at least they are sincere.

Q- Recently there have been some thefts at Lingaraj Temple, Bhubaneswar & Jagannath Temple, Puri. At Lingaraj Temple they have stolen some ornaments while at Jagannath Temple they have stolen the Idol of Madan Mohan who represents Jagannath. Do you find any specific significance?

Dada- This is the greed of greedy people. What else can be said? They wanted to get money quickly and so stealing is the ideal way.

Q- But Madan Mohan Idol was found again from a well. People say Jagannath himself has played this Leela.

Dada- Of course we believe that nothing happens without the consent of God or the Divine. That way if you see it is alright. But there are people who want to disturb the work, those who want to bring disharmony, those who are greedy, those who want to make money very quickly. They do all sorts of things like this.

Q- Finally they attempted on God also?

Dada- Yes.

Q- Dada, Babaji Maharaj was always asking us to do Namajapa. He felt that Namajapa was the most powerful instrument for sadhana as well as for the transformation of the body also. Do you have any feeling about it?

Dada- I think he is right. At least mechanically the body is going on doing. All cannot keep their consciousness open all the time.

They need something to hold upon. So Namajapa is very good that way.

- Q-** Have you ever heard Mother doing Japa?
- Dada-** I have heard Her pronouncing 'Om' repeatedly several times.
- Q-** Doing Japa also?
- Dada-** Om, Om
- Q-** We have heard some where that She was doing Japa of the Mantra 'Om Namo Bhagavate'.
- Dada-** I have not heard. But She has advised people. Those who cannot do otherwise they must have something to hold upon.
- Q-** It is one type of I mean
- Dada-** Keeping contact.
- Q-** Mechanically with mouth and also internally.....
- Dada-** Something at least percolates. Something surely percolates.
- Q-** Those who have reached higher, is Namajapa unnecessary for them?
- Dada-** Not really. Sometimes it helps. In time of difficulties at least I have seen it helped me. If you repeat 'Ma' 'Ma' 'Ma' that helps.
- Q-** Do you do Japa everyday?
- Dada-** Not regularly. When necessary I do.
- Q-** Dada, there is a message of the Mother which Babaji Maharaj was giving everybody- "If something wrong happens, at once repeat my name Ma, Ma." If we read it in this way - "Go on repeating always my name Ma, Ma and there will not be any difficulties." Will it be alright?
- Dada -** At least She has told me that "If you have difficulties sit on your

armchair, sit there quietly and say Ma, Ma". She told me Herself

- Q-** And so you advocate Namajapa?
- Dada-** Yes, everything we know that our ancients have practiced there is some meaning and something good. We should not reject them outright because they are old things. In old things there are many good things also. We take the good ones and those which are not helpful and we do not need we can just bypass. But everything has some truth.
- Q-** Dada do the gods and goddesses have any role to play in yoga of Transformation?
- Dada-** Gods & goddesses are beings of over mental plane. They help surely like Ganapati & then our Shiva who helps in transformation.
- Q-** It is said that if they want transformation then they have to come to the level of human.
- Dada-** If they want to progress. If gods have to progress then they must have to come to life and take human birth.
- Q-** Have they ever come?
- Dada-** Yes, often they come.
- Q-** During the time when the Avatar is present, they come. But now when transformation is going on do they come?
- Dada-** Surely, I believe they come.
- Q-** Dada, We have heard of evolution. When there were no human beings there were animals & trees etc. When human beings came we found that there is no relation between men & animals. Similarly when Superman will come what do you speculate

about the relation between man & the Superman.

Dada- Now it is in the psychological field. Is it not ? When the Superman will be established definitely there will be difference between an ordinary man and superman. But the thing is that we need not bother too much because we do not know, nobody knows. It will only be a conjecture and mere speculation. We are discussing something that we do not know or even have no idea.

Q- Dada, we found that even after working so many years disharmony is coming up in many centres between the people. In integral schools, disharmony that exists between teachers and management, in some schools between the teachers, do you feel it is inevitable in the process of the work ?

Dada- It is our ego that brings in all that and that has to be cleared.

Q- So it is our ego that brings in all troubles?

Dada- Yes. It is our Ego that brings in all the trouble and that must be cleared up.

Q- Till then?

Dada- Till then we do our best. Do our best and hope for the best. What else can we do? There are some sincere people always. Let them come together and do as well as possible and see what happens.

Q- Through this disharmony also we have to work.

Dada- Yes, one day harmony may come, Some times you have to be tolerant also to let the work go.

Sometimes you have to leave some of your good points also in order to bring harmony.

Q- Sometimes when we are going to different places, small villages and speak on Mother & Sri Aurobindo. Some people say it is propaganda. You should not go. Do your sadhana where you are and that will affect all others. What is your opinion about it?

Dada- Those who feel like that you need not talk to them, need not say anything to them. Those who believe you tell them. Some people naturally will be bound to their old ideas and do not like anything new. They will resent. Even in my own case I have that expeience. Our family is a 'Shakta' family, worshipper of Kali. So oneday when I was a boy of thirteen / fourteen years old, I went home from Calcutta to my district town and I saw in our Chandi Mandap in place of Kali there was pictures of Mother & Sri Aurobindo. I became terribly angry. How could it be that in place of Kali, Sri Aurobindo and Mother's pictures have come? But I donot know how after somedays I myself became their devotee.

Q- I have read that one from your book.

Dada- Yes, that is a practical experience.

Q- What should be the quality of a good organiser?

Dada- I have made a big list. You can have it from the office.

Q- That we have. But in general suppose somebody asks?

Dada- Lot of example, you have to become an example and have plenty of tolerance. And one must be able to give oneself fully. There is a saying in Bengali “Sheerdar to Sardar”. One who can give his head is truly a leader.

Q- When Mother was there She was giving direct instructions to different persons according to their own capabilities and they used to have that advantage. But we are not getting that now. We feel that you must be knowing something about us. So can you say something directly to us so that

Dada- When occasion arises I sometimes say otherwise I donot want to be a Guru. Guru means your own progress is finished. (Laugh)

Q- Dada, when do you feel that Superman will come?

Dada- It is working. Supramental has come. Therefore there is so much of churning.

Q- When will Superman be established?

Dada- Well, I can not say that. Perhaps it will be gradual.

Q- Yes Dada. Man also did not come in oneday. It took so many thousand of years to come. So it is in the verge of making.

Dada- Yes it is going on. And we can see hundreds of instances happen for which we do not find any reason to happen.

Q- Mentally we cannot justify.

Dada- Yes.

Q- So that is a proof that the supramental is in action.

Dada- Like the breaking of USSR, unification of Germany or even now the Americans what they are going through.

Q- How will India be reunited now at present, what do you see?

Dada- Let us see it is very difficult to say. It will be oneday, because Sri Aurobindo has said and we believe the word of the Guru as true. How and when we do not know.

Q- But it seems that at present situation changes so rapidly it will not take much time.

Dada- It looks like that. It looks very much like that. In last 50/60 years what has happend now in very few days those are changing.

Q- All the countries will be forced to reunite if they do not agree. Not only –India & Pakistan all other countries making the undivided Mother India psychologically and physically will also unite.

Dada- Yes, because division is not the solution, that in the last 60 years we have seen. Nowhere the division is a solution.

Q- Dada, can we do Namajapa to cure your joint pain?

Dada- Naturally goodwill has always good effect. Any goodwill that come from our friends and our wellwishers they act in a positive way.

Q- If we do mass meditation then it will have a multiple effect.

Dada- I am prepared to face all that I have to pass through, I have taken it like this - that this is (knee) a centre of subconscient. It has been told by the Mother that the

- knees are centre of subconscient and the feet are centre of inconscient. So the work is going on there. If we come over victorious then it will be cured.
- Q-** Dada, once you told us that we represent the total humanity as Mother has said. So whatever there is to be changed in the earth we have to take the responsibility. Is this the phenomenon of your physical trouble?
- Dada-** Yes, it can be said so.
- Q-** Like fighting against...
- Dada-** against the inconscient.
- Q-** So you are taking the lead in it.
- Dada-** (Laugh) to lead or what I do not know but at the moment myself like everybody is passing through a critical period.
- Q-** For the entire humanity.
- Dada-** (Laugh) I donot claim so much. Those who are big and Gurus only they can claim it. At least in my centre I am trying in my own physical conditions.
- Q-** Then that will be victory over the physical ailments.
- Dada-** Let us see.
- Q-** We have all hope that you shall come out victorious.
- Dada-** Good, I am very thankful.
- Q-** Any specific message for the people of Orissa?
- Dada-** Now what I tell everybody that what has happened, has happend for the best, what is happening for the best also, and what will happen that will be the best.
- Q-** So everything best and always best.
- Dada-** (Laugh) Do your best at every moment.

With Best Compliments from :

SHAKUN PHARMA PVT. LTD.

213, Blue Chip Complex, Near Stock Exchange, Sayajigunj, VADODARA - 390005

Our Products

PREGDOX
MEGESTONE
VAGI

With Best Compliments from :

Nilachal
TYRES

Auth. Dealer : JK, CEAT, GOOD YEAR

MANGALAM NIVAS, Bajrakabati Road, Cuttack

Ph. : 614621, 615668 (O), 9861052810 (M)

Short History of Mother's Work in Orissa

Mother's work in Orissa started in 1948 when two Study Circles were started with Sri Aurobindo's Blessings (One at Rairangpur and the other at Cuttack). Babaji Maharaj Sri Ramakrishna Das joined the Ashram on 2nd February 1945. He had aspired for the people of Orissa to open to Sri Aurobindo's Consciousness. With The Mother's approval and Blessings and Prapatti as an able instrument, the first phase of work started in organising Sri Aurobindo Study Circles, Student Associations, Women's Study Circles, zonal and state level Study Circle Meets etc. In the next phase, Sri Aurobindo Integral Education Centres, Sri Aurobindo Relics Centres with experiments in collective living were started. Prapatti under the active guidance of Babaji Maharaj, was co-ordinating all these activities. When Prapatti left his body, Babaji Maharaj wanted all organisational work to be done in Orissa itself, centrally from Matrubhaban, Cuttack. Many workers of Sri Aurobindo Study Circles of Orissa assembled at Matrubhaban to interact collectively *about* their activities. However the final approval on organisational matters were always obtained from Babaji Maharaj.

The situation changed when Babaji Maharaj left his body. Nearly 500 active workers from different parts of Orissa came together on 20th Dec, 1998 and resolved to continue working strictly according to guide lines laid down by Babaji Maharaj and Prapatti.

The following proposals were unanimously accepted by all workers present in the meeting.

1. To form an "All Orissa Sri Aurobindo Study Circle Committee," with its permanent organisational office at Matrubhaban, Cuttack.
2. To divide Orissa into seven Zones, each constituting a group of districts, to facilitate the work. The zones were named *Satya (Truth), Nistha (Sincerity), Krupa (Grace), Astha (Faith), Samarpana (Surrender), Aspruha (Aspiration) and Sangati (Harmony)*.

The Name of the Districts under each Zone:-

<u>SATYA</u>	Cuttack, Jajpur, Kendrapada and Jagatsinghpur
<u>NISTHA</u>	Puri, Nayagarh and Khurdha
<u>KRUPA</u>	Dhenkanal and Anugul
<u>ASTHA</u>	Balasore, Bhadrak, Mayurbhanj and Keonjhar
<u>SAMARPANA</u>	Koraput, Nowrangpur, Rayagada, Malkangiri and Kalahandi
<u>ASPRUHA</u>	Ganjam, Gajapati and Phulbani
<u>SANGATI</u>	Sambalpur, Bargarh, Jharsuguda, Deogarh, Sundargarh, Bolangir, Sonepur, Boudh and Nuapada

These groupings were spontaneously started by the study circle members of that particular Zone. The initiation was from Sangati and Samarpan Zones which was taken up by others.

It was collectively decided that there would be Zonal level, District level and Block level convenors who would co-ordinate arrangement of meetings, seminars, conferences and assist in organising Sri Aurobindo Integral Schools, Relics Centres and Sadhana Kendras of their Zones.

3. In accordance with Babaji Maharaj's method of working all Zones, Blocks, Study Circles, Integral Schools, Relics Centres etc. would work as **independent bodies**. The responsibilities of the Central Committee (ALL ORISSA SRI AUROBINDO STUDY CIRCLE COMMITTEE) would only be to watch over the activities of the centres to keep the Ideal intact and to co-ordinate, inspire and encourage Mother's Work at all levels. It would also render all possible help to the centers whenever any need arose.
4. All Organisers of Zones, Districts and Blocks would meet at different places of Orissa throughout the year with their annual Meet at Matrubhaban from **4th to 7th April** every year to present their activities and discuss and plan their future programmes. Every Zone is encouraged to have their own news letter and publish all their activities. Matrubhaban Patra, the News Letter published from Matrubhaban will co-ordinate among all the Zones.
5. Every worker is free to carry on his own sadhana in his own special manner which is purely subjective.

The organisational target is to carry The Mother and Sri Aurobindo's Message to every corner of Orissa and prepare this state as Her own Abode - The Mother's Orissa.

JULY-ORGANISATIONAL JOURNEY

Sri Madhusudan Mishra left his job and joined Mother's work in the sixties. He used to travel throughout the state participating in Sri Aurobindo Study circle activities. In consultation with Babaji Maharaj and Prapatti, he started the programme of Sri Aurobindo Workers Conference in the month of July in every district, sub-division and block of Orissa from 1984. The aim was to activate and review the workings of the study circles throughout the state, inspire the members to read Sri Aurobindo and The Mother's literature and obtain a clarity and courage of conviction.

From 1986 onwards after Sri Madhusudan Mishra joined as a Sadhak at Sri Aurobindo Ashram, Pondicherry, Sri Anadi Charan Swain resigned from his job and settled at Sri Aurobindo Shreeksheeta, Dalijoda, and took up the organisational work along with Sri Bhajakrishna Sahu who was working previously in the same field. Both of them travelled through out Orissa, moving from village to village, meeting different categories of people and inspiring them to read Sri Aurobindo and The Mother's books as well as the writings of Sri Babaji Maharaj, the Sri Aurobindo Loka Sahitya, written in very simple language, that answers all queries of the common mass. They also took up the tour in July, organising at every district (13 at that time) of Orissa. They collected the information of study circles including, Women's wings (Mahila pathachakras), Student's

study circles, Integral Schools, Relics Centres and Sadhana Kendras, Agricultural units, Sales centres, Small scale products prepared at study circles etc. A summary of all the reports was presented to Babaji Maharaj on his birth day, the 14th August. Subsequently Sri C.H Nirakar from Nabarangpur district joined with them resigning from his job. All of them travelled throughout Orissa spreading the message of The Mother and Sri Aurobindo and also organising the July tour programme. The last report submitted to Babaji Maharaj was on 14th August, 1998.

Babaji Maharaj left his body on 8th November, 1998.

During 4th to 7th April 2001, at the 31st All Orissa Sri Aurobindo Study Circle Conference at Matrubhaban, Cuttack, a decision was taken to conduct the organisational meetings at all the 30 new districts of Orissa instead of the undivided 13. Accordingly the programme was chalked out and was sent to all the district convenors .

The party started on 1st of July 2001 ,from Matrubhaban , Cuttack and returned on 29th August, travelling a total distance of 4020 Km covering 29 districts of Orissa in 29 days .The last meeting was at Cuttack completing the 30th district on 5th of August .

In this tour, the programmes undertaken were (1) selection of District , block and Dasakarmadhara convenors by the study circle members (2) explaining the ten programmes to be undertaken for organisational work .

INTRODUCING DASAKARMADHARA IN ORGANISATION WORK

Years ago Prapatti wrote a letter explaining that in future many groups will be created representing various facets of the society who would offer their capacities and technical skill to the Power above to be utilized for the construction of The New World.

These ten programmes have been considered and introduced as the activities of the Sri Aurobindo Study Circles from the organisation year 2000-2001. From this year these programmes are worked out throughout the state by the convenors of each programme with the help of zonal, districts and block convenors .

TEN PROGRAMMES – A LOOK

- 1. The creative Consciousness that gives pressure from above to achieve the required change and progress adopts different channels of expression. This is the basis of these ten programmes we have adopted for our organisational work. This is meant to embrace our life with its multifarious activities.**
2. This organisation will part and parcel of Sri Aurobindo Study Circles of Orissa. The Study Circles will be the base, so that the final objective is never lost sight of. Each programme is regarded **as an activity of the study circle and, so need not have a separate existence at all.**
3. All these programmes are already in operation, now we want to give it an organisational form only.
4. In every district there will be one or more convenors for each programme. The convenors are the inseparable part of the Sri Aurobindo Study Circles of their

- districts and are answerable to their own dist. Study Circle members only.
5. The Zonal convenor will inspire, help and organise these activities through Dist. and Block convenors and other members of the Study Circles.
 6. There will be no Central Committee, no President or Secretary but one or more convenor to co-relate the activities. In the annual meet of Sri Aurobindo Study Circles from 4th to 7th April at Matrubhaban, Cuttack, the Convenors of the programmes will sit together, take stock of the existing situation and plan their activities for the next year.
 7. The Dist. convenor or Zonal Convenor among the Study Circle members will choose convenors of each programme from any willing worker who feels inspired to participate.
 8. No formal qualification but the **inclination** and the **will** are required qualities to participate in these programmes .

A. COMMERCE UNDER SRI AUROBINDO'S GUIDANCE- CUSAG

AIM :

CUSAG, the name given by The Mother stands for a movement to open commerce and agriculture to Her Influence. Already there are activities among the study circles to enter into the field of commerce and agriculture, even without formally thinking of it.

The CUSAG includes horti culture also.

CUSAG is meant to give a form to this aspiration and invoke Her Influence to this field of human organisation.

ORGANISATIONAL SUGGESTIONS :

1. There are many Sri Aurobindo Study Circles ,those are working to produce daily use products.The convenors will list out the centres .This will be published in zonal organisational news letters.
2. On every packet of the product a label will be printed, on which CUSAG will be written at the top and under which the name of the study circle along with zone and district will be written.
3. There will be once in a year an annual CUSAG camp in district level where an exhibition of all the product of the area will be presented.
4. There are many Sri Aurobindo Study Circles those have sales centres attached to them.Champaklalji gave the name –Shuddha Bhandar to this movement. We should insist on quality in this sales centres.They will collect items from study circles and sale them keeping a marginal profit.
5. Convenors of CUSAG by the active help of District and Block Convenors will create Mother's Guarden at every Study Circle considering avilable facility.
6. In agriculture and horticulture experiments no chemical fertilizer should be used.
7. We should help each other to enter into this field which is governed by dark forces and offer it at The Mother's Feet.

B. SRI AUROBINDO TEACHERS' PATHACHAKRA

AIM: Our aim is to expose the teaching faculty at all levels to the educational thoughts of The Mother and Sri Aurobindo.

1. To have Sri Aurobindo Teachers' Pathachakra at the place of our work.
3. To hold Sri Aurobindo Teachers' Camp in every district or zone at least once in a year.
4. To celebrate Darshan Days and invite people who can speak on the occasion.
5. To have Students' Camps at least once in a year in our schools and colleges.
6. To publish articles on The Mother , Sri Aurobindo or on Integral Education or any subject relating to Sri Aurobindo's Thoughts in our school - college magazines. We can encourage students to contribute articles.
7. To avail the chance to discuss among our students Sri Aurobindo's and The Mothers' vision on India in reference to Sri Aurobindo's message of 15th August, 1947. We must always enlighten our students that Sri Aurobindo and The Mother have the ultimate solution to the present crises of the world which is only an evolutionary problem.
8. Always to burn a living hope in the hearts of the teachers that the future is full of glorious promises and we should prepare ourselves to be worthy of it.
9. To encourage teachers to attend camps and seminars conducted by Sri Aurobindo Study Circles .
10. In short, we will prepare and help the teachers by using different means to grow into a new vision and dimension of consciousness making ourselves a fit channel for its flow.

C. SRI AUROBINDO SAHITYA PARISHADA

SOME SUGGESTIONS

PROGRAMMES:

Sri Aurobindo's & The Mother's literatures are the direct manifestation of Their Consciousness. To study, assimilate and work to make all aware of the same is a way to be the instrument of Their Consciousness.

1. Create occasions to discuss the Messages of The Mother and Sri Aurobindo.
2. Start preparing cassettes of famous speeches describing our ideals and way of sadhana.
3. A great Hope and Confidence in daily life should be sown through the writings of Sri Aurobindo and The Mother. No negative thoughts and feelings will be allowed to be expressed in any way that is contrary to the great challenging Ideal.
4. Babaji Maharaj has written a series of books named as Sri Aurobindo Loksahitya. These books speak directly the core teaching of The Mother & Sri Aurobindo. As this has been the basis of Work at Orissa, these books should be discussed at all levels of life
5. Prepare questions(quiz programme) on the teaching of Sri Aurobindo and The Mother and Sri Aurobindo Ashram and use these in student camps or study circles.

In this way we can draw the thoughts of the students towards the transforming light of Sri Aurobindo and The Mother.

6. Those who want to speak, must be given proper training and send them to different schools and colleges, to different study circles as a field of action.
7. Arrange seminars on books of Sri Aurobindo and The Mother and Sri Aurobindo Lokasahitya .We may distribute chapters to different persons and let them discuss their portion in a meeting or seminar (which will be comparatively easy to prepare)and by that a whole book will be discussed .
8. To encourage all who have the inclination to write poems and stories and essays having positive thoughts and spiritual significance. Annual hand written souvenir could be published from each centre.
9. To write poems,stories on the spiritual significance of the flowers .
10. Regular exhibitions could be arranged at centres, on books of and on Mother and Sri Aurobindo ,ashram magazines, products of centres etc.

D. SRI AUROBINDO KALA PARISHAD

OBJECTIVES:

To open the aesthetic part of the personality to Her Influence and to become a fit instrument of Her Power and Beauty.

PROPOSED PROGRAMMES

1. Photo Exhibition :

- a. Photos of Sri Aurobindo and The Mother collected from calendars or camera with proper quotations from their writings could be put in the exhibition. The exhibition will be so arranged as to express some aspects of Them or Their teaching.
- b. Exhibitions could be arranged on the subjects such as Peace, Silence, Confidence, Aspiration, Faith, Sincerity, Surrender, Gratitude, Courage, Knowledge We can collect photographs ,pictures collected by students and others,drawings to suit the theme. Messages, shlokas and quotations from The Mother and Sri Aurobindo's writings on the subject may be displayed.

2. Dance Programmes :

Dance programmes expressing higher reality should be strictly adhered to.

3. Music sittings :

Music sittings expressing the deeper feelings of the soul at least once in two months.

4. Art Exhibition :

Certain ideas may be given(eg. some sentences from the writings of Sri Aurobindo and the Mother etc.) to the participants and let them express these through drawings. After a session of music or meditation participants could attempt to express their experience in painting or drawing. Participants should know what The Mother and Sri Aurobindo have said on art.

5. Flower Exhibition:

To arrange flower exhibition at different places with the significance given by the Mother.

(SOME SUGGESTIONS)

- (a) Arrange flower in a vase with its conventional name and the significance given by The Mother.
A drawing of that flower (drawn by our students) and a printed picture if available may be put along with the flower.
- (b) Quotations from Sri Aurobindo and The Mother explaining the particular spiritual significance.
- (c) A short story, a poem with the theme of that particular significance may be put with the picture of the flower.
- (d) At the end, a prayer to The Mother to manifest in ourselves the quality represented by the flower.

E. ARMY OF LIGHT

THIS IS THE GROUP FOR WHICH THE MOTHER AND SRI AUROBINDO'S WORK IS THE SOLE OCCUPATION.

1. We have declared ourselves as servitors of The Mother and will guard at any cost Her interest in every field of action.
2. Practically we will equip ourselves with the necessary knowledge of Sri Aurobindo's yoga; its difference from all other paths of sadhana, its necessity at the present moment.
3. We must have clear ideas on who Mother is, how Sri Aurobindo has experienced Her as the Supreme Mahashakti, incarnated to bring down upon earth the Supramental race.
We will not only have the sure conviction but the necessary knowledge that only surrendering at Her Feet and by constant remembrance, Nama Japa, the transformation of nature could take place. We have to collect all the references from Sri Aurobindo and The Mother's writings and writings of Sadhaks to have strong evidences for our convictions.
4. We should be able to answer the normal questions regarding Mother, Sri Aurobindo and Sri Aurobindo Ashram.
5. All members will have the clarity on the working of different organizations in Orissa.
6. We will train ourselves on (a) How to organise a seminar (b) Conduct March Past (c) Flag hoisting (d) Select subjects for discussions and prepare the necessary points on the subject to be discussed (6) Time management in meetings.
7. Create new speakers and give them the necessary training.
8. A knowledge of Sri Aurobindo Lokasahitya, the foundation of Orissa's work, is a must for the members of Army of Light.
10. We must have clarity on Integral Education; how it has started, its purpose, the vision behind and what is expected from us.
We are the disciplined soldiers of The Mother and do not have the right to lead an easy life. Clarity of the Ideal and faithfulness to the Call are the mottos we will follow.

F. SRI AUROBINDO MEDICAL ASSOCIATION

OBJECTIVES:

1. To study, Sri Aurobindo's vision on Medical Science and arrange our programmes accordingly for its fulfillment.
2. Harmonizing all disciplines of medical science to interact with each other for the common aim of healing.
3. **To discover and develop the art of healing in communion with the Power within and above and in Nature. To offer our technique of healing to The Mother and become Her fit instrument.**
4. To form Sri Aurobindo Health Squad at every district and Zone from committed Sri Aurobindo Study Circle members.
5. Open the community and health professionals to Sri Aurobindo and The Mother's Thoughts on health and healing.

PROGRAMMES

- (a) Organise Sri Aurobindo Health Squad training programmes in each district involving healers from all disciplines.
- (b) Incorporate health topics in camps and seminars in keeping view of our final ideology of perfection and transformation.

G. SRI AUROBINDO ENGINEERS AND TECHNICAL GROUP (SAET)

AIMS :

1. To study the influence of consciousness on matter
2. To bring together all technical personnel and invoke their services to be utilised for Mothers' Work.
3. To provide technical assistance to centres associated with Sri Aurobindo and The Mother's ideology.
4. To learn the techniques of Management in reference to the New Consciousness.
5. To awaken awareness of pollution control, waste management, energy conservation and environment protection.
6. To assist various centres in Accounts Management.

SUGGESTIONS

1. The District Convenor will find out the technical resource persons in their districts who are willing to work for Her and inform all the study circles their addresses.
2. These members could be invited from time to time to all the District Workers meet to interact and express views on their technical problems and find means to solve them.
3. The District convenor may arrange quarterly meet of technical members of the district in presence of all Block Convenors.
4. The SAET convenor of the Dist. will arrange meetings on different aspect of Pollution Control in every block. He will locate persons who could speak on some specified subjects and then invite them to Study Circle meetings.
5. Similarly SAET convenor may organise management training programmes with special reference to the New Consciousness.

6. The Principals and Secretaries or their representatives of Integral Schools of the districts will be invited to join in a camp where they will be imparted training on Accounts.
These are the few points on which the SAET convenors will work to make themselves useful for Mother's Work.

H. SRI AUROBINDO CHHATRA SAMAJ

AIMS AND ACTIVITIES

AIM : *TO PREPARE THE STUDENTS FOR THE COMING LUMINOUS FUTURE.*

PROGRAMMES

1. To arrange annual students seminars at different districts.
2. To arrange recitation among students on Savitri, poems of Sri Aurobindo, The Mother, Prayers and Meditations.
3. To arrange quiz programmes on The Mother, Sri Aurobindo, Sri Aurobindo Ashram, Sri Aurobindo's yoga etc.
5. A clear understanding on Sri Aurobindo's vision of India in reference to Sri Aurobindo's 15th August message.
6. To arrange physical education programmes in every students' meet and obtain the clarity on the ideal of physical education.

I. SRI AUROBINDO PATHACHAKRA

J. SRI AUROBINDO MAHILA PATHACHAKRA

A NOTE:

Sri Aurobindo Pathachakra and Sri Aurobindo Mahila Pathachakra are the parent institutions initiated by Babaji Maharaj and worked out by Prapatti on whose base the entire edifice of Mother's work stands in Orissa. Whatever the programme we accept it is only safe on the base of Study Circle. ***Unless our ideas are clear about the path we pursue, there are enough possibilities to receive false light as true and admit inferior aims in place of this challenging ideal.*** So we must keep our eyes fixed on the revelation of the Future, we should in no way neglect the base – that is the Study Circle.

THE PROGRAMME :

- (A) Not only in blocks but in every village there will be at least one Study Circle.
- (B) All Study Circles will observe their annual day where other Study Circles of the area will be invited
- (C) On the annual day some books of Sri Aurobindo and The Mother or Sri Aurobindo Loksahitya will be discussed.
- (D) We will utilise all occasions to have special sittings of the Study Circles to discuss on Sri Aurobindo and The Mother.
- (E) Ten programmes (Dasakarmadhara) will be enrouted through these Study Circles only.
- (F) Regular reports should be sent to Matrubhaban Patra.
- (G) Constant remembrance of The Mother (Namajapa) is the basis on which the entire edifice of Mother's Work will be built upon.

SRI AUROBINDO MEDICAL ASSOCIATION

This is the medical group. There is to be an interaction between state, zonal, district medical convenors for the work at hand -viz:-

1. TRAINING OF SRI AUROBINDO HEALTH SQUAD
 - a) State Level
 - b) Zonal Level
 - c) District Level
2. Organisation Sri Aurobindo integrated health centres to render first aid and integrated primary health care by Sri Aurobindo health squad.

1. TRAINING OF SRI AUROBINDO HEALTH SQUAD

OBJECTIVE :

- a) To render total health care to the community as a service to the Divine.
- b) To speak on Topics to create awarness on the true insight to total health as envisaged by The Mother & Sri Aurobindo.

Where ?	State Level (at Matrubhaban)	Zonal Level -----	District -----
When ?	May/June	-----	-----
How long ?	10-15 days	02-03 days	01 day
Number ?	30	20-25	20-25
Organiser ?	State Convenors	Zonal Convenors	District Convenors

GUIDE LINES FOR ZONAL LEVEL CONVENORS FOR ARRANGING TRAINING CAMP OF 2/3 DAYS

- Training Camp- i. Fix date in consultation with district convenors
- ii. Contact resource persons
 - iii. Arrange finance
 - iv. Invite Trainees (20 -25) in consultation with district convenors.
 - v. Select Venue

Health talks- Tie up with Study Circle convenors during district Study Circle Camps.

GUIDE LINES FOR DISTRICT LEVEL CONVENORS

- a. One day training camps
 - b. Sri Aurobindo Integrated health service / care centre
- (a) Training camp-
- i. fix date
 - ii. fix venue
 - iii. invite 20-25 participants from blocks
 - iv. Arrange local / Zonal resource persons
 - v. Arrange finance
- (b) S.A.I.H.S.C-
- i. Select permanent venue preferably with small area for herbal garden.
 - ii. Procure instruments B.P instrument, Thermometre, Weighing Machine, First Aid Kit, Emergency Medicines (Alopathic, Homeopathic), Naturpathy Kits.
 - iii. Books on health & healing.
 - iv. Charts & Illustrations.

CONTENTS OF TRAINING COURSE

i. Foundations of Health	viii. Home nursing
ii. Causes of illness	ix. Homoeopathy for common ailments
iii. Spiritual healing	x. Herbs/ Ayurveda for Common ailments
iv. First Aid	xi. Naturopathic Techniques
v. Medical Emergencies	xii. Yoga Therapy
vi. Womens' health	xiii. Waste disposal
vii. Child health	

Some of these contents we are giving in this souvenir within the permissible time and space constraints. We hope to fill up the full requirements by the time we hold the 2nd state level training camp in June 2002.

On Health

PRANAB KUMAR BHATTACHARYA

Health may be defined as the harmonious functionings of all the body organs, resulting a feeling of exceptional well being. Good health produces physical fitness which is comprised of health, strength, endurance and skill. To gain maximum health the following things are necessary :

- 1) Physical Exercise
- 2) Sufficient Sleep and Rest.
- 3) Healthy and wholesome food at regular intervals.
- 4) Personal and Environmental hygienic condition with the help of preventive and curative disciplines.
- 5) Work suiting to the nature of the individual as far as possible.
- 6) A happy and content heart and God's Blessings.

Health is not an absence of disease only but a positive feeling. Health and physical fitness are absolutely necessary if we want to be successful in any kind of human endeavour.

Pranab
—

26th February 2002

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ମେଡ଼ିକାଲ ଆସୋସିଏସନ୍‌ର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ

ଡାକ୍ତର ଶ୍ୟାମା କାନୁନ୍‌ଗୋ

ଗତ ବର୍ଷ ଏପ୍ରିଲମାସରେ ୩୧ତମ ନିଖୁଳ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପାଠକ୍ରମ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବାହିନୀରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥିବା କେତେକ ଆଗ୍ରହୀ ବନ୍ଧୁ ଡାକ୍ତର, ନର୍ସ, ଫାର୍ମାସିଷ୍ଟ କେତୋଟି କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲେ ।

୧. ମା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଚିକିତ୍ସା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟଧାରାର ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ତାହାକୁ ଆଧାରିତ କରି ମାତୃଭବନ କଟକଠାରେ ଏକ ଦଶଦିନିଆ କର୍ମୀ ତାଲିମ ଶିବିର ପ୍ରତିବର୍ଷ ମେ କିମ୍ବା ଜୁନ୍ ମାସରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପାଠକ୍ରମ କର୍ମୀମାନେ କେବଳ ଏଥିରେ ତାଲିମ ନେଇପାରିବେ, ଯେଉଁମାନେ ନିଜ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଫେରିଯାଇ ଏଭଳି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିବିରର ଆୟୋଜନ କରିବେ ।

୨. ଉକ୍ତ ତାଲିମ ଶିବିର ୩୦ ଜଣ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମେ ୨୦ରୁ ୩୦ ଯାଏ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଡା: ବାବୁଲ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ Chief co-ordinator ଥିଲେ । ତାଲିମ ଦେଇଥିଲେ ଡାକ୍ତର ବିଜୟିନୀ ମହାପାତ୍ର, ଡାକ୍ତର ମଦନ ପ୍ରଧାନ, ଡାକ୍ତର ବିରଞ୍ଚୁ ନାରାୟଣ ମହାପାତ୍ର, ଡାକ୍ତର ଜୟନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା, ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ୱାଇଁ, ଡାକ୍ତର ସିନ୍ଧୁ ନନ୍ଦିନୀ ତ୍ରିପାଠୀ, ଡାକ୍ତର ରେବା କାନୁନ୍‌ଗୋ, ଡାକ୍ତର ଲୀଳାବତୀ ଗୁରୁ, ଡାକ୍ତର ବିକାଶ ପ୍ରସାଦ, ଡାକ୍ତର ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନନ୍ଦ, ଡାକ୍ତର ବିପିନାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର, ଡାକ୍ତର ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ଦାଶ, ଡାକ୍ତର କୌଷିକ୍ ମିଶ୍ର, ଡାକ୍ତର ବିପିନ୍ ବିହାରୀ ପ୍ରଧାନ, ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା ପରିଜା ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଅନିତା ପାତ୍ର ।

୩. ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୯ ତାରିଖରେ ଦ୍ୱାଦଶତମ ନିଖୁଳ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ମେଡ଼ିକାଲ ଆସୋସିଏସନ୍‌ର ସମ୍ମିଳନୀ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ଅଧିବେଶନରେ ଡା: ସୁଧୀର କୁମାର ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପୌରୋହିତ୍ୟରେ ‘ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ’ ବା Spiritual Health ଉପରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଡାକ୍ତର

ବିଜୟିନୀ ମହାପାତ୍ର, ଡାକ୍ତର ଜୟନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା ଡାକ୍ତର ବିରଞ୍ଚୁ ନାରାୟଣ ମହାପାତ୍ର ଓ ଡାକ୍ତର ବିପିନାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର । ଅପରାହ୍ନରେ ସାଙ୍ଗଠନିକ ଆଲୋଚନାରେ ରାଜ୍ୟ, ଜିଲ୍ଲା, ଜୋନ୍, ଏବଂ ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରରେ Sri Aurobindo Health squad Training Camp (ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବାହିନୀ ତାଲିମ ଶିବିର) କିପରି ହୋଇ ପାରିବ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଆଲୋଚନାରେ କେତେଜଣ District convenor ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ବୋଲି ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିବେଶନରେ “ଜିନ୍ ଭିତ୍ତିକ ରୂପାନ୍ତର -ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଓ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ” ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଉପରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ୱାଇଁଏବଂ ଅଧ୍ୟାପକ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ । ସେ ଦୁଇଟି ବକ୍ତବ୍ୟ ଏହି ସ୍ମରଣିକାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଅଛି ।

୪. ଡାକ୍ତର ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନନ୍ଦ ଜାଗିଆପଡ଼ାଠାରେ ଏକ ଦିନିକିଆ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ତାଲିମ ଶିବିର 'One day Sri Aurobindo Health Training Camp' ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ ।

୫. ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଠାରେ ଡାକ୍ତର ବ୍ରଜ କିଶୋର ଖଣ୍ଡାଇ ଏକ Health Campର ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ୫୦୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଲୋକ ଉପକୃତ ହୋଇଥିଲେ ।

୬. ଜାନୁୟାରୀ ୧୨ ଓ ୧୩ ତାରିଖରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ତାଲିଯୋଡ଼ାଠାରେ ଦୁଇଦିନିଆ Sri Aurobindo Health squad Training ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି ।

ଏହାଛଡ଼ା ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଷଷ୍ଠ ବାଳିକା ଶିବିର, ମାତୃଭବନଠାରେ ଓ ଦାମନଯୋଡ଼ିଠାରେ ମହିଳା ଶିବିରରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଜନିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଆଲୋଚନାମାନ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲା ।

ପ୍ରାକୃତିକ ଚିକିତ୍ସା

ଡଃ ବିପିନ୍ ବିହାରୀ ପ୍ରଧାନ

ପ୍ରାକୃତିକ ଚିକିତ୍ସାଏକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ନୁହେଁ । ଏହା ଏକ ଜୀବନ ଧାରଣର ପଦ୍ଧତି ଅଟେ ।

୨. ପ୍ରାକୃତିକ ଜୀବନ ଧାରା-

- କ) ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟ
- ଖ) ପ୍ରାକୃତିକ ପାନୀୟ
- ଗ) ପୋଷାକପତ୍ର
- ଘ) ଖୋଲା ପବନ
- ଙ) ବିଶୁଦ୍ଧ ଜଳ
- ଚ) ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ
- ଛ) ବିଶୁଦ୍ଧ ମୃତ୍ତିକା
- ଜ) ଆକାଶ

ସର୍ବିକାଶ

ଉଚିତ

- କ) ପନିପରିବା ଝୋଳ (Soup) ପାନ
- ଖ) ପନିପରିବା ସିଝା
- ଗ) ଉଷ୍ଣ ପାଦ ସ୍ନାନ
- ଘ) କମଳା, ଅଜ୍ଞୁର, ସେଓ ସେବନ
- ଙ) ମହୁପାଣି ପାନ
- ଚ) ଛାତି ପଟି ଓ ପେଟ ପଟିଦେବ

ଅନୁଚିତ

- କ) ସାରୁ, ଭାତ ସେବନ
- ଖ) ପାଚିଲା କଦଳୀ ସେବନ
- ଗ) ନଡ଼ିଆ, କ୍ଷୀର, ମୁଡ଼ି, ତେଲ, ଘିଅ (ଡାଲଡ଼ା)
- ଚ) କଫ କାରକ ଖାଦ୍ୟ ବର୍ଜନୀୟ

ସର୍ବିକାଶ ସହ ମୁଣ୍ଡ ବିକ୍ଷାଧିକାରୀ

- ଛ) ବେକପଟି, ଓଦା କପଡ଼ା ଚିପୁଡ଼ି ତା ଉପରେ ଉଲେନ୍ କପଡ଼ା ପଟିଦେବ
- ଜ) ଲେମ୍ବୁପାଣିରେ ଏନିମା
- ଝ) କଟିସ୍ନାନ
- ଞ) ମେରୁଦଣ୍ଡ ସ୍ନାନ

କାନ୍ଧୁକୁଣ୍ଡିଆ

ଉଚିତ

- କ) ମାଟି ଲଗାଇବ
(ହୁଙ୍କା କିମ୍ବା ସାର ପଡ଼ିନଥିବା ତିଳକ ମାଟି)
- ଖ) ନିମ୍ନ ପାଣିରେ ତୁଣ୍ଡ ନେବ
- ଗ) ଘୃତକୁମ୍ଭାରୀର ସର୍ବତ ପାନ
- ଘ) ଘୃତକୁମ୍ଭାରୀ ଲଗାଇବ

ଅନୁଚିତ

- କ) ସାବୁନ ଲଗାଇବା
- ଖ) କୃତ୍ରିମ ତୈଳ ଲଗାଇବା

ଅନୁପିତ

- ଉଚିତ**
- କ) ପାଣିକଖାରୁ ରସ ପାନ କରିବା
 - ଖ) ପେଟରେ ମାଟିପଟି ଦେବା
 - ଗ) ମୁଣ୍ଡକୁ ୩/୪ଥର ବାରମ୍ବାର ଧୋଇବା
 - ଘ) ରୋଗୀର ବାନ୍ତି ହେଲେ ବରଫ ପେଷିକରି ପିଇବ

- ଅନୁଚିତ**
- କ) ଖଟାପଖାଳ ଏପରିକି ଲେମ୍ବୁ ମଧ୍ୟ ଖାଇବା
 - ଖ) କାକୁଡ଼ି ଖାଇବା
 - ଗ) ପଇଡ଼ ପାଣି ପିଇବା

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ - କୌଣସି ପ୍ରକାର ପ୍ରାକୃତିକ ଚିକିତ୍ସାରେ ଲୁଣ, ଚିନି, ତଥା ସଂରକ୍ଷିତ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବ ନାହିଁ ।
ଚା, କଫି ଖାଇବ ନାହିଁ ।

କ୍ଷୁର

- ଉଚିତ**
- (କ) ଯଥେଷ୍ଟ ଫୁଟାପାଣି ପାନ
 - (ଖ) ସୁଛ ଓ ତରଳ ଖାଦ୍ୟ ସେବନ
 - (ଗ) ନଖ ଉଷ୍ମ ପାଣିରେ ଏନିମା ନେବ
 - (ଘ) ଉଷ୍ଣ ପାଦ ସ୍ନାନ
 - (ଙ) କପାଳରେ ଓଦା କପଡ଼ା ପଟି
(ପ୍ରତି ୫ମିନିଟରେ ଥରେ ପଟି ବଦଳୁଥିବ)
 - (ଚ) ପେଟରେ ମାଟି ପଟି
 - (ଛ) ପଇଡ଼ ପାଣି, କିସମିସ୍ ବତୁରାପାଣି ସେବନ
 - (ଜ) ଫଳରସ, ପନି ପରିବା ଝୋଳ ପାନ
 - (ଝ) ଲେମ୍ବୁରସ ସହ ଶୀତଳ ଘର୍ଷଣ
- (ରୋଗୀର ଜୀବନା ଶକ୍ତିକୁ ଦେଖି ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ସ୍ନାନ ପଟି ପ୍ରୟୋଗ କରିବ ।)

- ଅନୁଚିତ**
- କ) ଗରିଷ୍ଠ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା
 - ଖ) କ୍ଷୁରଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଭାତ ରୁଟି ଖାଇବା

ଅତିସାର, ପ୍ରବାହିକା

- ଉଚିତ**
- (କ) ଯଥେଷ୍ଟ ପାଣି, ଘୋଳ ଦହି, ଲେମ୍ବୁ ପାଣି ପାନ
 - (ଖ) ମହୁପାଣି ଏନିମା ଦେବ
 - (ଗ) କଟିସ୍ନାନ (୫ ରୁ ୨୦ମିନିଟ୍)
 - (ଘ) ଗୋଳ ଦହି ଏନିମା
 - (ଙ) ଗରମ ପାଣି ସେକ
 - (ଚ) ଉଷ୍ଣପାଦ ସ୍ନାନ

- ଅନୁଚିତ**
- କ) କଠିନ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା
 - ଖ) ତେଲ ମସଲା ଦିଆ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା
 - ଗ) ଛେନା ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା

ଆମ୍ଭୁର୍ବେଦ

ଡଃ ସ୍ୱୟଂପ୍ରଭା ମିଶ୍ର

କ୍ଷର

କ୍ଷରର ସଞ୍ଜା : ଶରୀରରେ ତାପ ଉତ୍ପନ୍ନ ନିମିତ୍ତ ଯିଏ କାରଣ

ସମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ- ସନ୍ତାପ, ଅରୁଚି, ତୃଷ୍ଣାନୁଭବ, ଅଜ୍ଞାପର୍ଦ୍ଦ, ହୃଦବେଦନା, ଆଳସ୍ୟ, ମୁହଁରୁ ଲାଳ ନିର୍ଗତ, ଅଧିକ ମୃତୁ ନିର୍ଗମନ, ପ୍ରଳାପ ଓ ମୁଣ୍ଡ ବୁଲେଇବା

କ୍ଷର ପ୍ରକାର ଭେଦ- ୧. ନବକ୍ଷର (୩ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ), ୨. ତରୁଣ (୪-୭ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ), ୩. ମଧ୍ୟମ (୭-୧୨ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ), ୪. ପୁରାତନ (୧୩-୨୧ ଦିନ) ଓ ୫. ଜୀର୍ଣ୍ଣ (୨୧ଦିନରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ)

ଚିକିତ୍ସା

୧. ବାହ୍ୟ ଉପଚାର ୨. ଆଭ୍ୟନ୍ତର ଉପଚାର

ବାହ୍ୟଉପଚାର

କ) ତାପଶାମକ ଉପଚାର

ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ରାମ, ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଛାଟିବ, ମସ୍ତକ ଉପରେ ଶୀତଳ ଜଳ ଢାଳିବ, ଗୋଲାପ ଜଳର ପତ୍ତି ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ରଖିବ, ପୁରୁଣାଘିଅ ଲଗାଇବ, ମୁଣ୍ଡରେ ଚନ୍ଦନ ଲେପ ଲଗାଇବ, ମୁରୁକୁୟ ପୁଲ ପେଷି ଲଗାତ ଉପରେ ଲଗାଇବ, ଥଣ୍ଡା ଜଳରେ ସର୍ବାଙ୍ଗ ଶରୀର ପୋଛିବ, ବରଫ ଖଣ୍ଡ ତଉଳିଆରେ ବାନ୍ଧି ନାଭି ଉପରେ ରଖିବ, ଶ୍ୱେତ ଚନ୍ଦନ+ସୁଗନ୍ଧବାଳା+କର୍ପୂର ପେଷି ଶରୀରରେ ଲଗାଇବ ।

ଅଧିକ ସନ୍ତାପଥିଲେ :

- ୧. ନିୟତ୍ର, ପେଷି, ହାଣ୍ଡିରେ ଅଳ୍ପଜଳ ମିଶାଇ ମଞ୍ଜିବ ଓ ସେଥିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଫେଣକୁ ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ଲେପ କରିବ ।
- ୨. ରୋଗୀକୁ ସୈନ୍ଧବ ଲବଣ (୧ଚାମଚ) ଓ ଖାଇବା ସୋଡ଼ା(୧/୨ ଚାମଚ) ମିଶା ଜଳ ଦେବ ।
- ୩. ଚାନ୍ଦର ଓଦାକରି ରୋଗୀକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ଦେବ, ଫଳତଃ ଝାଳ ଓ ପରିସ୍ରା ହୋଇ କ୍ଷର ଛାଡ଼ିବ ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତର ଉପଚାର

କ) ପଥ୍ୟ - ପୁରୁଣା ସାଠୀ ଚାଉଳ, ମୁଗ, ମସୁର, କୋଳଥ, ଚଣାତାଲିର ସିଝା ପାଣି, କଲରା, ସଜନା, ବଥୁଆ, ଜୀବନ୍ତିଶାକ, କଇଁଥ, ତାଳିମ୍ବ, କିସ୍ମିସ୍ ଓ ଲଘୁ ଆହାର ଶାଗୁ, ବାଲି ଆଦି ସେବନ ।

ଖ) ଅପଥ୍ୟ - ଅଧିକମାତ୍ରାରେ ଭୋଜନ, ଦୁଷିତ ଜଳ, ଦହି ପଦାର୍ଥ ସେବନ ବର୍ଜନୀୟ ।

ଗ) ନୂତନ କ୍ଷରରେ ନିଷେଧ - ସ୍ନାନ, ଭାତ, ବ୍ୟାୟାମ, ରସମୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ସେବନ ।

ଘ) କ୍ଷରରେ ତୃଷ୍ଣା ନିବାରଣାର୍ଥେ ପାନୀୟ - ନାଗର ମୋଥା, ପିତପାପଡ଼ା, ଖଣି, ଲାଲ ଚନ୍ଦନ, ସୁଗନ୍ଧ ବଳା, ସୁଣ୍ଠି (ସମତାଗ) ଓ ଦ୍ରବ୍ୟର ୪ଗୁଣ ଜଳନେଇ ଅଧା ରହିବାପରେ ଛାଣି ପାନ କରିବ ।

ଙ) କ୍ଷରରେ ବାମ୍ଫ (ସିକ୍କୁ, ଅରଖପତ୍ର, ବେଗୁନିଆ ପତ୍ର, ସାହାଡ଼ା ପତ୍ର, ବାଉଁଶ ପତ୍ର, ଏକତ୍ର ହାଣ୍ଡିରେ ପାଣିନେଇ ପୁଟାଇ ତାର ବାମ୍ଫ ନେଲେ ବିନା ଔଷଧରେ କ୍ଷର ଛାଡ଼ିଯାଏ ।)

କ୍ଷରରେ ସାଧାରଣ ଔଷଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା

୧. ତୁଳସୀ ପତ୍ର ରସ,(୩ଚାମଚ) ଅଧା + ମହୁ (୧ଚାମଚ) ମିଶାଇ ଦିନକୁ ୨ଥର ଖାଇବ ।

୨. ବାସଙ୍ଗ ପତ୍ର+ଗଙ୍ଗଶିଉଳି ପତ୍ର+ ତୁଳସୀ ପତ୍ର ସମତାଗନେଇ କ୍ୱାଥ କରି ଦିନକୁ ୨-୩ଥର ଖାଇବ । (ପ୍ରତ୍ୟେକ ପତ୍ରରୁ ୨୧ଟି ଓ ୨ଗ୍ଲାସ ପାଣି)

- ୩. ଦଶମୂଳ କ୍ଳାଥ - ୨-୩୫ର ଦିନକୁ ଖାଲିପେଟରେ (୨୦ପି + ୨୦ପି ପାଣି)
- ୪. ଗଙ୍ଗଶିଉଳି ପତ୍ର + ତୁଳସୀ ପତ୍ର(ପ୍ରତ୍ୟେକ ୨୧ଟି) କ୍ଳାଥ - ଦିନକୁ ୨-୩ ଥର
- ୫. ତୁଳସୀ ପତ୍ର (୨୧ଟା)+ଅଦା (ଛୋଟଖଣ୍ଡ) ଚୋବାଇ ଗରମ ପାଣି ସହ ଦିନକୁ ୨-୩ ଥର
- ୬. ଶତାବରୀ (୨ଚାମଚ) + ଗୁଡୁଚୀ ରସ (୧ଚାମଚ କଞ୍ଚା)ଗୁଡ଼ ସହ ପାନ

ବିଷମ ଜ୍ୱର (ମ୍ୟାଲେରିଆ)

- ୧. ଗଙ୍ଗଶିଉଳି ପତ୍ର ରସ - ୨ତୋଳା (୩ ଚାମଚ) +ମହୁ (୧/୨ଚାମଚ)
- ୨. ଗୁଆଘିଅ ୧ତୋଳାରେ ରସୁଣ ୧କୁଳା (ଚୋପାଛଡ଼ା) ଭାଜି ସକାଳେ ଖାଲି ପେଟରେ ଖାଇବ । (୭ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)(ଶିଶୁ ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା)
- ୩. କୃଷ୍ଣ ତୁଳସୀ (ତଟକା)- ୫ତୋଳା, ଗୋଲ ମରିଚ (ପାଣିରେ ପକାଇଲେ ଯାହା ବୁଡ଼ିଯିବ)- ୨ତୋଳା ବାଟି ବଟିକା କରିଦେବ । ପ୍ରତିଦିନ ୨ଟି ଲେଖାଏଁ ଦେବ ।
ସର୍ଦ୍ଦିଥିଲେ - ପାନ ରସରେ ଖାଇବେ
ଜ୍ୱରାବସ୍ଥାରେ - ୪/୬ଟି ବଟିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ

ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ

ଲକ୍ଷଣ- ୧. ମଳର ଅତି ପ୍ରବୃତ୍ତି ବା ମଳବିବନ୍ଧ ୨. ଗ୍ଳାନି, ଦେହରେ ଭାରୀତା, ଅଙ୍ଗଶିଥିଳତା, ୩. ମୁଣ୍ଡ ବୁଲେଇ ହେବା, ୪. ଶୀରଃଶୂଳ, ମୁଛୁଆଁ, ଜ୍ୱରା (ହାଇ), ଜ୍ୱର, ୫. ଅଙ୍ଗରେ ବେଦନା, ୬. ବାରମ୍ବାର ଶୌଚ, ବାନ୍ତି, ଶୋଷ ଲାଗିବା, ୭. ଅରୁଚି ।

କାରଣ- ୧. ଉପବାସ, ୨. ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ଭୋଜନ, ୩. ଅତିଗୁରୁ ଶୀତ ଓ ରୁକ୍ଷ ଭୋଜନ, ୪. କ୍ରୋଧ, ଭୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ୫. ଚିନ୍ତାଗ୍ରସ୍ତ, ରୋଗ ପିଡ଼ାତ

ଚିକିତ୍ସା- ୧. ଖାଇବାର ୧ଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ଚିକିଏ ଅଦା ସହ ସୈନ୍ଧବ ଲବଣ ମିଶାଇ ଖାଇଲେ ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ନାହିଁ ।
୨. ଖାଇବାର ୧/୨ଘଣ୍ଟା ପରେ ୩/୫ଟି ଗୋଲମରିଚ ସହ ଉଷୁମ ପାଣି ପିଇଲେ ଯେତେ ଗରିଷ୍ଠ ଖାଦ୍ୟ ହଜନ ହୁଏ ।
୩. ପେଟରେ ବେଦନାଥିଲେ ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରାତଃ ଜୁଆଣୀ ପାଣି ୧/୨ ଗ୍ଳାସ ପିଇଲେ ଭୋକ ହୁଏ ଓ ଖାଦ୍ୟ ହଜନ ହୁଏ ।
୪. ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ୩ଟି ବେଲ ପତ୍ର ସହ ୧/୨ଟି ଗୋଲମରିଚ ଖାଇଲେ ହଜନ ଶକ୍ତି ବଢ଼ିଥାଏ ।

କୋଷ୍ଠ ବନ୍ଧତା

୧. ତ୍ରିଫଳା ରୁଷ୍ଟି ୧ଚାମଚ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରାତଃ ସମୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ପୂର୍ବରୁ ପିଇବ । (ଏକମାସ)
୨. ଚିରେଇତା ପାଣି ପ୍ରାତଃ ସମୟରେ ପ୍ରତିଦିନ ଏକ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୩. ପୂର୍ବଦିନରୁ ରଖୁଥିବା ପାଣି ସକାଳ ସମୟରେ ନିଜ କ୍ଷମତା ଅନୁସାରେ ପିଇବେ ।
୪. ଗୁଆଘିଅରେ ସୈନ୍ଧବଲବଣ ମିଶାଇ ଖାଇଲେ ସୁଖରେ ମଳତ୍ୟାଗ ହୁଏ ।
୫. ବିଡ଼ଙ୍ଗ, ଜୁଆଣୀ ସମଭାଗ ରୁଷ୍ଟିକରି ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ୧ଚାମଚ ଲେଖାଏଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖାଇ ଚିକିଏ ପାଣି ପିଇବ ।
୬. କଞ୍ଚାବେଲ ଯୋଡ଼ି କିଛିଦିନ ଅଭ୍ୟାସ କରିଖାଇଲେ ଝାଡ଼ା ସଫାହୁଏ ଓ ପରିପାକ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧିହୁଏ ।
୭. ମଞ୍ଜୁଆତି ଚେର ଏକତୋଳାକୁ ଅଧସେର ପାଣିରେ ସିଝାଇ ଏକ ଛଟାକି ରହିଲେ ଛାଣି ପିଇବ ।

ବି.ଦ୍ର:- କୌଣସି କଠିନ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଝାଡ଼ା ଔଷଧ ଦେଇ ପେଟ ସଫାହେଲେ ଔଷଧ ଖାଇବ । ଗର୍ଭଣୀ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଏହି ଝାଡ଼ା ଔଷଧ ନିର୍ଭୟରେ ଖାଇପାରିବେ । ଏହି ଔଷଧରେ ଝାଡ଼ା ସଫା ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରକ୍ତ ପରିଷ୍କାର ହୁଏ ।

ପିଲାଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରରେ (୨ରୁ ୫ବର୍ଷ)

-କଲରା ପତ୍ର ରସ ୧ତାମତ ପିଆଇବ ।

-ପ୍ରତିଦିନ ପେଟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ୫/୭ ମିନିଟ ସୋରିଷତେଲ ମାଲିସ କରିବ ।

ଅତିସାର

ଲକ୍ଷଣ- ଗୁଦ ମାର୍ଗରୁ ଜଳବହୁଳ ମଳର ବାରମ୍ବାର ପରିତ୍ୟାଗ ହେବା

କାରଣ - ଅଜୀର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ପୁନଶ୍ଚ ଭୋଜନ

ଚିକିତ୍ସା - ୧. ଶୁଣ୍ଠି + ଜାଇଫଳ (ପ୍ରତ୍ୟେକରୁ ୨ ଅଣି ଓଜନ) ଘୋରି ଏକ ଛଟାକି ପାଣିରେ ମିଶାଇ ରୋଗୀକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେବ ।

୨. ମୋଚରସ, ନାଗରମୋଥା, ଶୁଣ୍ଠି, ଫଣଫଣା, ଧାତକି ଫୁଲ- ଏ ସମସ୍ତ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଏକତ୍ର କରିରଖିବା ।

ମାତ୍ରା- ପାଣିସହ ସୁଉକି ଓଜନ

୩. ଜାଇଫଳ, ଲବଙ୍ଗ, ଜୀରା, ଟାଙ୍ଗଣାଖଇ ପ୍ରତ୍ୟେକରୁ ୧ତୋଳା ଚୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଶିଶିରେ ରଖିବ ।

ମାତ୍ରା- ସୁଉକି ଓଜନ ଚୂର୍ଣ୍ଣ, ଅଧାତୋଳା ମହୁ+ଅଧତୋଳା ଚିନି ସହ ସକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଖାଇବ ।

ତିସେଣ୍ଟି (ପ୍ରବାହିକା)

ବାରମ୍ବାର କୁହନ ସହ ଅଳ୍ପମାତ୍ରାରେ ମଳଯୁକ୍ତ କଫ ଗୁଦ ମାର୍ଗରୁ ବାହାରକୁ ନିଷ୍କାସିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଚିକିତ୍ସା - ଇସବଗୋଲଭୂସି ୩-୪ଗ୍ରାମ ଦୁଗ୍ଧସହ ।

ଆମାତିସାର

- ଶୂଳ (pain) ସହ ମଳତ୍ୟାଗ

- ମଳର ମାତ୍ରା ଅଧିକ

ଚିକିତ୍ସା- ପିସ୍ତଳୀଚୂର୍ଣ୍ଣ + ସୈନ୍ଧବ ଲବଣ ଯୁକ୍ତ ମନ୍ଦୋଷ୍ଠ ଜଳ ଆକଣ୍ଠ ପାନ କରି ବାଡ଼ି କରିବା

ରକ୍ତାତିସାର

ଅତିସାର ହେବା ସମୟରେ ଅଧିକ ଅମ୍ଳ, ଲବଣ, ରାଗ ପଦାର୍ଥ ଖାଇଲେ ମଳସହ ରକ୍ତ ନିର୍ଗତ ହୋଇଥାଏ ।

ଚିକିତ୍ସା - ଜାମ୍ବୁକୋଳି ଗଛର ଛାଲି ଅଧତୋଳା

- ବରକୋଳି ଗଛର ଛାଲିର ଚୂର୍ଣ୍ଣ (୧ତାମତ) ଛେଳି ଦୁଗ୍ଧ(୧କପ)ରେ ମିଶାଇ ଖାଇବ ।

ପଥ୍ୟ - ପୁରୁଣା ଚାଉଳ ଭାତ, ମୁଗଡ଼ାଲି, ମସୁର ଚୁଷ, କଞ୍ଚାକଦଳୀ, ଚମାଟୋ, ଅଦା, ରଶୁଣ, ହିଙ୍ଗୁ, ବେଲ, ଅଁଳା, ଜାଇଫଳ, ଜୀରା, ଛେଳିଦୁଗ୍ଧ ।

ଅପଥ୍ୟ - ଜାଗରଣ, ମଟର, ଉଡ଼ଦ, ଇନ୍ଦୁରସ, ଅଧିକ ରୁକ୍ଷ, ଅଧିକସ୍ନିଗ୍ଧ, ଭାରୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ।

ସର୍ଦ୍ଦି, କାସ

ସର୍ଦ୍ଦି

୧. ୨ତୋଳା ହରିଡ଼ାଚୂର୍ଣ୍ଣ ମହୁ ସହ ଖାଇଲେ ସର୍ଦ୍ଦି ଭଲହୁଏ ।

୨. କଳାଜୀରା ଚୂର୍ଣ୍ଣ ନସ୍ୟରୂପେ ଦେବ ।

୩. ଶୁଖିଲା ତୁଳସୀଜଟାକୁ ଏକ ପାତ୍ରରେ ରାତ୍ରିରେ ଭିଜାଇ ରଖିବ । ସକାଳୁ ସେହି ପାଣି ପିଇବ ।

ଏହିପରି ୩ଦିନ କଲେ କାସ, ଅଣ୍ଡା ଭଲ ହୋଇଯାଏ ।

୪. ତୁଳସୀ ପତ୍ର ରସ + ମହୁ ମିଶାଇ ଖାଇବ ।

ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୧୦ଟୋପା ତୁଳସୀ ପତ୍ରରସ ସମଭାଗ ମହୁ ସର୍ଦ୍ଦି ଭଲ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବ ।

ଗାଈ କ୍ଷୀର ନିଷେଧ

ମା- ନଡ଼ିଆ, ଦହି ଖାଇବ ନାହିଁ ।

ସୋରିଷ ତେଲ ନାକ ଉପରେ ଚଳିଯେତେବେଳେ ଓ ପାଦରେ ଲଗାଇବ ।

ସର୍ବିକାସ ଥାଇ କ୍ଷୁର ହେଲେ-

ପୁରୁଣା ଡିହୁଳି-୧ତୋଳା

ସୈନ୍ଧବଲବଣ - ୧ଛୋଟ ଚାମଚ

ସାମାନ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ଲକ୍ଷ୍ୟମରିତ ପାଣିରେ ଗୋଳାଇ କନାରେ ଛାଣି ୧ମାସର ପିଲାକୁ ୧୦ ଗୋପା -

୩ ଥର ଓ ବଡ଼ ପିଲାକୁ ୧ ଚାମଚ - ୩ ଥର ।

ସର୍ବି କାସ ସହ କଫ ଥିଲେ- ପିପ୍ପଳୀ ଚୂର୍ଣ୍ଣ (୧ଚାମଚ) + ମହୁ (୧/୨ ଚାମଚ)

କାସ - ୧. ବାସଙ୍ଗପତ୍ର ରସ ଏକତୋଳା ସହ ସାମାନ୍ୟ ମହୁ ।

୨. ପିପ୍ପଳୀ ଚୂର୍ଣ୍ଣକୁ ଘିଅରେ ଭାଜି ସୈନ୍ଧବଲବଣ ସହ କାସରୋଗୀକୁ ସେବନ କରିବାକୁ ଦେବ ।

୩. ପିପ୍ପଳୀ ଚୂର୍ଣ୍ଣକୁ ଘିଅରେ ଭାଜି ପୁରୁଣାଗୁଡ଼ ସହିତ ଖାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଉଚ୍ଚ ରକ୍ତଚାପ

- ମଣ୍ଡୁକପର୍ଣ୍ଣୀ ପତ୍ର ସ୍ୱରସ + ୩ଟି ଗୋଲମରିଚ+ ୧ଚାମଚ ଚିନି

କାଈକୁଣ୍ଡିଆ

ବଟା ହଳଦୀ (୧ତୋଳା) + ଗୁଡ଼ (୧ତୋଳା) ପାଣିରେ ମିଶାଇ ସକାଳେ ଖାଲି ଯେତେବେଳେ ଖାଇବ (୧୧ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)
(ବେଲ ପତ୍ର + ବାସଙ୍ଗ ପତ୍ର + ନିମ୍ବ ପତ୍ର + ବେଗୁନିଆ ପତ୍ର)ସମାନ ପରିମାଣର + ହଳଦୀ ୧୦ଖଣ୍ଡ + ହରିଡ଼ା
୧୦ଟା + ସୈନ୍ଧବଲବଣ ୧ତୋଳା ବାଟି ଲଗାଇବ ।

କାଈ - ନିମ୍ବପତ୍ର + ପିପ୍ପଳୀ ଚିକିତ୍ସା ସିଦ୍ଧି ପାଣିରେ ଧୋଇବ ଏବଂ ଖାଣ୍ଡି ନଡ଼ିଆତେଲ, କର୍ପୁର, ଗନ୍ଧକ, ରୁନ ମର୍ଦ୍ଦନ କରି କ୍ଷତ
ଜାଗାରେ ଲଗାଇବ ।

(ବି.ଦ୍ର : ରକ୍ତ ଦୋଷ ହେତୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଚର୍ମରୋଗ ହୁଏ ।)

କ୍ଷୁର

ତାତ୍ତ୍ୱର ଜୟନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଅଧ୍ୟାପକ, ଭେଷଜ ବିଭାଗ

ସ୍ୱାଧୀରଣ ଶର୍ଦ୍ଧି, କାଶଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମାରାତ୍ମକ ମ୍ୟାଲେରିଆ, ଯକ୍ଷ୍ମା, କର୍କଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନେକ ରୋଗରେ କ୍ଷୁର ହୋଇଥାଏ । ଆମେ ସମସ୍ତେ କେତେ ଥର ଯେ କେତେ ପ୍ରକାରର କ୍ଷୁର ଭୋଗିଛେ, ବୋଧହୁଏ ଆମ ପାଖରେ ତା'ର ହିସାବ ନଥୁବ । କ୍ଷୁର ଗୋଟିଏ ରୋଗ ନୁହେଁ, ଏହା ଅନେକ ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ । ଚାଲନ୍ତୁ ଦେଖିବା କ୍ଷୁରର ସ୍ୱାଧୀରଣ କାରଣ ସବୁ କ'ଣ ଓ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ଆମେ ତା ପାଇଁ କ'ଣ କରିବା ଉଚିତ ?

କ୍ଷୁର ଆରମ୍ଭ ହେବାର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ କ୍ଷୁରର ପ୍ରକାର ଓ ରୋଗୀର ଅନ୍ୟସବୁ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖି, କ୍ଷୁରର କାରଣକୁ ଅନ୍ଧାଜ କରି ଚିକିତ୍ସା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥାଏ । କ୍ଷୁର ସହ ଯଦି ଆଖି, ନାକରୁ ପାଣି ବାହାରେ, ନାକ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ, ଗଳାରେ ଦରଜ ହୁଏ, ଦେହ, ହାତ, ଗୋଡ଼, ପ୍ରବଳ ବ୍ୟଥା ହୁଏ ଓ ଶୁଖିଲା କାଶ ହୁଏ, ତାହେଲେ ଏହା ଭୃତାଣୁ ଜନିତ ଥଣ୍ଡା କ୍ଷୁର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ବେଶୀ ।

ଏଥିପାଇଁ ଲୁଣ ପାଣି କୁଳି କରିବା, 'ପାରାସିଟାମୋଲ' ବା 'କାଲପୋଲ' ୫୦୦ ମିଲିଗ୍ରାମ୍ ବଟିକା (୧୪ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ) ଦିନରେ ୩ରୁ ୪ଥର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ, ଖାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ତା ସହ ସେଟ୍ରିଜିନ୍ ବା ସେରଜିନ୍ ୧୦ ମିଲିଗ୍ରାମ୍ ବଟିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଥରେ ୫ଦିନ ଖାଇଲେ, କ୍ଷୁର ଏକ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଉପଶମ ହୁଏ ।

ଯଦି କ୍ଷୁର ଓ ଅନ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ସବୁ ବଡ଼େ, ହଳଦିଆ କଫ ପଡ଼େ, ତେବେ ବାଜାଣୁ ବା ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଗତ ପ୍ରଦାହ ପାଇଁ ତାତ୍ତ୍ୱରଙ୍କର ପରାମର୍ଶରେ ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ ସେବନ କରିବାକୁ ହୁଏ ।

ବର୍ଷା, ଥଣ୍ଡା ପାଗ କିମ୍ବା ଫ୍ୟାନ୍, ଏସି ପବନ ପ୍ରତି ସତର୍କ ରହିବା ଦ୍ୱାରା ଏ ପ୍ରକାର କ୍ଷୁରର ସମ୍ଭାବନା କମ୍ ହୋଇଥାଏ ।

★ ★ ★

କ୍ଷୁର ଶରୀରରେ ନ ରହି, ଯଦି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଶୀତ କମ୍ପ ସହ ଆସେ ଓ ଝାଳ ବହି ଛାଡ଼ିଯାଏ, ଏହା ମ୍ୟାଲେରିଆ, ଫାଇଲେରିଆ ବା ପରିଶ୍ରା ନଳୀ ପ୍ରଦାହ (ଇନ୍ଫେକ୍ସନ୍) ଜନିତ ହୋଇପାରେ । ଯଦି ରୋଗୀ ମ୍ୟାଲେରିଆ ବହୁଳ ବା ଜଙ୍ଗଲ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥାନ୍ତି ଓ ଏ ପ୍ରକାରର କ୍ଷୁର ସହ ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, କାମଳ ବା କଣ୍ଠିସ୍ ଦେଖାଦିଏ ଓ କ୍ଷୁର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ବା ଦିନେକ୍ଷତା ଦିନେ ଆସେ ଓ କମ୍ପ

ପାଇଁ ରୋଗୀ ୨-୪ଖଣ୍ଡ କମ୍ପଳ ଘୋଡ଼ି ହୁଅନ୍ତି- ଏହା ମ୍ୟାଲେରିଆ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ବେଶୀ ।

ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ 'କ୍ଲୋରୋକୁଇନ୍' ବା 'ଲାଇଆଗୋ' ବଟିକା ୫୦୦ ମିଲିଗ୍ରାମ୍ ୨ଟି ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ପରେ ଖାଇ ପୁଣି ୬ଘଣ୍ଟା ପରେ, ୨୪ଘଣ୍ଟା ପରେ ଓ ୪୮ ଘଣ୍ଟାପରେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଖାଇବାକୁ ହୁଏ । ଯଦି ବାନ୍ତିର ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଦିଏ, ତେବେ 'ଡ଼ମପେରିଡ଼ନ୍' ବା 'ଡ଼ମ୍‌ଷାଲ' ବଟିକା ୧୦ ମିଲିଗ୍ରାମ୍ ଦିନରେ ୩ଥର ଖାଲିପେଟରେ ୨-୩ ଦିନ ଖାଇବାକୁ ହୁଏ ।

ଯଦି ଏଥିରେ କ୍ଷୁର ନଛାଡ଼େ, ବା ବାଉଳି ଚାଉଳି ହେବା, ଅଚେତ୍ ହୋଇ ପଡ଼ିବା, ବାତ ମାରିବା ବା ପରିଶ୍ରା କମିଯିବା ଭଳି ମାରାତ୍ମକ ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ପାଏ, ଯେତେଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ତାତ୍ତ୍ୱରଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ନିକଟସ୍ଥ ତାତ୍ତ୍ୱର ଖାନାରେ ରୋଗୀକୁ ଚିକିତ୍ସା କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ।

★ ★ ★

ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କଠାରେ କ୍ଷୁର ସହ ଯଦି ଗୋଟିଏ ହାତ ବା ଗୋଡ଼ ବା ଦେହର କୌଣସି ଅଂଶ ଫୁଲିଯିବା ଦେଖାଯାଏ ଓ ବାଗିପଡ଼େ, ତାହା ଫାଇଲେରିଆ ଜନିତ ହୋଇପାରେ । ତା'ର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ ଓ ସେଟ୍ରିଜିନ୍ ସହ (DEC) ବା 'ବେନୋସାଇଡ୍ ଫୋର୍ଟ' ବଟିକା ୨ରୁ ୩ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୦୦ ମିଲିଗ୍ରାମ୍ ଦିନରେ ୩ଥର ଖାଇବାକୁ ହୁଏ । ଫୁଲିଥିବା ଗୋଡ଼ ବା ହାତରେ ପ୍ରେସର୍ ବେଣ୍ଡେଜ୍ ବ୍ୟବହାର କରି, ଉପରକୁ ଉଠାଇ ରଖିବାକୁ ହୁଏ । ଚିକିତ୍ସାରେ ଡେରିହେଲେ ପରେ ଗୋଡ଼ ବା କୋଷ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଫୁଲି ବିରାଟକାୟ ହୋଇ ଯିବାର ବିପଦ ଥାଏ, ଯାହାକୁ ଏଲିଫେଣ୍ଟିଆସିସ୍ କହନ୍ତି ।

ମ୍ୟାଲେରିଆ, ଫାଇଲେରିଆ ତଥା ଜାପାନିଜ୍ ବି ଏନ୍‌କେଫାଲାଇଟିସ୍ ଭଳି ଅନେକ ମାରାତ୍ମକ କ୍ଷୁର ମଶାଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାପିଥାଏ । ଏଣୁ ନିଜ ପରିବେଶକୁ ମଶାମୁକ୍ତ ରଖିବା, ମଶାରୀ ବା ମଶାବତୀ ବ୍ୟବହାର କରିବା ତଥା ଏହି ରୋଗ ବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଗଲବେଳେ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଦ୍ୱାରା, ଏହି ସବୁ କ୍ଷୁରର ସମ୍ଭାବନା କମ୍ ହୋଇଥାଏ ।

★ ★ ★

ପରିଶ୍ରା ନଳୀ ପ୍ରଦାହ ଜନିତ କ୍ଷୁର ପୁରୁଷଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା, ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କଠାରେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଦେଖା ଯାଇଥାଏ । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ବୃକ୍କରେ ପଥର ଥାଏ, ପରିଶ୍ରା ଦ୍ୱାରର

ଜନ୍ମଗତ ତୁଟିଥାଏ, ପରିଶ୍ରା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବାରୁ ପରିଶ୍ରା ନଳୀ ଦିଆଯାଇ ଥାଏ କିମ୍ବା ଯୌନରୋଗ ପିଡ଼ାତ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ଯୌନ କ୍ରିୟା ଦ୍ଵାରା ଏପରି ପ୍ରଦାହ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ବେଶୀଥାଏ । ଏଥିରେ ଜ୍ଵର ସହ ପରିଶ୍ରା ଦ୍ଵାରରେ ଜଳାପୋଡ଼ା ହୁଏ, ତଳପେଟ ବ୍ୟଥା ହୁଏ ଓ କମ୍ ପରିମାଣରେ ଗାତ୍ରନାଲି ରଙ୍ଗର ପରିଶ୍ରା ହୋଇଥାଏ ।

ଏ ପ୍ରକାର ଜ୍ଵରରେ ‘ଓଫ୍‌ଲୋକ୍ସାସିନ୍’ ବା ‘ଅଫ୍‌ଲୋମାକ୍’ ଆଦି ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ ୪୦୦ ମିଲିଗ୍ରାମ୍‌ର ଦିନରେ ୨ଥର ୧୦ରୁ ୧୪ଦିନ ଖାଇବାକୁ ହୁଏ ଓ ପ୍ରଚୁର ପାଣି ପିଇବା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ।

ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ ନକମିଲେ, ପରିଶ୍ରା କଲଚର କରି ‘ଏମିନୋଗ୍ଲାଇକୋସାଇଡ୍’ ଆଦି ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ୍ ନେବାକୁ ହୁଏ ନଚେତ୍ ସେପ୍ଟିସିମିଆ ହୋଇ ରୋଗୀର ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟଧିକ ଗୁରୁତର ହୋଇପାରେ । ଯଥେଷ୍ଟ ପାଣି ପିଇବା ଦ୍ଵାରା ଏପ୍ରକାରର ପରିଶ୍ରା ନଳୀ ପ୍ରଦାହକୁ ରୋକା ଯାଇ ପାରେ ।

★ ★ ★

ଜ୍ଵର ଯଦି ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଆସେ ଓ ନଛାଡ଼ି ସବୁ ସମୟରେ ରହେ, ତାହା ଆନ୍ତ୍ରିକ ଜ୍ଵର ବା ଟାଇଫଏଡ଼ କିମ୍ବା ନିମୋନିଆ ବା ବ୍ରୋନ୍‌କାଇଟିସ୍ ଯୋଗୁଁ ହୋଇପାରେ ।

ଜ୍ଵର ସହ ଯଦି ପେଟବଥା, ବାନ୍ତି ଓ ପତଳା ଝାଡ଼ା ହୁଏ ଓ ୧୦୩-୧୦୪ ଡିଗ୍ରୀ ଜ୍ଵର ଲାଗିରହେ ଓ ରୋଗୀ ଅତ୍ୟଧିକ ଅବଶ ହୋଇ ପଡ଼େ, ତାହା ଆନ୍ତ୍ରିକ ବା ଟାଇଫଏଡ଼ ଜ୍ଵର ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ।

‘ଓଫ୍‌ଲୋକ୍ସାସିନ୍’ ବା ‘ଅଫ୍‌ଲୋମାକ୍’, କ୍ଲୋରାମ୍‌ଫେନିକଲ୍ ବା ‘ପାରାକ୍ସିନ୍’ ବଟିକା ବା ସେପ୍ଟିଆକ୍ସୋନ୍ ଇନଞ୍ଜେକ୍ସନ୍ ଦ୍ଵାରା ରୋଗୀଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥାଏ । ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ, ରୋଗୀକୁ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନରେ ଚିକିତ୍ସା ଆରମ୍ଭ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । କଳାଝାଡ଼ା, ଭୀଷଣ ପେଟ ବ୍ୟଥା ବା ବାଉଳି ଚାଉଳି ହେଉଥିବା ରୋଗୀଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ନଚେତ୍ ଜୀବନ ପ୍ରତି ବିପଦ ଦେଖା ଦେଇଥାଏ ।

★ ★ ★

ଯଦି ଜ୍ଵର ସହ କାଶ କଫ ହୁଏ ଓ ରୋଗୀଙ୍କ ଛାତିରେ ବ୍ୟଥାହେବା ସହ ରୋଗୀ ଧଳି ସଲ୍ ହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତି ଓ ଶ୍ଵାସପ୍ରଶ୍ଵାସ ପ୍ରଖର ବେଗରେ ଚଳାଚଳ ହୁଏ, ତାହେଲେ ରୋଗୀ ବ୍ରୋନ୍‌କାଇଟିସ୍ ବା ନିମୋନିଆ ରୋଗରେ ପିଡ଼ିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ।

ସେହି ରୋଗୀଙ୍କୁ, ଡାକ୍ତରଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ ସହ ‘ଏସ୍କୋରିଲ୍’ ଆଦି ବ୍ରୋଙ୍କୋଡାଇଲେଟର ଦେବାକୁ ହୋଇଥାଏ ।

ରୋଗୀଙ୍କଠାରେ ବିଶେଷ ଉନ୍ନତି ଦେଖା ନଗଲେ, ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ରଖି ଅନୁଯାୟୀ ଓ ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ୍ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ ।

★ ★ ★

ଜ୍ଵର, କାଶ ଯଦି ଲାଗିରହେ, କଫରେ ରକ୍ତ ପଡ଼େ, ଓ ରୋଗୀଙ୍କ ଭୋକ ଓ ଓଜନ ବହୁତ କମିଯାଏ, ତାହେଲେ ରୋଗୀ ଛାତି ଯକ୍ଷ୍ମାରେ ପିଡ଼ିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ।

ଯଦି ଜ୍ଵର ସହ ରୋଗୀଙ୍କର ଆଖି ଓ ପରିଶ୍ରା ହଳଦିଆ ହୋଇଯାଏ, ବାନ୍ତି ହୁଏ ଓ ଭୋକ କମିଯାଏ ତଥା ଡାହାଣ ପାଖ ପେଟ ବ୍ୟଥା ହୋଇଥାଏ, ରୋଗୀ ଯକୃତ ପ୍ରଦାହ ବା ଭାଇରାଲ ହେପାଟାଇଟିସ୍-ଏ ରେ ପିଡ଼ିତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ।

ଏ ପ୍ରକାର ରୋଗୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ରାମରେ ରହିବା, ତେଲ, ଘିଅ, ମାଛ, ମାଂସ ଆଦି ନଖାଇ ପନି ପରିବା, ମିଠା ଫଳରସ ତଥା ଗୁଳ୍କୋଇ ପାଣି ପିଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ବାନ୍ତି ପାଇଁ ତମ୍ବୁଲ ବଟିକା ୧୦ମିଲିଗ୍ରାମ୍‌ର ୩ଥର ଖାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଖାଇବା ଦରକାର ।

ଯଦି କାମଳ ବା କଣ୍ଠିସ୍ ବଡ଼େ, ରୋଗୀ ବାଉଳି ଚାଉଳି ହୁଏ, ପରିଶ୍ରା କମିଯାଏ ବା ପେଟ ଫୁଲିଯାଏ, ତେବେ ରୋଗୀଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ରଖି ଚିକିତ୍ସା କରିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ ।

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକର, ତଟକା ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ଦ୍ଵାରା ଆନ୍ତ୍ରିକ ଜ୍ଵର ବା ଯକୃତ ପ୍ରଦାହ **A** ହେବାର ସମ୍ଭାବନା କମିଯାଇଥାଏ । ବିଶୋଧିତ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ୍ ଛୁଞ୍ଚି ବା ରକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦ୍ଵାରା ତଥା ଯୌନକ୍ରିୟା ବେଳେ କଣ୍ଠୋମ୍ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ଯକୃତ ପ୍ରଦାହ **B** ରୁ ରକ୍ଷା ମିଳେ । ମୁଖ ଗହ୍ଵର ସଫା ରଖିବା । ପାନ, ସିଗାରେଟ୍ ସେବନରୁ ଦୂରରେ ରହିବା ଦ୍ଵାରା ଛାତିର ବା ଫୁସ୍‌ଫୁସର ପ୍ରଦାହର ସମ୍ଭାବନା କମ୍ ହୋଇଯାଏ ।

★ ★ ★

ଅନେକ ଜ୍ଵରର କାରଣ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ନିରୂପଣ କରିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ ଯଦି ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ଜ୍ଵର ନଛାଡ଼େ ବା ରୋଗୀଙ୍କଠାରେ ଗୁରୁତର ଲକ୍ଷଣ ସବୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ, ଯଥା: ଅଚେତ୍ ହେବା, ବାତ ମାରିବା, ପରିଶ୍ରା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା । ରୋଗୀଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିକଟସ୍ଥ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ବା ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ଚିକିତ୍ସା କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜ୍ଵର ନଛାଡ଼ିବାରୁ ଅଧିକାଂଶ ହୋଇ ଡାକ୍ତର ଡାକ୍ତର ବୁଲିବା ଅପେକ୍ଷା ଜଣେ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସାର ସୁଯୋଗ ଦେଲେ ରୋଗର ନିଦାନ ଓ ଚିକିତ୍ସା ସଠିକ୍ ହେବା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ ।

ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା: ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା

ଡାକ୍ତର ଜୟନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା
ଅଧ୍ୟାପକ, ଭେଷଜ ବିଭାଗ

ରୋଗୀର ଅବସ୍ଥା, ରୋଗର ଭୟାବହତା, ଫୁସଫୁସ୍, ହୃତ୍ପିଣ୍ଡ ଆଦିର ସଞ୍ଚାଳନ ବିଷୟରେ ସମ୍ୟକ୍ ଧାରଣା ପାଇଁ ନାଡ଼ି ବା ପଲ୍ସ୍ ପରୀକ୍ଷା, ରକ୍ତଚାପ ବା କୁଡ଼ପ୍ରେସର ନିରୂପଣ, ନିଃଶ୍ୱାସପ୍ରଣାସ ତଥା ଶରୀରର ତାପମାତ୍ରାର ଆକଳନ ଆଦି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା ସମୂହ କରାଯାଇଥାଏ ।
ନାଡ଼ି ବା ପଲ୍ସ୍ ପରୀକ୍ଷା : ଏହା ହୃତ୍ପିଣ୍ଡର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ତଥା ଶରୀରରେ ରକ୍ତ ସଞ୍ଚାଳନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସୂଚନା ଦେଇଥାଏ । ଏହି ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ।

ପଦ୍ଧତି : ରୋଗୀଙ୍କ ହାତ ପାପୁଲିକୁ ଉପର ପଟକୁ ରଖି ବୁଢ଼ା ଆଙ୍ଗୁଠିର ତଳକୁ ମଝି ଗତି ଆଙ୍ଗୁଠିକୁ ଲମ୍ବଭାବରେ (୯୦ ଡିଗ୍ରୀରେ)ରଖି ସମାନ୍ୟ ଚାପ ଦେଲେ ନାଡ଼ି ଅନୁଭବ ହୋଇଥାଏ ।

କ'ଣ ଅନୁଭବ କରିବେ: -ନାଡ଼ି ବା ପଲ୍ସ୍ ମିନିଟ୍ରେ କେତେଥର ଚାଲିଛି ? - ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ଚାଲିଛି ନା ନାହିଁ ? ସାଧାରଣତା ଏହା ମିନିଟ୍ରେ ୫୦ ରୁ ୯୦ ଥର ନିୟମିତ ଭାବେ ଚାଲିବା କଥା । ଅତିବେଗରେ ଚାଲିଲେ ବା ରକ୍ତଚାପ କମ୍‌ଥିଲେ ନାଡ଼ି ଜଣା ପଡ଼ି ନପାରେ । ଏହାର ବେଗ ମିନିଟ୍ ପ୍ରତି ବେଶୀ ବା କମ୍ ହୋଇପାରେ ।

ରକ୍ତଚାପ : ରକ୍ତ ଶରୀରର ଶିରା ଓ ଧମନୀରେ ପ୍ରବାହିତ ହେବା ପାଇଁ ଏହି ଚାପର ଅବଶ୍ୟକତା ଥାଏ । ଏହାର ନିରୂପଣ ପାଇଁ ମେର୍କୁରୀ ବା ପାରଦ କିମ୍ବା ଏନିରୟଡ଼୍ ସିଗ୍ନେମା ମାନୋମିଟର ତଥା ସ୍ପେଥୋଫୋନ୍ ଆବଶ୍ୟକ ରହିଛି ।

ପଦ୍ଧତି : ହାତ ପୂରା ସିଧା ରଖି, କଫ୍‌କୁ ରୋଗୀର ଡାହାଣ ହାତର ଖୁଆରେ ବନ୍ଧାଯିବ । ନାଡ଼ି ବନ୍ଦ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଫ୍‌କୁ ଫୁଲାଇ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଛଡ଼ାଯିବ ଓ କେତେ ପ୍ରେସର୍ରେ ପୁଣି ନାଡ଼ି ଫେରି ଆସୁଛି ତାହା ମପାଯିବ । ଏହା ହେଲା ପାଇଁପେଟୋରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ସିସ୍ଟୋଲିକ୍ ରକ୍ତଚାପ ।

ଅଷ୍ଟଲଟେଟରୀ ପଦ୍ଧତିରେ ପୁଣି ତାଠାରୁ ୨୦ ମିଲିମିଟର ପାରଦ ଉପରକୁ ଯାଇ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ କଫ୍‌କୁ ଖୋଲାଯିବ ଓ ସ୍ପେଥୋଫୋନ୍‌ରେ କଫ୍ ତଳେ ବ୍ରାକିଆଲ ଆର୍ଟେରୀ ଉପରେ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯିବ । ଶବ୍ଦ ଆରମ୍ଭ ହେଲାବେଳେ ଯେତେ ଚାପ (ମିଲିମିଟର ପାରଦ) ଥିଲା ତାହାହେଲା ସିଷ୍ଟୋଲିକ୍ ରକ୍ତଚାପ (ଉପର) ଓ ଶବ୍ଦ ବନ୍ଦ ହେବା ବେଳେଥିବା ଚାପ ହେଲା ଡାଇଆଷ୍ଟୋଲିକ୍ ରକ୍ତଚାପ(ତଳ) । ସାଧାରଣତଃ ରକ୍ତଚାପ ଯେତେ ଚାପ ୧୪୦/୯୦ ମିଲିମିଟର ପାରଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ସଠିକ୍ ଧରିଥାଉ । ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା କମ୍ ବା ବେଶୀ ହୋଇପାରେ ।

ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା : ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମେ ପରିବେଶରୁ ଅମ୍ଳଜାନ ଗ୍ରହଣ କରି ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ତ୍ୟାଗ କରିଥାଉ । ଏହି ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ପଦ୍ଧତି : ନାଡ଼ି ପରୀକ୍ଷା ପରେ ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମିନିଟ୍ରେ ନିଃଶ୍ୱାସ ପ୍ରଣାସକୁ ପେଟର ଫୁଲିବା ଓ କମିବାରୁ ଗଣିଦେଇ ପାରିବା । ସାଧାରଣତଃ ମିନିଟ୍ରେ ୧୪ରୁ ୧୬ଥର ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ହୋଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ବେଶୀ, କମ ବା ଅନିୟମିତ ହୋଇପାରେ ।

ତାପମାତ୍ରା: ଏହା ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ଥିର ତାପମାତ୍ରାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହା ଏକ ଅର୍ନୋମିଟର ଦ୍ୱାରା ମପାଯାଏ ।

ପଦ୍ଧତି : ଅର୍ନୋମିଟରର ତାପମାତ୍ରାକୁ ସଠିକ୍ ସ୍ତରରେ ରଖି ରୋଗୀଙ୍କୁ ପାଟି ଖୋଲି ଜିଭ ଉପରକୁ ଟେକିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଏ । ଅର୍ନୋମିଟରର ପାରଦ ପଟ ଜିଭତଳେ ୨ମିନିଟ୍ ଧରି ରଖାଯାଏ ଓ ପାଟି ବନ୍ଦ କରାଯାଏ । ତାପରେ ପାରଦକୁ ଦେଖି ଶରୀରର ତାପମାତ୍ରା ଡିଗ୍ରୀ ଫାରେନ୍‌ହାଇଟ୍ ରେ ମପା ଯାଇଥାଏ ।

ସାଧାରଣତଃ ଶରୀରର ତାପମାତ୍ରା ୯୮ ରୁ ୯୯ ଡିଗ୍ରୀ ଫାରେନ୍‌ହାଇଟ୍ ରହେ । ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା କମ୍ ବା ବେଶୀ ହୋଇପାରେ । □□□

‘ଜିନ୍’ ଭିତ୍ତିକ ରୂପାନ୍ତର- ଏକ ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ୱାଇଁ

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ‘ସାବିତ୍ରୀ’ ମହାକାବ୍ୟରୁ ନିର୍ବାଚିତ କେତୋଟି ପଂକ୍ତି ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଉଛି ଏଠାରେ ।

"I have grown greater than Nature,
wiser than God,
If God is at work, His Secrets I have found.

No magic can surpass my magic skill.
There is no miracle I Shall not achieve.
What God imperfect left, I will complete;
What he invented not, I shall invent
He was the first creator, I am the last."

ଏହାର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ହେଉଛି, ‘ମୁଁ ପ୍ରକୃତିକୁ ବଳି ଗଲିଣି । ଈଶ୍ଵରଙ୍କଠାରୁ ହୋଇଗଲିଣି ଅଧିକ ବିଜ୍ଞ । ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ଲୀଳାଖେଳାର ରହସ୍ୟ ମାଲୁମ ପଡ଼ିଗଲାଣି ମୋତେ । ମୁଁ ଯେପରି ଯାଦୁ ଦେଖାଇ ପାରିବି, ସେପରି ଯାଦୁ ଆଉ କେହି ଦେଖାଇ ପାରିବେନି । ଏମିତି କୌଣସି ଅଲୌକିକତା ନାହିଁ, ଯାହାକୁ ମୁଁ ହାସଲ କରିପାରିବିନି । ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଈଶ୍ଵର ଯାହା ଯାହା ନକରି ଛାଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି, ସେଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିଦେବି ମୁଁ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା କିଛି ସେ ଉଦ୍ଭାବନ କରି ପାରି ନାହାନ୍ତି, ମୁଁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଉଦ୍ଭାବନ କରିଦେବି । ସେ ଥିଲେ ଆଦ୍ୟ ସ୍ରଷ୍ଟା, ମୁଁ ହେଉଛି ଅନ୍ତିମ ସ୍ରଷ୍ଟା ।’

ବଡ଼େଇ କରୁଥିବା କତିପୟ ବିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କ ମନରେ ହୁଏତ ଏହିଭଳି ଚିନ୍ତାର ଉଦ୍ବେକ ହେଉଥିବ । ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ପରିଚିତିକୁ ଆହ୍ଵାନ ଜଣେଇ ନିଜର ପରିଚିତିକୁ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ଷିତ ହୋଇପଡୁଥିବେ ସେମାନେ । ନିଜ କୃତିତ୍ଵର ଅହଙ୍କାର ନେଇ ‘ରୂପାନ୍ତର’ କରାଇ ପାରିବେ ବୋଲି ଆଶ୍ଵାଳନ କରୁଥିବେ ।

ତେବେ, ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ‘ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା’ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ରୂପାନ୍ତରକୁ ବିଚାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଏବଂ ଶ୍ରୀମାଙ୍କ ‘ରୂପାନ୍ତର ଯୋଗ’କୁ ଆଧାର କରି ରୂପାନ୍ତର ଗବେଷଣା କରୁନାହାନ୍ତି ସେମାନେ । ତଥାପି, ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଏବଂ ଶ୍ରୀମାଙ୍କ ଯୋଗ-ଗବେଷଣାଗାରରୁ ଉଦ୍ଭାବିତ ‘ରୂପାନ୍ତର’ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନୀମାନଙ୍କ ଗବେଷଣାଗାରରେ ଉଦ୍ଭାବିତ ହେଉଥିବା ରୂପାନ୍ତରରେ ରହିଛି କେତେକ ସାମ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦର୍ଶନାନୁସାରେ, ବ୍ୟକ୍ତି

ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଗଲେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଯିବ ତା’ର ଆକାର, ଗଠନ ଏବଂ ଚରିତ୍ର । ତେଣୁ, ତାହାଠାରେ ପ୍ରତିଭାତ ହେବ ଏକ ଆତ୍ମଜଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ । ତେବେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୋଗ ହିଁ ହେଉଛି ରୂପାନ୍ତର କ୍ରିୟାର ଉପକରଣ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ହେଉଛି ପୃଷ୍ଠଭୂମି ।

ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଯେଉଁ ରୂପାନ୍ତର କ୍ରିୟାରେ ହାତ ଦେଇଛନ୍ତି, ସେଥିରେ ଜୀବର ଆକାର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇପାରୁଛି, ଗଠନ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇପାରୁଛି ଏବଂ ଆକାର ଗଠନ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇପାରୁଥିବାରୁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଯାଉଛି ଚରିତ୍ର । ତେବେ, ଗବେଷଣାଗାରରେ ‘ଜିନ୍’କୁ ନେଇ ନିଜ କଳ୍ପନାର ରୂପାନ୍ତର ଖେଳ ଖେଳୁଛି ବୈଜ୍ଞାନିକ । ଜିନ୍ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି, ନୂତନ ଚରିତ୍ର ବହନ କରିଥିବା ଜୀବ ସୃଷ୍ଟିରେ ନିଜର କରାମତି ଦେଖେଇବାରେ ଲାଗିଛି ସେ । କିନ୍ତୁ, କ’ଣ ସେ ଜିନ୍ର ଖେଳ ? ଜିନ୍ ଭିତ୍ତିକ ରୂପାନ୍ତରର ରୂପ କେମିତି ?

ବେଳଥୁଲା, ଯେତେବେଳେ ମଣିଷମାନେ ଧରି ନେଇଥିଲେ ଯେ ଗଛରୁ ଫଳଟିଏ ଝଡ଼ି ପାଣିରେ ପଡ଼ିଗଲେ, ସେ ହୋଇଯାଏ ମାଛ, ହେଲେ ଫଳଟି ଭୂଇଁରେ ପଡ଼ିଗଲେ ସେ ପାଲଟିଯାଏ ପକ୍ଷୀ ! ସେହିପରି, ଭୂଇଁରେ ବଢୁଥିବା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗଛ କୁଆଡ଼େ ପରିଣତ ହୋଇଯାଆନ୍ତି ତାରିଗୋଡ଼ିଆ ପଶୁରେ !

ଏହିଭଳି ଧାରଣା କରିନେଇ ମଧ୍ୟ ମଣିଷ ସବୁଷ୍ଟ ହୋଇପାରିନାନ୍ତି । ସେ ବି ବିଶ୍ଵାସ କରୁଥିଲା ଯେ କେଉଁ ଏକ ଦୂରଦେଶରେ ଏଭଳି ମଣିଷମାନେ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଥାଏ ମଣିଷର ଦେହ କିନ୍ତୁ କୁକୁରର ମୁହଁ । କାହାର ପୁଣି ଥାଏ ଗୋଟିଏ କାନ କି ଗୋଟିଏ ଆଖି କି ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ ।

ବିତିଗଲା କେତେ ନା କେତେ ବର୍ଷ । ଜନ୍ମ ନେଲେ ଚାର୍ଲସ୍ ଡାର୍ଓଲନ୍ । ସେ ସଂଗ୍ରହ କଲେ କେତେ ନା କେତେ ପ୍ରମାଣ । ସେହି ସବୁ ପ୍ରମାଣକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଡାର୍ଓଲନ୍ କହିଲେ ଯେ ଏଣୁଥି ସବୁଦିନେ ଏଣୁଥି ନୁହେଁ କି ସାପ ସବୁଦିନେ ସାପ ହୋଇ ରହି ନଥିଲା । ଏଭଳି ନ ରହିବାଟା ଅସ୍ଵାଭାବିକ ନୁହେଁ ।

ତା’ପରେ ଆସିଲେ ଗ୍ରେଗର ମେଣ୍ଡଲ । ଗ୍ରେଗର ମେଣ୍ଡଲଙ୍କୁ କୁହାଯାଏ ଆନୁବଂଶିକ ବିଜ୍ଞାନ ବା

ଜେନେଟିକ୍ସର ଜନକ । ସେ ହିଁ ପ୍ରଥମ ଧାରଣା ଦେଲେ ଯେ ଉଦ୍ଭିଦ ହେଉ କି ପ୍ରାଣୀ ହେଉ, ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚାରାଗଛ କି ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତିମାନଙ୍କ ଠାରେ ରହିଥାଏ ସେମାନଙ୍କ ଜନକଜନନୀଙ୍କର କେତେକ ଗୁଣ । ଆମେ ଆଜି ଯାହାକୁ ‘ଜିନ୍’ ବୋଲି କହୁଛୁ, ସେତେବେଳେ ସେ ତାକୁ କହୁଥିଲେ ‘କାରକ’ ବା ‘ଫ୍ୟାକ୍ଟର’ । ସେହି ‘ଫ୍ୟାକ୍ଟର’ର ନାଡ଼ି ନକ୍ଷତ୍ର ବିଷୟରେ ମେଣ୍ଡେଲଙ୍କର କିଛି ଧାରଣା ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ସେ ହିଁ ଥିଲେ ସର୍ବପ୍ରଥମ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ । ବଡ଼ ହାନି କପାଳିଆ ବୋଲି ବାହାରକୁ ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲେ ସେ । ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକଟିଏ ହେବାପାଇଁ ଦୁଇ ଦୁଇଥର ଇଣ୍ଟରଭିଉ ଦେଇ ଫେଲ ମାରିଲେ । ତୃତୀୟ ଥରକୁ ଠିକା ଶିକ୍ଷକ ରୂପେ ତାଙ୍କୁ ଚାକିରୀ ମିଳିଲା । ତାଙ୍କ ଗବେଷଣାର ଫଳ ତାଙ୍କ ଜୀବଦ୍ଦଶାରେ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇନଥିଲା । ସେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କଲାପରେ ତାଙ୍କ ଆଲିମାଳି କାଗଜ ବିଡ଼ା ଭିତରୁ ମିଳିଲା ଗବେଷଣା ସଂକ୍ରାନ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ଏବଂ ତାହା ହିଁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଦେଲା ‘ଆନୁବଂଶିକ ବିଜ୍ଞାନର ଜନକ’ ରୂପେ ।

ଏହାପରେ ଆହୁରି ପଚାଶ ବର୍ଷ ବିତିଗଲା । ପହଞ୍ଚିଲେ ଜେ.ଡ଼ି. ଫ୍ଲାଇସ୍ଟ୍ରାଏଟ୍ ଏବଂ ଏଫ୍. ଏର୍.ସି. କ୍ରିକ୍ । ସେମାନଙ୍କର ଆବିଷ୍କାର ଥିଲା ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ । ପ୍ରାଣୀ ଏବଂ ଉଦ୍ଭିଦର ଜୀବକୋଷରେ ଥିବା ଡି.ଏନ୍.ଏ. ନାମକ ଅଣୁର ଗଠନ ସ୍ଥିର କରିଦେଇ ସେମାନେ କହିଲେ ଯେ ମାଛହାଡ଼ାଟି ହାତୀ ହୁଏ ଜନ୍ମ କରିବ କି ହରିଣ ହୁଏ ଜନ୍ମ କରିବ । ମଣିଷଟିଏ ମଣିଷହୁଏ ଜନ୍ମ କରିବ କି ଜନ୍ମ କରିବ ମୂଷାହୁଏ, ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ ଡି.ଏନ୍.ଏ. ଦ୍ୱାରା ।

ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଆମ ଗଛର ଡି.ଏନ୍.ଏ. ଆୟତାରା ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଦାୟୀ ତ ମଣିଷର ଡି.ଏନ୍.ଏ ଦାୟୀ ମଣିଷ ଜନ୍ମ ଦେବାରେ । ମୋ ଡି.ଏନ୍.ଏ ପାଇଁ ମୁଁ ତ ଆପଣଙ୍କ ଡି.ଏନ୍.ଏ ଯୋଗୁ ଆପଣ ।

ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରାଯାଉ ଆଉ ଦୁଇଜଣ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ କଥା । ସେହି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୁଇଜଣ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଏବଂ ଶ୍ରୀମା । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ‘ବୈଜ୍ଞାନିକ’ ହେଲେ ଶ୍ରୀମା ହେଉଛନ୍ତି ‘ସୁପର ବୈଜ୍ଞାନିକ’ । କେହି କେହି ଶ୍ରୀମାଙ୍କୁ ‘ଜୀବ ବିଜ୍ଞାନର ଗୋଇଦା’ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି । ଏହା ଆଦୌ ଅତିରଞ୍ଜନ ନୁହେଁ । କାରଣ, ତାଙ୍କର ଗବେଷଣା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଆଧାରିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ଶତକଡ଼ା ଶହେ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମତ । ଶ୍ରୀମା କହିଲେ, “ହେ ମଣିଷମାନେ, ତୁମେ ଜୀବକୋଷରେ ଗଢ଼ା ହୋଇଛ । ତୁମେ ପୁଣି ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇ ପାରିବ । ତୁମେ

ଯେତେବେଳେ ଜୀବକୋଷରେ ଗଢ଼ା ଏବଂ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତି ବହନ କରି ଚାଲିଛ ତୁମେ, ତେବେ, ଜୀବକୋଷକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ରୂପାନ୍ତର ଅବା ସମ୍ଭବ ହେବ କିପରି ? ତେଣୁ, ମୋର କ୍ରିୟା ମୁଖ୍ୟତଃ ହେବ ଜୀବକୋଷ ଆଧାରିତ । ଜୀବକୋଷମାନେ ହିଁ କରିବେ ଯୋଗ ସାଧନା । ଜୀବକୋଷ ହେବ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗର ମୌଳିକ ଆଧାର । ଜୀବକୋଷ ଯୋଗ କରିବ ଯେ, ସେ କିନ୍ତୁ ଏବେ ରହିଛି ନିର୍ବୋଧ ଅବସ୍ଥାରେ । ସେହି ନିର୍ବୋଧ ଜୀବକୋଷକୁ ମୁଁ ‘ପଣ୍ଡିତ’ କରେଇବି । ଫଳରେ ସେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଯିବ ।”

ଶ୍ରୀମା’ଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ଦାବି ଶୁଣି ଆପଣଙ୍କ ମନରେ ହୁଏତ ସନ୍ଦେହ ଉଠି ମାରୁଥିବ । ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ ନଥିବ । ନହେବା ହୁଏତ ସ୍ୱାଭାବିକ ।

କିନ୍ତୁ, ବିଚାର କରନ୍ତୁ ଏକ ବାସ୍ତବ ଉଦାହାରଣ । ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ପୃଥିବୀରେ ଉଦ୍ଭିଦ ନଥିଲା କି ମଣିଷ ନଥିଲେ । ପୃଥିବୀରେ ଭରି ରହିଥିଲା କାଦୁଅ, ପଙ୍କ, ପଥର, ଧାତୁ ଇତ୍ୟାଦି ଜଡ଼ ପଦାର୍ଥ । ସେତେବେଳେ କୌଣସି ଏକ କାଳ୍ପନିକ ମଣିଷଟିକୁ ଯଦି ଦୈବବାଣୀ ହୋଇଥାନ୍ତା, “ଆଉ ଡେରି ନାହିଁ । ଏଣିକି ଜଳ ଭିତରେ ହେବ ଜୀବର ସଞ୍ଚାର ।” ସେତେବେଳେ ତଥାକଥିତ ସେହି ମଣିଷଟି ଉତ୍ତର ଦେଇଥାଆନ୍ତା, “କି’ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ଜଳରେ ପୁଣି ସଞ୍ଚରିବ ଜୀବନ ? ପଥର ଡେଇଁବ ଫୁକୁଫୁକୁ ହୋଇ ? ଝିଟିପିଟି ଦେହରେ ପର ଗଜୁରି ସେ ପୁଣି ଉଡ଼ି ବୁଲିବ ଆକାଶରେ ? ଅସମ୍ଭବ, ଅସମ୍ଭବ ।” ଏହା ଯେଉଁ ପ୍ରକାରର ବିସ୍ମୟ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି, ସେହି ପ୍ରକାରର ବିସ୍ମୟ ହୁଏତ ଆମ ମନକୁ ଆଲୋଡ଼ିତ କରୁଥିବ ରୂପାନ୍ତର ବିଷୟରେ ।

ମାଛମାନେ ଜଳରୁ ଅମ୍ଳଜାନ ନ ନେଇ ବାୟୁରୁ ଅମ୍ଳଜାନ ନେବାପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ତୀବ୍ର ପ୍ରୟାସ ଚଳେଇଲେ, ସେତିକି ବେଳେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ ବିକାଶ ଲାଭକଲା ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ । ସରୀସୃପ ଉଡ଼ିବ ବୋଲି ତୀବ୍ର ଆକାଂକ୍ଷା ପୋଷଣ କରି ଉଦ୍ୟମ କାରି ରଖିବାରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ତାହାଠାରେ ଗଜୁରିଲା ପର । ସେହିପରି ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବାର ଏକାଗ୍ର ଅଭୀଷ୍ଟା ପୋଷଣ କରି ଉଦ୍ୟମୀ ହେଲେ, ରୂପାନ୍ତର ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହେବ । ବିବର୍ତ୍ତନ ଧାରା ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ଗତିଶୀଳ । ତେଣୁ, ମଣିଷର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପାନ୍ତର ସନ୍ଦେହାତୀତ ।

ଚାଲନ୍ତୁ, ପୁଣି ଫେରିଯିବା ‘ଜିନ୍’ର ଜଗତକୁ । କଅଣ ସେହି ଜିନ୍ ରୂପାନ୍ତରର ସାମିତ ସ୍ୱରୂପ ?

ଜୀବବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ଡି.ଏନ୍.ଏ.କୁ ମାନନ୍ତି ସର୍ବଜ୍ଞତା, ସର୍ବମୟ କର୍ତ୍ତାରୂପେ । ‘କରି କରାଉଥାଏ ମୁହିଁ, ମୋ ବିନ୍ଦୁ ଅନ୍ୟ ଗତି ନାହିଁ’ ବାଣୀକୁ ଡି.ଏନ୍.ଏ. ପ୍ରତି ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ ବୋଲି ବିଚାର କରନ୍ତି ସେମାନେ । ବାସ୍ତବ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜୀବର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ନିୟାମକ ହେଉଛି ଡି.ଏନ୍.ଏ. । ଡି.ଏନ୍.ଏ. ଭେଦରେ କିଏ ଗୋଲାପ ଗଛ ତ କିଏ ଗୋବର ପୋକ । କିଏ ମଣା ତ କିଏ ମୂଷା ତ ଆଉ କିଏ ମଣିଷ । ସମସ୍ତଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଡି.ଏନ୍.ଏ.ର ଉପାଦାନମାନ ସମାନ, ହେଲେ ଗଠନ କିନ୍ତୁ ଭିନ୍ନ । ପ୍ରକୃତି ଏହି ଅଣୁଟିର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରେ ସଜେଇ ପାରିଛି ବୋଲି ଉଦ୍ଭିଦ ଜଗତ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀ ଜଗତରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଛି ଲକ୍ଷଲକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟକ ବିଭିନ୍ନତା ।

ଉଦ୍ଭିଦ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କଠାରେ ବିଭିନ୍ନତାର ବ୍ୟାପ୍ତି ଦେଖି ବିଜ୍ଞାନୀ ଥୟ ଧରି ରହିପାରିଲାନି । ପ୍ରକୃତି ସୃଷ୍ଟି ବିବିଧତା ସାଜକୁ କୃତ୍ରିମ ଉପାୟରେ ବିବିଧତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ଷିତ ହୋଇପଡ଼ିଲା ସେ । ତେଣୁ, ସେ ପ୍ରକୃତି ସୃଷ୍ଟି ଡି.ଏନ୍.ଏ. ଅଣୁକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରେ କଟାକଟି କରି ତା’ ନିଜ ନକସା ଅନୁସାରେ ଯୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ି କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଗବେଷଣାଗାରରେ ତିଆରି କରିପକାଇଲା ନୂଆ ନୂଆ ଜିନ୍ । ସେହି ଜିନ୍‌କୁ ନେଇ ଜୀବାଣୁ, ଭୂତାଣୁ, ଉଦ୍ଭିଦ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀଠାରେ ଖଞ୍ଜିଦେଲା । ପ୍ରକୃତି ଦଉ ଜିନ୍ ସାଜକୁ ଜୀବା ଧାରଣ କଲା ନୂତନ ଜିନ୍ । ଫଳରେ ସେ ହୋଇଗଲା କୃତ୍ରିମ ଜିନ୍‌ଧାରୀ ଏକ ରୂପାନ୍ତରିତ ଜୀବୀ । ରୂପାନ୍ତରିତ ଜୀବୀଟି ତା’ର ଜାତି ଭାଇଙ୍କ ତୁଳନାରେ ହୋଇପଡ଼ିଲା ଏକ ବିଶେଷ ଗୁଣର ଅଧିକାରୀ । ବିଜ୍ଞାନୀ ପୁଣି ଉଦ୍ଭିଦର ଡି.ଏନ୍.ଏ. ଅଣୁରେ ଖଞ୍ଜିଦେଲା ପ୍ରାଣୀର ଜିନ୍ । ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣୀର ଜିନ୍‌ରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀର ଜିନ୍ ଖଞ୍ଜି ପକେଇଲା ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଭିଦର ଜିନ୍‌ରେ ଖଞ୍ଜିଦେଲା ଅନ୍ୟଏକ ଉଦ୍ଭିଦର ଜିନ୍ ।

ଏହି ଉପାୟରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ଜୀବାଣୁ ତିଆରି କରୁଛି ଇନ୍‌ସୁଲିନ୍, କିମ୍ବା ଗ୍ରୋଥ ହରମୋନ୍ । ଇନ୍‌ସୁଲିନ୍ ଅଭାବରେ ହୁଏ ଡାଇବେଟିସ୍ । ତେଣୁ, ଡାଇବେଟିସ୍ ରୋଗୀକୁ ଇନ୍‌ସୁଲିନ୍ ଦ୍ୱାରା ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଏ । ଜୀବାଣୁ ପାଇଁ ଇନ୍‌ସୁଲିନ୍ ଦରକାର ପଡ଼େନି । ସୁତରାଂ ଜୀବାଣୁ ଡି.ଏନ୍.ଏ.ରେ ଇନ୍‌ସୁଲିନ୍ ଜିନ୍ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ମଣିଷର ଇନ୍‌ସୁଲିନ୍ ଜିନ୍‌କୁ ଗବେଷଣାଗାରରେ ତିଆରି କରି ତାକୁ ନେଇ ଯୋଡ଼ିଦିଆଯାଉଛି ଜୀବାଣୁର ଡି.ଏନ୍.ଏ.ରେ । ଏହା ଫଳରେ ଜୀବାଣୁ ତିଆରି କରି ପକାଉଛି ଇନ୍‌ସୁଲିନ୍ । ସେଭଳି ରୂପାନ୍ତରିତ ଜୀବାଣୁଗୁଡ଼ିକୁ ମାରି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ

ଅମଳ ହେଉଛି ଇନ୍‌ସୁଲିନ୍ । ଏପରି ଇନ୍‌ସୁଲିନ୍ ଏବେ ଡାଇବେଟିସ୍ ରୋଗୀଙ୍କ ଚିକିତ୍ସାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି । ଏହି ଉପାୟରେ, ଜିନ୍ ସଂଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିବ ବିଭିନ୍ନ ହରମୋନ୍, ଏନ୍‌ଜାଇମ୍ ଏବଂ ଔଷଧପଦ୍ମ । ନୂଆଜିନ୍ ତିଆରି କରି ତାକୁ ଲଗେଇ ଦେଇ ହେବ ଡି.ଏନ୍.ଏ.ର ରୋଗଣା ଜିନ୍ ସ୍ଥାନରେ । ମରାମତି କରି ଦେଇହେବ ରୋଗଣା ଜିନ୍‌କୁ । ମାଆ ଗର୍ଭରେ ବହୁଥିବା ଭ୍ରୂଣର ଡି.ଏନ୍.ଏ. ପରୀକ୍ଷା କରି ତାହାଠାରେ କୌଣସି ଦୋଷଗୁଡ଼ି ଥିଲେ ତାକୁ ସୁଧାରି ଦେଇ ହେବ ।

ଉଦ୍ଭିଦମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଜିନ୍ ଅଦଳବଦଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିହେବ । ପୋକ ଲାଗୁନଥିବା, ବଡ଼ି ଓ ମରୁଡ଼ି ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେଉନଥିବା, ଅଧିକ ଅମଳ ଦେଉଥିବା ତଥା ବେଶୀ ପରିମାଣର ପୁଷ୍ଟିସାର ଯୋଗାଇପାରୁଥିବା ଉଦ୍ଭିଦ ବା ଫସଲ ସୃଷ୍ଟିରେ ସଫଳତା ମିଳିଛି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କୁ । ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି ଜିନ୍ ରୂପାନ୍ତର ଯୋଗୁଁ । ଏବେ ଏଭଳି ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୂଳା ସବୁ ମିଳୁଛି, ଯାହାକୁ ସାଇକେଲ ହାଣ୍ଡଲରେ ଦୁଇଟିନି ସରି କରି ଗୁଡ଼େଇ ଦେଇ ହେବ । ଆଳୁ ଆଉ ଟମାଟୋର ଜିନ୍‌କୁ ମିଶେଇ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ ପାରିଛି ପୋମାଟୋ । ସୋୟାବିନ୍‌ର ଜିନ୍‌କୁ ଗାଜରର ଜିନ୍ ଭିତରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି ଗାଜରରୁ ଅମଳ କରାଯାଇପାରୁଛି ଖାଇବା ତେଲ । ଗଛର ଜିନ୍‌ରେ ଜୁଳୁଜୁଳିଆ ପୋକର ଜିନ୍ ଲଗାଇ ଦେବାରୁ ରାତି ହେଲେ ଗଛରୁ ବାହାରୁଛି ଆଲୁଅ । ବର୍ତ୍ତମାନର ସଫଳତା ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରୋକ୍ତ ଉଦାହରଣ ମାନ ଭାତ ହାଣ୍ଡିରୁ ଗୋଟିଏ କି ଦୁଇଟି ଭାତ ଚିପିଲା ସହ ତୁଳନୀୟ ।

ମଣିଷମାନଙ୍କ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଜିନ୍ ପରୀକ୍ଷାର ଅନ୍ତ ନାହିଁ । ଆମେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ପୁରୁଷ ଏବଂ ନାରୀର ମିଳନରୁ ଜନ୍ମନିଏ ସନ୍ତାନ । କିନ୍ତୁ, ସାଧାରଣ ମିଳନରୁ ସନ୍ତାନ ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ଭବ ନହେଲେ ପୁରୁଷର ଶୁକ୍ରାଣୁ ଏବଂ ନାରୀର ଡି.ଏନ୍.ଏ. ଗବେଷଣାଗାରରେ ମିଳିତ କରାଇ ଏବଂ ସେଥିରୁ ଜାତ ଯୁଗ୍ମଜକୁ ନାରୀର ଗର୍ଭାଶୟରେ ସ୍ଥାନୀତ କରି ଜନ୍ମ ଦିଆଯାଇପାରୁଛି ‘ଟେଷ୍ଟଟ୍ୟୁର୍ ବେବିଙ୍କୁ ।’

ମଣିଷ ଭ୍ରୂଣରୁ ସଂଗୃହୀତ କ୍ଷେମସେଲ୍ ବା କାଣ୍ଡକୋଷିକାରୁ ଭ୍ରୂଣ, ଜୀବକୋଷ ଏବଂ ଅଙ୍ଗ ଆଦି ତିଆରି ହୋଇପାରିବ । ଭ୍ରୂଣ ହତ୍ୟା ନକରି ଚର୍ମରୁ ସଂଗୃହୀତ କାଣ୍ଡକୋଷିକାରୁ କୃତ୍ରିମ ଉପାୟରେ ବୃକକ କୋଷ, ହୃଦକୋଷ, ମସ୍ତିଷ୍କ କୋଷ, ଅଗ୍ନିଶାଖୟ କୋଷ, ରକ୍ତକୋଷ ଇତ୍ୟାଦି ତିଆରି କରିବାରେ ସଫଳତା ମିଳିଲାଣି ।

Message from
Dr. NIRODBARAN

*Sri Aurobindo's blessings
for the success of
His study circle
Conference.*

*Nirodbaran
24.3.2002*

ପୂର୍ବପୁଷ୍ପାର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶ

ଏବେ ତ ମଣିଷଠାରୁ ଜୀବକୋଷ ସଂଗ୍ରହ କରି ସେହି ଜୀବକୋଷରୁ ମଣିଷ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କଲେଣି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଂଶିକ ସଫଳତା ମଧ୍ୟ ମିଳିଗଲାଣି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କୁ ।

ଏପରିକି, ସ୍ଵାମୀସ୍ଵାମୀଙ୍କର ବରାଦ ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୁଣଧାରୀ ସନ୍ତାନ ଯୋଗାଇ ଦେଇପାରିବେ ବୋଲି ଥୋପ ପକେଇଲେଣି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ।

ଏହାହିଁ ହେଉଛି ଜିନ୍ ଭିତ୍ତିକ ରୂପାନ୍ତରର ସଫଳତାର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଫର୍ଦ୍ଦ । ତେଣୁ, ଜିନ୍ ରୂପାନ୍ତର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁ ବିସ୍ଫୁରଣକର ଦିଗନ୍ତ କ୍ରମେ ଉନ୍ମୋଚିତ ହୋଇଯିବ । ତଥାପି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଜଡ଼ ଆଧାରିତ ସଫଳତାର ସୀମିତତା ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନ । ତେଣୁ, ସେମାନେ ଏବେ ଦୃଷ୍ଟି ଫେରେଇଲେଣି ଚେତନା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ।

ଶ୍ରୀମା କହିଛନ୍ତି, “ଚେତନାର ମଧ୍ୟ ରହିଛି ଏକ ମନ । ଚେତନା ଉପରେ ଏକାଗ୍ର ହୋଇ ପାରିଲେ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ କରିହେବ ଏବଂ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଯୁଗ ହେବ ଚେତନାର ଯୁଗ ।” ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ଚେତନାର ସନ୍ଧାନରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେଣି । ଅନ୍ୟ କେତେକ ବିଜ୍ଞାନୀ ‘ଆତ୍ମା’କୁ ଖୋଜି ବସିଲେଣି ଡି.ଏନ୍.ଏ. ଅଣ୍ଡରେ । ବିଜ୍ଞାନୀକୁ ‘ଆତ୍ମା’ ଏବଂ ‘ଚେତନା’ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହେବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରତି ଏକ ଶୁଭ ସୂଚନା ।

ତେବେ, ଜଡ଼ ବିଜ୍ଞାନୀ ହୁଅନ୍ତୁ କି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିଜ୍ଞାନୀ ହୁଅନ୍ତୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଷ୍ଠୀର ସଂଗ୍ରାମ କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି ଜୀବକୋଷ । ଅତୀତ ଅପସରି ଯାଉଛି, ଭବିଷ୍ୟତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିଲାଣି । ଜୀବ ବିଜ୍ଞାନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଚାର କଲେ ମଣିଷର ରୂପାନ୍ତର ସମ୍ଭବ ଏବଂ ଏଭଳି ସମ୍ଭାବନା ଶତକଡ଼ା ଶହେ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମତ ।

ରୂପାନ୍ତରର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଅଧ୍ୟାପକ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ

ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ଠାରୁ ବାସ୍ତବ ଓ ବିଚିତ୍ର କଥା ଯାହା ଶୁଣିଲେ ତାହା ରୂପାନ୍ତର ଦିଗରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପଦକ୍ଷେପ। କଳିଯୁଗକୁ କୁହାଯାଏ ଜଡ଼ବାଦୀ ଯୁଗ। ମୋର ଗୋଟିଏ ନିଜର ବହି ଅଛି କଳିଯୁଗର ଶେଷ ବେଳାରେ, ମୁଁ ସେଥିରେ ଏହା ଲେଖିଛି। କିନ୍ତୁ ଏହି ଯୁଗଟି ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟବତୀ ଯୁଗ। ଅନ୍ୟ ତିନି ଯୁଗରେ ଯାହା ଯାହା ବାକିଥିଲା ସେ ସବୁ ଧରାପଡ଼ିଗଲା। ଏହି କଳିଯୁଗରେ କଳିଯୁଗର ଅସଲ କଥା ହେଲା ମଣିଷ ପାଇଁ ଯାହା କିଛି ଆବଶ୍ୟକ, ସେତକ ମଣିଷ ପାଖରେ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଣିଷ ତାହା ଉପଯୋଗ କରିପାରୁନଥିଲା। ତା'ର କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ଜଡ଼ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ହୋଇ ନଥିଲା। ଏ କଳିଯୁଗରେ ଜଡ଼ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା। ଜଡ଼ ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଡ଼ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି।

ଆମର ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାରଙ୍କ ଦେହ, ଦେବ ଦେହା ଯିଏ ପ୍ରକୃତରେ ପୁରାଣ ପଢ଼ିଛି ସେ ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନକୁ ବୁଝି ପାରିବା ସେମାନେ ଏଥିରେ ବି ଚିନ୍ତିତ ନୁହନ୍ତି। ଉଦାହରଣ ଉଡ଼ାଜାହାଜ କଥା ପୁରାଣର ପୁଷ୍ପକ ବିମାନର ସ୍ଥାନ ନେଇଛି। ମନର ଚେତନାରେ ପୁରାଣର ଦେବତାମାନେ ଜଡ଼କୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇ ପାରୁଥିଲେ। ଉଦାହରଣ ପୁଷ୍ପକ ବିମାନ। ଅତୀତରେ ପୁଷ୍ପକ ବିମାନ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଇଞ୍ଜିନ ନଥିଲା କି ପେଟ୍ରୋଲ ବା ଇନ୍ଧନ ନଥିଲା। ସେ ଚେତନା ଦ୍ୱାରା ଚାଲୁଥିଲା। ମନର ଚେତନାରେ ଦେବତାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ସେ ମନ ସାଧାରଣ ମନ ନଥିଲା।

ସେତେବେଳେ ମଣିଷ କିଛି କିଛି ପଶୁଥିଲା ଓ କିଛି କିଛି ମଣିଷ ଥିଲା। ଦେବତା ହେବାକୁ ତା'ର ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆଉ କିଛି ହେବାକୁ ତା ମନରେ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା। ସେତେବେଳର ମଣିଷ ତା'ର creative mindରେ ଯାହା ତିଆରି କରୁଥିଲା ତାହା ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା। ତାପରେ ଜଡ଼ ଜୀବନ୍ତ, ଶକ୍ତିବନ୍ତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା। ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଡ଼ରୁ ତିଆରି ହେଲା କମ୍ପ୍ୟୁଟର। ଏକଥା ଜଣେଇ ଦେଉଛି ଯେ ଜଡ଼ ମଣିଷର ଅଣ ଆୟତ ହୋଇଗଲା। ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନୀ, ଜୀବ ବିଜ୍ଞାନୀ ଓ ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଭୂତ ଓ ବିଚିତ୍ର କଥାସବୁ କହୁଛନ୍ତି। ସେମାନେ କହୁଛନ୍ତି ତୁମର ଇଚ୍ଛା ଯେପରି ଯାହା ହେବ, ତାହା ତୁମେ କରିପାରିବନି।

ଗଛ ଦିନେ ମନା କରିବା ଗଛ ଦିନେ ମନା କରିବ କାରଣ ଗଛର ମନା କରିବାର ଶକ୍ତି ଅଛି ବୋଲି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ କହୁଛନ୍ତି।

ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆତ୍ମାକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବା। ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଣିଷ ଆତ୍ମ ସଚେତନ ନହୋଇ ଅହଂ ସଚେତନ ହୋଇଛି। ଆତ୍ମା ସଚେତନ ହେଲେ ସେ ଜଡ଼କୁ ଆତ୍ମାମୟ କରିବା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଘୋଷଣା କଲେ ୧୯୨୬ ନଭେମ୍ବର ୨୪ରେ ସେ ଯେଉଁ ଅଧିମାନସ ଚେତନା ଅବତରଣ କରାଇ ଆଣିଛନ୍ତି ତାହା ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ଓ ଦିବ୍ୟ ମାନସକୁ ବହନ କରିଛି। ଏହି ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଣିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେହି ଆନନ୍ଦ ଜଡ଼ରେ ଅବତରଣ କରି ନ ଥିଲା। କାରଣ ସେତେବେଳେ ଜଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନ ଥିଲା। ତେଣୁ ଗୋପୀମାନଙ୍କର ବା ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଯେଉଁ ଯେଉଁ କଥା ଆମେ ଶୁଣୁ ତାହା ଏହି ସ୍ଥଳ ଶରୀରରେ ନୁହେଁ, ସ୍ୱପ୍ନ ଶରୀରରେ ଦିବ୍ୟ ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା। ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଯେତେବେଳେ ଅତିମାନସ ଚେତନା ଉଠାରି ଆଣିବାକୁ ବସିଲେ ସହଜରେ ଆଣି ପାରିଲେନି କାରଣ ତାଙ୍କର ମନେ ହେଲା ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ଜଡ଼ରେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକାଶ ନହେବା ଯାଏ ଅତିମାନସ ଶକ୍ତି, ଜ୍ୟୋତି, ଚେତନା ଆସି ପାରିବ ନାହିଁ। ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଧିମାନସ ଚେତନାକୁ ପ୍ରଥମେ ନିଜ ଶରୀରରେ ଧାରଣ କଲେ। ପରେ ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିକୁ ଅବତରଣ କରାଇ ଶରୀର ତ୍ୟାଗ କଲେ। ମା' ଏହାକୁ ନିଜ ଶରୀର ଉପରକୁ ଅବତରଣ କରାଇ ଆଣିଲେ। ଆମେ ଜାଣିଛୁ ତାହା ଧାରଣ କରି ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଶରୀର ଛାଡ଼ିଲେ। ମା' ଏହାକୁ ଧାରଣ କରି ଜୀବକୋଷ ଉପରେ କ୍ରିୟା କଲେ।

ଜଣଙ୍କର ରୂପାନ୍ତର ହେଲେ କିଛି ହେବନି। ସମଗ୍ର ମଣିଷ ଜାତି ରୂପାନ୍ତର ହେବା ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୦୦ଜଣ ମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ ଜଣେ କେବଳ ଆତ୍ମହାଣୀ। ଆତ୍ମହାଣୀ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ବୁଲଟି କଥା କରୁଛି। ସେ ଚେତନାରେ କିଛି ଅର୍ଜନ କରୁଛି ଓ ଚେତନାରୁ କିଛି ବର୍ଜନ କରୁଛି। ଏହା ଦ୍ୱାରା ଦିନେ ନା ଦିନେ ତା'ର ମନ ପ୍ରକାଶ କରିବ ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ, ପ୍ରାଣ ହେବ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମର ବାହକ ଓ ସମଗ୍ର ଶରୀର ଆତ୍ମାମୟ ହୋଇଉଠିବ।

ମା' ଯେତେବେଳେ cell ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ସେ ଦେଖିଲେ ପ୍ରକୃତି ତାଙ୍କ ସହିତ ସହଯୋଗ କରୁଛି, ଏପରିକି ଦାନ୍ତଗଣା ବ୍ରସ ମଧ୍ୟ ସହଯୋଗ କରୁଛି। ମାଲକ୍ ସାଙ୍ଗେ ମା' କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା ହେଲା ଯେତେବେଳେ ମଣିଷ ସାଙ୍ଗେ communicate କଲେ। ସେ ଦେଖିଲେ ସ୍ଥୂଳ ମନ (Physical mind)ରେ ବିରାଟ ଅବଚେତନ (D.N.A.) ଓ ତା ସାଙ୍ଗରେ ଅଛି ଅତିଚେତନ, ଆମେ ଏହାର ମଝିରେ ଅଛୁ। ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦିଓ ଅବଚେତନାର ଦାସ ତଥାପି ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅତିଚେତନାର ଉଚ୍ଚାଟ ଅଛି। ଏହି ଉଚ୍ଚାଟ ଡି.ଏନ୍.ଏ. ଭିତରକୁ ଗଲା, ଅଳ୍ପ କେତେକଙ୍କ ଭିତରେ ଏହା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେଲା। ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ଥିବା ମାଛଙ୍କ ଭିତରେ ଉଚ୍ଚାଟ ସୃଷ୍ଟି ହେବାରୁ ସେମାନେ ଡେଇଁ ଡେଇଁ କୂଳରେ ପଡ଼ିଲେ। ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ମାଛ ପ୍ରଥମେ ମଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ମାଛ ଅଧିକ ସମୟ ବଞ୍ଚିଲେ ଓ କଉ ମାଛ ଗଛରେ ଚଢ଼ିପାରିଲେ। ମାଛ ଭିତରେ ଯେଉଁ ଉଚ୍ଚାଟ ତାକୁ ଅଗ୍ରଗତିରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲା, ତାହାହିଁ ମଣିଷକୁ ବିବର୍ତ୍ତନ ଧାରାରେ ଆଗେଇ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତିରୁ ଆଣି ମାଙ୍କଡ଼ରୁ ମଣିଷରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲା। ମାଙ୍କଡ଼ରୁ କିପରି ମଣିଷ ହେଲା? ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ କ'ଣ ହଠାତ୍ ଆଇନଷ୍ଟାଇନ୍ ଜନ୍ମ କରିଦେବ? ବଣରେ ବହୁ ମାଙ୍କଡ଼ ଥିଲେ। ହଠାତ୍ ଦେଖାଗଲା ଗୋଟିଏ ମାଙ୍କଡ଼ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ବସିଲା। ସେ ଖାଲି ଉହଁ ଉହଁ ହେଲା। ଦିବ୍ୟ ପ୍ରବେଶର କାର୍ଯ୍ୟ ହେତୁ ସେ ବିଷଣ୍ଣ ହେଲା। କିଛି ଏକ ଖୋଜିବା, ଖୋଜିବା ହେଲା। ଏଇ ଯେଉଁ ପ୍ରବେଶ ବା impulse କାମ କଲା, ତାହାହିଁ ତାକୁ ମାଙ୍କଡ଼ରୁ ମଣିଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେଇଗଲା।

ମଣିଷ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତାହା କରିପାରିବନି। ମଣିଷକୁ ତା'ର ଆତ୍ମା ଖୋଜିବାକୁ ହେବା ସର, ଚିତ୍, ଆନନ୍ଦ (ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ) ପାଇବାକୁ ହେବା ଏହାକୁ ତା'ର cell ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେବାକୁ ହେବା ଏହି ଯେଉଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସେଥିରେ ତାକୁ ଅନେକ step ଦେଇ ଯିବାକୁ ହେବ।

ମା' କହୁଥିଲେ -ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଯିବାକୁ ହେବା ବାଟ କିଛି ନାହିଁ ତୁମକୁ ବାଟ ତିଆରି କରିବାକୁ ହେବା ଏଇଟା ନିଶ୍ଚୟ। ସବୁ ଆତ୍ମହତା ପଛରେ ଭଗବାନ ଥାଆନ୍ତି। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଜଣେ ଲୋଭ ଛାଡ଼ିଲା। ଏହାର କାରଣ ସେ ଆଉ ଗୋଟାଏ କଥା ଜାଣିଛି। ଧର୍ମ ପାଇଁ, ନ୍ୟାୟ ପାଇଁ, ଶୁଦ୍ଧି ପାଇଁ, ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ପାଇଁ ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିବ। ଯେପରି ବ୍ରେଟରାୟନରେ ଶ୍ରୀରାମ ନ୍ୟାୟ ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣସତ୍ୟ ପାଇଁ ୧୪ ବର୍ଷ ବନବାସ କରିଥିଲେ। ଏହା ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ଭଲ ମଣିଷ ହୋଇ ପାରିବ କିନ୍ତୁ ରୂପାନ୍ତର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ। ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସିନା କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ ଛାଡ଼ିବ କିନ୍ତୁ ପୃଥିବୀରୁ ତାହା ଦୂର ହେଇନି। ଏହାକୁ କେବଳ ଦୀନ, ବିନୟ ଲୋକମାନେହିଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିବେ। ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରି ବହୁ ସ୍ୱଳନ ହେଲେ

ମଧ୍ୟ ଜଣେ ହୁଏତ ସଫଳ ହେବା କୋଟି କୋଟି ଲୋକ ପ୍ରୟାସ କରିଚାଲିଗଲେ, ସେହି ଚେଷ୍ଟା ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ହୋଇ ମନରେ, ପ୍ରାଣରେ ଆତ୍ମହତା ଜାତ କରାଇଲା। କୁହାଯାଏ cell ଯେତେବେଳେ ଆତ୍ମହତା କରିବ ସେତେବେଳେହିଁ ରୂପାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ। ଜଣେ କୁହନ୍ତି ମା' କାହିଁକି ରୂପାନ୍ତର କରିପାରିଲାନାହିଁ? ମା' କହୁଛନ୍ତି ମଣିଷ ତାକୁ ସହଯୋଗ କରିନଥିଲେ ମା' ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ identify ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି। ମଣିଷ ଭିତରର ଅଜ୍ଞାନତା, ଅବାଧତା, ଅନ୍ଧତା, କପଟତାଯୋଗୁଁ ମା' ବହୁତ ବହୁତ କଷ୍ଟ ପାଇଛନ୍ତି। ବର୍ତ୍ତମାନ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଜଗତରେ ମା' ରହିଛନ୍ତି। ଯେଉଁ ମଣିଷ ଆତ୍ମହତା କରିବ ମା' ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ। Superman ଶରୀରରେ ଯେ ମଣିଷ ହଠାତ୍ ପରିଣତ ହେବ କହିହେବନି କିନ୍ତୁ ଚେତନାରେ ପରବର୍ତ୍ତନ ନିଶ୍ଚୟ ହେବ। କୋଟି କୋଟି ମଣିଷ ଯଦିଓ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ରହିଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ମଣିଷ ଆଲୋକ ପାଇଁ ଆତ୍ମହତା କରୁଛନ୍ତି, ତ୍ୟାଗ କରୁଛନ୍ତି, ତପସ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି ଏହା ବି ଆତ୍ମହତା ଏକ ବିଶେଷ ଦିଗ। ମା'ଙ୍କ ନାମ ନଜାଣି ମଧ୍ୟ ପୃଥିବୀର ଅନେକ ଲୋକ ବିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି। ମଣିଷ ଭିତରେ ଯେତେବେଳେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଙ୍କଳ୍ପ ଜାଗ୍ରତ ହେବ ସେତେବେଳେ cell ଭିତରୁ ଆତ୍ମହତା ଜାତ ହେବ। ସେ suffocation or restlessness ଅନୁଭବ କରିବା ଯାହା ଭିତରେ restlessness ଜାଗ୍ରତ ହେବ ସେ ବିବର୍ତ୍ତନ ଭିତରେ ରହିଛି। ଗୋଟାଏ ଦିନରେ ଆମ ଶରୀରରୁ ଜ୍ୟୋତି ବାହାରିବ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନିଶ୍ଚୟ ହେବ। ସେତେବେଳେ ମଣିଷ ଭିତରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଆତ୍ମହତା ସାକାର ହେବ।

ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କର ସାହିକ ରୂପାନ୍ତର ହୋଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଯେଉଁ ରୂପାନ୍ତର କଥା କହିଛନ୍ତି ଏହା ତାହା ନୁହେଁ। ଦିବ୍ୟ ରୂପାନ୍ତର କହିଲେ ସହଜ କଥା ନୁହେଁ ବୋଲି ତାକୁ ଫାଙ୍କିଦେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ। ଆମ ମନର, ଆମ ପ୍ରାଣର କେଉଁ ସ୍ତରରୁ ଚିନ୍ତା ଆସୁଛି ତାହାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ହେବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ। ସେ ବି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଏକଥା ବଡ଼ ବଡ଼ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ “Secrets of plant life” ପୁସ୍ତକରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି।

ମା' ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟମାନଙ୍କ ସହିତ ନିଜକୁ ଏକାମ୍ କରି ସେମାନଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବୁଝି ପାରୁଥିଲେ। ଦିନେ ବଗିଚାରେ ବାଇଗଣ ତୋଳିବାକୁ ଗଲା ବେଳେ ବାଇଗଣ ମା'ଙ୍କୁ କହିଲା ମୋତେ ଆଜି ତୋଳନ୍ତୁନି କାଲି ତୋଳିବେ।

ମଣିଷର ମନ, ପ୍ରାଣର ବାହାଦୂରି ଜଡ଼ର ସବୁ ସମ୍ଭାବନାକୁ ସାରି ଦେଉଛି। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁଗରେ ଅବତାର ପୁରୁଷ ଆସି ଏକ ନୂତନ ଚେତନା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି। ସେହିପରି ମା'ଓ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଅତିମାନସ ଚେତନାକୁ ଅବତରଣ କରି ଜଡ଼କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛନ୍ତି। ଆମ ଭିତରେ ଏହି ଆତ୍ମହତା, ଏଇ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ। □□□

ସୁରକ୍ଷିତ ଓ ସଚେତନ ମାତୃତ୍ୱ (Safe and Enlightened Motherhood)

ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରମିଳା ପରିଜା

ସଚେତନ ମାତୃତ୍ୱ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ମାନଙ୍କରେ ସପ୍ତାହକୁ ଥରେ ଏକ ସଚେତନ ଓ ସୁରକ୍ଷିତ ମାତୃତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ଗ୍ରାମର ଗର୍ଭବତୀ ସ୍ୱୀଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କ୍ଲବ ନେବା ଦରକାର । ଏଇ ତାଲିମଟି କେବଳ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବାହିନୀର ମହିଳା ସଭ୍ୟାମାନେ ଦେଇ ପାରିବେ ।

ଏହି ପୃଥ୍ୱୀକୁ ଦିବ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗରେ ପରିଣତ କରିବାହିଁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କର ସଙ୍କଳ୍ପ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥ୍ୱୀରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କର ସେହି ଯୋଗର କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ତୀବ୍ର ଭାବରେ ଚାଲିଅଛି । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ ସକାଶେ ଉପଯୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିଆଯାଇଅଛି । ମଣିଷ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗକୁ ଏହି ଯୋଗରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କରି ସେ ସବୁକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ହେବ । ସ୍ୱୟଂ ଭଗବାନ ସଜ୍ଜିତ ଦାନନ୍ଦ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଆମ ଜୀବନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ତେବେ ଯାଇ ଜୀବନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ସକଳ ଦୁଃଖଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଦୂର ହେବ ।

ଭଗବାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ହେବା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ସେଥିପାଇଁ ମାତୃତ୍ୱର ଏକ ଗୌରବମୟ ତାପ୍ତର୍ଯ୍ୟ ରହିଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ସମାଜର ଧାରା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱଙ୍ଖଳ ଓ ବର୍ବର । ଏହି ଅଚେତନ ତଥା ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ସମାଜର ସୃଷ୍ଟିର କାରଣ ହେଲେ ବିଶ୍ୱଙ୍ଖଳ ତଥା ଅଚେତନ ପିତାମାତା । ଏକ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ସଚେତନ ଦମ୍ପତିହିଁ ଏକ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ସନ୍ତାନ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବେ, ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ପୂର୍ବରୁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । ପ୍ରାର୍ଥନା ଓ ସାଧନା ପରେ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ପରି ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ତେଣୁ ଏକ ଦିବ୍ୟ ଯୁଗ ସ୍ଥାପନା ଲାଗି ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚତର ଚେତନା ଏବଂ ଅଭୀଷ୍ଟାରେ ଥାଇ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଦୁଇଟି ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ଦେବା

ଆବଶ୍ୟକ, ଯିଏକି କୋଟିଏ ଲୋକଙ୍କୁ ଭଗବତ ଆଧାରିତ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବେ । ପୃଥ୍ୱୀରେ ସ୍ୱର୍ଗ ରାଜ୍ୟ ସ୍ଥାପନାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିପାରିବ ।

ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ସଚେତନ ମାଆ ହେବାକୁ ହେଲେ ଗର୍ଭବତୀକୁ କ'ଣ କରିବାକୁ ହେବ ! ମଣିଷ ହୋଇ ରାହିଲେହିଁ ଦିବ୍ୟ ସନ୍ତାନଟିଏ ଜନ୍ମ କରିପାରିବ । ତା' ଠାରେ ସେ ଶକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅଛି । ମଣିଷ ତସପ୍ୟା କଲେ ଭଗବାନ ଜନ୍ମ କରିପାରିବ । ନାରୀଠାରୁ ଅତିମାନବ ଜନ୍ମ ହେବେ, ଏହା ମା' କୌଶସି ସ୍ଥାନରେ କହିଛନ୍ତି ।

ଏକ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ମାଆ ହେବାକୁ ହେଲେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନିୟମ ମାନିବାକୁ ହେବ । ମାଆର ଚିନ୍ତାବଳି ଯେପରି ସବୁବେଳେ ସୁନ୍ଦର ଓ ଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ, ତା'ର ଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ଯେପରି ମହନୀୟ ଓ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୁଏ । ତା'ର ବାହ୍ୟ ଭୌତିକ ପରିବେଶ ଯେପରି ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ପୁରି ଉଠେ । ଶିକ୍ଷାର ଏହି ଅଂଶଟିକୁ ମାଆ ତା' ନିଜଠାରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବ । ଆମେ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ନିରନ୍ତର ନିଜକୁ ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା । ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁଟିକୁ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସର୍ବଦା ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଆମର ମନ୍ତ୍ର ହେବ ତାଙ୍କରି ନାମ ଓ ଗୁଣର ସ୍ମରଣ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ସର୍ବଦା ସତର୍କ ରହିବାକୁ ହେବ, ମା'ର ଶୁଦ୍ଧ ଜୀବନ ଧାରାରେ ଯେପରି କୌଶସି ବାଧା ନଥାଏ । ବିଶେଷତଃ ଏହି ପ୍ରଧାନ ଦାୟିତ୍ୱଟି ହେଉଛି ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଓ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କର ।

ସୁରକ୍ଷିତ ମାତୃତ୍ୱ

ଶ୍ରୀମତୀ ଅନିତା ପାତ୍ର

ଶିଶୁମାନେ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ, ଯେଉଁ ଦେଶର ଶିଶୁ ଶାରୀରିକ ଏବଂ ମାନସିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯେତେ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ସେ ଦେଶର ପ୍ରଗତି ତଥା ଭବିଷ୍ୟତ ସେତେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ । ମାତ୍ର ସୁସ୍ଥ ସବଳ ଶିଶୁଟିର ଜନ୍ମର ମୂଳରେ ରହିଛି ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ମା'ର ପ୍ରଧାନ ଭୂମିକା । ତେଣୁ ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ମା ଗର୍ଭଧାରଣର ଆରମ୍ଭରୁ ଶିଶୁ ଭୂମିଷ୍ଟ ହେବା ଯାଏ ନିଜେ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ରହିବା ଏକ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା । ଏଥିପାଇଁ ଦରକାର ସୁସ୍ଥମ ଖାଦ୍ୟ, ଯଥେଷ୍ଟ ବିଶ୍ରାମ, ଯଥେଷ୍ଟ ଜୀବାଣୁମୁକ୍ତ ପାନୀୟ ଜଳ, ଖୋଲା ପବନ ଓ କଅଁଳିଆ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ।

ଗର୍ଭଧାରଣ ସମୟରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଶାରୀରିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିବା ଏକ ସାଧାରଣ କଥା । ଏହି ସମୟରେ ଶରୀରର ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକ ଅତି ମାତ୍ରାରେ କ୍ରିୟାଶୀଳ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି । ତେଣୁ ଶରୀର ତଥା ଗର୍ଭସ୍ଥ ଭ୍ରୂଣ ପାଇଁ ଅଧିକ ପରିମାଣର ସୁସ୍ଥମ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିସାର ଖାଦ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ । ଯେଉଁଠି ଏହାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହୁଏ ସେଠାରେ ଅପରିପକ୍ୱ ଗର୍ଭ, ଅକାଳ ପ୍ରସବ ଏବଂ ପ୍ରସବକାଳୀନ ମୃତ୍ୟୁ ଆଦି ଅଘଟଣ ମାନ ଘଟିଥାଏ ।

ଖାଦ୍ୟ :

ଗର୍ଭଧାରଣ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଯଥେଷ୍ଟ ବଢ଼ିଯାଉଥିବାରୁ ସାଧାରଣ ସମୟର ଭୋଜନ ଅପେକ୍ଷା ଏହି ସମୟରେ ଖାଦ୍ୟର ପରିମାଣାତ୍ମକ ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ପ୍ରାୟତଃ ସବୁ ପ୍ରକାର ପୁଷ୍ଟିର ଆବଶ୍ୟକତା ଏହି ସମୟରେ ପଡ଼ିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ୱେତସାର, ସ୍ନେହସାର, ପୁଷ୍ଟିସାର, ଭିଟାମିନ୍ 'କ' ଏବଂ ଚୂନ ଓ ଲୌହ ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଦରକାର । ଏ ସବୁ ଖାଦ୍ୟସାର ଅଣ୍ଡା, କ୍ଷୀର, ମାଛ, ମାଂସ, ପନିପରିବା, ତାଲି, ଶାଗ, ଫଳମୂଳ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଥାଏ । ମାତ୍ର ଅଭାବୀ ଶ୍ରେଣୀର ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକେ ଅଣ୍ଡା, ମାଛ, ମାଂସ, କ୍ଷୀର

ପୂର୍ବପୃଷ୍ଠାର ଅବଶିଷ୍ଟାଣ

ଗର୍ଭବତୀ ନୀରୀର

କ'ଣ କରିବା ଉଚିତ ।

- ୧. ଗର୍ଭାବସ୍ଥାରେ ନାମଜପ କରିବା ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ।
- ୨. ମା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପୁସ୍ତକାବଳୀ, ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଲୋକସାହିତ୍ୟ, ଗୀତା, ଭାଗବତ, ରାମାୟଣ ମହାପୁରୁଷଙ୍କର ଜୀବନୀ ଇତ୍ୟାଦି ପଢ଼ିବା ।
- ୩. ନମନୀୟତା, ସରଳତା, ମଧୁରଭାଷା, ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବା ।
- ୪. ଏହି ସମୟରେ ତୁମେ ଓ ତୁମ ସନ୍ତାନକୁ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରେ ସମର୍ପଣ କରିବ ।
- ୫. ତୁମେ ସବୁବେଳେ ଭଗବାନଙ୍କୁ କହିବ “ଏ ସନ୍ତାନ ତୁମର ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଗଢ଼ । ତୁମ ଜ୍ଞାନ, ତୁମରି ଶକ୍ତି, ତୁମରି ଆଲୋକ, ତୁମରି ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ନେଇ ତୁମରି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସଂସାରକୁ ଆସୁ ।
- ୬. ଏହି ସମୟରେ ଭଲ ସିଲାଇ ପତ୍ର କରିବ । ଭଲ ଗୀତ ବୋଲିବ । ଘର ଭଲ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରଖିବ ଓ ସଜାଇବ । ସବୁବେଳେ ମନ ଖୁସି ରଖିବ ।

କ'ଣ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ।

- ୧. ଖରାପ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା
- ୨. ମନରେ ଖରାପ ଚିନ୍ତା ଆଣିବା
- ୩. ବ୍ୟସ୍ତ ହେବା, ମମମନ ଖରାପ କରିବା
- ୪. ଚିତ୍ତରେ ଅଶ୍ଳୀଳ ଚିନ୍ତା ଦେଖିବା ହାଣ କାଟ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଦେଖିବା
- ୫. ସିଗାରେଟ, ମଦ ବା ନିଶା ଦ୍ରବ୍ୟ ଖାଇବା
- ୬. ଅଳସୁଆ ହେବା
- ୭. ଝଗଡ଼ା କରିବା

ଇତ୍ୟାଦି ସବୁବେଳେ ଖାଇପାରିବେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହି ସବୁ ବ୍ୟୟସାପେକ୍ଷ ଖାଦ୍ୟ ବଦଳରେ ଗଜାବୁଟ, ଚିନାବାଦାମ, ଡାଲି, ମାଣ୍ଡିଆ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଶାଗ, ଫଳମୂଳ ଏବଂ ପନିପରିବା, ଚୂନାମାଛ, ଚୁଡ଼ା ଗୁଡ଼ ଇତ୍ୟାଦି ଖାଇପାରିବେ । ଗର୍ଭାବସ୍ଥାରେ ଲୌହର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଧିକ ବଢ଼ିଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶାଗ, କଞ୍ଚା କଦଳୀ, ଗଜାବୁଟ, ଚୁଡ଼ା, କଲିଜା, ଗୁଡ଼ ଆଦି ଲୌହଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ଉଚିତ୍ । ତେବେ କେବଳ ଖାଦ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଲୌହ ଆବଶ୍ୟକତା ଏହି ସମୟରେ ପୂରଣ କରାଯାଇପାରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା ଆଇରନ୍ ଓ ଫଲିକ୍ ଏସିଡ୍ ଟାବଲେଟ୍ ଖାଇବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ସମୟରେ ଗର୍ଭବତୀ ତା'ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖାଦ୍ୟରେ ଦରକାର ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୋଡିନ୍ ଯୁକ୍ତ ଲୁଣ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ । କାରଣ ଆୟୋଡିନ୍ ଭୃଣ ସ୍ତର ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । କ୍ୟାଲ୍‌ସିୟମ୍ ଖାଦ୍ୟ ଯଥା ମାଣ୍ଡିଆ, ରାଶି, ଚୂନାମାଛ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଶାଗ ଇତ୍ୟାଦି ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳା ପ୍ରଚୁର ଖାଇବା ଉଚିତ୍ ।

ଗର୍ଭାବସ୍ଥାକୁ ସାଧାରଣତଃ ୩ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ଯଥା- ପ୍ରଥମ ତିନିମାସ, ଦ୍ୱିତୀୟ ତିନି ମାସ, ତୃତୀୟ ତିନି ମାସ । ଏହି ତିନୋଟି ବିଭାଗର କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ନିୟମାବଳୀ ମାନିଲେ ମାତୃତ୍ୱ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇପାରିବ ।

ପ୍ରଥମ ତିନିମାସ

କ'ଣ କରିବ

- ଡାକ୍ତର ପରାମର୍ଶ
- ରକ୍ତ, ଝାଡ଼ା, ପରିସ୍ରା ପରୀକ୍ଷା
- ଫୁଟା ପାଣି ପିଇବ
- ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ଶୋଇ ଯାଇ ପାରିବ
- ଚିନାବାଦାମ, କାଜୁ, ବୁଟଚଲା, ଗଜାମୁଗ, ମଟର ଭଜା ନିୟମିତ ଖାଇବ

କ'ଣ କରିବ ନାହିଁ

- ଫୁଟର ରିକ୍‌ସା, ଅଟୋ, ଏରୋପ୍ଲେନ୍‌ରେ ଯାତାୟତ ବାହାର ଖାଦ୍ୟ, ଅପରିଷ୍କାର ଖାଦ୍ୟ, ପୋକା, ସଡ଼ା, ବାସି ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା
- ସହବାସ
- ଡାକ୍ତର ପରାମର୍ଶ ବିନା ଔଷଧ ସେବନ
- ବିଡ଼ି, ପିକା, କଡ଼ାପାନ, ଜର୍ଦା ଖାଇବା, ମଦ ଓ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ

ଦ୍ୱିତୀୟ ତିନିମାସ

କ'ଣ କରିବ

- ଡାକ୍ତର ପରାମର୍ଶ ମାସକୁ ଥରେ
- ଚିଟାନସ ଇଞ୍ଜେକ୍‌ସନ୍ (ଦୁଇଥର, ଦେଉରୁ ଦୁଇ ମାସ ଅନ୍ତରରେ)
- ଆଇରନ୍, କାଲ୍‌ସିଅମ ତଥା ଡାକ୍ତର ଦେଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଔଷଧ
- ସୁଷମ ଖାଦ୍ୟ
- ବ୍ୟାୟାମ (ଶେଷରେ ଦିଆଯାଇଛି)
- ହାଲୁକା ଲୁଗା ବ୍ୟବହାର
- ଖୋଲା ପବନରେ ବିଚରଣ
- କଞ୍ଚିଆ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣରେ ବିଚରଣ
- ଫୁଟାପାଣି ପିଇବ

କ'ଣ କରିବ ନାହିଁ

- ହାଇଲିଲ ଯୋତା ପିନ୍ଧିବା
- ସିଲେଟିକ୍ ଲୁଗାପଟା ବ୍ୟବହାର
- ଦଉଡ଼ିବା, ଡେଲିଂବା
- ରାଗ ମସଲା ଖାଇବା
- ଉପବାସ କରିବା
- ଅନେକ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ଖାଇବା

ତୃତୀୟ ତିନିମାସ (୭-୧୦)

କ'ଣ କରିବ

- ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶର ବ୍ୟବଧାନ ୧୫ ଦିନକୁ ଥରେ (ଗର୍ଭଧାରଣର ୭-୯ ମାସ ସମୟରେ)
- ୭ଦିନକୁ ଥରେ (ଗର୍ଭଧାରଣର ୯-୧୦ ମାସ ସମୟରେ)
- ଆଇରନ୍, କାଲ୍‌ସିଅମ ଚାଲୁ ରହିବ
- ପ୍ରଚୁର ପାଣି ପିଇବ
- ବିଶ୍ରାମ ଦିନକୁ ୧୦ ଘଣ୍ଟା (ରାତିରେ ୮ ଘଣ୍ଟା ଓ ଦିନରେ ୨ ଘଣ୍ଟା)
- ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ହୁସିଆରରେ ଚାଲିବ (୮୦ ବର୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତି ପରି)

କ'ଣ କରିବ ନାହିଁ

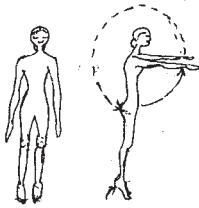
- ଶ୍ରୀମୁ ଚାଲିବା, ଦୌଡ଼ିବା
- ବିଶେଷ କରି ଶିଉଳି, ଖସଡ଼ା ରାସ୍ତା, ଗାଧୁଆ ଘରେ
- ସିଲେଟିକ୍ ଲୁଗା ବ୍ୟବହାର
- ନିଆଁ ପାଖରେ କାରବାର
- ଚିତ୍ ହୋଇ ଶୋଇବା
- ଉପବାସ ବା ଅଧିକ ବ୍ୟବଧାନରେ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ
- ରାଗ, ମସଲା ଓ ଖଟା ଖାଇବ

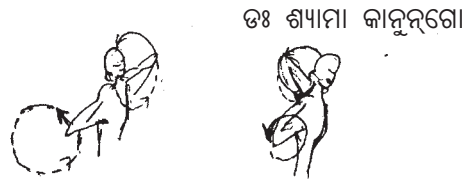
- ହାଲୁକା ସୂତାଲୁଗା ପିନ୍ଧିବ
- ପିଲାବୁଲିବା ଗଣିବ
- କରମାଡ଼ି ଶୋଇବ
- ବିପଦ ସଙ୍କେତ ମନେ ରଖିବ
- କିଛି ଘଟିଲେ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଣାଇବ
- ପ୍ରସବ ସ୍ଥାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହ ଆଗୁଆ ଯାନବାହନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ
- ପ୍ରସବ ପାଇଁ ବାନ୍ଧରେ ଲୁଗା, ନୂଆ ବେଡ୍, ତେଲ, ସାବୁନ୍, ନୂଆ ଅଧଳ କୁଅ, ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ସିଟ୍, ଗ୍ଲାସ୍, ଚାମଚ, ଗିନା ସଜାଡ଼ି ରଖିବ

- ଗୋଡ଼ ଫୁଲିଲେ ବା ରକ୍ତଚାପ ବଢ଼ିଲେ ଆଚାର, ପାମ୍ପଡ଼, ବାରମଜା, ଶୁଖୁଆ, ଲୁଣ ଅଧିକ ଖାଇବ

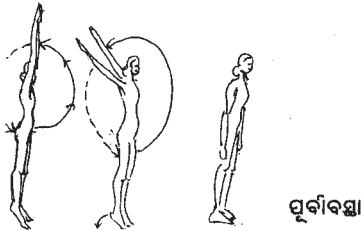
ଗର୍ଭାବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟାୟାମ

ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଇ ଗୋଡ଼ ଆଙ୍ଗୁଠି ଚିପ ଉପରେ ଭାବଦେଇ ଗୋଇଠି ଓ ହାତ ଉଠାଅ ।

କଦୁଣି ଭାଙ୍ଗି ପାପୁଲି କାନ୍ଧ ଉପରେ ରଖ । ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଇ କଦୁଣି ପଛକୁ ବୁଲାଇ ।

ପୂର୍ବାବସ୍ଥା

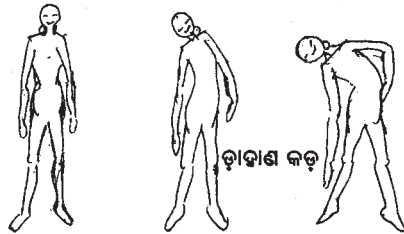

ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି ପୂର୍ବାବସ୍ଥାକୁ ଫେରି ଆସ ।

ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି ଗୋଇଠି ତଳକୁ ଆଣ ହାତ ତଳକୁ ଆଣ

କଦୁଣି ଭାଙ୍ଗି ପାପୁଲି କାନ୍ଧ ଉପରେ ରଖ । ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଇ କଦୁଣି ଉଠାଅ ।

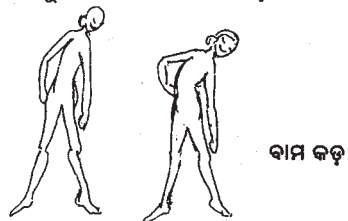

ଡ଼ାଢ଼ାଣ କଡ଼

ଦୁଇ ଗୋଡ଼ ଚିକେ ଫର୍ଦ୍ଦା କରି ଛିଡ଼ା ହୁଅ । ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଇ କଡ଼କୁ ନଇଁପଡ଼

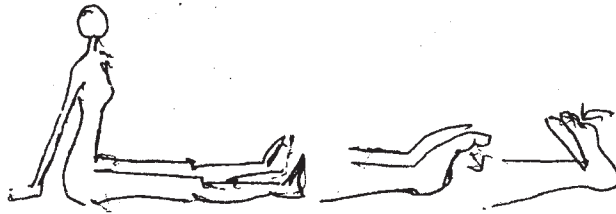

କଦୁଣି ବୁଲିବୁକୁ ସାମନାକୁ ଆଣି ଯୋଡ଼ି ଦିଅ । ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି କଦୁଣି ବୁଲିବୁକୁ ପୂର୍ବାବସ୍ଥାକୁ ନେଇଆସ ।

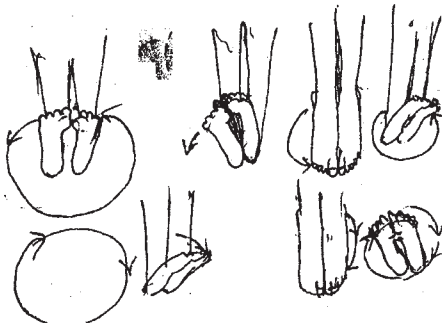

ବାମ କଡ଼

ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି ସିଧା ହୋଇଯାଅ ।

ପଛଆଡ଼େ ହାତ ଭରା ରଖି ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଇ ପାଦ ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଇ ପାଦ
ଗୋଡ଼ ଲମ୍ବାଇ ବସ । ସାମନାକୁ ଟାଣ ପଛକୁ ଟାଣ

ଗୋଡ଼ ବୁଲାଇବା
ଘଣ୍ଟାକଣ୍ଠା ଦିଗରେ
ଘଣ୍ଟାକଣ୍ଠା ବିପରୀତ ଦିଗରେ

ଉଦ୍‌ଘାସନରେ
ନିଃଶ୍ୱାସ ୪ ଗଣି ନାକବତେ ନେବେ
ନିଃଶ୍ୱାସ ୪ ଗଣି ପାଟିବତେ ଛାଡ଼ିବେ

ବାମକଡ଼ରେ ଶୋଇ ଯୋଗନିଦ୍ରା
ଅଭ୍ୟାସ କରିବ ଏବଂ ବିଶ୍ରାମ କରିବ

ଗୋଡ଼ ଲମ୍ବାଇ ପାଦ
ଦୁଇଟିର କାଣି ଆଙ୍ଗୁଠି ପାଟି
ତଳେ ଲଗାଇ ରଖ

ନିଃଶ୍ୱାସ ନେଇ
ପାଦ ଆଙ୍ଗୁଠି
ଭିତରକୁ ଟାଣ

ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି ପାଦ
ଆଙ୍ଗୁଠି ବାହାରକୁ ଟାଣ

ଗର୍ଭାବସ୍ଥାରେ ବିପଦ ସଙ୍କେତ

୧. ଯେକୌଣସି ମାସରେ କ୍ଷୁର ହେବା
୨. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ରକ୍ତ ସ୍ରାବ ହେବା
୩. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ଅଧିକ ବାନ୍ତି ହେବା
୪. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ଦେହରୁ ପରିଶ୍ରାପରି ପାଣି ଯିବା
୫. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ବାତ ମାରିବା
୬. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ଆଖିକୁ ଜୁଳୁଜୁଳିଆ ଦେଖାଯିବା
୭. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ଅତ୍ୟଧିକ ମୁଣ୍ଡ ବିନ୍ଧିବା
୮. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ଅସ୍ୱାଭାବିକଭାବେ ପେଟ ବଥା ହେବା
୯. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ପିଲା ନବୁଲିବା
୧୦. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମରେ କ୍ଳାନ୍ତ ଲାଗିବା
୧୧. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ଶେଥା ଦେଖାଯିବା
୧୨. ଯେକୌଣସି ମାସରେ ଅଧିକ ଗୋଡ଼ ଫୁଲିବା

ପ୍ରସବ ବେଳେ

କ'ଣ କରିବ

- ଉଷ୍ମ ଜଳରେ ସାବୁନ ଲଗାଇ ସ୍ନାନ କରିବ
- ନିରାପଦ, ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ, ସେବିକା, ଧାତ୍ରୀ ବା ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବ । ଏପରି ଏକ ଯାଗାରେ ପହଞ୍ଚିବ, ଅସୁବିଧାସ୍ଥଳେ ଯେଉଁଠାରୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ସୁବିଧା ଥିବା ଯାଗାକୁ ସହଜରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇ ପାରିବ ।
- ଜରାୟୁ ଟାଇଟ ହୋଇଗଲା ସମୟରେ ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ନିଃଶ୍ୱାସ ନାକବାଟେ ନେବ ଓ ପାଟିବାଟେ ଛାଡ଼ିବ ।
- ନାମଜପ ଆଗରୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିଥିଲେ ଏହି ସମୟରେ ଏହା ଉପଯୋଗୀ ହେବ ।
- ଗୋଡ଼ ହାତ ଛଟାଛଟି ନକରି ଧୀରସ୍ଥିର ଭାବରେ ବାମ ବା ଡାହାଣ କଡ଼ ମାଡ଼ି ଶୋଇଥିବ ।
- ଫୁଟାପାଣିରେ ସରବତ ଘଷାକୁ ଘଷା ପିଇବ ।

କ'ଣ କରିବ ନାହିଁ

- ଘରେ ଶାଶୁ ବା ବିନା ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସବ କରାଇବା
- ଅପରିଷ୍କାର କନା ପଟା ଲୁଗା ବ୍ୟବହାର
- ଗରିଷ୍ଠ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା, କ୍ଷୀର ପିଇବା
- ଛାତିପିଟି ହୋଇ ଚିକ୍କାର କରିବା
- ଡେରିହେଲେ ସୁଧା ଯେକୌଣସି ମତେ ଧାଇ ଦ୍ୱାରା ନର୍ମାଲ ଡେଲିଭେରି କରାଇବାକୁ ଜିଦ୍ ଧରିବା । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଗର୍ଭସ୍ଥ ଶିଶୁ ମରି ଯାଇପାରେ, ଜରାୟୁ ପାଟି ମା'ର ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିପାରେ । ପରିସ୍ରା ଘର କଣା ହୋଇଯାଇ ପାରେ ।

ପ୍ରସବ ପରେ

କ'ଣ କରିବ

- ଗରମ କ୍ଷୀର, ସୁପ୍ତ, ଚୋରାଣୀ, ସରବତ ପିଇବ
- ପିଲାକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରାଇବା
- ପେଟ ମାଡ଼ି ଶୋଇବ (ଦିନକୁ ଦୁଇଥର ୩୦ ମିନିଟ୍)

କ'ଣ କରିବ ନାହିଁ

- ଓପାସ ରହିବା
- ପିଲାକୁ ଡେରିରେ ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରାଇବା, ପାଣି ମହୁ ଇତ୍ୟାଦି ଖାଦ୍ୟ ଦେବା,
- ପିଲାକୁ ଡବା କ୍ଷୀର ବୋତଲରେ ଦେବା
- ଅପରିଷ୍କାର ଦୁର୍ଗନ୍ଧ କପଡ଼ା ବ୍ୟବହାର କରିବା

- ପେଟର ବ୍ୟାୟାମ ଓ ଗୋଡ଼ର ବ୍ୟାୟାମ କରିବ
- ପରିଷ୍କାର କପଡ଼ା ପିନ୍ଧିବ
- ସବୁ ଲୁଗାପଟା, ପିଲାର ଲୁଗାପଟା ଫୁଟାଇବ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବ
- ସବୁ ପୁଷିକାର ଖାଦ୍ୟ, ପ୍ରଚୁର କ୍ଷୀର, ପାଳୁଅ ପିଇବ ।
- ଆଇରନ୍ କାଲସିଅମ୍ ଖାଇବ (ଯେତେଦିନ ପିଲା ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରୁଥିବ)
- ସିଲାଇ ଜାଗା ଉଷୁମ ପାଣି ଓ ସାବୁନରେ ସଫା କରି ମଲମ ଲଗାଇବ
- ସପ୍ତାହ ପରେ (ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟାୟାମ) ନିୟମିତ ବ୍ୟାୟାମ କରିବ ।
- ଦେହମାସ ପରେ ଡାକ୍ତର ଦେଖାଇବ ।
- ଦ୍ଵିତୀୟ ସନ୍ତାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବଧାନର ଉପାୟ ବାଛିବା ଅପରହାୟ୍ୟ । ଆଗରୁ ହୁସିଆର ରହି ଉପାୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଭୃଣହତ୍ୟା ପାପରୁ ମୁକ୍ତ ହେବ ।
- ଏଥି ପାଇଁ କୃତ୍ରିମ ଡାକ୍ତରୀ ଉପାୟ ଥିଲେ ସୁଧା ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ ସବୁଠାରୁ ଓ ସବୁଦିଗରୁ ଉକୃଷ୍ଣ ।
- ଓ ତାକୁ ଭଲକରି ନ ଧୋଇବା ବା ନଫୁଟାଇବା
- ନଚାହିଁ ଅସବଧାନତା ଯୋଗୁଁ ଗର୍ଭ ଧାରଣ କରିବା
- ବାରମ୍ବାର ଭୃଣ ହତ୍ୟା କରିବା
- ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପତ୍ତିର ବ୍ୟବଧାନ ପାଇଁ ଉପାୟ ଗ୍ରହଣ ନ କରିବା ।

ପ୍ରସବ ପରେ ବିପଦ ସଙ୍କେତ

- ଅଧିକ ରକ୍ତସ୍ରାବ, ଫୁଲ ରହିଯିବା (Retained placenta)
 - ଜରାୟୁ ଓଲଟି ଆସି ବାହାରି ପଡ଼ିବା (Inversion of Uterus)
 - ସିଲାଇ ଯାଗା ଅତ୍ୟଧିକ କଷ୍ଟ ହେବା ବା ଫୁଲିବା
 - ଅଚେତ ହୋଇଯିବା
 - ବାତ ମାରିବା
 - ସେଥା ପଡ଼ିଯିବା
 - ଜ୍ଵର ହେବା
 - ଦେହରୁ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ରକ୍ତ ବା ପୂଜ ଯିବା
 - ପେଟ ଦରଜ ହେବା
 - ମୁହଁ, ଗୋଡ଼, ହାତ ଅତ୍ୟଧିକ ଫୁଲିଯିବା
 - ପରିସ୍ରା ବନ୍ଦ ହେବା
 - ଗୋଡ଼ ଟାଣ ହୋଇ ଧଳା ଦେଖାଯିବା ଓ ଦରଜ ହୋଇ ଚାଲି ନ ପାରିବା
- ଏସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ନେଇଯିବ ।

ପ୍ରସବ ପରେ ବ୍ୟାୟାମ

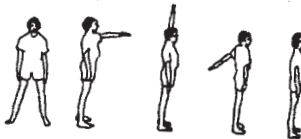
୧. ଗୋଡ଼ ଆଙ୍ଗୁଳି ଝର୍ଣ୍ଣ (Toe Touching) (କମରେ ୧୦ ଥର, ସର୍ବାଧିକ ୧୫ ଥର)
 ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ସିଧା ଛିଡ଼ା ହୁଅ, ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ଫର୍ଜା କରି ରଖ ଏବଂ ହାତ ସିଦ୍ଧା ଉପରକୁ ରଖ ।
 କ) ସାମନାକୁ ନଇଁ ଭୂମିକୁ ଦୁଇପାଦ ମଝିରେ ଝର୍ଣ୍ଣ କର ଏବଂ ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ ।
 ଖ) ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରି ଆସ ଓ ନିଃଶ୍ୱାସ ନିଅ ।

୨. ଆଣ୍ଠୁ ଉତ୍ଥାନ (Knee Raising) (କମରେ ୧୦ ଥର, ସର୍ବାଧିକ ୧୫ ଥର)
 ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ସିଧା ଛିଡ଼ା ହୁଅ, ଦୁଇପାଦ ପାଖାପାଖି ରଖ । ହାତ ଦୁଇଟି ଦୁଇପାଖରେ ସିଧାକରି ରଖ ।
 କ) ବାମ ଆଣ୍ଠୁ ଉପରକୁ ଉଠାଅ, ଯେତେ ଦୂର ପାରିବ । ହାତଦୁଇଟି ସାହାଯ୍ୟରେ ଆଣ୍ଠୁ ଓ ଗୋଡ଼କୁ ଧରି ଦେହ ଉପରେ ଚାପି ଧର । ପିଠି ରହିଥିବ - ନିଃଶ୍ୱାସ ନିଅ ।
 ଖ) ବାମଗୋଡ଼ ଏବଂ ହାତକୁ ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରାଇ ଆଣ - ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ । ଡାହାଣ ଗୋଡ଼କୁ ସେହିପରି କର ।

୩. କଡ଼ ଭାଙ୍ଗିବା (Lateral Bending)
 ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ଦୁଇ ପାଖରେ ହାତ ରଖି ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ଫର୍ଜା କରି ରଖ ।
 କ) ବାମ କଡ଼କୁ ନଇଁ ଯାଅ, ଡାହାଣ ହାତମୁଠା ଦେହର ଡାହାଣପଟେ ଦେହକୁ ଲଗାଇ ଖସାଇ ନିଅ-ନିଃଶ୍ୱାସ ନିଅ ।
 ଖ) ଅଙ୍ଗା, ହାତ ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରାଇ ଆଣ ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ ।
 ଡାହାଣ ପଟେ ସେହିପରି କର ।

୪. ହାତ ଘୁରାଇବା (Arm Circling) ୧୦ ରୁ ୧୫ ଥର
 ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଗୋଡ଼ ଫର୍ଜା କରି ରଖ ।
 କ) ବାମ ହାତକୁ ସିଧା ରଖି ଆଗପଟରୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇବାବେଳେ ନିଃଶ୍ୱାସ ନିଅ, ହାତକୁ ପଛପଟ ଦେଇ ତଳକୁ ଆଣିବା ବେଳେ ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ ।
 ଖ) ଡାହାଣ ହାତରେ ସେପରି କର - ଦେହକୁ ହଲ୍ଲଅ ନାହିଁ ।

୪. ଅର୍ଦ୍ଧ ଉତ୍ଥାନ (Partial Sit-ups) ୧୦ ରୁ ୧୫ ଥର

ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ଚିତ୍ ଦୋଇ ଶୋଇଯାଅ । ହାତ ଦୁଇ ପଟେ ରଖ ।

କ) ମୁଣ୍ଡ ଓ କାନ୍ଧ ଉଠାଅ ନିଜର ଗୋଇଠି ବେଖାଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ-ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ ।

ଖ) ପୂର୍ବଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରିଆସ - ନିଃଶ୍ୱାସ ନିଅ ।

୬. ଛାତି ଓ ଗୋଡ଼ ଉତ୍ଥାନ (Chest and Leg Raising) ୧୦ ରୁ ୧୫ ଥର

ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ପେଟ ଉପରେ ମୁହଁମାଡ଼ି ହାତ ଜଞ୍ଵା ତଳେ ରଖି ଶୋଇରୁହ ।

କ) ମୁଣ୍ଡ, କାନ୍ଧ ଓ ବାମ ଗୋଡ଼ ଉଠାଇ ବିଅ ଆଣୁ ନଭାଳି ଯେତେ ଉପରକୁ ସମ୍ଭବ-ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ ।

ଖ) ମୁଣ୍ଡ, କାନ୍ଧ ଓ ଗୋଡ଼ ପୂର୍ବଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରାଇ ଆଣ, ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ ।

ଡ଼ାହାଣ ଗୋଡ଼ରେ ସେପରି କର ।

୭. କର ଗୋଡ଼ ଉତ୍ଥାନ (Side Leg Raising) ୧୦ ରୁ ୧୫ ଥର

ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ଯେକୌଣସି କଡ଼ ମାଡ଼ି ଶୋଇରୁହ, ତଳ ହାତକୁ ମୁଣ୍ଡ ତଳେ ସିଧାକରି ରଖ । ଉପର ହାତ ସାମନାପଟେ ଭାରସାମ୍ୟ ପାଇଁ ରଖ ।

କ) ଉପର ଗୋଡ଼ ଯେତେ ଦୂର ପାରିବ ଉପରକୁ ଉଠାଅ-ନିଃଶ୍ୱାସ ନିଅ ।

ଖ) ଗୋଡ଼କୁ ତଳକୁ ଆଣ ପୂର୍ବଅବସ୍ଥାକୁ -ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ ତା ଅନ୍ୟ ପଟେ ସେପରି କର ।

୮. ଶରୀର ଉତ୍ଥାନ (Push Ups) ୧୦ ରୁ ୧୫ ଥର

ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ମୁହଁମାଡ଼ି ଶୋଇପଡ଼, ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ଏକାଠି ରଖି ପଛକୁ ଟାଣି ଧର । କଦୁଣି ଭାଳି ହାତ ପାପୁଲି ଭୂମିରେ ଲଗାଅ ।

କ) ଶରୀରକୁ ଉପରକୁ ଉଠାଅ । ହାତ ଓ ଆଣ୍ଠୁ ତଳେ ଲାଗି ରହିଥିବ । ତାପରେ ଗୋଇଠି ଉପରେ ବସ । ମୁଣ୍ଡ ଦୁଇ ଆଣ୍ଠୁ ମଝିରେ ରଖ -ନିଃଶ୍ୱାସ ନିଅ ।

ଖ) ଶରୀରକୁ ପୂର୍ବଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରାଇ ଆଣ - ନିଃଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ ।

୧୯. ଗୋଡ଼ ଉତ୍ଥାନ (Leg Raising) ୧୦ ରୁ ୧୫ ଥର

ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ଚିତ୍ ଦ୍ଵୋଇ ଶୋଇ ରୁହ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ସିଧା ଏକାଠି ରଖ । ହାତ ସିଧା ରଖ । ପାପୁଲି ତଳକୁ ଲାଗିଥିବ

କ) ବାମ ଗୋଡ଼କୁ ଆଣୁ ନଭାଜି ଉଠାଅ - ନିଃଶ୍ଵାସ ନିଅ ।

ଖ) ବାମ ଗୋଡ଼କୁ ତଳକୁ ଆଣ - ନିଃଶ୍ଵାସ ଛାଡ଼ । ଡାହାଣ ଗୋଡ଼ ସେହିପରି କର ।

୧୦. ପାଦ ଓ ବଳାଗଣ୍ଠି (Feet and Ankles) ୧୫ ରୁ ୨୫ ଥର

ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ହାତକୁ ପଛକୁ ରଖି ଗୋଡ଼ ଲମ୍ବାଇ ବସ । ଦୁଇପାଦ ସାମାନ୍ୟ ଫର୍ଜୀ କରି ରଖ । ପିଠି ସିଧା ରଖ ।

କ) ଗୋଡ଼ ଆଙ୍ଗୁଳି ସାମନାକୁ ଟାଣି ରଖ - ନିଃଶ୍ଵାସ ନିଅ ।

ଖ) ଗୋଡ଼ ଆଙ୍ଗୁଳି ପଛକୁ ଦେହ ଆଡ଼କୁ ଟାଣ - ନିଃଶ୍ଵାସ ଛାଡ଼ ।

୧୧. ଶରୀର ଭଙ୍ଗୀ (Posture) ୫ ରୁ ୧୫ ଥର

ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ତଳେ ବସ । ଆଣ୍ଠୁ ଭାଙ୍ଗି ପାଦ ଶରୀର ପାଖରେ ଲଗାଇ ତଳେ ରଖ । ହାତ ଦୁଇଟିକୁ ଛଦି ଆଣୁ ପାଖରେ ଧର, ମୁଣ୍ଡ ସାମନାକୁ ଡୁଙ୍କାଇ ରଖ ଏବଂ ଶରୀର ଡିଲା ରଖ ।

କ) ପିଠି ସିଧା କର ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଅ । ସାମନାକୁ ଚାହିଁ । ଆଣ୍ଠୁକୁ ଯେତେ ଆଡ଼କୁ ବାପିଆଣ - ନିଃଶ୍ଵାସ ନିଅ ।

ଖ) ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରିଆସ - ନିଃଶ୍ଵାସ ଛାଡ଼ ।

୧୨. ନିଃଶ୍ଵାସର ବ୍ୟାୟାମ (Breathing Exercises) ୧୦ ରୁ ୧୫ ଥର

ଆରମ୍ଭ ଅବସ୍ଥା : ଚିତ୍ ଦ୍ଵୋଇ ଶୋଇ ଆଣ୍ଠୁ ଭାଙ୍ଗି ରଖ , ହାତ ଦୁଇପଟେ ସିଧା ରଖ ।

କ) ହାତ ଉଠାଇ ମୁଣ୍ଡ ଉପରକୁ ନେଇ ଭୂମିରେ ଲଗାଅ-ନିଃଶ୍ଵାସ ନିଅ ।

ଖ) ହାତକୁ ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥାକୁ ନେଇ ଆସ - ନିଃଶ୍ଵାସ ଛାଡ଼ । ସବୁ ସମୟରେ ପିଠିକୁ ଭୂମିରେ ଲଗାଇ ରଖିଥିବ ।

ବ୍ୟାୟାମ ପୂର୍ବରୁ ଯେତେ ଖାଲି ରଖିଥିବ । ମାସିକ ରୁତୁ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟାୟାମ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଏପରି ୧୨ ଟି ବ୍ୟାୟାମ ଦୈନିକ ନିୟମିତ ରୂପେ କରିବାକୁ ହେବ ।

ନିଃଶ୍ଵାସ ଉପରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ । ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନାମ ଜପ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କରିବାକୁ ହେବ । ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଏହି ଶ୍ଳୋକ ।

“ନ ତସ୍ୟ ରୋଗ ନ କରା ମୃତ୍ୟୁ

ପ୍ରାୟସ୍ୟ ଯୋଗଗ୍ନି ମୟମ୍ ଶରୀରମ୍”

ସଚେତନ ଶିଶୁ ପାଳନ

- ୧. ଶିଶୁକୁ ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରାଇବା ବେଳେ କିମ୍ବା କୋଳରେ ଧରିଥିବା ସମୟରେ ଭଗବାନଙ୍କ ନାମଜପ କରିବ । ତେବେ ଶିଶୁଟି ଜନ୍ମରୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବାତାବରଣରେ ରହିବ । ଭଗବାନଙ୍କ କୃପା ଶିଶୁଟି ଉପରେ ରହିବ । ଶୋଇଥିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ନାମଜପ କରିବ । ମା'ର ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି ବେଳେ ଭଗବାନଙ୍କ ନାମଜପ କରି ଭଗବାନଙ୍କ ଚେତନାରେ ରହି ଖାଦ୍ୟ ତିଆରି ହେବ । ମା ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ସମୟରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରି ଖାଇବ ।
- ୨. ଶିଶୁକୁ କୋଳରେ ଧରି ବଡ଼ପାଟିରେ 'ମା' 'ଧ୍ୟାନ ପ୍ରାର୍ଥନା' 'ସାବିତ୍ରୀ' ବହି ପଢ଼ିବ ।
- ୩. ଶିଶୁକୁ ମା'ଙ୍କର ଅର୍ଗନ ମିଡ଼ଜିକ୍, ଭକ୍ତି ସଙ୍ଗୀତ, ବେଦପାଠ, ଗୀତାପାଠ ଶୁଣାଇବ ।
- ୪. ଶିଶୁକୁ ଚାକର ବା ଆୟା ପାଖେ ବା ନିମ୍ନ ଚେତନାର ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ଛାଡ଼ିବ ନାହିଁ ।
- ୫. ଶିଶୁଟିକୁ ମା'ଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରି ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଗଢ଼ାହେବା ସକାଶେ ସର୍ବଦା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ ।

ସୁରକ୍ଷିତ ଶିଶୁ ପାଳନ

ସନ୍ତାନକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇ ମା'ର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଯାଏନାହିଁ । ଶିଶୁ ଜନ୍ମ ପରେ ମା'ର ଦାୟିତ୍ଵ ବଢ଼ିଯାଏ । ସନ୍ତାନର ଯତ୍ନ ନେବା ମା'ର ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତାହାହେଲେ ଶିଶୁଟି ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଗଢ଼ି ଉଠିବ ।

- ୧. ନବଜାତ ଶିଶୁକୁ ପରିଷ୍କାର ଓ ଉଷ୍ମତାରେ ରଖିବ ।
- ୨. ଶିଶୁଟି ଜନ୍ମ ପରେ ମା'ର କଷ୍ଟ ସ୍ଵୀକାର ନିଶ୍ଚୟ ହେବ । ଏହି ସ୍ଵୀକାର ବାହାର କରି ଫିଙ୍ଗିବ ନାହିଁ । କାରଣ ଏହି କଷ୍ଟ ସ୍ଵୀକାର ବହୁତ ଶକ୍ତି ଦାୟକ ଅଟେ ।
- ୩. ଜନ୍ମ ହେବା ଶିଶୁଟିକୁ ସଫା କନାରେ ଘୋଡ଼ାଇ କରି ରଖିବ । ଯେପରି ତାହାର ଶରୀରଟି ଉଷ୍ମତା ରହିବ । ୨୦୦ ପାଞ୍ଜୀରର ବଲ୍ଲୁଟିଏ ଶିଶୁଠାରୁ ଦେଇ ଫୁଟ ଦୁରରେ ଜାଳିବ । ଜନ୍ମ ହେବା ପରେ ଶିଶୁଟିକୁ ସଫାକନାରେ ନଡ଼ିଆ ତେଲ ଦେଇ ଭଲ କରି ସଫା କରି ଦେବ । ସଫା କନା ପକାଇ ତାକୁ ଶୁଖାଇବ ।
- ୪. ଶିଶୁଟିକୁ ୨ଘଣ୍ଟା ଛଡ଼ାରେ ସ୍ଵୀକାର ଦେବ । ସ୍ଵୀକାର ଦେଲାପରେ ଶିଶୁକୁ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ତା'ର ପିଠି ୫ ମିନିଟ୍ ଥାପୁଡ଼ାଇ ଦେବ । ଶୋଇ କରି ସ୍ଵୀକାର ଦେବ ନାହିଁ । ହୁକ୍ ଲାଗିଥିବା ବ୍ଲାଉଜ ପିନ୍ଧିବ ନାହିଁ । ନଖ ବଢ଼ାଇବ ନାହିଁ ।
- ୫. ନିଜର ଲୁଗା, ବିଛଣା, ଶିଶୁର କନାପଟା ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରଖିବ । ପ୍ରତିଦିନ ସମସ୍ତ କପଡ଼ାକୁ ଭଲଭାବରେ ଗରମ ପାଣିରେ ଫୁଠାଇ ଖରାରେ ପକାଇବ ।
- ୬. ଶିଶୁକୁ ନଡ଼ିଆ ତେଲ ମାଲିସ୍ କରି ସକାଳର କଅଁଳ ଖରାରେ ୧୫ ମିନିଟ୍ ଶୁଖାଇବ । କଅଁଳ ଖରା ଶିଶୁର ଶରୀର ପ୍ରତି ଉତ୍ତମ ।
- ୭. ୪ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମା' ସ୍ଵୀକାର ବ୍ୟତିତ ନବଜାତ ଶିଶୁକୁ ଅନ୍ୟ କିଛି ଖାଇବାକୁ ଦେବେ ନାହିଁ ।
- ୮. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ଖୁଆଇ ସାରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶିଶୁକୁ ହେକୃଟି ମରାଇ ଶିଶୁର ଡାହାଣ ପଟ କଡ଼ ମଡ଼ାଇ ଶୁଖାଇବ ।
- ୯. ଶିଶୁକୁ ଧରିବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜ ହାତକୁ ଭଲ ଭାବରେ ସାବୁନରେ ଧୋଇବ ।
- ୧୦. ଶିଶୁଙ୍କୁ ବେଶି ଲୋକଙ୍କୁ ଧରିବାକୁ ଦେବନାହିଁ ।
- ୧୧. ଶିଶୁର ପାଟିକୁ କୌଣସି ତେଲ, ମହୁ କିମ୍ବା ଘିଅ ଦ୍ଵାରା ସଫା କରିବ ନାହିଁ ।
- ୧୨. ଶିଶୁର ଆଖିରେ କଳା ଲଗାଇବ ନାହିଁ ।
- ୧୩. ଶିଶୁର ନାଭିରେ ଦିନକୁ ଦୁଇଥର ସ୍ଵିରିଟ ପକାଇବ ।
- ୧୪. ଶିଶୁର ଘନ ଘନ ତରଳ ଝାଡ଼ା ହେଲେ ମା' ସ୍ଵୀକାର ଅଧିକ ଥର ଖୁଆଇବ ।
- ୧୫. ନାଭି ପଡ଼ିବାର (ଶୁଖିବାର) ୩/୪ ଦିନ ପରେ ପାଣିକୁ ଫୁଟାଇ ନଖ ଉଷୁମ୍ ପାଣିରେ ଶିଶୁକୁ ଗାଧୋଇ ଦେବ । ସେହି ସମୟରେ ଘର କବାଟ ଝରକା ବନ୍ଦ ରହିବ ।
- ୧୬. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବରୁ ଶିଶୁର ସମସ୍ତ କପଡ଼ାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଫୁଟାଇ ସଫା କରି ବ୍ୟବହାର କରିବ ।
- ୧୭. ଜନ୍ମ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୋଲିଓ ଏବଂ ବି.ସି.ଜି ଟୀକା ନିଶ୍ଚିତ ଦେବ ।
- ୧୮. ଶିଶୁକୁ ଚଉଦ ମାସ ହେବା ପରେ ଟୀକା ଦାନ କେନ୍ଦ୍ର ଯାଇ ଧାରାବାହିକ ଟୀକା ନେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବ ।
- ୧୯. ମା' ଗାଢ଼ ନିଦ୍ରାରେ ଶୋଇଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଶିଶୁକୁ ମା' ନିକଟରେ ଶୁଖାଇବ ନାହିଁ ।
- ୨୦. ଜରୁରୀ ସମୟରେ ଶିଶୁ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ନେବ ।

SRI AUROBINDO ENGINEERS AND TECHNICAL GROUP (SAET)

Talk by- Er. Amulya Khandual (U.N.D.P)

It is my great opportunity which enables discuss on certain topics which may appear as a grace of Divine and thankful to all of you for sparing valuable time and attention to listen me. The project of cost optimized technology has been warmly accepted and welcome by the Govt. authority and corporate house.

Topic -1. Rat-Trap Bonded wall

Topic 2. Anchorage and Bracing

Topic 3. Filler Slab

Topic 4. Plank and Joist

Topic-1. Rat-Trap Bonded wall

Advantages-

25% less dead weight than english bonded wall.

18% savings in bricks

54% saving in Cement Mortar

Acts as a good Thermal & Sound Insulator.

of the outside face is not required.

intensive Technology

Precautions - Avoid Vertical Joints

In English Bonded wall we are using 487 Bricks Per cm but in Rat-Trap Bonded we are using 370 Bricks.

Topic-2. Anchorage and Bracing

In Anhcorage and Bracing we are using single rod (stell) in a pillar where as the main rod call Anchorage and the smaller pieces call bracing.

Topic 3. Pillar Slab

In a roof slab there are two Zones- one is Tensile Zone and another is Compressive Zone.

In Tensile Zone we are using Steel and in compressive Zone we are using concrete Mixture. To avoid the unnecessary concrete mixture in tensile zone we are using any availabe filler material instead of concrete mixture. The filler material may be mangalore tile, bricks or any other material.

Advantage -

Required less steel and cement.
Light weight Structure
Good heat Insulator
Attractive Ceiling

Methods of construction.

Step 1.

After completion of shuttering design the steel according to the filler material for example centering the steel in spacing of 13" x 19"

2. Put two mangalore tile (red tile) one above another.
3. Pour cement mortar in proportion 1:2:4 accordingly.

Topic 4. Plank and Joist

It is a pre-casted material which is used as a roof material.
After completion of the rod design put the structure into the the mould.
Then pour the concrete mixture accordingly.

Correspondence Address

Matrusadhana Kendra

Raghunathpur, Po. B.M.pur, Soro, Baleswar
E.Mail-matrubha@dte.vsnl.net.in

Best Compliments From :

INDCHEMIE HEALTH SPECIALITIES PVT. LTD.

Makers of Products :

1. CHERI Capsules/Syp.
2. ZECAL 250, 500, Susp.
3. CODE SOFT Capsules.
4. SERMIFEN Tablets
5. ZENOXIM 125, 250, 500
6. TOPQUIN 200/400
7. TOPQUIN TZ

District Convenors

	ZONE	DISTRICT	NAME
1	ASPRUHA	GAJAPATI	ANUSAYA MOHAPATRA
2	ASPRUHA	GAJAPATI	NARAHARI PANIGRAHI
3	ASPRUHA	GANJAM	NISHAMANI MOHANTY
4	ASPRUHA	GANJAM	SANJUKTA SARAF
5	ASPRUHA	GANJAM	SASADHAR BEHERA
6	ASPRUHA	PHULBANI	SAFALA KM. SWAIN
7	ASPRUHA	PHULBANI	SUNIL KM. PANIGRAHI
8	ASTHA	BALASWORE	SARAT KUMAR GHOSE
9	ASTHA	BALESWAR	NIRMALA PRAVA DEVI
10	ASTHA	BHADRAK	DEBADATTA NAYAK
11	ASTHA	BHADRAK	BHAKTAHARI RATH
12	ASTHA	BHADRAK	JAGABANDHU LENKA
13	ASTHA	BHADRAK	DHARAM SINGH
14	ASTHA	KENDUJHAR	MOHESWAR MAHAKUDA
15	ASTHA	KENDUJHAR	TRILOCHAN ROUTRAY
16	ASTHA	KENDUJHAR	JANAKI SAHOO
17	ASTHA	MAYURBHANJ	MONOJ KUMAR MOHANTY
18	ASTHA	MAYURBHANJ	GANESH PRASAD MOHAPATRA
19	ASTHA	MAYURBHANJ	DAITARY SIOL
20	ASTHA	MAYURBHANJ	KARTIK CH. BISWAL
21	ASTHA	MAYURBHANJ	MANJULATA MALLICK
22	ASTHA	MAYURBHANJ	MANABIKA MOHANTY
23	KRUPA	ANUGUL	BISWANATH PRADHAN
24	KRUPA	ANUGUL	SMT. PRAMILA PRADHAN
25	KRUPA	DHENKANAL	SMT. JHALI SAHU
26	KRUPA	DHENKANAL	SRI NITYANANDA SAHU
27	NISTHA	KHORDHA	RABINDRA KUMAR MOHANTY
28	NISTHA	KHORDHA	BIJAYA LAXMI MOHANTY
29	NISTHA	KHORDHA	SHANTI PATTNAIK
30	NISTHA	NAYAGADA	JYOSNA PATTNAIK
31	NISTHA	NAYAGADA	PARIKSHITA PATTNAIK
32	NISTHA	PURI	DR. BIPINANANDA MISHRA
33	NISTHA	PURI	KANAN BALA MOHANTY
34	NISTHA	PURI	PURNA CH, MOHAPATRA
35	SAMARPANA	KALAHANDI	SRI GANESHA PRASAD
36	SAMARPANA	KALAHANDI	SMT. KALAPNA NAYAK
37	SAMARPANA	KORAPUT	PRASANTA KUMAR SWAIN
38	SAMARPANA	KORAPUT	JHANSHI SINGH

	ZONE	DISTRICT	NAME
39	SAMARPANA	MALKANGIRI	SITANSHU SEKHAR BEHERA
40	SAMARPANA	MALKANGIRI	GURU CH. MOHANTY
41	SAMARPANA	NABARANGAPUR	SANTOSHI PATRA
42	SAMARPANA	NABARANGAPUR	SURESHA CH. MISHRA
43	SAMARPANA	RAYAGADA	SURENDRA NATH MOHANTY
44	SAMARPANA	RAYAGADA	PRADEEP KU. PANIGRAHI
45	SAMARPANA	RAYAGADA	BHARATI PATNAIK
46	SANGATI	BARAGADA	PRAFULLA KUMAR PANDA
47	SANGATI	BARAGADA	SAMRENDRA KUMAR LENKA
48	SANGATI	BARAGADA	ARATI NANDA
49	SANGATI	BOLANGIR	KUMUDIN BAHIDAR
50	SANGATI	BOLANGIR	LALIT MOHAN KHUNTIA
51	SANGATI	BOLANGIR	SOUDAMINI SAHOO
52	SANGATI	BOLANGIR	SUSHILA MISHRA
53	SANGATI	BOUDHA	BALARAM DAS
54	SANGATI	BOUDHA	LAXMIPRIYA KARNA
55	SANGATI	DEOGADA	DAMBARUDHAR SAHU
56	SANGATI	DEOGADA	SAROJINI PUROHIT
57	SANGATI	JHARSUGUDA	ANJANA PAL
58	SANGATI	JHARSUGUDA	SURENDRA KUMAR BEHERA
59	SANGATI	JHARSUGUDA	NABIN KISHORE NAYAK
60	SANGATI	NUAPADA	BHAGABAN PANIGRAHI
61	SANGATI	NUAPADA	MANJURANI DAS
62	SANGATI	SAMBALPUR	RAJESWARI PANDEY
63	SANGATI	SAMBALPUR	SATYANARAYANA BABU
64	SANGATI	SUBERNAPUR	CHANDRAMA MOHAPATRA
65	SANGATI	SUBERNAPUR	MADAN MOHAN DANI
66	SANGATI	SUBERNPUR	KALI PRASAD MISHRA
67	SANGATI	SUNDERGADA	DR. DEBIDATTA KAR
68	SANGATI	SUNDERGADA	SUSILA BEHURA
69	SATYA	CUTTACK	KRUSHNA CH. NANDASHARMA
70	SATYA	CUTTACK	KAIBLYA KU. JENA
71	SATYA	CUTTACK	SMT. MONORAMA NAYAK
72	SATYA	CUTTACK	ANJALI SINHA
73	SATYA	JAGATSINGHPUR	KARUNAKAR SWAIN
74	SATYA	JAGATSINGHPUR	SUSAMA DAS
75	SATYA	JAJPUR	KIRTAN BEHARI ROUT
76	SATYA	JAJPUR	PURUSOTAM NAYAK
77	SATYA	JAJPUR	SUSAMA ROUT
78	SATYA	JAJPUR	BANAMALI ACHARYA
79	SATYA	JAJPUR	TILOTTAMA NAYAK
80	SATYA	KENDRAPADA	BHAGABATI PRASAD DAS
81	SATYA	KENDRAPADA	NAYANA BEHERA

DASAKARMADHARA CONVENORS

2001-2002

<u>SR.</u>	<u>ZONE</u>	<u>DIST.</u>	<u>DKD</u>	<u>NAME</u>
1	ASPRUHA	GAJAPATI	ARL	GANGADHAR DAS
2	ASPRUHA	GAJAPATI	CUSAG	TRINATH DAKUA
3	ASPRUHA	GAJAPATI	SACS	UNNA AJITA
4	ASPRUHA	GAJAPATI	SAETG	
5	ASPRUHA	GAJAPATI	SAKP	SATYA NARAYANA MOHAPATRA
6	ASPRUHA	GAJAPATI	SAMA	LAXMINARAYANA RATH
7	ASPRUHA	GAJAPATI	SAMP	ANASUYA MOHAPATRA
8	ASPRUHA	GAJAPATI	SAP	NARAHARI PANIGRAHI
9	ASPRUHA	GAJAPATI	SASP	BHABANI SANKAR SATPATHY
10	ASPRUHA	GAJAPATI	SATP	AUROBINDA DAS
11	ASPRUHA	GANJAM	ARL	BHAGIRATHI MOHAPATRA
12	ASPRUHA	GANJAM	CUSAG	BHABANI PRASAD SUBUDHI
13	ASPRUHA	GANJAM	CUSAG	SARAT CH. PANDA
14	ASPRUHA	GANJAM	SACS	PRAMOD KU. SAHU
15	ASPRUHA	GANJAM	SAETG	RAGHUNATH PANDA
16	ASPRUHA	GANJAM	SAKP	ALEKHA SAHU
17	ASPRUHA	GANJAM	SAKP	RATNAPRAVA DASH
18	ASPRUHA	GANJAM	SAMA	RABINDRA KU. PADHI
19	ASPRUHA	GANJAM	SAMP	NISHAMANI MOHANTY
20	ASPRUHA	GANJAM	SAP	BALAJI SARAF
21	ASPRUHA	GANJAM	SASP	GOURI SANKAR LAL
22	ASPRUHA	GANJAM	SATP	PRADEEP KU. PANIGRAHI
23	ASPRUHA	KANDHAMALA	ARL	RASHMIT APAT
24	ASPRUHA	KANDHAMALA	CUSAG	BAIKUNTHA NATH SWAIN
25	ASPRUHA	KANDHAMALA	SACS	
26	ASPRUHA	KANDHAMALA	SAETG	SRI SANTOSH KUMAR PANIGRAHI
27	ASPRUHA	KANDHAMALA	SAKP	
28	ASPRUHA	KANDHAMALA	SAMA	
29	ASPRUHA	KANDHAMALA	SAMP	RANJITA PATRA
30	ASPRUHA	KANDHAMALA	SAP	PRASANNA KU. SAHOO
31	ASPRUHA	KANDHAMALA	SASP	
32	ASPRUHA	KANDHAMALA	SATP	USHARANI MOHANTY
33	ASTHA	BALESWAR	ARL	
34	ASTHA	BALESWAR	CUSAG	DILLIP KU. ACHARAYA
35	ASTHA	BALESWAR	SACS	
36	ASTHA	BALESWAR	SAETG	NIRANJAN RANA
37	ASTHA	BALESWAR	SAKP	ASHOK SAHOO
38	ASTHA	BALESWAR	SAMA	JAYAKRUSHNA GIRI
39	ASTHA	BALESWAR	SAMP	NIRMAL PRAVA DEY
40	ASTHA	BALESWAR	SAP	BRUNDEBAN DEY
41	ASTHA	BALESWAR	SASP	NIRANJAN KHUNTIA
42	ASTHA	BALESWAR	SATP	LAMBODAR DEY
43	ASTHA	BHADRAK	ARL	DEEPAK KU. JENA
44	ASTHA	BHADRAK	ARL	BHABANI SHANKARA DAS
45	ASTHA	BHADRAK	CUSAG	MADHABANANDA SAHOO
46	ASTHA	BHADRAK	SACS	NARAYANA CH. AGASTI
47	ASTHA	BHADRAK	SAETG	MADHABANANDA DASH
48	ASTHA	BHADRAK	SAKP	SANATAN JENA

49	ASTHA	BHADRAK	SAMA	DR. A.K. SAMAL
50	ASTHA	BHADRAK	SAMA	PITABASA SAMAL
51	ASTHA	BHADRAK	SAMP	SANKUTALA SINGH
52	ASTHA	BHADRAK	SAMP	NIRUPAMA NAIK
53	ASTHA	BHADRAK	SAP	DEBADUTTA NAIK
54	ASTHA	BHADRAK	SASP	HRUSIKESH PANDA
55	ASTHA	BHADRAK	SATP	BHARAT NANDA
56	ASTHA	KENDUJHAR	ARL	SANATAN JENA
57	ASTHA	KENDUJHAR	CUSAG	UMA MAHARANA
58	ASTHA	KENDUJHAR	SACS	FAKIR CH. SANKHUA
59	ASTHA	KENDUJHAR	SAETG	KISHOR CH. SENAPATI
60	ASTHA	KENDUJHAR	SAKP	DURGAPRASAD PATANAIAK
61	ASTHA	KENDUJHAR	SAMA	DR. K.C. DAS
62	ASTHA	KENDUJHAR	SAMP	JANAKI SAHOO
63	ASTHA	KENDUJHAR	SAP	SRIKANTA SAHU
64	ASTHA	KENDUJHAR	SASP	TRILOCHANA ROURAY
65	ASTHA	KENDUJHAR	SATP	MANORANJAN ROUT
66	ASTHA	MAYURBHANJ	ARL	GANESH PRASAD MOHAPATRA
67	ASTHA	MAYURBHANJ	CUSAG	RAMAHARI PALEI
68	ASTHA	MAYURBHANJ	SACS	SASHIKANTA JENA
69	ASTHA	MAYURBHANJ	SAETG	BIMAL CH. MOHANTY
70	ASTHA	MAYURBHANJ	SAKP	MANJURANI MALLICK
71	ASTHA	MAYURBHANJ	SAMA	DR. RAMAKRUSHNA
72	ASTHA	MAYURBHANJ	SAMP	MANABIKA MOHANTY
73	ASTHA	MAYURBHANJ	SAP	SIBAPRASAD BISWAL
74	ASTHA	MAYURBHANJ	SASP	GADADHAR PARIDA
75	ASTHA	MAYURBHANJ	SASP	KARTIK CH. BISWAL
76	ASTHA	MAYURBHANJ	SATP	RABINARAYANA JENA
77	KRUPA	ANUGUL	ARL	AUROBINDO PRADHAN
78	KRUPA	ANUGUL	CUSAG	BINITA PRADHAN
79	KRUPA	ANUGUL	SACS	KHAIRA BEHERA
80	KRUPA	ANUGUL		
81	KRUPA	ANUGUL	SAETG	AMBIKA PRASAD MOHANTY
82	KRUPA	ANUGUL	SAKP	ASHOK KU. BEHERA
83	KRUPA	ANUGUL	SAMA	SUSHIL KU. MISHRA
84	KRUPA	ANUGUL	SAMP	GEETANJALI ROUT
85	KRUPA	ANUGUL	SAP	PRAFULLA KU. NATH
86	KRUPA	ANUGUL		
87	KRUPA	ANUGUL	SASP	AKSHAYA KU. PANDA
88	KRUPA	ANUGUL	SATP	KABITA PRADHAN
89	KRUPA	DHENKANAL	ARL	NIRANJAN MOHAPATRA
90	KRUPA	DHENKANAL	CUSAG	SALILA PANI
91	KRUPA	DHENKANAL	SACS	PRABIR KU. SWAIN
92	KRUPA	DHENKANAL	SAETG	
93	KRUPA	DHENKANAL	SAKP	
94	KRUPA	DHENKANAL	SAMA	BIPIN BIHARI PRADHAN
95	KRUPA	DHENKANAL	SAMP	SULOCHANA SAHU
96	KRUPA	DHENKANAL	SAP	ANTARYAMI SAHU
97	KRUPA	DHENKANAL	SASP	RUDRA PRASAD MOHANTY
98	KRUPA	DHENKANAL	SATP	SANTOSH KU. SNUNGO
99	KRUPA	DHENKANAL	SATP	SACHIDANANANDA BARAL
100	NISTHA	KHURDA	ARL	ASHISH KU. BALLARSINGH
101	NISTHA	KHURDA	CUSAG	SUNIL KU. PRUSTY
102	NISTHA	KHURDA	SACS	KAILASH MOHARANA
103	NISTHA	KHURDA	SACS	UTTAMA PAIKARAY

104	NISTHA	KHURDA	SAEA	NARAYANA PARIDA
105	NISTHA	KHURDA	SAKP	SWETA KU. MISHRA
106	NISTHA	KHURDA	SAMA	PRIYANATH DASH
107	NISTHA	KHURDA	SAMP	SANTI PATTANAİK
108	NISTHA	KHURDA	SAMP	BIJAYALAXMI MOHANTY
109	NISTHA	KHURDA	SAP	RABINDRA KU. MOHANTY
110	NISTHA	KHURDA	SASP	SANJAYA KU. MOHAPATRA
111	NISTHA	KHURDA	SATP	SURENDRANATH JENA
112	NISTHA	NAYAGARH	ARL	
113	NISTHA	NAYAGARH	CUSAG	RANJAN KU. SAHU
114	NISTHA	NAYAGARH	SACS	SUKANTA CHOUDHURY
115	NISTHA	NAYAGARH	SAETG	CHAKRAPANI SAHU
116	NISTHA	NAYAGARH	SAKP	
117	NISTHA	NAYAGARH	SAMA	DR. DEEPAK DAS
118	NISTHA	NAYAGARH	SAMP	JYOSTNA PATTANAİK
119	NISTHA	NAYAGARH	SAP	PARIKHIT PATTANAİK
120	NISTHA	NAYAGARH	SASP	BHARAT CH. JENA
121	NISTHA	NAYAGARH	SATP	JYOSTNA PATTANAİK
122	NISTHA	PURI	ARL	SADASHIBA MISHRA
123	NISTHA	PURI	CUSAG	HARIHARA PATRA
124	NISTHA	PURI	SACS	SURA KU. MOHAPATRA
125	NISTHA	PURI	SACS	JYAMAKESH CHIKERA
		PURI	SAETG	SRI NALINI KANTA NAYAK
126	NISTHA	PURI	SAKP	PRASANTA KU. PATTANAİK
127	NISTHA	PURI	SAMA	BIPINANANDA MISHRA
128	NISTHA	PURI	SAMP	KANAN BALA MOHANTY
129	NISTHA	PURI	SAP	PURNA CH. MOHAPATRA
130	NISTHA	PURI	SASP	SADASHIBA MISHRA
131	NISTHA	PURI	SATP	SADASHIBA MISHRA
132	NISTHA	PURI	SATP	DURGESH NANDINI MOHANTY
133	SAMARPANA	KALAHANDI	ARL	BRAJA MOHAN BEHERA
134	SAMARPANA	KALAHANDI	CUSAG	BHUSAN PATRA
135	SAMARPANA	KALAHANDI	SACS	BIJAYA KU. DAS
136	SAMARPANA	KALAHANDI	SAETG	BIBHUTI BHUSAN PATRA
137	SAMARPANA	KALAHANDI	SAKP	SASHI BHUSAN DAS
138	SAMARPANA	KALAHANDI	SAMA	BHANU PRATAP MISHRA
139	SAMARPANA	KALAHANDI	SAMP	KALPANA NAIK
140	SAMARPANA	KALAHANDI	SAP	KISHOR CH. SAHU
141	SAMARPANA	KALAHANDI	SASP	RAMA CHANDRA MISHRA
142	SAMARPANA	KALAHANDI	SATP	BASANTA KU. PATRA
143	SAMARPANA	KORAPUT	ARL	NILA MADHABA MISHRA
144	SAMARPANA	KORAPUT	CUSAG	BISHNU PRASAD MOHANTY
145	SAMARPANA	KORAPUT	CUSAG	SWAMINATHAN LINGARAJ NAGAR
146	SAMARPANA	KORAPUT	SACS	KUNJA BIHARI PRADHAN
147	SAMARPANA	KORAPUT	SAETG	SIKANDAR PATRA
148	SAMARPANA	KORAPUT	SAKP	LAXMAN SAMAL
149	SAMARPANA	KORAPUT	SAMA	DR. K.C DASH
150	SAMARPANA	KORAPUT	SAMP	ILLA BARDHAN
151	SAMARPANA	KORAPUT	SAP	SAROJ KANTA MISHRA
152	SAMARPANA	KORAPUT	SASP	BINOD BIHARI DAS
153	SAMARPANA	KORAPUT	SATP	SURENDRA NATH DAS
154	SAMARPANA	MALKANGIRI	ARL	PRADEEP KU. SAHU
155	SAMARPANA	MALKANGIRI	CUSAG	BASUDEV SWAIN
156	SAMARPANA	MALKANGIRI	SACS	SANATAN SAHU
157	SAMARPANA	MALKANGIRI	SAEA	ABHAYA CH. SWAIN

158	SAMARPANA	MALKANGIRI	SAKP	BHASKAR BEHERA
159	SAMARPANA	MALKANGIRI	SAMA	SUDHANSU SEKHAR SAHU
160	SAMARPANA	MALKANGIRI	SAMP	NALINI PRAVA MOHANTY
161	SAMARPANA	MALKANGIRI	SAP	CHAKRADHAR MALLICK
162	SAMARPANA	MALKANGIRI	SASP	DHANANJAYA SWAIN
163	SAMARPANA	MALKANGIRI	SATP	BIJAYA NANDA DAS
164	SAMARPANA	NABARANGPUR	ARL	CHANDAN BHUMIYA
165	SAMARPANA	NABARANGPUR	CUSAG	SANTILATA SUNDARAI
166	SAMARPANA	NABARANGPUR	SACS	SYAM SUNDAR NINGI
167	SAMARPANA	NABARANGPUR	SAETG	ABHIMANYU BEHERA
168	SAMARPANA	NABARANGPUR	SAKP	SABITA PATTANAIK
169	SAMARPANA	NABARANGPUR	SAMA	GOLAK BIHARI PRADHAN
170	SAMARPANA	NABARANGPUR	SAMP	SANGEETA PATTANAIK
171	SAMARPANA	NABARANGPUR	SAP	ABHIMANYU DAS
172	SAMARPANA	NABARANGPUR	SASP	PRAFULLA KU. BISWAL
173	SAMARPANA	NABARANGPUR	SATP	NARASINGH SAHU
174	SAMARPANA	RAYAGADA	ARL	SATRUGHANA DHAL
175	SAMARPANA	RAYAGADA	CUSAG	KEDARNATH MAHARANA
176	SAMARPANA	RAYAGADA	SACS	MANOJ KU. PRADHAN
177	SAMARPANA	RAYAGADA	SAEA	RAMESH KUMAR BEHERA
178	SAMARPANA	RAYAGADA	SAKP	BIJAYA KU. MALLA, TEACHER
179	SAMARPANA	RAYAGADA	SAMA	SYAM SUNDAR BHOI
180	SAMARPANA	RAYAGADA	SAMP	SUCHITRA PATTAKNAIK
181	SAMARPANA	RAYAGADA	SAP	SURENDRANATH MOHANTY
182	SAMARPANA	RAYAGADA	SASP	PRADEEP KU. PANIGRAHI
183	SAMARPANA	RAYAGADA	SATP	KAILASH CH. CHOUDHURY
184	SANGATI	BARAGARH	ARL	TAPAS MOHAPATRA
185	SANGATI	BARAGARH	CUSAG	NARENDRA KU. BARIK
186	SANGATI	BARAGARH	SACS	SAMARENDRA KU. LENKA
187	SANGATI	BARAGARH	SAETG	BINOD KU. SAHU
188	SANGATI	BARAGARH	SAKP	RADHESYAM NAYAK
189	SANGATI	BARAGARH	SAMA	KHITIBHUSAN PRADHAN
190	SANGATI	BARAGARH	SAMP	PADMABATI SAHU
191	SANGATI	BARAGARH	SAP	PRASANTA KU. MISHRA
192	SANGATI	BARAGARH	SAP	GOKUL BHOI
193	SANGATI	BARAGARH	SASP	UPENDRA MOHAPATRA
194	SANGATI	BARAGARH	SATP	SESADEV NAYAK
195	SANGATI	BOLANGIR	ARL	GIRIJA PRASAD MALLICK
			ARL	ANUPAM MOHAKUD
196	SANGATI	BOLANGIR	ARL	BIKASH KU. ROUT
197	SANGATI	BOLANGIR	CUSAG	BASANTA KU. MEHER
198	SANGATI	BOLANGIR	SACS	PRIYA RANJAN KHUNTIA
199	SANGATI	BOLANGIR	SACS	BIKASH ROUT
200	SANGATI	BOLANGIR	SAETG	PANCHANANA PANDA
201	SANGATI	BOLANGIR	SAKP	SUNITA DAKUA
202	SANGATI	BOLANGIR	SAKP	LAXMIKANTA MISHRA
203	SANGATI	BOLANGIR	SAMA	PRAVAKARA JENA
204	SANGATI	BOLANGIR	SAMP	BASANTA KU. DEVI
205	SANGATI	BOLANGIR	SAMP	SOUDAMINI SAHU
206	SANGATI	BOLANGIR	SAMP	SUSHILA MISHRA
207	SANGATI	BOLANGIR	SAP	PRAMODE KUMAR SWAIN
208	SANGATI	BOLANGIR	SASP	
209	SANGATI	BOLANGIR	SATP	JANAKI SWAIN
210	SANGATI	BOLANGIR	SATP	RASHMITA MISHRA
211	SANGATI	BOUDH	ARL	

212	SANGATI	BOUDH	CUSAG	
213	SANGATI	BOUDH	SACS	
214	SANGATI	BOUDH	SAEA	
215	SANGATI	BOUDH	SAKP	
216	SANGATI	BOUDH	SAMA	
217	SANGATI	BOUDH	SAMP	
218	SANGATI	BOUDH	SAP	
219	SANGATI	BOUDH	SASP	
220	SANGATI	BOUDH	SATP	
221	SANGATI	DEOGARH	ARL	PRASANNA KU. PATEL
222	SANGATI	DEOGARH	CUSAG	NABAKISHOR SAHU
223	SANGATI	DEOGARH	SACS	PURUSOTTAMA BEHERA
224	SANGATI	DEOGARH	SAETG	HARANARAYANA PANIGRAHI
225	SANGATI	DEOGARH	SAKP	TIKESWAR DAS
226	SANGATI	DEOGARH	SAMA	
227	SANGATI	DEOGARH	SAMP	SAROJINI PUROHIT
228	SANGATI	DEOGARH	SAP	LALIT MOHAN PATRA
229	SANGATI	DEOGARH	SASP	HRUSIKESH DEHURY
230	SANGATI	DEOGARH	SATP	CHITTARANJAN PRADHAN
231	SANGATI	JHARSUGUDA	ARL	SURENDRA KU. BEHERA
232	SANGATI	JHARSUGUDA	ARL	PRAFULLA KU. NAYAK
233	SANGATI	JHARSUGUDA	CUSAG	GUNASAGAR PATEL
234	SANGATI	JHARSUGUDA	CUSAG	BIRABHADRABATI KUANR
235	SANGATI	JHARSUGUDA	CUSAG	MALATILATA PRADHAN
236	SANGATI	JHARSUGUDA	SACS	ARABINDA PRADHAN
237	SANGATI	JHARSUGUDA	SACS	ANITA DAS
238	SANGATI	JHARSUGUDA	SACS	NETRANANDA PATEL
239	SANGATI	JHARSUGUDA	SAETG	D.K. PRUSTY
240	SANGATI	JHARSUGUDA	SAETG	DHIRENDRA KU. SAHU
241	SANGATI	JHARSUGUDA	SAKP	KAILASH CH. SWAIN
242	SANGATI	JHARSUGUDA	SAKP	SUJEET KU. NAYAK
243	SANGATI	JHARSUGUDA	SAKP	ASHISH KU. TRIPATHY
244	SANGATI	JHARSUGUDA	SAMA	DR. D.K. SINHA
245	SANGATI	JHARSUGUDA	SAMA	DR. SEBARAM PATEL
246	SANGATI	JHARSUGUDA	SAMA	DR. A.K. DAS
247	SANGATI	JHARSUGUDA	SAMP	GOPESWARI PADHY
248	SANGATI	JHARSUGUDA	SAP	NABIN KISHOR NAYAK
249	SANGATI	JHARSUGUDA	SAP	BRUNDABAN SAHU
250	SANGATI	JHARSUGUDA	SAP	BIJAYA KU. PAL
251	SANGATI	JHARSUGUDA	SASP	DEBAPRASAD NAYAK
252	SANGATI	JHARSUGUDA	SASP	RUKMUNI SAHU
253	SANGATI	JHARSUGUDA	SATP	PRASANTA KU. PAL
254	SANGATI	JHARSUGUDA	SATP	DILLIP KU. SAHU
		NUAPADA	ARL	ANANDA CH. MAHANA
255	SANGATI	NUAPADA	CUSAG	MANJURANI DAS
256	SANGATI	NUAPADA	SACS	MANOJ MOHAN MALLICK
257	SANGATI	NUAPADA	SAETG	SUNIL KU. DANDASENA
258	SANGATI	NUAPADA	SAKP	ABHAYA RANJAN DEEP
259	SANGATI	NUAPADA	SAMA	BHAGABAN PANIGRAHI
260	SANGATI	NUAPADA	SAMP	RANJITA HOTA
		NUAPADA	SASP	JAGABANDHU PANDA
261	SANGATI	NUAPADA	SAP	KHIROD PRASAD PRADHAN
262	SANGATI	NUAPADA	SATP	SURESH CH. PANIGRAHI
263	SANGATI	SAMBALPUR	ARL	SUPRAKASH CHOUDHURY
264	SANGATI	SAMBALPUR	CUSAG	NARAYANA MOHAPATRA

265	SANGATI	SAMBALPUR	SACS	BHRUKUTI MISHRA
266	SANGATI	SAMBALPUR	SAETG	SATYANARAYANA MISHRA
267	SANGATI	SAMBALPUR	SAKP	RAJESH TRIPATHY
268	SANGATI	SAMBALPUR	SAMA	DR. BABUL PATANAİK
269	SANGATI	SAMBALPUR	SAMP	RAJESWARI PANDEY
270	SANGATI	SAMBALPUR	SAP	CHANDAN SINGH NAYAK
271	SANGATI	SAMBALPUR	SASP	ASHOK KU. NAIK
272	SANGATI	SAMBALPUR	SATP	DHRUBA CH. PANDA
273	SANGATI	SUBARANAPUR	ARL	SOURAVA KARNA
274	SANGATI	SUBARANAPUR	CUSAG	
275	SANGATI	SUBARANAPUR	SACS	MANOJ KARMI
276	SANGATI	SUBARANAPUR	SACS	AJIT KU. MAHAKUR
277	SANGATI	SUBARANAPUR	SAEA	LAXMIKANTA PRADHAN
278	SANGATI	SUBARANAPUR	SAKP	GOPAL RANA
279	SANGATI	SUBARANAPUR	SAMA	NIHAR RANJAN PANDA
280	SANGATI	SUBARANAPUR	SAMP	CHANDRAMA MOHAPATRA
281	SANGATI	SUBARANAPUR	SAMP	BASANTI MISHRA
282	SANGATI	SUBARANAPUR	SAMP	PADMABATI PUJARI
283	SANGATI	SUBARANAPUR	SAP	KALIPRASAD MISHRA
284	SANGATI	SUBARANAPUR	SASP	
285	SANGATI	SUBARANAPUR	SATP	INDRAMANI DASH
286	SANGATI	SUNDARGARH	ARL	AJIT KU. BEHERA
287	SANGATI	SUNDARGARH	CUSAG	SANATAN NAYAK
288	SANGATI	SUNDARGARH	SACS	PURNACHANDRA MAHANTA
289	SANGATI	SUNDARGARH	SAETG	BIRAJA SANKAR DAS
290	SANGATI	SUNDARGARH	SAKP	NAMITA NAYAK
291	SANGATI	SUNDARGARH	SAMA	PRASANTA KU. PATRA
292	SANGATI	SUNDARGARH	SAMP	BELARANI SATPATHY
293	SANGATI	SUNDARGARH	SAP	SAROJ KU. PATTANAİK
294	SANGATI	SUNDARGARH	SASP	SAROJBALA MOHANTY
295	SANGATI	SUNDARGARH	SATP	NAMITA MOHANTY
296	SANGATI		ARL	ANANDA CH. MAHANA
297	SANGATI		SASP	
298	SATYA	CUTTACK	ARL	NIRANJAN MAHARANA
299	SATYA	CUTTACK	CUSAG	BIPIN BIHARI KAR
300	SATYA	CUTTACK	SACS	PRAMILA PARIJA
301	SATYA	CUTTACK	SACS	SUJIT SAMANT
302	SATYA	CUTTACK	SAEA	AKHANDA KANUNGO
303	SATYA	CUTTACK	SAKP	BANABIHARI JENA
304	SATYA	CUTTACK	SAMA	PRASANTA KU. PANDA
		CUTTACK	SAMP	KISHORI BEHERA
305	SATYA	CUTTACK	SAMP	BASANTA MOHANTY
306	SATYA	CUTTACK	SASP	DR. BIJAYA KU. PATRA
307	SATYA	CUTTACK	SATP	RAMESH CH. SWAIN
308	SATYA	JAGATSINGHPUR	ARL	BALAKRUSHNA NAIK
309	SATYA	JAGATSINGHPUR	ARL	TARPAN KU. SAHU
310	SATYA	JAGATSINGHPUR	CUSAG	DHRUBA CH. SAHOO
311	SATYA	JAGATSINGHPUR	CUSAG	RENUBALA DASH
312	SATYA	JAGATSINGHPUR	SACS	RAKESH MOHANTY
313	SATYA	JAGATSINGHPUR	SACS	SMITA KANUNGO
314	SATYA	JAGATSINGHPUR	SAETG	
315	SATYA	JAGATSINGHPUR	SAKP	SOMNATH PATTANAİK
316	SATYA	JAGATSINGHPUR	SAKP	SABITA TRIPATHY
317	SATYA	JAGATSINGHPUR	SAMA	PREMANANDA SAHOO
318	SATYA	JAGATSINGHPUR	SAMP	SNEHAPRAVA MOHAPATRA

319	SATYA	JAGATSINGHPUR	SAP	SURENDRA NATH DASH
320	SATYA	JAGATSINGHPUR	SASP	MINA PRAVA OJHA
321	SATYA	JAGATSINGHPUR	SASP	JYOTSHNA RANI BISWAL
322	SATYA	JAGATSINGHPUR	SATP	NIRUPAMA CHAINI
323	SATYA	JAGATSINGHPUR	SATP	NIBASH TRIPATHY
324	SATYA	JAJPUR	ARL	ANANDA CHARAN MOHANTY
325	SATYA	JAJPUR	CUSAG	GOVIND CH. PRATIHARI
326	SATYA	JAJPUR	SACS	KAILASH CH. KUANR
327	SATYA	JAJPUR	SAETG	RAMESH CH. ROUT
328	SATYA	JAJPUR	SAKP	LAXMIKANTA SAHOO
329	SATYA	JAJPUR	SAMA	DR. BATAKRISHNA MOHANTY
330	SATYA	JAJPUR	SAMP	TILOTTAMA NAYAK
331	SATYA	JAJPUR	SAMP	SUSAMA RANI ROUT
332	SATYA	JAJPUR	SAP	KIRTAN BIHAR ROUT
333	SATYA	JAJPUR	SAP	PURUSOTTAM NAYAK
334	SATYA	JAJPUR	SASP	BANAMALI ACHARYA
335	SATYA	JAJPUR	SATP	SASHI BHUSAN SAHOO
336	SATYA	KENDRAPADA	ARL	GANESH CH. PARIDA
337	SATYA	KENDRAPADA	ARL	KHIROD CH. BIHARI
338	SATYA	KENDRAPADA	CUSAG	RAGHUNATH SWAIN
339	SATYA	KENDRAPADA	SACS	RAMESH KU. SWAIN
340	SATYA	KENDRAPADA	SACS	SATYAJIT MOHAPATRA
341	SATYA	KENDRAPADA	SAETG	GUNANIDHI TRIPATHY
342	SATYA	KENDRAPADA	SAKP	SOUDAMINI PRADHAN
343	SATYA	KENDRAPADA	SAKP	LAXMIDHAR PATRA
344	SATYA	KENDRAPADA	SAMA	B.K.KHANDAI
345	SATYA	KENDRAPADA	SAMP	LATIKA SENAPATI
346	SATYA	KENDRAPADA	SAMP	SUBHADRA ROUT
347	SATYA	KENDRAPADA	SAP	JAYANTI TRIPATHY
348	SATYA	KENDRAPADA	SAP	FAKIR CHANDRA BARIK
349	SATYA	KENDRAPADA	SASP	DEBENDRA KU. SAHOO
350	SATYA	KENDRAPADA	SATP	SUKANTI PANDA
351	SATYA	KENDRAPADA	SATP	BIRENDRA KU. MOHANTY

ARL

CUSAG

SACS

SAETG

SAKP

SAMA

SAMP

SAP

SASP

SATP

ARMY OF LIGHT

COMMERCE UNDER SRI AUROBINDO'S GUIDANCE

SRI AUROBINDO CHATRA SAMAJ

SRI AUROBINDO ENGINEERS AND TECHNICAL GROUP

SRI AUROBINDO KALAPARISHADA

SRI AUROBINDO MEDICL ASSOCIATION

SRI AUROBINDO MAHILA PATHACHAKRA

SRI AUROBINDO PATHACHAKRA

SRI AUROBINDO SAHITYA PARISHADA

SRI AUROBINDO TEACHERS PATHACHAKRA

BLOCK CONVENORS

	ZONE	DIST	BLOCK	NAME
1	ASPRUHA	GAJAPATI	RAYAGADA	KRUSHNA CH. ROUT
2	ASPRUHA	GAJAPATI	R.UDAYAGIRI	BHABANI SHANKAR SATPATHY
3	ASPRUHA	GAJAPATI	PARALKHEMUNDI	RADHAKANTA DAS
4	ASPRUHA	GAJAPATI	NUAGADA	SITARAM DANDASENA
5	ASPRUHA	GAJAPATI	MOHANA	NARAHRI PANIGRAHI
6	ASPRUHA	GAJAPATI	GUMMA	PRAKASH CH. BISOI
8	ASPRUHA	GANJAM	SARADA	RAMAKRISHNA BEHERA
9	ASPRUHA	GANJAM	RANGILUNDI	B. BHASKAR REDDY
10	ASPRUHA	GANJAM	PURUSOTTAMPUR	SARAT CH. PANDA
12	ASPRUHA	GANJAM	KUKUDAKHANDI	JAMUNA PATTANAIK
13	ASPRUHA	GANJAM	KHALLIKOTE	SIBARAM PANDA
14	ASPRUHA	GANJAM	KABISURYA NAGAR	NIKHIL KUMAR SAHU
15	ASPRUHA	GANJAM	JAGANNATH PRASAD	BANSHIDHAR MALLICK
16	ASPRUHA	GANJAM	HINJILICUT	JAMUNA PATTANAIK
17	ASPRUHA	GANJAM	GANJAM	RAMESH CH. PATNAIK
18	ASPRUHA	GANJAM	DIGPAHANDI	SIMANCHAL RATH
19	ASPRUHA	GANJAM	SANAKHEMUNDI	F. SURYA NARAYAN PATRA
20	ASPRUHA	GANJAM	DHARAKOTE	RAMESH CH. BEHERA
21	ASPRUHA	GANJAM	CHIKITI	PRADEEP KU. SUBUDHI
22	ASPRUHA	GANJAM	CHHATRAPUR	SIBARAM REDDY
23	ASPRUHA	GANJAM	BUGUDA	RATNAKAR MOHARANA
24	ASPRUHA	GANJAM	BHANJANAGAR	RAGHUNATH PANDA
25	ASPRUHA	GANJAM	BERHAMPUR	LINGARAJ BISOI
26	ASPRUHA	GANJAM	BERHAMPUR	BALAJI SARAF
27	ASPRUHA	GANJAM	BELLAGUNTHA	SANKAR PRASAD PATNAIK
28	ASPRUHA	GANJAM	BEGUNIAPADA	PRAMOD KU. BEHERA
29	ASPRUHA	GANJAM	ASKA	T.V. BHASKAR RAO
30	ASPRUHA	PHULBANI	TUMUDIBANDH	PRASANNA KU. SAHU
31	ASPRUHA	PHULBANI	TIKABALI	SAFALA SWAIN
32	ASPRUHA	PHULBANI	TIKABALI	JAYANTI MOHANTY
20	ASPRUHA	PHULBANI	RAIKIA	RASHMIT KU. APAT
21	ASPRUHA	PHULBANI	PHULBANI	RASHMIT KU. APAT
22	ASPRUHA	PHULBANI	NUAGAON	RASHMIT KU. APAT
23	ASPRUHA	PHULBANI	KHAJURI PADA	SAFALA SWAIN
24	ASPRUHA	PHULBANI	KHAJURI PADA	BAIKUNTHA NATH SWAIN
25	ASPRUHA	PHULBANI	DARINGIBADI	PRASANNA KU. SAHU
26	ASPRUHA	PHULBANI	CHAKAPADA	JAYANTI MOHANTY
27	ASPRUHA	PHULBANI	BALLIGUDA	PRAMODE KU. MOHAPATRA
28	ASPRUHA	PHULBANI		PRASANNA KU. SAHU & NADIKHANDI SAHI
29	ASPRUHA	PHULBANI	PHIRINGIA	SAFALA SWAIN
30	ASPRUHA	PHULBANI	PHIRINGIA	BAIKUNTHA NATH SWAIN
31	ASPRUHA	PHULBANI	G. UDAYAGIRI	JAYANTI MOHANTY
32	ASTHA	BALESWAR	SORO	DAYANIDHI PATRA
33	ASTHA	BALESWAR	SIMULIA	MAHENDRANATH MOHANTY
34	ASTHA	BALESWAR	OUPADA	BALARAM KAR
35	ASTHA	BALESWAR	NILAGIRI	KAILASHA CHANDRA BEHERA
36	ASTHA	BALESWAR	KHAIRA	RATNAKAR MOHARANA

	ZONE	DIST	BLOCK	NAME
37	ASTHA	BALESWAR	JALESWAR	BRAHMANANDA MOHANTY
38	ASTHA	BALESWAR	BASTA	NARAHARI BHADRA
39	ASTHA	BALESWAR	BALIAPALA	RAKHAL CHANDRA MAHANA
40	ASTHA	BALESWAR	BALESWAR-SADAR	BIJAYAKUMAR RANA
41	ASTHA	BALESWAR	BAHANAGA	KAILASHA CHANDRA BEHERA
42	ASTHA	BHADRAK	TIHIDI	SMT. ABANTI PANDA
43	ASTHA	BHADRAK	TIHIDI	SMT BIJAYEENI MOHARANI
44	ASTHA	BHADRAK	TIHIDI	SANATAN JENA
45	ASTHA	BHADRAK	DHAMNAGAR	LAXMIDHAR PAGAL
46	ASTHA	BHADRAK	DHAMNAGAR	SMT. PRAMILA DAS
47	ASTHA	BHADRAK	CHANDBALI	BANAMALI SAHU
48	ASTHA	BHADRAK	CHANDBALI	SMT.HEMALATA DEVI
49	ASTHA	BHADRAK	BONTH	DAMODAR JENA
50	ASTHA	BHADRAK	BONTH	GEETARANI PARIDA,PRINCIPAL
51	ASTHA	BHADRAK	BHANDARI POKHARI	MANORANJAN JENA
52	ASTHA	BHADRAK	BHANDARI POKHARI	PRADEEP MOHAPATRA
53	ASTHA	BHADRAK	BHADRAK	BHAKTAHARI RATHA
54	ASTHA	BHADRAK	BASUDEBPUR	JITENDRA PRASAD PADHI
55	ASTHA	KENDUJHAR	TELKOI	DURYODHAN SAHU
56	ASTHA	KENDUJHAR	SADAR SUB DIV	SRIKANTA SAHU
57	ASTHA	KENDUJHAR	SADAR	SRIKANTA SAHU
58	ASTHA	KENDUJHAR	PUTANA	GATIKRUSHNA DALAI
59	ASTHA	KENDUJHAR	JODA	SARAT BHANJ
60	ASTHA	KENDUJHAR	JHUMPURA	KULAMANI BEHARA
61	ASTHA	KENDUJHAR	HATADI	FAKIR CH. SANKHUA
62	ASTHA	KENDUJHAR	HARICHANDANPUR	GOPAL CH. ROUT
63	ASTHA	KENDUJHAR	GHOSIPURRA	PROMOD KUMAR MOHANTY
64	ASTHA	KENDUJHAR	GHATAGAON	RASMI RANJAN BEURIA
65	ASTHA	KENDUJHAR	CHAMPUA SUB DIV	SANATAN JENA
66	ASTHA	KENDUJHAR	CHAMPUA	RANJAN KUMAR PATRA
67	ASTHA	KENDUJHAR	ANANDAPUR SUB DIV	GUNA CH. SAHU
68	ASTHA	KENDUJHAR	ANANDAPUR	ANANTA CH. KHUNTIA
69	ASTHA	MAYURBHANJ	BARIPADA	SIBA PRASAD BISWAL
70	ASTHA	MAYURBHANJ	UDALA	DAITARI SIOL
71	ASTHA	MAYURBHANJ	RASGOVINDAPUR	GADADHAR PARIDA
72	ASTHA	MAYURBHANJ	KULIANA	GANESH PRASAD MOHAPATRA
73	ASTHA	MAYURBHANJ	KHUNTA	SRIBASTA SATPATHY
74	ASTHA	MAYURBHANJ	KAPTIPADA	SNEHALATA MISHRA
75	ASTHA	MAYURBHANJ	KAPTIPADA	SASHIKANTA BHOI
76	ASTHA	MAYURBHANJ	BISOI	KARTIK CH. BISWAL
77	ASTHA	MAYURBHANJ	BETANATI	MAHESWAR MAHANTA
78	ASTHA	MAYURBHANJ	BARIPADA	SIRISH CH. MOHAPATRA
79	ASTHA	MAYURBHANJ	BANGIRPOSI	RAMHARI PALAI
80	ASTHA	MAYURBHANJ	BADASAH	MADHUSUDAN DANDAOAT
81	ASTHA	MAYURBHANJ	BETANATI	SARBESWAR MAHANTA
82	KRUPA	ANUGUL	TALCHER	MAHUR SAHU
83	KRUPA	ANUGUL	PALLAHADA	ISWAR CH. APAT
84	KRUPA	ANUGUL	KISHOR NAGAR	HARMOHAN SAHU
85	KRUPA	ANUGUL	KANIHA	HARISH CH. JENA
86	KRUPA	ANUGUL	CHENDIPADA BLOCK	NRUPARAJ SAHU
87	KRUPA	ANUGUL	ATHAMALLIK	DILLIP KU. AGARWAL

ZONE	DIST	BLOCK	NAME	
88	KRUPA	ANUGUL	ANUGUL	PRAFULLA CH. PRADHAN
89	KRUPA	DHENKANAL	SADAR	RUDRA PRASAD MOHANTY
90	KRUPA	DHENKANAL	SADAR	SULOCHANA SAHU
91	KRUPA	DHENKANAL	PARAJANGA	SARAT CHANDRA BISWAL
92	KRUPA	DHENKANAL	PARAJANGA	MADHURI MAJI
93	KRUPA	DHENKANAL	ODAPADA	SANTOSHA MOHAPATRA
94	KRUPA	DHENKANAL	KANKADAHAD	NARAHARI MALLIK
95	KRUPA	DHENKANAL	KAMASKHA NAGAR	PRAHALLAD MOHAPATRA
96	KRUPA	DHENKANAL	HINDOL	BENUDHAR PRADHAN
97	KRUPA	DHENKANAL	GANDIA	KUMUDINI SAHU
98	KRUPA	DHENKANAL	BHUBAN	DINABANDHU BEHERA
99	NISTHA	KHORDHA	TANGI.	GOBIND CHANDRA SAHU
100	NISTHA	KHORDHA	KHORDHA	TRUPTI KUMAR
101	NISTHA	KHORDHA	JATANI	PURNA CHANDRA MOHARANA
102	NISTHA	KHORDHA	CHILIKA	SURENDRA NATH JENA
103	NISTHA	KHORDHA	BOGADA	SUNIL KUMAR PRUSTY
104	NISTHA	KHORDHA	BHUBENESWAR	NARAYANA PARIDA
105	NISTHA	KHORDHA	BHUBENESWAR	RABINDRA NATH SAHU
106	NISTHA	KHORDHA	BEGUNIA	PRASANTA KUMAR PATASANI
107	NISTHA	KHORDHA	BANAPUR	PRANATI SATAPHY
108	NISTHA	KHORDHA	BALIPATANA	BASANTA KUMAR SAHU
109	NISTHA	KHORDHA	BALIANTA	BHIKARIKHATAI
110	NISTHA	NAYAGADA	RANAPUR	RANJAN KU. SAHU
111	NISTHA	NAYAGADA	ODAGAON	SIKANTA CHOUDHURY
112	NISTHA	NAYAGADA	NUAGAON	GAGAN BIHARI PRADHAN
113	NISTHA	NAYAGADA	KHANDAPADA	BASANTA KU. MISHRA
114	NISTHA	NAYAGADA	KHANDAPADA	BRAJA KISHORE SWAIN
115	NISTHA	NAYAGADA	GANIA	RASANANDA MISHRA
116	NISTHA	NAYAGADA	GANIA	BIJAYALAXMI MISHRA
117	NISTHA	NAYAGADA	DASAPALLA	PRAFULLA KU. DAS
118	NISTHA	NAYAGADA	BHAPUR	GATIKRUSHNA SAHU
119	NISTHA	NAYAGADA	NAYAGADA	CHAKRAPANI SAHU
120	NISTHA	NAYAGADA	NAYAGADA	NANDITA BRAMHA
121	NISTHA	PURI	SATAPADA BRAHMAGIRI	NIRMALA DEVI
122	NISTHA	PURI	PURI TOWN	PURNA CH. MOHAPATRA
123	NISTHA	PURI	PURI TOWN	DR. BIPINANANDA MISHRA
124	NISTHA	PURI	PURI TOWN	SMT. KANAN MOHANTY
125	NISTHA	PURI	PIPILI	RAMESHA CH. SATAPATHY
126	NISTHA	PURI	PIPILI, HATACHHAKA	R. SETHI
127	NISTHA	PURI	NIMAPADA	SUKANTA KUMAR SENAPATI
128	SAMARPANA	KORAPUT	SUNABEDA	D. SUNDARRAO
129	SAMARPANA	KORAPUT	SUNABEDA	RAM PRASAD PATTANAIAK
130	SAMARPANA	KORAPUT	SIMILIGUDA	NRUPENDRA NATH PODAR
131	SAMARPANA	KORAPUT	SIMILIGUDA	JHANSI SINGH
132	SAMARPANA	KORAPUT	PATANGI	T. NAGA REDDY
133	SAMARPANA	KORAPUT	NARAYANPATANA	HARIHAR SAGADIA
134	SAMARPANA	KORAPUT	NANDA PUR	KAILASH CH. PRADHAN
135	SAMARPANA	KORAPUT	LAXMIPUR	PRADEEP CHOUDHURY
136	SAMARPANA	KORAPUT	LAXMIPUR	MADHAB KARKARA
137	SAMARPANA	KORAPUT	LAMITAPUT	SAROJ MALLIK
138	SAMARPANA	KORAPUT	KUNDURA	CHUDAMANI ACHARYA

	ZONE	DIST	BLOCK	NAME
139	SAMARPANA	KORAPUT	KOTPAD	BIJAYA KU. DAS
140	SAMARPANA	KORAPUT	KOLAB	LAXMAN SAMAL
141	SAMARPANA	KORAPUT	JAYPUR	KRUSHNA CH. GHADEI
142	SAMARPANA	KORAPUT	DASMANTAPUR	BAMADEV MOHANTY
143	SAMARPANA	KORAPUT	BORIGUMMA	NARAYAN PARIDA
144	SAMARPANA	KORAPUT	BAIPARIGUDA	HARAPRASAD MOHANTY
145	SAMARPANA	KORAPUT	BAIPARIGUDA	RAM PRASAD PATTANAIK
146	SAMARPANA	KORAPUT	BANDHUGAON	MANOJ KU. DALEI
147	SAMARPANA	RAYAGADA	RAYAGADA SADAR	KEDARNATH PANDA
148	SAMARPANA	RAYAGADA	RAMNYGUDA	SUDARSHAN PRUSTY
149	SAMARPANA	RAYAGADA	RAMNYGUDA	TRINATH SAHOO
150	SAMARPANA		RAYAGADA	KASIPUR SARATHI NAYAK
151	SAMARPANA		RAYAGADA	KASIPUR NITAMBAR KAR
152	SAMARPANA	RAYAGADA		GUNUPUR KUMAR MISHRA
153	SAMARPANA	KALAHANDI, THUAMULRAMPUR		BISHNU GAHIR
154	SAMARPANA	KALAHANDI, MADANPUR RAMPUR		HARIHAR SAHA
155	SAMARPANA	KALAHANDI		KOKASARA SITARAM SUNANI
156	SAMARPANA	KALAHANDI		KARLAMUNDA INDRAMANI RANA
157	SAMARPANA	KALAHANDI		KALAMPUR SUSANTA KU. ROUT
158	SAMARPANA	KALAHANDI, JUNAGARH		CHHAYAKANTA BARAL
159	SAMARPANA	KALAHANDI		JAIPATNA LALU MEHER
160	SAMARPANA	KALAHANDI		GOLMUNDA JAGADISH MUND
161	SAMARPANA	KALAHANDI, DHARAMGARH		GOPICHAND BAG
162	SAMARPANA	KALAHANDI, BHAWANI PATNA		BIBHUTI BHUSAN PRADHAN
163	SAMARPANA	KALAHANDI		NARLA BISHNU GAHIR
164	SAMARPANA	KALAHANDI		LANJIGARH PRAFULLA KU. ROUT
165	SAMARPANA	KALAHANDI		KESINGA HARISH CH. NAYAK
166	SAMARPANA	MALKANGIRI, PADIA		NIRANJAN MOHARANA
167	SAMARPANA	MALKANGIRI		MATHILI N.N. DAS
168	SAMARPANA	MALKANGIRI		MALKANGIRI CHAKRAPANI NAUDA
169	SAMARPANA	MALKANGIRI		KURUKUNDA K. C. BEHERA
170	SAMARPANA	MALKANGIRI		KUDULUGUMA NIRANJAN SWAIN
171	SAMARPANA	MALKANGIRI		KHARIPUT RAGHUNATH SAHU
172	SAMARPANA	MALKANGIRI		CHITRAKUNDA BASUDEV SWAIN
173	SAMARPANA	MAL KANGIRI, LIMELA		SURESH CH. MALLICK
174	SAMARPANA	NABARANGAPUR		UMARKOTE SUSANTA KU. SARAB
175	SAMARPANA	NABARANGAPUR		TENTULKUNTI NABIN CH. DISHARAI
176	SAMARPANA	NABARANGAPUR, RAIGHAR		GOPAL CH. SUNDARRAY
177	SAMARPANA	NABARANGAPUR		PAPADAHANDI SANKAR BISOI
178	SAMARPANA	NABARANGAPUR		NANDAHANDI DASARATHI MAJHI
179	SAMARPANA	NABARANGAPUR, NABRANGPUR,		RAJENDRA PRASAD PAL
180	SAMARPANA	NABARANGAPUR, KOSAGUMUDA		BADRINARAYAN SINGH
181	SAMARPANA	NABARANGAPUR		JHARIGAM HAREKRISHNA RANA
182	SAMARPANA	NABARANGAPUR		DABUGAM TRINATHA PATRA
183	SAMARPANA	NABARANGAPUR, CHANDAHANDI		BANSHIDHAR BHUYAN
184	SANGATI	BARAGARH	VEDEN	BHAKTA CH. RATH
185	SANGATI	BARAGARH	BARAPALI	TAPASWINI MISHRA
186	SANGATI	BARAGARH	ATABIRA	URBASHI SAHU
187	SANGATI	BARAGARH	AMBAVONA	KHITI BHUSAN PRADHAN
188	SANGATI	NUAPADA	NUAPADA	RANJITA SETHI
189	SANGATI	NUAPADA	KOMNA	BIJAYA KU. MALLICK
190	SANGATI	NUAPADA	KHARIAR	AMULYA KU. SAHU

191	SANGATI	SUBERNPUR	SONEPUR	JAYANARAYAN MOHAPATRA
192	SANGATI	SUBERNPUR	ULLUNDA	LAXMIKANTA PANDA
193	SANGATI	SUBERNPUR	DANGIRIPALI	SUFALA MAJHI
194	SANGATI	SUBERNPUR	BIRAMAHARAJPUR	SRIDHAR DASH, ADVOCATE
195	SANGATI	SUBERNPUR	BINIKA	LALIT MOHAN PUJARI
196	SANGATI	BARAGARH	VEDEN	BAIJAYANTI SAU
197	SANGATI	BARAGARH	VATLI	NARAYAN BARIK
198	SANGATI	BARAGARH	SOHELA	PRASANTA KU. MISHRA
199	SANGATI	BARAGARH	SOHELA	NIRANJAN NANDA
200	SANGATI	BARAGARH	PAIKAMAL	GOPINATH PANDA
201	SANGATI	BARAGARH	PAIKAMAL	MAMATA DAS
202	SANGATI	BARAGARH	PADMAPUR	SOUKILAL SAHU
203	SANGATI	BARAGARH	BJEPUR	LOKANATH MEHER
204	SANGATI	BARAGARH	BJEPUR	PRATIMA GURU
205	SANGATI	BARAGARH	BARAPALI	RADHAKANTA MISHRA
206	SANGATI	BARAGARH	BARAGARH	RAMESH CH. SAHU
207	SANGATI	BARAGARH	ATABIRA	DEBRAJ BEHERA
208	SANGATI	BARAGARH	AMBAVONA	LILABATI BEHERA
209	SANGATI	BOLANGIR	TUREIKELA	SURENDRA KU. SAHU
210	SANGATI	BOLANGIR	TITLAGADA	GOURI SHANKAR TRIPATHY
211	SANGATI	BOLANGIR	KHAPARAKHOL	SURENDRA KU. SAHU
212	SANGATI	BOLANGIR	DEOGAON	PRADEEP SINGH BABU
213	SANGATI	BOLANGIR	BOLANGIR	MOHAN PUJARI
214	SANGATI	BOLANGIR	AGALAPUR	TANKADHAR BISWAL
215	SANGATI	BOLANGIR	SAINITALA	GOURI SANKAR TRIPATHY
216	SANGATI	BOLANGIR	SAINITALA	ANUP KU. SAHU
217	SANGATI	BOLANGIR	PUNGITALA	RAJ KISHORE GURU
218	SANGATI	BOLANGIR	PATANAGARH	BASANT KU. MEHER
219	SANGATI	BOLANGIR	MURIBAHAL	GOURI SHANKAR TRIPATHY
220	SANGATI	BOLANGIR	LUSHINGA	TANKADHAR BISWAL
221	SANGATI	BOLANGIR	GUDRELA	LALIT MOHAN KHUNTIA
222	SANGATI	BOLANGIR	BELPARA	PREMCHAND PADHI
223	SANGATI	BOLANGIR	BANGAMUNDA	GOURI SHANKAR TRIPATHY
224	SANGATI	BOUDH	KANTAMAL	SANTOSH KU. MAHAKUD
225	SANGATI	BOUDH	HARABHANGA	KENDAKATA
226	SANGATI	BOUDH	SADAR	BALARAM DAS
227	SANGATI	DEOGADA	TILEIBANI	DHARANIDHAR SAHU
228	SANGATI	DEOGADA	REAMAL	LALIT MOHAN PATRA
229	SANGATI	DEOGADA	DEOGADA MUNICIPALITY	SUBASH CH. BISWAL
230	SANGATI	DEOGADA	BARKOTE	HRUSHIKEHS DEHURY
231	SANGATI	JHARSUGUDA	PAIKAPADA , RAGHUNATHPALI, KULABIRA, SMT. DASAMI AMAT	
232	SANGATI	JHARSUGUDA	PAIKAPADA, RAGHUNATHPALI, KULABIRA BIREN NAYAK	
233	SANGATI	JHARSUGUDA	LAKHAN PUR	BAIKUNTHA NATH ROUSTRAY
234	SANGATI	JHARSUGUDA	KIRMIRA	NABIN KISHORE NAYAK
235	SANGATI	JHARSUGUDA	JHARSUGUDA SADAR	BIJAYA KU. PAL
236	SANGATI	JHARSUGUDA	BRAJRAJNAGAR	BRUNDABAN SAHU
237	SANGATI	JHARSUGUDA	BRAJARAJNAGAR	KIRTAN PRADHAN
238	SANGATI	JHARSUGUDA	BRAJARAJ NAGAR	GOPESWARI PADHI
239	SANGATI	JHARSUGUDA	BELAPHADA	MRUTUNJAYA JENA
240	SANGATI	SAMBALPUR	RENGALI	SUBHARAM PATEL
241	SANGATI	SAMBALPUR	RAIRAKHOL	NABIN KU. SETHY
242	SANGATI	SAMBALPUR	NAKTIDOAL	GOPALI SAHU

243	SANGATI	SAMBALPUR	MUNICIPALITY	FAKIR MOHAN SAHU
244	SANGATI	SAMBALPUR	MANESWAR	HEMANTA KU. PANDA
245	SANGATI	SAMBALPUR	KUCHINDA	CHANDAN SINGH
246	SANGATI	SAMBALPUR	JAMANKIRA	BHAGABAN SAHU
247	SANGATI	SAMBALPUR	DHANKUDA	H.K. BAHIDAR
248	SANGATI	SAMBALPUR	BURLA	HARISH CH.SAMAL
249	SANGATI	SAMBALPUR	BAMRA	SWADHIN BEHERA
250	SANGATI	SAMBALPUR	JUJUMURA	NABIN KISHORE NAYAK
251	SANGATI	SUBERNPUR	TERVA	HARINARAYAN TRIPATHY
252	SANGATI	SUNDERGARH	TANGARPALLI	BUDDHADEV PATEL
253	SANGATI	SUNDERGARH	SUBDEGA	PRAFULLA KU. SINGH
254	SANGATI	SUNDERGARH	SADAR	RAJAT KU. JENA
255	SANGATI	SUNDERGARH	RAJGANGPUR	RAMA CH. BEHERA
256	SANGATI	SUNDERGARH	NUAGAON	K. B. UDGATA
257	SANGATI	SUNDERGARH	NUAGAON	SAHADEVA SAHOO
258	SANGATI	SUNDERGARH	LAHUNIPADA	DEBAKANTA JAISWAL
259	SANGATI	SUNDERGARH	KAURMUNDA	K. B. UDGATA
260	SANGATI	SUNDERGARH	KAURMUNDA	SAHADEVA SAHOO
261	SANGATI	SUNDERGARH	BISRA	DR. P. K. PATRA
262	SANGATI	SUNDERGARH	BARGAON	MANORATH PANIJRAHY
263	SANGATI	SUNDERGARH	LEPHRIPADA	RATILAL CHAUDHURY
264	SANGATI	SUNDERGARH	KUTRA	BELARANI SATPATHY
265	SANGATI	SUNDERGARH	BANAIGARH	PRADEEP MISHRA
266	SATYA	CUTTACK	TIGIRIA	BHAGABATA PRUSTY
267	SATYA	CUTTACK	TIGIRIA	POURNAMASHI PANDA
268	SATYA	CUTTACK	TANGI-CHOUDWAR	KRUSHNA CH. SAHU
269	SATYA	CUTTACK	TANGI-CHOUDWAR	SUNITA SAHOO
270	SATYA	CUTTACK	TANGI-CHOUDWAR	SITALA KU. MOHANTY
271	SATYA	CUTTACK	SALEPUR	MAHENDRA KU. SAHU
272	SATYA	CUTTACK	SALEPUR	SHANTILATA SATPATHY
273	SATYA	CUTTACK	SALEPUR	MAITREYEMAYEE DUTTA
274	SATYA	CUTTACK	NISCHINTAKOILI	SUDAM CH. ROUT
275	SATYA	CUTTACK	NISCHINTAKOILI	MANJULATA MOHANTY
276	SATYA	CUTTACK	NISCHINTAKOILI	UMALATA SAMAL
277	SATYA	CUTTACK	NIALI	RAMESHA CH. SWAIN
278	SATYA	CUTTACK	NIALI	SATADALABASINI ROUSTRAY
279	SATYA	CUTTACK	NIALI	KABIRANJAN ROUSTRAY
280	SATYA	CUTTACK	NARASINGHPUR	PRAMOD MOHANTY
281	SATYA	CUTTACK	NARASINGHPUR	JAYANTI MOHANTY
282	SATYA	CUTTACK	MAHANGA	NIRANJAN SAMAL
283	SATYA	CUTTACK	MAHANGA	SHANTILATA SATPATHY
284	SATYA	CUTTACK	KANTAPADA	MRUTUNJAYA ROUSTRAY
285	SATYA	CUTTACK	KANTAPADA	MAMATA DAS
286	SATYA	CUTTACK	KANTAPADA	LAXMIDHAR SAHU
287	SATYA	CUTTACK	KANTAPADA	DWARIKA PRASAD KANUNGO
288	SATYA	CUTTACK	DAMPADA	CHANDAN KU. SUBUDHI
289	SATYA	CUTTACK	CUTTACK(SADAR)	SHANKARSANA SENAPATI
290	SATYA	CUTTACK	CUTTACK(SADAR)	JOSNARANI DASH
291	SATYA	CUTTACK	CUTTACK(SADAR)	KALANDI CH. SENAPATI
292	SATYA	CUTTACK	CUTTACK(SADAR)	PRAKASHA CH. SAHU
293	SATYA	CUTTACK	BARANGA	RAMKRUSHNA PATI
294	SATYA	CUTTACK	BARANGA	URMILA DASH
295	SATYA	CUTTACK	BANKI	APARTI CH.MANTRI

296	SATYA	CUTTACK	BANKI	MANISHA DASH
297	SATYA	CUTTACK	BADAMBA	JAGANNATHA DAS
298	SATYA	CUTTACK	BADAMBA	BIJAYA LAXMI SAHU
299	SATYA	CUTTACK	ATHAGADA	MAYADHAR SAHU
300	SATYA	CUTTACK	ATHAGADA	ADWAITA CH. PANDA
301	SATYA	CUTTACK	ATHAGADA	SAVITRI KAR
302	SATYA	JAGATSINGHPUR		TIRTOL PRAHALLAD MISHRA
303	SATYA	JAGATSINGHPUR		SADAR KARUNAKAR SWAIN
304	SATYA	JAGATSINGHPUR, RAGHUNATHPUR		RAGHUNATH SWAIN
305	SATYA	JAGATSINGHPUR, RAGHUNATHPUR		AMBIKA NAYAK
306	SATYA	JAGATSINGHPUR, NAUGAON		PRASANNA KUMAR SAHU
307	SATYA	JAGATSINGHPUR		KUJANGA SRIDHAR BEHERA
308	SATYA	JAGATSINGHPUR		KUJANGA ABANTI PARIDA
309	SATYA	JAGATSINGHPUR		ERSAMA PRAHALLAD BARIK
310	SATYA	JAGATSINGHPUR, BIRIDI		RAGHUNATH MOHAPATRA
311	SATYA	JAGATSINGHPUR		BALIKUDA DHRUBA CHARAN SAHU
312	SATYA	JAJPUR	SUKINDA	JAGATANANDA MOHAPATRA
313	SATYA	JAJPUR	RASULPUR	SASHIBHUSAN SAHU
314	SATYA	JAJPUR	KORAI	KAILASH CH KUANRA
315	SATYA	JAJPUR	JAJPUR(NAC)	RAGHAB KISHORE BISWAL
316	SATYA	JAJPUR	JAJPUR ROAD	AMULYA KUMAR SAHU
317	SATYA	JAJPUR	JAJPUR	ANANDA CH. MOHANTY
318	SATYA	JAJPUR	DHARMASALA	SASHIBHUSAN SAHU
319	SATYA	JAJPUR	DASARATHAPUR	LAXMIKANTA SAHU
320	SATYA	JAJPUR	DANAGADI	GHANASHYAMA SAHU
321	SATYA	JAJPUR	BJNJHARPUR	CHATRUBHUJ SAHU
322	SATYA	JAJPUR	BARI	KANHEI CHRAN PRUSTY
323	SATYA	JAJPUR	BADACHANA	PROBODHA KU. SAMAL
324	SATYA	KENDRAPADA	RAJNAGAR	CHITTA RANJAN SAMAL
325	SATYA	KENDRAPADA	RAJKANIKA	SUBHADRA ROUT
326	SATYA	KENDRAPADA	RAJKANIKA	JNYANENDRA MOHANTY
327	SATYA	KENDRAPADA	MARSHAGHAI	RASANANDA SUTAR
328	SATYA	KENDRAPADA	MARSHAGHAI	SUJATA PRIYAMBADA PARIDA
329	SATYA	KENDRAPADA	MAHAKAL PADA	JAGAN MOHAN SWAIN
330	SATYA	KENDRAPADA	GARADPUR	MAGUNI CH. DAS
331	SATYA	KENDRAPADA	GARAD PUR	SUKADEV SAMAL
332	SATYA	KENDRAPADA	DERABISH	ALEKHA CH. SAHU
333	SATYA	KENDRAPADA	AUL	SADANANDA DASH
334	SATYA	KENDRAPADA	RAJNAGAR	PRAVAT KU. PAGAL
335	SATYA	KENDRAPADA	PATTAMUNDAI	DR. BRAJA KISHORE KHANDAI
336	SATYA	KENDRAPADA	PATTAMUNDAI	FAKIR CH. BARIK
337	SATYA	KENDRAPADA	AUL	NARAYAN BEHERA

RELICS CENTRES IN ORISSA

SR NO	PHASE NAME	PLACE AT	DIST	PIN	INSTALLATION DATE	TIME	INSTALLED BY
1	SRI AUROBINDO NIBAS	JAGATSingHPUR	JAGATSingHPUR		09-Dec-70	10:00 AM	SRI RAMKRISHNA DAS
2	SRI AUROBINDO BHABAN	JEYPORE	KORAPUT		09-Dec-70		SRI PRAPATTI
3	MATRUBHABAN	CUTTACK	CUTTACK		09-Dec-72	10:00 AM	SRI RAMKRISHNA DAS
4	SRI AUROBINDO BHABAN	BHUBANESWAR	KHORDHA		09-Dec-72	5:30 PM	SRI RAMKRISHNA DAS
5	SRI AUROBINDO MANDIR	GOPINATHPUR	CUTTACK		09-Dec-72	8:00 AM	SRI RAMKRISHNA DAS
6	MATRUNIVAS	DALAIPADA	SAMBALPUR	768001	24-Apr-75	10:00 AM	SRI RAMKRISHNA DAS
7	SRI AUROBINDO SRIKSHETRA	KOTSAHI	CUTTACK	754022	04-Apr-78	10:00 AM	SRI RAMKRISHNA DAS
8	SRIMA SRI AUROBINDO SADHANA PITHA	KHARID CHHAK	BALESWAR	756035	12-Apr-78	5:00 PM	SRI RAMKRISHNA DAS
9	SRI AUROBINDO DHAM	SWARGADWAR	PURI	752001	28-Feb-79	10:00 AM	CHAMPAKLALJI
10	SRI AUROBINDO DHYAN MANDIR	GOPINATHPUR	BALESWAR	756036	10-Mar-81		SRI RAMKRISHNA DAS
11	SRI AUROBINDO SMRUTI MANDIR	MOTIGANU	BALESWAR	756003	29-Mar-81	10:00 AM	PROF PRAPATTI
12	SRI AUROBINDO SRIKSHETRA	TULANGA	JAGATSingHPUR	754139	12-Apr-84	6:00 PM	CHAMPAKLALJI
13	SRI AUROBINDO SADHANA PITHA	KEONJHARGARH	KEONJHAR	758001	13-Apr-84	5:00 PM	CHAMPAKLALJI
14	SRI AUROBINDO NITYA NIVAS	BARATPUR	MAYURBHANJA	757028	14-Apr-84		CHAMPAKLALJI
15	SRI AUROBINDO ATIMANAS DHAM	HARIPUR	MAYURBHANJA	757055	15-Apr-84		CHAMPAKLALJI
16	SRIMA SRI AUROBINDO BHAWAN TRUST	RAIRPUR	JAGATSingHPUR	754106	16-Apr-84		CHAMPAKLALJI
17	SRI AUROBINDO YOGASIKSHYA SADAN	BIRAMITRAPUR	SUNDARGARH	770033	17-Apr-84		CHAMPAKLALJI
18	SRI AUROBINDO STUDY CIRCLE	RAJGANGPUR	SUNDARGARH	770017	18-Apr-84		CHAMPAKLALJI
19	MATRU VIHAR	SUNDARGARH	SUNDARGARH	770001	18-Apr-84	5:15 PM	CHAMPAKLALJI
20	UDIYAMAN MATRUKSHETRA	DADARNUAPALLI	SAMBALPUR		19-Apr-84		CHAMPAKLALJI
21	SRI AUROBINDO YOGA MANDIR	SRI AUROBINDO MARG	BOLANGIR	767001	20-Apr-84	5:00 PM	CHAMPAKLALJI
22	SRI AUROBINDO KSHETRA	KHALLIKOTE	GANJAM	671030	15-Jan-87		CHAMPAKLALJI
23	MATRUBHABAN	BARADA	DHENKANAL	759013	21-Jan-87	10:00 AM	CHAMPAKLALJI
24	SRI AUROBINDO ALOK DHAM	KINDRA	SAMBALPUR	768222	24-Jan-87	3:00 PM	CHAMPAKLALJI
25	SRI AUROBINDO YOGA MANDIR	KALAPADA	CUTTACK	754112	02-Feb-87	3:05 PM	CHAMPAKLALJI

SR NO	PHASE	NAME	PLACE AT	DIST	PIN	INSTALLATION DATE	TIME	INSTALLED BY
26	9th	SRI AUROBINDO YOGA MANDIR	ROUKELA	SUNDARGARH	769002	12-Apr-88	10:00 AM	CHAMPKALALI
27	10th	SRI AUROBINDO RELICS MANDIR	INDRABATI	KORAPUT	764085	09-May-90	4:15 PM	PROF. C.N. SHARMA
28	10th	SRI AUROBINDO BHAWAN	ANKULI	GANJAM	760008	12-May-90	12:15 PM	PROF. C.N. SHARMA
29	10th	SRI AUROBINDO SADHANA MANDIR	GANAIO	JAGATSINGHPUR	754104	15-May-90	4:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
30	10th	SRI AUROBINDO RELICS CENTRE	NAGPUR	JAGATSINGHPUR	754108	17-May-90	4:25 PM	PROF. C.N. SHARMA
31	11th	SRI AUROBINDO BHAWAN	KORAPUT	KORAPUT		03-Jan-96	1:26 PM	PROF. C.N. SHARMA
32	11th	SRI AUROBINDO YOGA NIKETAN	PANIKOLI	JA PUR		06-Jan-96	12:06 PM	PROF. C.N. SHARMA
33	11th	MATRU SADAN	NARANPUR	JA PUR	755001	06-Jan-96	4:45 PM	PROF. C.N. SHARMA
34	11th	MATRU PUJA PATHA CHAKRA	BISHUNBIDHA	BHADRAK		06-Jan-96	12:55 PM	PROF. C.N. SHARMA
35	11th	SRI AUROBINDO SEVA SAMITI	CHARAMPA	BHADRAK		06-Jan-96	5:15 PM	PROF. C.N. SHARMA
36	11th	SRI AUROBINDO DIBYA DHAM	CHANDBALI	BHADRAK		07-Jan-96	12:06 PM	PROF. C.N. SHARMA
37	12th	MATRUNIKETAN	ANGUL	ANGUL		11-Apr-97	5:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
38	12th	AUROMEERA BHAWAN	PATTAMUNDAI	KENDRAPADA		12-Apr-97	5:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
39	12th	MATRU SADHANA KENDRA	RGUNATHAPUR (SORO)	BALESWAR		13-Apr-97	5:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
40	12th	MATRU SEVA SAMITI	DIBYABHOOMI, KOLHA	BHADRAK	756130	14-Apr-97	12 NOON	PROF. C.N. SHARMA
41	13th	SRI AUROBINDO SADHANA PITHA	KAINIPURA	KEONJHAR	758015	08-Feb-99	4:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
42	13th	MATRU SIKSHA KENDRA	TAHARPUR	JA PUR	755019	07-Feb-99	4:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
43	13th	SRI AUROBINDO BHABAN	MATKAMBEDA	KEONJHAR	758036	10-Feb-99	10:00 AM	PROF. C.N. SHARMA
44	13th	SRI AUROBINDO SAHITYA MANDIR	VELLORA	BALESWAR	756030	12-Feb-99	2:20 PM	PROF. C.N. SHARMA
45	13th	SRI AUROBINDO INTEGRAL SCHOOL	MAJURAI	CUTTACK	754003	13-Feb-99	8:25 AM	PROF. C.N. SHARMA
46	13th	TAPOBHUMI	KHANDAGIRI	BHUBANESWAR		14-Feb-99	4:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
47	13th	SRI AUROBINDO PURNA YOGA PITHA	MAHISHAPAT	DHENKANAL		15-Feb-99	4:44 PM	PROF. C.N. SHARMA
48	14th	SRI AUROBINDO BHABAN	BARIPADA	BARIPADA		28-Jan-02	10:00 AM	PROF. C.N. SHARMA
49	14th	MATRUBHABAN	RETANG COLONY, JATANI	KHORDHA		29-Jan-02	4:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
50	14th	SRI AUROBINDO NIBAS	VEDEN, AUROBIHAR	BARAGAD		01-Feb-02	4:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
51	14th	SRI AUROBINDO SADHANA PITHA	RUCHIDA	BARAGAD		02-Feb-02	4:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
52	14th	SRI AUROBINDO KENDRA	DHARMAGAD	KALAHANDI		04-Feb-02	4:00 PM	PROF. C.N. SHARMA
53	14th	SRI AUROBINDO DHAM	GUNUPUR	RAYAGADA		06-Feb-02	10:00 AM	PROF. C.N. SHARMA

SRI AUROBINDO INTEGRAL EDUCATION CENTRES IN ORISSA

	ZONE	DISTRICT	CODE NO	ADDRESS			PIN
1	Aspruha	Gajapati	ASP.GAJ.001	Palace street	Parlakhemundi		761200
2	Aspruha	Gajapati	ASP.GAJ.002	Parasamba(Purnapitha)	Panchamile		
3	Aspruha	Gajapati	ASP.GAJ.003	Chandragiri	Chandragiri		
4	Aspruha	Gajapati	ASP.GAJ.004	R.Udayagiri	R.Udayagiri		
5	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.001	Gasaninuagan	Barahmpur		760003
6	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.002	Khalikote	Khalikot		761030
7	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.003	Buguda	Buguda		
8	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.004	Balipadar	Balipadar		761117
9	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.005	Block Colony	Chhatrapur		761020
10	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.006	Gobara	Gobara	Basudevpur	761124
11	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.007	Badamadhanpur	Badamadhanpur		761026
12	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.008	Collegre Road	Bhanjanagar		761126
13	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.009	S.Chhachina	S.Chhachina	Beguniapada	761031
14	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.010	Nagudu	Nagudu	Sankurau	761178
15	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.011	Bentakara	Patarpalli	Belgunta	761119
16	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.012	Jagannath Prasad	Jagannath Prasad		
17	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.013	Jillundi	Bhanjanagar		
18	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.014	Kullada	Kullada		761131
19	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.015	Belaguntha			
20	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.016	Agihola			
21	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.017	Padamari			
22	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.018	Sabulia			
23	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.019	Talarampalli			
24	Aspruha	Ganjam	ASP.GAN.020	Ariyapalli			
25	Aspruha	Kandhamala	ASP.KAN.001	Sri Aurobindo	Study Circle,	Block Colony	762001
26	Astha	Baleswar	AST.BAL.001	Kharid Chhak	Nayapalli	Dahamunda	756035
27	Astha	Baleswar	AST.BAL.002	Gopinathpur(Bhogarai)	Gopinathpur	Dehurda	756036
28	Astha	Baleswar	AST.BAL.003	Ajodhya	Bhawriabad	Sajangarh	756071
29	Astha	Baleswar	AST.BAL.004	Matrupuram	Markona		756126
30	Astha	Baleswar	AST.BAL.005	Rajabagicha	Balasore		756001
31	Astha	Baleswar	AST.BAL.006	Dahamunda	Dahamunda		756079
32	Astha	Baleswar	AST.BAL.007	Matiali	Matiali	Sajangarh	756040
33	Astha	Baleswar	AST.BAL.008	Kanthibhaumiri	Bichitrapur	Fulbani	
34	Astha	Baleswar	AST.BAL.009	Raipal	Telipal	Sajangarh	756041
35	Astha	Baleswar	AST.BAL.010	Matru Sadhana Kendra,	Raghnathpur	B.M.pur, Soro	756045
36	Astha	Baleswar	AST.BAL.011	Sri Aurobindo Sadan	Basta		
37	Astha	Baleswar	AST.BAL.012	Markona	Markona		
38	Astha	Baleswar	AST.BAL.013	Jaleswar	Jaleswar		
39	Astha	Baleswar	AST.BAL.014	Velora	Amarda Road		756030
40	Astha	Baleswar	AST.BAL.015	Sajangarh	Sajangarh		756040
41	Astha	Baleswar	AST.BAL.016	Baliapal	Jamsuli		756081
42	Astha	Baleswar	AST.BAL.017	Guhalipada	Jamsuli	Jamsuli	
43	Astha	Baleswar	AST.BAL.018	Rajanilagirai	Rajanilagirai		
44	Astha	Baleswar	AST.BAL.019	Matrubhaban	Soro		
45	Astha	Baleswar	AST.BAL.020	Dorakholi	Dorakholi	Oupada	
46	Astha	Baleswar	AST.BAL.021	Avana	Avana	Bishnupur	
47	Astha	Baleswar	AST.BAL.022	Jalada	Dalanga	Khaira	
48	Astha	Baleswar	AST.BAL.023	Deb Kumar	Paschimbar	Baliapal	756026
49	Astha	Baleswar	AST.BAL.024	Chhamauja	Jaleswar		
50	Astha	Bhadrak	AST.BHA.001	Bishnubindha	Betada		756135
51	Astha	Bhadrak	AST.BHA.002	Gopiballavpur Shasan	Olanga		756135
52	Astha	Bhadrak	AST.BHA.003	Olanga	Olanga		
53	Astha	Bhadrak	AST.BHA.003	Bandalo	Bandalo	Manjuri Road	756121

ZONE	DISTRICT	CODE NO	ADDRESS	PIN			
54	Astha	Bhadrak	AST.BHA.004	Bideipur	Bideipur	Nayakaudiha	756164
55	Astha	Bhadrak	AST.BHA.005	Bharsinghpur	Kodabarang		756135
56	Astha	Bhadrak	AST.BHA.006	Dibyabhoomi	Kohla	Tihida	756130
57	Astha	Bhadrak	AST.BHA.007	Dibyadham	Chandbali		756133
58	Astha	Bhadrak	AST.BHA.008	Bisanikharida	Charampa		
59	Astha	Bhadrak	AST.BHA.009	Betaligan			
60	Astha	Bhadrak	AST.BHA.010	Naami	Naami		
61	Astha	Keonjhar	AST.KEO.001	Tentulinanda	Mareigan	Bant	756114
62	Astha	Keonjhar	AST.KEO.002	Matru Nilay	Mining Road	Keonjhar Garh	758001
63	Astha	Keonjhar	AST.KEO.003	Binida	Binida		758014
64	Astha	Keonjhar	AST.KEO.004	Kainipura	Sailong		758015
65	Astha	Keonjhar	AST.KEO.005	Anandpur	Anandpur		
66	Astha	Keonjhar	AST.KEO.006	Champua			758041
67	Astha	Keonjhar	AST.KEO.007	Shalabani	Anandpur		758021
68	Astha	Keonjhar	AST.KEO.008	Baulamines	Bangore	Hadagarh	758023
69	Astha	Keonjhar	AST.KEO.009	Newdani	Soso	B.T.Pur	756115
70	Astha	Keonjhar	AST.KEO.010	Khaliamenta	Khaliamenta	Ghasipura	758015
71	Astha	Keonjhar	AST.KEO.011	Matkambada	Matkambada	Barbil	758036
72	Astha	Keonjhar	AST.KEO.012	Nandapur	Nandapur	Karanjia	758004
73	Astha	Keonjhar	AST.KEO.013	Parsola		Remuli	758047
74	Astha	Keonjhar	AST.KEO.014	Nandara	Pitadola	Harichandrapur	758028
75	Astha	Keonjhar	AST.KEO.015	Purunia	Belabahall	Salapada	758020
76	Astha	Keonjhar	AST.KEO.016	Padanpur,	Bhandanidiha	Kushaleswar	758025
77	Astha	Keonjhar	AST.KEO.017	Telkoi	Telkoi		758019
78	Astha	Keonjhar	AST.KEO.018	Rajabasha	Balibandha	Jhumpura	758031
79	Astha	Keonjhar	AST.KEO.019	Gumurah	Remuli		758047
80	Astha	Keonjhar	AST.KEO.020	Tikira	Dhenkikote		
81	Astha	Keonjhar	AST.KEO.021	Brahmanipal	Talapada		
82	Astha	Keonjhar	AST.KEO.022	Barigaon	Dhanajayapur		
83	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.001	Betanoti	Betanoti		757025
84	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.002	Near Stadium	Baripada		757001
85	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.003	Kumbharmundakata,	Kuliana		757030
86	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.004	Sri Aurobindo Lane	Rairangpur		757043
87	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.005	Sri Aurobindo Nagar,	Haripur	Amarda	757055
88	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.006	Kaptipada	Kaptipada		757040
89	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.007	Udala	Udala		757041
90	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.008	Matrupuram, Kuchei	Kuchei		757105
91	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.009	Kuliana	Kuliana		757030
92	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.010	Vani Vihar	Pingu, Nudadiha		
93	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.011	Ghusuria	Betanati		757025
94	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.012	Kujidihi	Kujidihi		
95	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.013	Bhurudubani	Baisinga, Baisinga		
96	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.014	Supreme Niwas, Raghunathpur,	Baripada		
97	Astha	Mayurbhanj	AST.MAY.015	Bisoi	Bisoi		
98	Krupa	Angul	KRU.ANG.001	Dera Colliery	Dera Colliery	Talcher	759103
99	Krupa	Anugul	KRU.ANG.002	Sikshakpada	Anugul		
100	Krupa	Anugul	KRU.ANG.003	Athamallik			
101	Krupa	Anugul	KRU.ANG.004	Chhendipada	Anugul		
102	Krupa	Anugul	KRU.ANG.005	Matrubihar	Damara	Dera	
103	Krupa	Anugul	KRU.ANG.006	Parsumal	Anugul		
104	Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.001	Kandarasuni	Hindol		759022
105	Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.002	Matru Bhawan	Barda		759013
106	Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.003	Gandhi Mandir Road,		Dhenkanal	759001
107	Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.004	Karanda	Karanda	Hindol	

ZONE	DISTRICT	CODE NO	ADDRESS	PIN
108 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.005	Kamakhyanager	
109 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.006	Rengali Dam Site, Rengali	759105
110 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.007	Baladiabandh	754027
111 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.008	Sri Aurobindo Yoga Niketana	Bhuban
112 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.009	Sri Maa Bihar	Rasola
113 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.010	Kalinga,Kalinga Pal	Rasol
114 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.011	Matrukutir,Baruan	Baruan
115 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.012	Gadasila	Chainpur
116 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.013	Palace Road	Dhenkanal
117 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.014	Dakshina Kali Road	Dhenkanal
118 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.015	Govindapur	Dhenkanal
119 Krupa	Dhenkanal	KRU.DHE.016	Panchupada,Balimi	Hindola
120 Nistha	Khurda	NIS.KHU.001	Matru Vihar, Tapovan, Khandagiri Bhubaneswar	751030
121 Nistha	Khurda	NIS.KHU.002	Acharyabihar, Bhubaneswar	751013
122 Nistha	Khurda	NIS.KHU.003	Near Kedar Gouri	Old Town
123 Nistha	Khurda	NIS.KHU.004	Saheed Nagar	751002
124 Nistha	Khurda	NIS.KHU.005	Lingipur	Indira Housing Board
125 Nistha	Khurda	NIS.KHU.006	Matru Vihar	Kaluparaghat
126 Nistha	Khurda	NIS.KHU.007	Retang Colony	Jatni
127 Nistha	Khurda	NIS.KHU.008	Matru stutee, Badapadar, Nachuni	752028
128 Nistha	Khurda	NIS.KHU.009	Baulabandha	Gangadharpur
129 Nistha	Khurda	NIS.KHU.010	Matrupuri(Dadha)	Baranga
130 Nistha	Khurda	NIS.KHU.011	New Bus Stand	Khordha
131 Nistha	Khurda	NIS.KHU.012	Mandar Basta	Garsanput
132 Nistha	Khurda	NIS.KHU.013	Siko	Khordha
133 Nistha	Khurda	NIS.KHU.014	Hantuad	Banpur
134 Nistha	Khurda	NIS.KHU.015	Seikhpatna	Banamaalipur
135 Nistha	Nayagarh	NIS.NAY.001	Odagaon	752081
136 Nistha	Nayagarh	NIS.NAY.002	Kurala	Kurala
137 Nistha	Nayagarh	NIS.NAY.003	Nayagarh	Nayagarh
138 Nistha	Nayagarh	NIS.NAY.004	Rajsunakhala	752065
139 Nistha	Nayagarh	NIS.NAY.005	Gania	
140 Nistha	Nayagarh	NIS.NAY.006	Itamati	
141 Nistha	Puri	NIS.PUR.001	Sri Aurobindo Dham	Swargadwar
142 Nistha	Puri	NIS.PUR.002	Nimapada	
143 Nistha	Puri	NIS.PUR.005	Mandarbastha	Garsanput
144 Samarpana Kalahandi		SAM.KAL.001	Bandhapada, Tundula, Kesinga	766012
145 Samarpana Kalahandi		SAM.KAL.002	Junagarh	Junagarh
146 Samarpana Kalahandi		SAM.KAL.003	Dharmagr	Dharmagr
147 Samarpana Kalahandi		SAM.KAL.004	Pandakamal, Madanpur, Rampur	766102
148 Samarpana Kalahandi		SAM.KAL.005	Matru Nilay	Bhawanipatna
149 Samarpana Kalahandi		SAM.KAL.006	Boria	Boria
150 Samarpana Kalahandi		SAM.KAL.007	Rupra	Rupra
151 Samarpana Koraput		SAM.KOR.001	Kolab Nagar	Kolab Nagar
152 Samarpana Koraput		SAM.KOR.002	Sri Aurobindo Bhawan	Koraput
153 Samarpana Koraput		SAM.KOR.003	Irrigation Colony	Jaypoore
154 Samarpana Koraput		SAM.KOR.004	Bariniput	Jeypore
155 Samarpana Koraput		SAM.KOR.005	Damanjodi	Damanjodi
156 Samarpana Koraput		SAM.KOR.006	Mohanty Street , Kotpad	Kotpad
157 Samarpana Koraput		SAM.KOR.007	Sunabeda	Sunabda
158 Samarpana Koraput		SAM.KOR.008	Sunabeda-3	Sunabeda
159 Samarpana Malkangiri		SAM.MAL.001	Balimela	Chitrokonda
160 Samarpana Nowrangpur		SAM.NOW.001	Dasaharpada	Nowrangpur
161 Samarpana Nowrangpur		SAM.NOW.002	Khatiguda	Tentulikhunti

All Orissa Sri Aurobindo Study Circle Conference

ZONE	DISTRICT	CODE NO	ADDRESS	PIN	
162	Samarpana	Nowrangpur SAM.NOW.003	B.Maliguda	B.Maliguda	764074
163	Samarpana	Nowrangpur SAM.NOW.004	DNK Colony	Raighar	764074
164	Samarpana	Nowrangpur SAM.NOW.005	Main Road	Papdahandi	764071
165	Samarpana	Nowrangpur SAM.NOW.006	Kodinga	Kodinga	764075
166	Samarpana	Nowrangpur SAM.NOW.007	Turudih	Via-Raighar	764074
167	Samarpana	Raygada SAM.RAY.001	Gunupur	Gunupur	765022
168	Samarpana	Raygada SAM.RAY.002	Sri Aurobindo Nagar, Raygada		765001
169	Samarpana	Raygada SAM.RAY.003	Kolnara	Raygada	765001
170	Sangati	Baragarh SAN.BAR.001	Ruchida	Bhkta	768045
171	Sangati	Baragarh SAN.BAR.002	Saharatikira, Silot	Via-Godabhago	768111
172	Sangati	Baragarh SAN.BAR.003	Bheden	Bheden	768104
173	Sangati	Baragarh SAN.BAR.003	Luhurachati	Sohela	768033
174	Sangati	Baragarh SAN.BAR.004	Matrupuri.	Attabira	768027
175	Sangati	Baragarh SAN.BAR.005	Kathadera	Lochida	768027
176	Sangati	Baragarh SAN.BAR.006	Aurobihar, Barmkella, Bheden		768104
177	Sangati	Baragarh SAN.BAR.007	Sohela	Sohela	768033
178	Sangati	Baragarh SAN.BAR.008	Padampur	Rajabar	768030
179	Sangati	Baragarh SAN.BAR.009	Paikmal	Padampur	768039
180	Sangati	Baragarh SAN.BAR.010	Jamala	Jamala	768049
181	Sangati	Baragarh SAN.BAR.010	Kalapani	Kalapani	
182	Sangati	Baragarh SAN.BAR.011	Papanga	Remunda	
183	Sangati	Baragarh SAN.BAR.011	Cment Nagar	Bardol	
184	Sangati	Baragarh SAN.BAR.012	Bargarh		768028
185	Sangati	Baragarh SAN.BAR.013	Kainshinga	Rajaborasambar	
186	Sangati	Baragarh SAN.BAR.014	Jharbandha	Padampur	
187	Sangati	Baragarh SAN.BAR.015	Greendola, Hatishar, Bhatali		768032
188	Sangati	Baragarh SAN.BAR.016	Bijepur		
189	Sangati	Baragarh SAN.BAR.017	Deptipur		
190	Sangati	Baragarh SAN.BAR.018	Mandoshil	Rajabar	
191	Sangati	Baragarh SAN.BAR.019	Larmbha	Godabhabag	
192	Sangati	Bolangir SAN.BOL.001	Bolangir		767001
193	Sangati	Bolangir SAN.BOL.002	Shantipur	Dhandamunda	
194	Sangati	Bolangir SAN.BOL.003	Patangarh Rampur	Patangarh	767041
195	Sangati	Bolangir SAN.BOL.004	Nuagan-A	Rajagalapur	767022
196	Sangati	Boudh SAN.BOU.001	Padarpada	Manamunda	762016
197	Sangati	Boudh SAN.BOU.002	Kelakata	Biranarasinghapur	
198	Sangati	Boudh SAN.BOU.003	Sangrampur	Boushini	
199	Sangati	Deogarh SAN.DEO.001	Tarang	Reamal	768109
200	Sangati	Deogarh SAN.DEO.002	Chhatabar	Remeal	768109
201	Sangati	Deogarh SAN.DEO.003	Suguda	Suguda	
202	Sangati	Deogarh SAN.DEO.004	Deogarh		768108
203	Sangati	Jharsuguda SAN.JHA.001	Brajaraj Nagar		768216
204	Sangati	Jharsuguda SAN.JHA.002	Matrujyoti	Jharsuguda	
205	Sangati	Jharsuguda SAN.JHA.003	Bhatalaia	Kolabira	
206	Sangati	Nuapada SAN.NUA.001	Komna	Komna	766106
207	Sangati	Nuapada SAN.NUA.002	Khariar	Khariar	766107
208	Sangati	Sambalpur SAN.SAM.001	Matrunibas	Sambalpur	768101
209	Sangati	Sambalpur SAN.SAM.002	Burla	Burla	768017
210	Sangati	Sambalpur SAN.SAM.003	Themra	Themra	
211	Sangati	Sambalpur SAN.SAM.004	Rairakhol		768106
212	Sangati	Sambalpur SAN.SAM.005	S.A.Alokdharm, Kindira,	Hadipalli	768222
213	Sangati	Sambalpur SAN.SAM.006	Paramanpur		Sasan
214	Sangati	Sambalpur SAN.SAM.007	Sindurpank		Dhnupali
215	Sangati	Sambalpur SAN.SAM.008	Pradhanpali		Ganapali

ZONE	DISTRICT	CODE NO	ADDRESS		
216	Sangati	Sambalpur	SAN.SAM.009	Ambasada Katpali	Remade
217	Sangati	Sambalpur	SAN.SAM.010	Batemura	Dhanupali
218	Sangati	Sambalpur	SAN.SAM.011	Laida	
219	Sangati	Sambalpur	SAN.SAM.012	Matrumeera Dham	Kuchinda
220	Sangati	Sambalpur	SAN.SAM.013	Kainsir	Sanakrama
221	Sangati	Sambalpur	SAN.SAM.014	Jujumura	
222	Sangati	Sambalpur	SAN.SAM.015	Kuturachuan	Kindara
223	Sangati	Sambalpur	SAN.SAM.016	Udiyaman Matrukshetra, Dedarnuapall,	Kindara
224	Sangati	SONEPUR	SONE.SON.001	Sonepurraj	Subernapur
225	Sangati	SONEPUR	SONE.SON.002	Chadheigudi	
226	Sangati	SONEPUR	SONE.SON.003	Jaloi	
227	Sangati	SONEPUR	SONE.SON.004	Binika	Sonepur
228	Sangati	Sundargarh	SAN.SUN.001	Tensa	Tensa
229	Sangati	Sundargarh	SAN.SUN.002	Sundargarh	Sundargarh
230	Sangati	Sundargarh	SAN.SUN.003	Biramitrapur	
231	Sangati	Sundargarh	SAN.SUN.004	Rajgangpur	770033
232	Sangati	Sundargarh	SAN.SUN.005	Badagaon	770017
233	Sangati	Sundargarh	SAN.SUN.006	Kutura.	770016
234	Sangati	Sundargarh	SAN.SUN.007	Purunapani	
235	Sangati	Sundargarh	SAN.SUN.008	Sanapatrapali	
236	Sangati	Sundargarh	SAN.SUN.009	Rourkela	
237	Sangati	Sundargarh	SAN.SUN.010	Bonai, Bonaigada	Sundergada
238	Satya	Cuttack	SAT.CUT.001	Gopinathpur	Bahugram
239	Satya	Cuttack	SAT.CUT.002	Matru Bhawan, Sri Aurobindo Marg	
240	Satya	Cuttack	SAT.CUT.003	Sri A. Srikshetra, Dalijoda, Kotasahi	
241	Satya	Cuttack	SAT.CUT.004	Narasinghpur	Narasinghpur
242	Satya	Cuttack	SAT.CUT.005	Telengapentha	Telengapentha
243	Satya	Cuttack	SAT.CUT.006	Kalpada	Bentkar
244	Satya	Cuttack	SAT.CUT.007	Khuntakata	Athagarh
245	Satya	Cuttack	SAT.CUT.008	Gababasta	Phulnakhara
246	Satya	Cuttack	SAT.CUT.009	Matrupitha	Nuapatna
247	Satya	Cuttack	SAT.CUT.010	Majurai	Saio Govindpur
248	Satya	Cuttack	SAT.CUT.011	Mahanga	
249	Satya	Cuttack	SAT.CUT.012	Omfed Buildings	Phulnakhara
250	Satya	Cuttack	SAT.CUT.013	Pallisahi	Mahanga
251	Satya	Cuttack	SAT.CUT.014	Banki	
252	Satya	Cuttack	SAT.CUT.015	Nuapada	Madhupatna
253	Satya	Cuttack	SAT.CUT.016	Jagiapara, Gholpur	
254	Satya	Cuttack	SAT.CUT.017	Badabhoomi	Gholpur
255	Satya	Cuttack	SAT.CUT.018	Tigiria	
256	Satya	Cuttack	SAT.CUT.019	Salipur	
257	Satya	Cuttack	SAT.CUT.020	Kantol	Athagarh
258	Satya	Cuttack	SAT.CUT.021	Matrunilaya	Adaspur
259	Satya	Cuttack	SAT.CUT.022	Kuanpal	
260	Satya	Cuttack	SAT.CUT.023	Kankadajodi	Badamba
261	Satya	Cuttack	SAT.CUT.024	Matru Vihar, Valikana, Kasarada	
262	Satya	Cuttack	SAT.CUT.025	Panchabati	
263	Satya	Cuttack	SAT.CUT.026	Benirampur	
264	Satya	Cuttack	SAT.CUT.027	Matrumayee Dham	Banaigarh
265	Satya	Cuttack	SAT.CUT.028	Ramakrishnapur,	Natkai
266	Satya	Cuttack	SAT.CUT.029	Bandhaguda	
267	Satya	Jagatsinghpur,	SAT.JAG.001,	Ganailo, Rahandinga	Nalibar
268	Satya	Jagatsinghpur,	SAT.JAG.002	Amaniapatna,	Kaduapada
269	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.003	Nagpur	Balikuda
270	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.004	Pipalamadhab	Tirtol
271	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.005	Tulanga	Tulanga
272	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.006	Purnagram	Punanga
273	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.007	Nabapatana	Nabapatana
274	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.008	Pankapal	Rahama
275	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.009	Sri Aurobindo Niwas	Jagatsinghpur

ZONE	DISTRICT	CODE NO	ADDRESS	PIN		
276	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.010	Areikana	Redhua	
277	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.011	lcchapur	Katara	
278	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.012	Chandpura	Bansa	Naugaon
279	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.013	Ambasala	Ambasala	
280	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.014	Khairang	Khairang	
281	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.015	Sareikeela	Sikhara	
282	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.016	Puruna Chasikhhand,	Anakhia	
283	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.017	Mundala	Palanahat	
284	Satya	Jagatsinghpur	SAT.JAG.018	Nuabazar, Paradeep		
285	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.001	Taharpur	Jajpur Road	
286	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.002	Naupal, Balamukulihat, Binjharpur		
287	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.003	Jajpur Road		
288	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.004	Matrusadan, Naranpur, Kodandapur		755029
289	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.005	Panikoili		
290	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.006	Chitri		Jajpur Road
291	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.007	Susua, Iswarpur	Mangalpur	755011
292	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.008	Ragadi	J.K. Road	755042
293	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.009	Dahani Gadia, Kushaleswar		758025
294	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.010	Rout Colony	Mangalpur	
295	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.011	Balikhanda, Kuanarpur, Rambag		755014
296	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.012	Matrunilaya	Chhatia	
297	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.013	Dulkhapatana	Barundai	755025
298	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.014	Shankhari Diha, Girinath Ashram		Neulpur
299	Satya	Jajpur	SAT.JAJ.015	Jari	Singhapur	755016
300	Satya	Kendrapada	SAT.KEN.001	Mirapatna	Kendrapara	754211
301	Satya	Kendrapada	SAT.KEN.002	Pattamundai	Pattamundai	
302	Satya	Kendrapada	SAT.KEN.003	Indupur	Indupur	
303	Satya	Kendrapada	SAT.KEN.004	Jagdeipur, Pakhad	Garadpur	754153
304	Satya	Kendrapada	SAT.KEN.005	Ghodadanda	Karilopatna	
305	Satya	Kendrapada	SAT.KEN.006	Ramakrishnapur, Natkai, Nischant Koili		
306	Satya	Kendrapara	SAT.KEN.007	Purusottampur	Marsaghai	
307	Satya	Kendrapara	SAT.KEN.008	Aul	Aul	
308	Satya	Kendrapara	SAT.KEN.009	Belari	Belari	
309	Satya	Kendrapara	SAT.KEN.010	Khurusia, Patalipanka, Kujanga		754141
310	Satya	Kendrapara	SAT.KEN.010	Narilo	Chakroda	
311	Satya	Kendrapara	SAT.KEN.010	Belatala	Pattamundai	

With Best Compliments From :

Oro ORO Pharmaceuticals

MANUFACTURERS OF PHARMACEUTICAL DRUGS

MAKERS :

**Eofiles
Orocitron
Scabol
Cyprolin
Orifed plus**

**Opi-q (Antimalaria)
Py. Pamoate
GBS Expectorant**

Factory :

NEW INDUSTRIAL ESTATE, JAGATPUR - 754 021, CUTTACK, ORISSA, PH. : 682400

Office :

BAHAR BISINABAR, LINK ROAD, CUTTACK - 753 012, PH. : 610622

Essentially there is but one single true reason
for living: it is to know oneself.

-The Mother

*With
Best
Compliments
From :*

EAST INDIA
PHARMACEUTICAL
WORKS LIMITED

CALCUTTA - 700 071

Beauty of the Light, surround my life...

-Sri Aurobindo

With best compliments from :

SRI JAGANNATH RICE MILL

MAITAPUR
DIST - BALESWAR

Illnesses are the falsehoods of the body, and consequently doctors are soldiers of the great and noble army fighting in the world for the conquest of Truth.

The Mother

*We treat you
with the CAP*

<i>Intense</i>	C are
<i>Plenty of</i>	A ir
<i>Constant</i>	P rayer

Founder : Prof. JYOTSNA DEI

KSHETRA MOHAN SEVA SADAN

Shreekshetra, Ranihat, Cuttack - 753 001

Tel. : (0671) 613711

